

Ženske za mehkejšo politiko?

So ljudje, ki trdijo, da je politika stvar moških, in so drugi, ki trdijo, da je prav zato človeška združljivost polna nasilja, zahrbnosti in nepotrebnega junačenja. Če bi imela v sebi več ženskega, bi bila do ljudi in okolja prijaznejša, pravijo, sporne zadeve pa bi reševala na strpnjejši način. To so sicer razmišljanja o moškem in ženskem tonu v politiki, o tem, katero pot naj bi človeštvo pri svojem nadalnjem razvoju ubralo - močno pa lahko dvomimo, da so taka razmišljanja prisotna tudi v naši vsakdanji politiki, zlasti sedaj, ko se bližajo volitve. "Več žensk v politiku!" je postal predvolilno geslo, prav to pa je lahko vprašljivo. Je tako parola iskreno mišljena, ko pa ima vsaka politična opcija v mislih le ženske, ki nosijo prave strankarske barve, težko pa si je zamisliti, da bi bile naklonjene ženskam nasploh, tudi tistim, ki jim politično ne ustrezajo. Pa smo tam! Da bi že na tej stopnji uzakonili odstotek žensk, ki jih mora kandidirati politična stranka, če se hoče volitev udeležiti, je verjetno prezgodaj, lahko pa bi že sedaj razmišljali o prehodnem obdobju, v katerem bi do tega koraka prišlo, upoštevajoč seveda splošne človekove pravice slehernega državljanja, ne glede na spol. Morda pa bo postal obraz naše politike prijaznejši?

ANDREJA JAKŠA, višja upravna delavka iz Rosalnic pri Metliki: "Smiselnibilo, da bi bilo več žensk v politiki, saj so takšni časi, da bi se morale ženske tudi na ta način boriti za svoje pravice. Sedaj namreč o vsem v glavnem odločajo moški. Drugo vprašanje pa je, koliko žensk se je v resnici pripravljeno odločiti za politiko, saj morajo že doma podpirati tri volegat.

KATARINA KAPŠ, učiteljica iz Prelesja pri Starem trgu: "Žensk je v politiki premalo, ker so v službi in doma preveč obremenjene, in marsikatera, ki bi se sicer želeta ukvarjati s politiko, tega ne zmore. Kar pa se tiče predloga, naj bi bila tretjina kandidatov na listah žensk, je to teoretično sicer možno, vprašanje pa je, na katerih mestih bi bile in koliko jih bi bilo zares izvoljenih."

MARJAN ZUPANIČ, upokojenec iz Kočevja: "Ženske niso dovolj enakopravne z moškimi. To velja tako za njihovo poklicno življenje in možnost zaposljanja kot v politiki, kjer je žensk premalo. Da bi jih bilo več, bi jih bilo potrebno razbremeniti na drugih področjih. V prvi vrsti pa bi morale ženske doseči večjo enakopravnost s partnerjem v odnosih v lastni družini."

IVAN KASTELIC, urednik Našega glasa iz Dolenje vasi: "Na vodilnih mestih bi lahko bilo več žensk, ne verjamem pa, da so njihove vrline boljše, kar kažejo doseganje izkušnje v parlamentu. Tudi one so samo ljudje z vsemi napakami. Verjetno je edina možnost za več žensk na vodilnih mestih v zakonski ureditvi, kot to poznajo v Skandinaviji, prvi pogoj pa je njihova razbremenitev."

DARJA HAFNAR, vodja študenteškega servisa v Ribnici: "Žensk je v politiki premalo. Če bi jih bilo več, bi se vsem bolje godilo. Moški prihaja do pogosta na oblast na podlagi svoje narcisoindnosti, ne pa svojih sposobnosti. Sposobne ženske pa ne morejo uspeti na račun (ne)sposobnih in ambicioznih moških. Da bi bilo več žensk v politiki, bi se morala močno spremeniti miselnost."

ANTONIJA ŽUŽEK, upravnica sevniške pošte, doma iz Gabrijel: "Če si ženske ne bomo položala v družbi izborile s svojim delom in sposobnostjo, mislim, da ne bi bilo prav; kajti karkoli bi bilo milostno 'podarjenega' nežnejšemu spolu, bi ne bilo dobro niti za dejansko uveljavitev žensk ne za njihovo samozavest. Torej ni potrebno sprejeti nikakrnega zakona v prid ženskam."

NATALIJA GREBENC, študentka Ekonomskih poslovne fakultete v Mariboru, z Mirne: "Ne bi rada, da bi nekaj dosegla kar po bližnjicah, brez določenega intelektualnega napora in dokazovanja. Nisem za politiko ali za vodilno delovno mesto, zadovoljna bi bila z ustvarjalnim delom. Merilo napredovanja v družbi in službi naj bo le sposobnost - to velja tudi za moške - ne pa privilegij!"

TONE ŠPELKO, upokojenec iz Novega mesta: "V parlamentu ne potrebujemo več žensk ne moških ampak več dobrih gospodarjev in preudarnih politikov. Ženska se mora odreči ali domu ali politiki, saj je obvezno nezdružljivo. Jaz bi še vedno bolj zaupal svoj glas moškemu, saj nas že zgodbovina uči, kdo je tisočletja vodil skupnosti in države. Moškemu je bilo pač dano, kar je sposoben."

JOŽE KRAMER, kmetijski sestovalec iz Kapel: "Ženske je treba razbremeniti in urediti odnose v družini. Dovoliti jim moramo, da se uveljavijo in jih ne zapostavljati, če da niso sposobne. Tako jim jemljemo voljo in pogum, ki sta za prodor na vodilna mesta še kako pomembna. Mogoče bi se zaradi predpisanega odstotka žensk le-te začele bolj zanimati za politiko in tudi za vodilna delovna mesta."

Kultura naj združuje oba bregova Kolpe

Kmalu galerija del kiparja Staneta Jarma

OSILNICA - Pisanje v narečju bodo vzpodbjali tudi v glasilu Osilniške doline, tako so sklenili in vnesli v program dela za letos na letni konferenci Civilnega gibanja za Osilniško dolino, ki je bila 3. marca v Osilnici. K dopisovanju v svoje glasilo bodo pritegnili tudi ljudi s hrvaških bregov Kolpe in Cabranke, saj se na obeh straneh te reke že od nekdaj govorijo enotno narečje. Za pomoč pri raziskovanju narečja tega območja so zaprosili profesorico na Filozofski fakulteti v Ljubljani Albino Lipovec, ki se je tudi udeležila konference. Prisotni so bili seznanjeni tudi s tem, da bo predvidoma še letos izšla knjiga o ljudskih pripovedih iz zgornje Kolpske doline, v kateri bo nekaj pripovedi tudi v osilniškem oz. gebarskem narečju, izšla pa bo pod okriljem Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Tudi ostale točke programa dela Gibanje letos se nanašajo v glavnem na kulturno področje. Tako načrtujejo odprtje galerije del akademskega kiparja Staneta Jarma, osilniškega rojaka. Gibanje bo tudi pomagalo pri izdaji zbirke del domačih literatov. V okviru ohranjanja domačih starih navad bodo letos spet organizirali petrovo, ki je eden izmed dveh praznikov občine Osilnica. Organizirali bodo nekaj razstav, literarnih večerov in podobnih kulturnih prireditv.

V program so zapisali tudi postavitev pretvornika, da bodo

Albina Lipovec, profesorica na Filozofski fakulteti v Ljubljani, je bila tako rekoč častni gost literarnega večera in konference Gibanja za Osilniško dolino.

lahko gledali in poslušali slovenski televizijski in radijski program, kar zdaj v večjem delu te občine ni mogočno. Clani gibanja, ki so strokovnjaki na raznih področjih delovanja, pa so obljudili, da bodo

• **V razpravi je sodeloval tudi župan Anton Kovač** in predstavlja načrte in naloge občine na raznih področjih. Gibanje, ki je ob ustanovitvi jeseni 1993 štelo 43 članov, ima danes že 100 članov. Na konferenci so zato spremenili statut, ki zdaj omogoča, da izvršni in nadzorni odbor štejeti več članov.

svoji novi in mladi občini pomagali s svojim znanjem in zvezami k njenemu napredku.

J. PRIMC

PRVA AVTOMOBILSKA RAZSTAVA - V športni dvorani pod Marofom je bila od prejšnjega četrka pa do nedelje avtomobilska razstava, na kateri so dolenjski, belokranjski in posavski trgovci razstavljali 35 različnih vozil trinajstih svetovnih proizvajalcev avtomobilov. Na četrtkovi otvoriti je zbrane pozdravil tudi predsednik slovenskega združenja avtomobilskih zastopnikov in proizvajalcev Rajko Brus. Razstava je organizirala agencija Noua, ki je za to priložnost natisnila tudi vodič in poskrbel za spremiščanje program. Po njihovih besedah naj bi razstava presegla zapanost, utrujenost in neprodornost dolenjskega tržišča. Trgovci so bili, razen z visoko najemnino za razstavni prostor, z organizacijo zadovoljni, obiskovalcev pa je bilo vse dni več, kot so pričakovali. Na sliki: razstavni prostor Avtohiše Berus, ki je ob tej priložnosti predstavila kar tri nove modele Volkswagrovega programa. (M. Luzar, foto: J. Pavlin)

Koroški Slovenci pri Belokranjcih

Predstavniki koroških Slovencev v Beli krajini - Ves teden bodo predstavljali svoje življenje in delo onstran meje ter seznanili gostitelje z bogatimi izkušnjami

ČRNOMELJ - Pretekli teden so Belo krajino obiskali predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Nanti Olip, tajnik stranke Enotna lista Bernard Sadovnik in urednik Našega tečnika mag. Janko Kulmesch. Bili so gostje belokranjskega regionalnega odbora SKD, ki je pobudnik prireditve "Teden koroških Slovencev v Beli krajini", ki bo tu potekala od 15. do 21. aprila.

Kot je povedal Nanti Olip, je bila ena prvih misli po lanskih volitvah predstavnikov v Narodni svet, kako bi predstavili življenje koroških Slovencev v Sloveniji ter se ji tako zahvalili za moralno in denarno pomoč. Pod geslom "Stopimo v slovenski prostor" so nedavno gostovali v Škofji Loki, prihodnji mesec pa bodo še po vsej Beli krajini. Predstavili bodo ziljsko nošo, dvojezično šolo, slovenske ustvarjalce v filmu in na održi, pripravili koncert ter pogovore o življenju koroških Slovencev idr.

Bernard Sadovnik je predstavil Enotno Listo, ki je edina stranka slovenske manjšine na Koroškem, zajema Slovence v 24 občinah predvsem ob meji in se zavzema za pravice Slovencev na vseh ravneh. Ne zanima jih le povezovanje s Slovenci, ampak še veliko bolj s

prebivalci drugih regij. Zato so toliko bolj hvaležni vsakomur, ki želi organizirati srečanje z njimi. Jeseni bo v Globasnici tudi teden Bele krajine. Belokranjci bodo predstavili predvsem gospodarstvo in vinarstvo.

OBIK IZ AVSTRIJE - Koroški Slovenci so hvaležni vsakomur, ki želi spoznati njihovo življenje ter z njimi navezati pristne stike. Na nedavno obisku so se sodelovali z Belokranjci pogovarjali predstavniki koroških Slovencev mag. Janko Kulmesch, Bernard Sadovnik in Nanti Olip.

ZLSD namerava priti nazaj v vlado

V Kočevju dr. Rado Bohinc predstavlja strategijo za socialdemokratsko Slovenijo
Gibanje tudi za strankarsko neopredeljene - Dokazovanje, da nudijo boljše rešitve

KOČEVJE - Območna organizacija ZLSD Kočevje je v okviru načrtovanih neposrednih srečanj in razgovorov s člani 28. februarja pripravila razgovor z dr. Radom Bohincem na temo: Strategija za socialdemokratsko Slovenijo.

"Iz vlade se nismo umaknili zato, da za vedno stopimo v opozicijo, ampak zato, da se v vlado ponovno vrnemo," je v uvodni pojasnitvi vzrokov za izstop ZLSD iz vladne koalicije dejal dr. Bohinc. Vzrok za izstop so bila vse številnejša razhajanja, ki so temeljila na ideoloških opredelitvah. Izrazite je se pokazala ob zavrnitvi njihovega predloga za uvedbo tehnološkega tolarija, v primeru Tama, glede denacionalizacije in vračanja gozdov ter uvedbe pouka o verstvih in etiki v šole. "Problem upokojencev je bil samo dodaten problem, ki je ilustriral razhajanja," je dejal dr. Bohinc in poudaril, da ZL ne nasprotuje spremem-

NACIONALNI PROJEKT - Dr. Rado Bohinc (levo) je na razgovoru o strategiji za socialdemokratsko Slovenijo v Kočevju povedal, da bodo pripravili nacionalni projekt, ki zadeva preoblikovanje pokojniškega sistema, do jeseni.

nih v gospodarstvu prejema plača le v višini izhodiščne, 65.000 pa na ravni minimalne plače. Zato ni naključje, da bodo sindikati posvetili največjo pozornost prav zaposlenim z najnižjimi prejemki in da bodo pogajanja zato zelo trda.

Delodajalci, ki na 20-odstotno povišanje ne nameravajo pristati, opozarjajo, da bi povišanje pomenilo dokončni zlom delovno intenzivnih panog. "Svetli točki" v teh dveh panogah sta Mura in Labod, večina drugih podjetij pa le še življenci. Rešujejo se tako, da delavkam izplačujejo katastrofalno nizke plače, tudi po 16.000 tolarjev na mesec. Novembra lani je bila povprečna plača v teh dveh panogah približno 40.000 tolarjev, kar je nekaj več kot polovica slovenske povprečne plače. V podjetjih vlada apatija, ustvarjalni kader beži, in če se bo nič ukrenilo, že čez leto dni te industrije v Sloveniji ne bo več. Takrat pa se ne bomo ukvarjali le s problemom 30.000 do 40.000 brezposelnih več, ampak tudi z vprašanjem preživetja članov njihovih družin. Sindikati se bodo tudi zato uprli sprostiti najvišjih plač, ki so v veljavnem dogovoru - kljub celoletnim poskusom za odpravo omejitve - le ostale pri 700.000 tolarjih brutto.

Zato pa si bodo delodajalci prizadevali doseči vsaj to, da plači vodilnih in ostalih delavcev ne bi več prikazovali ločeno. Tudi to bi jim omogočilo dovolj manevrskega prostora za morebitna poviševanja plač na račun nižjih plač. Prepričani so namreč, da s 700.000 tolarjev veliko bruto plačo menedžerjev ne bodo uspeli spodbuditi k boljšemu delu. Sindikati pa, jasno, na to ne bodo pristali.

VINKO BLATNIK

Ljubljansko pismo

V volilnem letu se bo glede plač grdo zapletlo

Izhodiščna plača 45.000, najvišja 700.000 tolarjev?

LJUBLJANA - Ob koncu marca se izteka veljavnost prvega socialnega sporazuma, ki so ga lani sklenili vlada, delodajalci in delojemalci. Nobena od pogodbenih strank ni zadovoljna z doseženim. Delodajalci tudi letos predlagajo, naj bi se najprej dogovorili o tarifnem delu splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo, pogodbe dejavnosti pa naj bi spreminali le izjemoma. Vsekakor pa delodajalci z vlado vred ugotavljajo, da kolektivne pogodbe ne morejo nadomestiti dogovora o politiki plač. V sindikatih menijo drugače: kolektivne pogodbe so (naj bodo) merilo vsega, kar se dogaja s plačami. Razočarani nad letosnjimi omejitvami dogovora, ne misijo zlahka skleniti novega.

Delodajalci in vlada bodo vnovič poskušali prepričati sindikate, da so se plače v zadnjih treh letih v povprečju preveč povzpelje. Pri zdajšnji nizki stopnji inflacije naj bi se zato izhodiščne plače ne povečevale. Tudi pri zvišanju najniže plače ne bodo zlahka popustili, saj sindikati po njihovem zahtevajo preveč: namesto sedanjih 45 tisoč naj bi znašala najmanj 55 tisoč tolarjev brutto. Blizu 10 odstotkov zaposle-

Zgode in nezgode okoli proračuna

Jutri bodo občinski svetniki sprejemali letošnji proračun novomeške občine - Predlog pripravili brez opozicije - Številni očitki opozicijske LDS - Korenček in palica

NOVO MESTO - Osrednja točka jutrišnje seje novomeškega občinskega sveta je sprejem letošnjega proračuna. Že v dosedanji razpravi okoli osnutka in ob pripravi predloga proračuna je bilo precej navzkrižij in nasprotovanj, očitkov in povsem nasprotnih predlogov večinske vladajoče koalicije, na čelu z SKD, in opozicije, na čelu z LDS. Prvaka novomeške LDS Lojze Derganc in Boris Dular sta te temi pred kratkim govorila na novinarski konferenci.

"Opozicijskih strank pri pripravi predloga proračuna niso upošteli, in to kljub zagotovilom župana, da bo pri tem sodeloval z vsemi strankami," pravijo v LDS. "Tako je tudi predlog proračuna odraz stanja in razmer v občini, ko opoziciji ne dajo možnosti, da bi konstruktivno sodelovala pri stvarah, ki so pomembne za celo občino in se ne tičejo le delovanja strank."

LDS je organizirala posvet z ravnatelji šol in vrtca, s kulturnimi in športnimi delavci, ker, kot pravijo, se z njimi nihče od vladajoče strukture noče pogovarjati, čeprav se stanje drastično slabša. "Kar država daje za financiranje družbenih dejavnosti, bi morali res nameniti za to, namesto da se ta denar izgublja v občinskem proračunu, družbene dejavnosti pa so iz leta v leto na slabšem in zaostanek za ostalo Slovenijo se veča."

Po prepričanju LDS bi morali predlog občinskega proračuna preoblikovati. "Mar je potrebno

vse investicije zaključiti v letu dni oziroma ali je ta občinska uprava sposobna zagotoviti za to dodatne vire, kot so jih zagotavlja vse uprave dolej?" se sprašujejo. Po njihovem mnenju bi morala biti občinska uprava strokovna, ne pa politična. "Kjer je novomeška občinska uprava strokovna, ji ne dajo dihati, kjer je politična, pa tako in tako nič ne razume!" sta neizprosna Derganc in Dular, ki

SHOD PLANINSKE SKUPINE KRKA

NOVO MESTO - Planinska skupina Krka organizira v sredo, 13. marca, ob 18. uri v Krkini menzi v Ločni letni shod. Pregledani bodo lanskoletno delo, sprejeli načrt za letošnje, gost večera pa bo svetovno znani alpinist Žvone Požgaj.

trdita tudi, da je občinski svet le županov servis, ki s pozicijo večino le potruje tisto, kar župan pripravi.

Proračun bi po njihovem moral biti naravnal razvojno, ne pa na politične potrebe v volilnem letu. "Vsekakor bi morali tudi v naši občini doseči načelo namenskosti znotraj zagotovljene porabe. Za zagotovljeno porabo mora biti denar, saj ga konec concev država daje prav za to, za ostalo pa, kolikor je možnosti na prihodkovni strani. Naj se pač potrudijo za dodatne proračunske vire, ne pa da se občinska oblast kaže kot uspešna tako, da jemlje tam, kjer nič njenega in kjer bi moralo veljati načelo nedotakljivosti, in daje tja, kamor ji to ustreza. Na ta račun si

- V primeru novega pokopališča v Srebrničah LDS očita županu razmetavanje tujega denar, v tem primeru zbranega s samopriskrivkom. "Če bi morala občina sama zagotoviti ta denar ali vsaj polovico, bi bilo drugače." Nasloplih LDS županu očita "pekovski pristop" k investicijam. "Župan je ustanovil celo investicijsko službo. Sprašujemo se, na osnovi katerih aktov? V kakšnem odnosu je do občine inž. Mirko Strmšek, ki se podpisuje za to investicijsko službo, in to ob tem, da so v občinski upravi zaposleni ljudje, ki bi morali opravljati tako dela, ki jih sedaj mimo razpisov dobiva Strmškova firma?"

je župan izmisliš tudi jubilejno leto in za razne proslave bo letos šlo kakih 20 milijonov tolarjev."

A. BARTELJ

PLANINCI NA MENINO PLANINO

NOVO MESTO - V soboto, 9. marca, organizira Planinsko društvo Novo mesto izlet na Menino planino. Odhod bo ob 7. uri z novomeške avtobusne postaje. Cena izleta je 1.200 tolarjev, prijave pa sprejemajo vodja izleta Tomaž Gregorčič do četrtega, 7. marca, tel. 312-361 (služba) in 28-898 (doma).

ZBOR UPOKOJENCEV SENTJERNE

SENTJERNEJ - Društvo upokojencev Sentjernej vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo v nedeljo, 10. marca, ob 9. uri v jedilnici osnovne šole Sentjernej.

NOVI KREMENOV PROIZVOD - S predstavitve Kremenovega zaključnega dekorativnega ometa v Novotehnini trgovini v Bučni vasi.

Zaključni omet iz Kremena

Štiri posebni proizvodi iz Kremenovega gradbenega programa - Prodaja v Novotehninih trgovinah

NOVO MESTO - Prejšnji četrtek je novomeški Kremen - ta novomeška firma deluje že 48 let - prodajal svoje surovine številnim proizvajalcem, ki iz njih izdelujejo končne izdelke, sedaj pa so se tega dela, ki seveda prinaša več dobička, lotili tudi sami. Kremenov mineralni omet odlikuje dobra paropropustnost, je vodooodbojen, se dobro prime na podlagu in je lep tudi na pogled. "Narejen je iz kremenovih agregatov, kar mu daje prednost pred nekatrim podobnimi proizvodi, delo z njim pa je zelo enostavno. Še posebej primeren je za obnovo starih fasad."

Kot sta povedala Kremenov razvojni inženir Danilo Koren in vodja njihovega gradbenega programa Stane Oberč, so pri Kremenu začeli proizvodnjo gradbenih materialov leta 1991; proizvodnja poteka v obratu na Mokrem Polju. Tako so razvili štiri posebne proizvode: talno samorazlivno izravnalno maso, gradbeno lepilo za notranjo in zunanjou uporabo ter zaključni dekorativni omet. "Pripravljamo še nekaj novih specialnih gradbenih materialov, pri tem pa sodelujemo z znanimi tujimi firmami, ki izdelujejo kemične dodatke za gradbeno industri-

A. B.

Od zmage do zmage - do končnega poraza

NOVO MESTO - Na zadnji županovi tribuni je tekla bēseda o novem občinskem prazniku, predvsem pa zaradi napovedanih ustavnih sprememb, ni zavzel stališča o tem, odločitev pa prepuštilo po novi ustavi oblikovani občini.

Sedaj so "v igri" trije predlogi za občinski praznik. Novomeški krščanski demokrati so "posvojili" predlog takratne ZSMS - LS in pogolnili svoje nekdanje zadržke in nasprotovanja in predlagajo za novi občinski praznik 7. april. Na nedavnem občinem zboru te stranke so pozvali svoje člane, naj ob vsaki priložnosti in javno podprejo ta predlog. To je njihov član in novomeški župan tudi hitro izpeljal in na svojo javno tribuno v podporo temu predlogu pripeljal strokovno avtoritet v podobi zgodovinarja in novomeškega rojaka dr. Staneta Grande, ki je prišel "oborožen" še s podporo drugega težkega strokovnega novomeškega rojaka dr. Aleša Gabriča. Skratka, kadar ni za 7. april - po novem predlogu krščanskih demokratov - je bilo poveleno med vrsticami, je z njim nekaj narobe.

No, pisec teh vrstic je tudi avtor več let starega predloga, naj bi postal novi občinski praznik 7. junij, in to v spomin na dan, ko so leta 1873 na veliki slovensnosti v Novem mestu položili temeljni kamen za Narodni dom, prvi tak dom na vsem slovenskem ozemlju sploh. Ta dogodek je bil vrhunc manifestacij narodnega prebujanja Novega mesta in tega dela Dolenjske.

Tako ta dogodek, kot tudi 26. september 1926 - kot spomin na manifestacijo umetnosti vremena mlade novomeške generacije po prvi svetovni vojni, ki je kasneje dobilo ime "novomeška pomlad", predlagal pa ga je občinski odbor ZLSD Novo mesto - na županovi tribuni ni bi deležen nikakršne strokovne milosti.

Pravzaprav je vseeno, kateri datum nam bojo izbrali za občinski praznik. Navadni občani bomo tudi na tisti dan morali delati, da bomo živelji oblast, ki (se) bo takrat proslavljala. Menda je neki novomeški bizarne predlagal, naj vsaka oblast postavi svoj občinski praznik. Seveda bi moral biti to dan njihove volilne zmage.

In tako bomo praznovali od zmage do zmage - do končnega poraza.

ANDREJ BARTELJ

JE PRIHODNOST MOGOČE NAPOVEDATI?

NOVO MESTO - Blizu se konča tisočletja in pogosto lahko slišimo napovedi katastrof in celo konca sveta. Ali je prihodnost res mogoča napovedati? Ali obstajajo tudi drugačne, bolj svetle možnosti za prihodnost?

Vabljeni na odprt predavanje Centra za duhovno kulturo z naslovom: "Bližajoča se kataklizma - da li ne?", ki bo 13. marca ob 18. uri v zavarovalnici Tilia, C. herojev 1, v Novem mestu. Predavalca bo Marina Hrovatin.

SOOBLIKUJTE GRB!

SENTJERNEJ - Občina Sentjernej še nima svojega grba (in zastave), zato so svetniki sklenili, da ga bodo pripravili skupaj z društvom Heraldica slovenia. Grb naj bi vseboval največ 3 simbole, ki predstavljajo občino. Ker se grb sprejema enkrat za vedno, svetniki želijo, da svoje predloge za simbole pisno do 15. marca na občino sporočijo tudi občani sami. Svjetniki so predlagali naslednje simbole: konja, petelina, sv. Jerneja in trto.

O krajevnih skupnostih še občani

Kup nejasnosti, ker sta KS pravni osebi - Sejem prinesel dohodek, koliko, občina ne sme vedeti, a kdo bo selil sejem? - Orehočani grozijo z odcepitvijo, če ne bo več KS

ŠENTJERNEJ - Po dobrem letu obstoja nove občine Šentjernej je očitno, da nekatere stvari niso jasne, med njimi (ali pa zaradi tega) tudi status krajevnih skupnosti. Če je bil statut občine, v katerem so krajevne skupnosti opredeljene kot pravne osebe, sprejet z absolutno večino, je danes prav ta del statuta za nekatere svetnike sporen.

Pogosto namreč ni jasno, katere pristojnosti spadajo pod krajevno skupnost in katere pod občino. Tako je na primer maju lani KS Šentjernej na občino naslovljena prošnjo za prevzem 8 milijonov dolga, ki ga predsednik KS Miha Recelj pojasnjuje s tem, da so delali stvari v dobro krajancov, ki sicer niso bile v pristojnosti krajevnih skupnosti (npr. vodovod), svetniki pa so glasovali za odpis dolga. Zadeva ne bi bila sporna, če ne bi na omenjenem dopisu pisalo, naj "občina kot pravna naslednica krajevne skupnosti prevzame dolg v svoje breme", res pa je, da tudi zakonodaja ni bila jasna.

Občina je prevzela tudi gradnjo mrljške vežice, ki v velikimi stroški še vedno buri občane. Med ljudmi krožijo tudi govorice o sejmu: z njim namreč upravlja (in tudi služi) krajevna skupnost Šentjernej, ker pa je ta pravna oseba, ni

dolžna obelodaniti podatkov, ki po mnenju sveta KS niso javni prihodki. In kaj bo s sejmom, ko ga bodo (občina ali KS?) preselili na novo lokacijo? Tako problematiko poslovanja krajevne skupnosti kot npr. Praga, podjetja v lasti krajevne skupnosti Šentjernej, svetniki načenljajo pravzaprav vedno od druge seje dalje, a kljub vsem poskusom, da bi prišli zadevi in dvomom občanom do konca, je odgovor samo eden: občina se v poslovanje pravnih oseb ne more vtičati.

Zato so svetniki na zadnji seji ugriznili tudi v to kisljo jabolko. Res, da imajo ljudje pravico združevanja, a občina mora imeti pogled v poslovanje, obstaja pa tudi možnost podvajanja dela, s čimer bi namesto ene stopnje potrebovali dvostopenjsko kontrolo nalog. Zato bi bila ena izmed možnosti, da bi delala krajevna skupnost za

račun občine.

Orehovica je bila na primer na referendumu za svojo občino, če jim bodo vzeli še krajevne skupnosti, bodo vložili prošnjo za odcepitev od občine Šentjernej in bi se raje priključili k občini Novo mesto. Po besedah župana Franca Hudoklina se dve tretjini sloven-

• Da bo v občini red, bo potrebna ena žrtv: ali sedanji status KS ali sedanja oblika organiziranosti občine, žal pa je neopredeljen že zakon. Ali je sedanja oblika organiziranosti krajancov prezivila ali ne, krajevne skupnosti gotovo ne morejo biti le nek popisovalec stanja, zato se so svetniki odločili, da bodo najprej razmejili pristojnosti med občino in krajevnimi skupnostmi, o alternativah pa se bodo odločili krajanci za zborih občanov.

skih občin opredeljuje za krajevne skupnosti, kot smo jih poznali pred uvedbo lokalne samouprave.

T. GAZVODA

Suhokranjski drobiž

UPOKOJENCI IN GASILCI - To soboto se bodo zbrali žužemberški upokojenci v gostilni Zužemberk in pregledali delo v preteklem letu. Zvečer se bodo zbrali na Dvoru tudi gasilci GD Dvor, za sprembo tokrat na sobotni večer, da ga lahko po gasilsku podaljšajo. Tako eni kot drugi in prav imajo.

POVEČANA BUDNOST - Zadnje čas so vogniki na suhokranjskem bolj budni. Pa ne samo zaradi slabih cest in luknjan na cestah. Na cestah je vse več policijskih kontrol vogniki so ob tem bolj disciplinirani, zato je upanje, da bo manj prometnih prekrškov in manj nesreč.

ZBORI KRAJANOV - Te dni se končujejo zbori krajancov na Dvoru, v Zužemberku, Ajdovcu in Šmihelu. Sklicuje jih KS Žužemberk, dnevni red pa je uredničevanje programa v letu 1995 in načrti za prihodnje. Ne manjka tudi točka o sprejemu sklepa o razpisu referendumu za nove krajevne skupnosti, ki bo v tem mesecu.

VRHOVNO IN VINKOV VRH - Od zagnanosti mož sta predvsem odvisna obnova in popravilo cerkev na Vrhovem in Vinkovem Vru. Najslabše se godi cerkvici sv. Pavla na Vinkovem Vru, ki je imela nekdaj lep zvonik, danes pa je veter odnesel še tisto kropo pločevine, ki je pokrivala na pol razpadli zvonik.

S. M.

Odžagali so podžupana

Večina svetnikov so je strinjala s predlogom župana za razrešitev podžupana Vlada Starešiniča

ČRNOMELJ - Potem ko je po tretjem poskušu septembra lani črnomaljskim svetnikom le uspelo, da so za podžupana ime-novali Vlada Starešiniča, ki ga je predlagal župan Andrej Fabjan, so ga na seji sveta pretekli teden po dobrih petih mesecih razrešili. Tokrat v prvem poskusu, saj se je za razrešitev na tajnem glasovanju izreklo 14 od 21 prisotnih svetnikov.

Razrešitev je prav tako predlagal župan z obrazložitvijo, da Starešinič ni izpolnil njegovega upanja, da bosta uspešno sodelovala v splošno korist občine. "Pri svojem delu se je poslužil celo mojega diskreditiranja pri političnih strankah v Ljubljani in v medijih. Znano je dopisovanje v Dolenskem listu pred meseci. Posebno poglavje je ravnanje Starešiniča brez pooblastila in v nasprotu s statutom občine pri ustanavljanju nove Zvezze slovenskih občin in njegova polemika o tem v sredstvih javnega obveščanja. Večina razpravljalcev je ob obravnavi tega problema na januarski seji občinskega sveta to že odsodila. Toda Starešinič kljub odsodbi svojega nezakonitega dejanja še vedno ne priznava v celoti in išče opravičila, ki pa ne opravičuje nezakonitega postopka in prisvajanja pooblastil," je predlog za razrešitev podžupana podkrepil Fabjan.

Župan je dejal, da je že pred časom ocenil, da je Starešinič izgubil njegovo zaupanje, po razpravah na seji občinskega sveta sodeč, pa tudi zaupanje mnogih svetnikov ter po njego-

• Vlado Starešinič je ob razrešitvi dejal, da mu je morda v olajšanju, da je v črnomaljskem občinskem svetu prvi, ki so ga odžagali. Poudaril je, da lahko vsem svetnikom in županu mirno gleda v oči, ker ima čisto vest in ker njegovi koraki niso bili v škodo občini. Zatrdiril je, da ima za to tudi dokaze. "Sprizajnil sem se s tem, da sem eden redkih v Sloveniji, ki ga razrešujejo za nič, medtem ko se marsikdaj o ljudem, ki so odgovorni za veliko materialno škodo, niti ne razpravlja," je še dejal Starešinič.

obljubil že pred časom. Sicer pa je dejal, da se je tokrat odločil v svoji pristojnosti, ki mu jo dajejo 37. člen statuta in 103. ter 105. člen poslovnika občinskega sveta.

M. BEZEK-JAKŠE

O SONARAVNEM KMETOVANJU

DRAGATUŠ - Kmetijska svetovna služba Črnatelj organizira v petek, 8. marca, ob 19. uri v osnovni šoli Dragatuš predavanje o sonaravnem kmetovanju. Predava bo Darja Jeglič.

PROSLAVA OB DNEVU ŽENA

METLIKA - V petek, 8. marca, bo ob 19. uri v tukajšnjem kulturnem domu v počastitev 8. marca proslava s kulturnim programom. Pripravlja jo metliški pripravljalni odbor za proslavo mednarodnega dneva žena v sodelovanju z Ljubljansko knjižnico. Sodelovali bodo otroci folklornega krožka iz otroškega vrtca, glasbeniki glasbene šole iz Metlike ter učenci metliške in podzemelske osnovne šole. Slavnostni govor bo imel župan Branko Matkovič.

Vodovod mimo vasi, pipe pa suhe

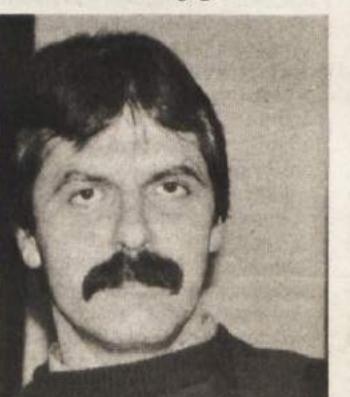
Na Selih pri Vrčicah bodo sami kopali za vodovod, saj kapnice v vodnjakih v suši hitro zmanjka - V vasi le štiri gospodinjstva, brez pomoči od drugod ne bo šlo

SELA PRI VRČICAH - Zanimivo je, da vasi, ki ležijo ob vodovodu, ki pelje od vodnega zajetja na Blatniku proti Ručetni vasi, Petrovi vasi, Kotu in po Semiški gori, ne dobivajo pitne vode neposredno iz vodovoda. Pomagajo si na različne načine. Na Selih pri Vrčicah imajo na primer še vedno kapnico, ki pa ne zadošča več.

Na Vrčicah pod Selih je sicer rezervoar z vodo, a leži niže od vasi, zato na Selih niso nikoli razmišljali, da bi iz njega speljali vodovodne cevi do svojih domačij. Kako tudi, ko pa je bilo nekdaj v glavnem dovolj vode. Toda ko so si ljudje zgradili moderne hiše, v hlevih pa imajo vsi še vedno tudi živino, so vodnjaki v sušnem obdobju v dveh do treh tednih postali prazni. Prebivalci Blatnika, Vrčic in Sel so zato skupaj nabavili cisterno, s katero vsak zase vozi vodo iz hidrantu v Vrčicah, ko jo potrebuje.

Zato so na Selih letos prišli na idejo, da bi napeljali vodovod iz rezervoarja v Vrčicah, saj je zaloga vode v njem dovolj velika. "Seveda bi moral vodo proti naši vasi potiskati močan hidrofor, menimo

pa, da bi bila to za nas najprimernejša rešitev. Stroške izkopa dobrih 400 metrov dolgega vodovoda

Alojz Lukežič

samo pripravljeni pokriti sami, pri plačilu materiala pa pričakujemo pomoč od drugod, tudi z občine. Na srečo gre trasa vodovoda po parceli enega samega lastnika, Antona Jakše, ki je pripravljen odstopiti zemljo," pove Alojz Lukežič, ki je skupaj s sovaščanom Ivanom Križanom najbolj zagnan za gradnjo.

"Dobro vemo, da moramo najprej sami začeti, in šele potem lahko pričakujemo pomoč od drugih. A udarniškega dela smo že navajeni, saj smo tudi doslej veliko sami naredili, pa naj je šlo za cesto, elektriko, telefon. Zavedamo se tudi, da je v naši občini še veliko vasi brez vodovoda in da ga vse ne bodo mogle dobiti v enem letu. Ne pričakujemo, da bi že letos pritekla iz naših pip voda iz vodovoda, toda vsaj začeti moramo. Le tako pričakujemo, da bomo neko končno imeli vodovod," načrta Lukežič.

M. BEZEK-JAKŠE

Bolniki pred zaprtimi vrati?

Če se ne bo našel denar za plačilo dežurne zdravstvene ekipe v zdravstvenem domu, bodo metliški zdravniki le še doma v pripravljenosti - Svetniki proti koraku nazaj

METLIKA - Ker je v metliški občini manj kot 15 tisoč prebivalcev, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) tukajšnjemu zdravstvenemu domu ne prizna in seveda ne plača stroškov dežurne zdravstvene ekipe, torej zdravnika, sestre in šoferja. Prizna le strošek za pripravljenost, čeprav v resnici dežurna ekipa že več kot 20 let opravlja dežurstvo v klasičnem pomenu

Tako kot ZZZS jim tudi občinska zdravstvena skupnost pred njo plačevala dežurne ekipe. Venčar so stroške krili z denarjem, ki je prišel za zdravstvene usluge metliškega zdravstvenega doma iz drugih republik bivše Jugoslavije

ter iz drugih slovenskih občin. Po osamosvojitvi Slovenije so prihodki iz drugih republik popolnoma usahnili, Slovenija pa je postala ena sama rizična skupnost. Prihodki zdravstvenega doma so bili tako le še po pogodbi z ZZZS,

OTVORITEV GALERIJE PEGAZ - Metličan Mladen Vukšinič (prvi z leve), ki ima v Metliki že atelje za umetnost in obrt, je pretekli teden odprt v Župančevi ulici v Črnatelju še galerijo Pegaz, v kateri so naprodaj umetniška dela in starine. Sicer pa se ukvarjajo tudi z restavriranjem starega pohištva in slik ter odkupujejo staro pohištvo, porcelan, slike, ure in druge stare predmete. Kot je ob otvoritvi dejal Vukšinič, nudijo v galeriji tudi kakovostno okvirjanje slik, na voljo pa imajo več kot sto različnih okvirjev. (Foto: M. B.-J.)

LETOSNJE POLETNE KULTURNE prireditve "Pridi zvezčev na grad" bodo obogatene z dvema novostima: nad odrom za nastopanje joče bo narejen nadstrešek, da stane pripravljalcem ne bo treba venjati slabega vremena, poleg tegem pa bo poleg poročne dvorane odprta okrepčevalnica in na dvorišču rišču ne bo več okroglega šanca, ki pa je vseh mostil nastope. Slednji je v sodelovanju z Belokranjskim muzejem lotil Marjan Judečić, ki zagotavlja, da bo lokacija v prošlosti.

PRIPRAVLJALNI ODBOR je tudi odločil, da bo pripravil nedeljske filmske matinete z najmlajšimi. Že bodo vse nedelje v juliju in avgustu, in sicer v metliškem kulturnem domu ob 10. urah. Pestre prireditve za odrasle bodo na grajskem dvorišču razen orgelice k slike koncerta, ki bo v cerkvi pred državne farah.

STANE VLASIČ, IVICA VINSKI, BARICA KOŽELJ-FLAJAH, NIK IN MLADEN VERGOT so v Starem trgu nad Kolpo v Verderberjevem studiu posneli otroško igrico Junaka, ki jo bo vsak čas slišati po slovenskih radijskih valovih. V preprosti zgodbidi o fantih, ki zbežita z doma, je veliko glasbe in petja. Note je spravil v krov Stanislav Vlašič, učitelj 4. razreda v osnovni šoli Podzemelj. Igrico bo moč videti tudi na odraru, vendar pred koncem šolskega leta gotovo ne.

OBČNI ZBOR STROJNEGA KROŽKA - ČRNOMELJ - Strojni krožek Bele krajine vabi člane in tiste, ki to želijo postati, na občni zbor krožka, ki bo v soboto, 9. marca, ob 19. uri v sejni sobi občine Črnatelj.

Črnomaljski drobir

ČASOPIS I - Pred občinskim praznikom so izšle Novice iz naše občine, informativni časopis črnomaljske občine, katerega izdajatelj je občinski svet. A četudi je predsednik občinskega sveta na slavnostni seji ob občinskem prazniku od vseh dosežkov ob prazniku omenil le izdajo časopisa, kar je dalo slutij, da gre zares za izjemno mojstrovino, Črnatelj glasilo skriva kot kača noge. Celo vsem svetnikom ni bilo dosegljivo. In ko je Milana Krajncu, direktorju doma starejših občanov ter hkrati svetniku, časopis prisel v roke povsem po naključju, je lahko ugotovil le, da je glasilo, ki ga občasno izdajo v domu za svoje oskrbovance, pravi "doktor" v primerjavi z občinskim glasilom.

ČASOPIS II - Ena od svetnic je predlagala, da milijon tolarjev, kolikor je v letošnjem proračunu predvideno za občinsko glasilo, raje namenjuje za kaj drugega, pa bo blamaža precej manjša. Lektor, ki bi ga občinsko glasilo potreboval boj kot Sahara vodo, bi bil dobrodošel tudi sestavljalcem gradiv za seje sveta. Marsikdaj je v gradivih namreč toliko napak, da se tisti, ki morajo preževeti vso "svetniško solato", vprašajo, ali so avtorji gradiv med svojim šolačjem prešpričali vse ure pouka slovenskega jezika.

ČASOPIS III - Med tistimi, ki jim se nekaj tednov po izidu ni bilo dano videti Novic iz naše občine, je bil tudi svetnik mag. Janez Kure. Morda je prav zato na seji sveta minuli teden pristal, da postane predsednik časopisnega sveta omenjenega glasila. Tudi v Vinici so pred leti ustavljeno klub prijateljev televizije Slovenija, ker niso mogli gledati njenega programa. Ko so ga zagledali, so tudi spregledali.

Semiške tropine

STREHE IN DREVESA - Semiščani so veseli, da je njihov Smuk pravi raj za jadralne padalce in zmajarje, vendar se sliši, da na občini pripravljajo poseben odlok.

Po dveh nesrečah padalcev v preteklem tednu so še bolj pohiteli s pisanjem odloka, ki bo določal, s kakšno kritino morajo odstreliti Semiščani pokrivate strehe svojih hiš in kakšna drevesa morajo saditi. Strehe bodo morale biti namreč dovolj močne, da bodo na njih lahko pristali jadralni padalci, enako pa velja tudi za drevesa.

MUZEJ - V semiški občini je odveč vsaka bojazen, da bi vse smeti odpeljali na črnomaljsko odlagališče odpadkov pri Vranci, sami pa bi ostali povsem brez njih. Po vrtačah in kotanjah te mlade občine je še veliko odraljenih hladilnikov, štedilnikov in drugih dokazov civilizacije, ki ne potrujejo le, kako napredni so Semiščani, ampak tudi, kako imajo velik smisel za muzealstvo, saj so "okrašene" vrtače izjemni primer tehničnega muzeja na prostem.

PREDAVANJE O PREHRANI

ADLEŠIČI - Kmetijska svetovna služba Črnatelj organizira za članice aktivna kmečkih žena iz Adlešič predavanje z naslovom "Manj mesa, več zelenjave", ki bo v sredo, 13. marca, ob 18. uri v gostilni Vlašič v Dolencih. Predaval bo Helena Mrzlikar iz Kmetijskega zavoda Novo mesto.

O VARSTVU VINSKE TRTE

ČRNOMELJ, METLIKA - Kmetijska svetovna služba Metlika in društvo vinogradnikov Bele krajine vabita na predavanje o varstvu vinske trte. Predavanji bosta v petek, 8. marca, in sicer ob 10. uri v sejni sobi občine Črnatelj ter ob 16. uri v sejni sobi občine Metlika. Predaval bo specialist za varstvo rastlin iz Kmetijskega zavoda Nova Gorica mag. Gabrijel Seljak.

M. B.-J.

I Z N A Š I H O B Ć I N

Po Gotenici še kaj hujšega?

Na razgovoru o parku so ribniški kmetje izrazili veliko nezaupanje do države - V prid parka so govorili predstavniki ministrstev in Triglavskega narodnega parka

RIBNICA - V okviru razgovorov, ki jih vsak mesec v Miklovi hiši organizira ribniška podružnica SLS, je minulo sredo tekla beseda o načrtovanem naravnem parku Kočevsko - Kolpa. Razgovora so se udeležili predstavniki ministrstva za okolje in prostor ter kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo, Triglavskega narodnega parka in društva Kočevski naravni park ter številni domačini.

Državni podsekretar v ministrstvu za okolje in prostor Mladen Berginc je povedal, da se za park predvideva rezim regijskega parka, ki zagotavlja največje sožitje človeka in varovanja narave. Poudaril je, da je panično razmišljajanje, da se bo park razglasil mimo volje domačinov, odveč, prav tako kot tudi strah, da država preko zakonodaje, ki se pripravlja, ne bo poskrbela za sistem nadomestil.

"Park bi moral biti dober razlog od države dobiti več," je menil državni sekretar za gozdarstvo Franc Ferlini in povedal, da park ne bo vplival na gospodarjenje z gozdovi razen v predelih, kjer je sečna že sedaj omejena. Podobnega mnenja je bila tudi pomočnica direktorja Triglavskega narodnega parka dr. Marija Markeš, ki je menila, da bi morala Kočevska iz-

koristiti zanimanje države zanj tako, da bi pripravila regionalno-politični koncept, kaj od države pričakuje. Direktor Triglavskega narodnega parka Janez Bizjak je ob tem izrazil prepričanje, da so ljudje proti parku, ker niso celostno informirani. Povedal je, da so pri njih v zadnjih nekaj letih s strani države opazni premiki na boljše, da pa je res treba čakati na to 15 let.

Kako verjeti državi, da bodo

omejitev prinesle subvencije, ko ta je razmišlja o novem parku, čeprav še ni zaživel niti financiranje Triglavskega narodnega parka, pa se je vprašal kmet iz Nemške Loke in kočevski občinski svetnik Jože Hobič. Opozoril je, da je med ljudmi strah pred razširitevijo rezervatov znotraj parka, kar bi bilo za državo ugodno, ker tam ne bi bilo ljudi in jí zato ne bi bilo treba plačevati odškodnin. Da bodo kmetje v parku ostali praznih rok, je menila večina udeležencev razgovora, ki so poudarili, da so se znebili Gotenice, sedaj pa je vprašanje, če jih morda ne čaka še kaj hujšega.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Kočevarji državi ne zaupajo

Za varovanje interesov Kočevske ustavili projektni svet

KOČEVJE - V Kočevju so prepričani, da je razglasitev parka v državnem interesu, zato se bojijo, da bi lahko odločitev o tem sprejeli mimo volje ljudi, ki tu živijo. Zaradi zgodovinsko pogojene nezaupljivosti do države, zatrjevanjem predstavnikov države, da se ne bo zgodilo, Kočevarji ne verjamajo.

Da bi preprečili sprejem odločitve, ki bi bila v nasprotju z interesoma domačinov, so se na decembarski seji kočevskega občinskega sveta odločili, da bo občinski svet pred parlamentarnim odločanjem o razglasitvi parka razpisal referendum. Poudarili so, da odločanje o parku ni možno brez ekonomske analize uvedbe parka, ter da delovno gradivo, ki ga je po naročilu ministerstva za okolje in prostor izdelalo podjetje Acer, d.o.o., iz Novega mesta, ni primerno izhodišče za nadaljnje delo na dokumentih za razglasitev parka. Zato so imenovali 12-članski projektni svet za Kočevski naravni park, ki naj bi bil podaljšana roka občin-

skega sveta in bi v prvi vrsti varoval interes prebivalcev Kočevske.

Ministrstvo za okolje in prostor se je na seznanitev z omenjenimi sklepi občinskega sveta sred prejšnjega meseca odzvalo z odgovorom, ki je Kočevje presestil. Poudarili so, da sklep o neprimernosti gradiva razumejo predvsem kot oteževanje vodenja projekta. Zato je ministrstvo tudi ustavilo dva organa, v katerih so strokovnjaki in župani občin, ki jih bo park Kočevsko - Kolpa obsegal. Zato ustavovite projektnega sveta, ki naj bi tudi ocenjeval projekte, podane s strani države, komuniciral z državnimi organi ter pripravil strokovne podlage za pripravo zakona o Kočevski in o naravovarstvenih znamenitostih na območju kočevske občine, niso pozdravili. Nasprotno, ocenili so, da predstavljajo mešanje nalog in tudi pristojnosti med državo in občino, ter poudarili, da je treba preprečiti vnaprejšnje neupravičene bojazni pred idejo o parku kot tudi širjenje napačnih informacij in škodljivo politizacijo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Ribniški proračun je pod streho

S seje ribniškega občinskega sveta

RIBNICA - Na zadnji seji ribniškega občinskega sveta minuli četrtek so kljub manjšemu zapletu, zaradi katerega so za 10 minut prekinili sejo, odlok o proračunu ribniške občine za leto 1996 sprejeli skoraj brez razprave.

Zaplet je povzročil prepozno oddani spisek predlogov KS Sodražica, ki naj bi se upoštevali pri sprejemu proračuna. Ker so bili pod predlogi podpisani tudi trije občinski svetniki, je predsednik sveta Andrej Mate določil nekajminutni odmor, v katerem naj bi tisti, ki so predlog podprtli, pripravili amandmanje. Proti pričakovani pa tega v nadaljevanju seje niso storiči. Tako je bila deležna razprave le različica predloga o razporeditvi milijona tolarjev, ki jo je v dokončno odločitev svetnikom prepustil odbor za finančne razprave.

Clani odbora se namreč niso mogli dogovoriti, ali naj milijon tolarjev namenijo za krajevne ceste, pri čemer bi se denar porazdelil v sorazmerju glede na delež cest po vseh petih krajevnih skupnostih v občini, ali pa za cesto Podklanc-Kadice, na kateri so po odloku o razglasitvi soteške Kadice za naravni spomenik dovoljena samo vzdrževalna dela. Neenotni pa so si bili tudi svetniki. Z glasovanjem o teh predlogih je dobil večinski podprtje predlog, da se denar nameni za cesto Podklanc-Kadice.

Proračun ribniške občine za letošnje leto znaša 679.633.000 tolarjev, kar zadeva prihode, dohodki pa so planirani v višini 723.898.400 tolarjev, pri čemer je primanjkljaj v višini 44.265.400 tolarjev.

M. L.-S.

Naredili že veliko, še več pa obetajo

Pet let TSD Kostel - Na zboru tudi dr. Marjan Rožič

FARA - Turistično športno društvo Kostel, ki bo letos praznovalo 5-letnico obstoja, je v tem kratkem času opravilo veliko dela. Tudi program dela za letos, ki so ga sprejeli na skupščini 1. marca, zajema veliko naloga.

Iz programa naj omenimo nadaljnjo odvažanje odpadkov z območja te KS in njihovo čiščenje ter odpravo divjih odlagališč. Čistilna naprava v Fari in priključki nanjo iz Fare, Vasi in Potoka bo dokončana letos, kar je potrdil tudi kočevski župan Janko Veber, ki se je udeležil skupščine. Ne bo pa male čistilne naprave letos dobiti Kuželj, čeprav je to TD dalo v svoj program. Občina bo tudi sprejela predpise o ureditvi prometa ob Kolpi in plovbe po Kolpi, kar zadeva TD Kostel. Vodovod bodo dobile nekateri vasi, ki ga še nimajo ali pa dobivajo vode s Hrvatske.

Prizadevali si bodo za nadaljevanje gradnje ceste ob zeleni meji (Dol-Fara-Osilnica-Podplanina), se pravi za povezavo s Primorsko, Notranjsko in Dolenjsko, pa tudi za posodabljanje cest in vaških poti na območju KS.

Na področju informiranja bodo uredili turistični urad, vasi in zanimivosti bodo še naprej označevali s kozolčki, uredili sprejalne poti in vzdrževali Kostelsko planinsko pot. Posebna prizadevanja bodo usmerjena v celoletno delovanje grajskega kompleksa Kostel z Grajskim hramom, v popravilo še ob Kolpi in njenih pritokih edinega mlina Grbec pri Fari in ureditev značilne kostelske hiše. Pridobivali bodo zemljišče za bodoči kemp Fara.

Tudi letos bodo razpisali nadgradni natečaj za najlepše urejeno hišo. Nagrade bodo podelili ob praznovanju petletnice obstoja društva.

* V razpravi o dosedanjem delu in načrtih dela za prihodnje je sodeloval tudi predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič, ki je poudaril pomen sodelovanja z društvom, organizacijami in organi na sosednjem Hrvaskem. Predsednik TD Kostel Stanko Nikolič pa je povedal, da je tako sodelovanje zdaj nekoliko okrnjeno, vendar še obstaja.

Predsednik TD Kočevje in direktor M-KG Kočevje Janez Žlindra je povedal, da njihovo podjetje želi oddati v najem Grajski hram v Kostelu in tako omogočiti, da bi bilo to gostišče na voljo turistom in izletnikom skozi vse leto. Za svojo dejavnost pa bodo obdržali le staro turistično kočo, v kateri je 25 prenočišč.

J. PRIMC

LITERARNI VEČER DVEH - Na literarnem večeru v Osilnici 2. marca sta brali svoje pesmi Geraldine Hrelja iz Bosilje Loke (Pesmi o vodi, gre za reko Kolpo) in Marjana Malnar iz Osilnice (pesmi o ljubezni in trpljenju). Iz raznih vzrokov pa na tem večeru nista sodelovala pesnika iz hrvaške strani Kolpe in Čabranke Zlatko Pochobradsky (Gerovo, Čabar) in Antica Žagar (Zamost-Zagreb). Po branju pesmi je bil zanimiv razgovor, ki je med drugim zajel tudi pesmi v narečju in potrebo po narečni slovničici, da bi se nareče tega območja orhanilo. Na fotografiji: pesnici Geraldine Hrelja (levo) in Marjana Malnar. (Foto: J. Princ)

Občina prepozno dobila denar

Tako niso mogli porabiti lani blizu 13 milijonov tolarjev - Svetniki zavrnili več predlogov

VELIKE LAŠČE - Na zadnji seji občinskega sveta Velike Lašče so med razpravo o zaključnem računu občine za lani ugotovili, da je denar dobivala občina celo še v januarju letos, zaradi česar je nastal presiček proračunskega prihodka v znesku 12.670.000 tolarjev, ki ga ne bi bilo, če bi denar pravočasno dobili. Čisti lanski občinski proračun je tako na odhodkovni strani znašal 133,8 milijona tolarjev.

Svetniki so potrdili tudi program javnih del za letos, ki poleg že lani uveljavljenih del zajema še pomoč ostarem in izvedbo ankete o stanju v vseh občini načrtovani suhorobarski cesti in njihovi razvojni možnosti. Anketo bo izvedlo podjetje Acer, d.o.o., iz Novega mesta, ni primerno izhodišče za nadaljnje delo na dokumentih za razglasitev parka. Zato so imenovali 12-članski projektni svet za Kočevski naravni park, ki naj bi bil podaljšana roka občin-

ki imajo že sicer pol ure ali nadaljnjo vsako uro avtobusno zvezo z Ljubljano (proga Kočevje-Ljubljana). Imenovali so komisijo, ki bo to zadevo proučila in predlagala ustrezeno rešitev.

Svetniki niso dovolili zvišanja oskrbnin za otroke v vrtih. Zavrnili so predlog raznih firm, ki so želele na območju občine postaviti velike reklamne panoje, in predlog, naj bi občina tudi letos sodelovala na sejmu Alpe-Adria (turizem in prosti čas), češ da je med gostilničarji premalo zanimanja za ta sejem.

J. PRIMC

DVEMA ZLATI ZNAK CIVILNE ZAŠČITE

DOBREPOLJE, IVANČNA GORICA - Pred sestavnim dnevom civilne zaščite je bila v Ivančni Gorici skupna prireditev občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje, na kateri so zaslužnim posameznikom za njihovo živiljenjsko delo in posebne zasluge pri varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami podelili republiška priznanja. Iz občine Dobrepolje sta priznani, plaketo in zlati znak CZ, prejela iz rok župana Antona Jakopiča Jože Zrnc iz Zdene vasi in Stane Pušelj iz Struga. V občini Dobrepolje so pred kratkim osnovali tudi novi štab CZ, katerega poveljnik je Bogdan Smrke. Člani CZ oz. štaba so bili že na enotredenskem seminarju na Igu pri Ljubljani.

M. S.

JUTRI KVIZ O KMETIJSTVU

VELIKE LAŠČE - V Mali Slevici v gostilni Pri Kropcu bo jutri, 8. marca, medobčinski kviz "Mladi in kmetijstvo". Začel se bo ob 18. uri, na njem pa bodo sodelovali po dve ekipe mladih kmetov z območja občin Velike Lašče, Kočevje in Ribnica. Po kvizu in podežljivosti nagrad na najuspešnejšim ekipam bo zabava.

Martin Krpan bo izšel tudi v Švici

V Bernu predstavili v nemščino prevedenega Martina Krpana - Ogled sirarne Emmental

BERN, VELIKE LAŠČE - Pred kratkim je Ljudmila Schmid-Šemerl, lektorka na univerzi v glavnem mestu Švice Bernu, organizirala proglaševanje slovenskega kulturnega praznika. Ob tej priložnosti so predstavili tudi v nemščino prevedeno delo Frana Levstika "Martin Krpan". Na željo in povabilo Schmidove se je predstavitev in svečanosti udeležilo tudi "zastopstvo Levstikovih in Trubarjevih rojakov", ki ga je vodil župan občine Velike Lašče Milan Tekavec, v delegaciji pa so bili še Tomaž Štefle ter predstavnika Trubarjeve domačije Andrej Perhaj in Alojz Žužek, ki je slovensko delegacijo tudi vozil.

Po vrtnitvi je župan Tekavec povedal, da so bili v Bernu zelo prisrčno sprejeti. Gostil jih je Slovenc Milan Greiner, arhitekt, podjetnik, ki ima svoj gradbeni biro v Švici. Svečanosti v počastitev slovenskega kulturnega praznika se je udeležilo okoli 50 v Švici živečih Slovencev in njihovih priateljev. Med njimi je bil tudi domači pastor, ki se je naučil slovensko in je predstavil svoj prevod Levstikovega Martina Krpana v nemščino. To delo je še v rokopisu, pričakujejo pa, da bo izšlo tudi v knjižni obliki.

Gostitelji so ob tej priložnosti goste iz Velikih Lašč seznanili, da je v pokrajini Emmental v Lutzelhlu, tudi spomenik literatu Gottschalku in muzej, kjer so zbrane zanimivosti iz življenja in dela tega pisatelja. Goste iz Slovenije je sprejel še župan te občine Walter Mueller. Z županom in predstavniki občine so se gostje iz Velikih Lašč dogovorili, da bosta občini v bodočem sodelovali na kulturnem, turističnem in gospodarskem področju. Laščani so vabljenci v občino Lutzelhlu tudi že prihodnje leto, ko bodo tam praznovali 200-letnico rojstva književnika Gottschalka. Domačini so pokazali gostom svojo mlekarino in sirarno, ki je po vsem svetu znana po siru Emmental, ki ima ime prav po pokrajini Emmental.

J. PRIMC

Briški zavrača Heglerjeve obtožbe

Predstavnik podjetja Woco Miran Briški zanika, da bi grozil predsedniku ZA Ivančna Gorica Francu Heglerju s smrtnjo zastran nove tovarne na Malem Hudem.

IVANČNA GORICA - Po daljši odsotnosti zavoljo službenega pojavovanja in dopusta smo le uspeli vzpostaviti stik s tehničnim koordinatorjem nemške tvrdke Woco, inž. Miranom Briškijem, ki ga je predsednik ivanškega odbora Zelene alternative (ZA) Franc Hegler obtožil, češ da mu je Briški 9. februarja ob naključnem srečanju na Malem Hudem grozil celo s smrtnjo, ker je Hegler podpisal dopis republiškemu zdravstvenemu inšpektoratu 4. januarja letos.

V tem dopisu ZA Ivančna Gorica naprosto inšpektorat naj zaradi "ekološko kritične obremenitev zraka, vode in zemlje, ki jo povzročajo obrati s svojo proizvodnjo v Ivančni Gorici, da svoje mnenje o načrtovanem odprtju obrata Woco. Znano je, da je umrljivost v Ivančni Gorici visoka, najpogosteje vzrok pa je bolezni - rak. Vedno več pa je tudi primerov, da otroci zbolejava na dihalih. Zaradi tega je ZA Ivančna Gorica mnenja, da bo imenovana tovarna Woco še dodatno tveganje za zdravje ljudi in okolja".

Briški odkočno zanika, da bi kakorkoli grozil Heglerju, da pa ga je opozoril, da je njegovo ravnanje v nasprotju z njegovim prejšnjim vsaj izraženo pripravljenostjo, da se tudi sam v Nemčiji prepiča, kako deluje podobna tovarna Woco v neposredni bližini

zdravilišča in ne ogroža okolja. Briški je Heglerju v resnicu povedal, da bo pač moral z njegovim stališčem oz. ZA seznaniti krajane Ivančne Gorice, ki so se na zboru odločili za tovarno AC-Intercarja in Woco na Malem Hudem. Briški tudi čudi tako pozna reakcija Heglerja, saj se da iz tega sklepata, da so v ospredju Heglerjevega ravnanja drugi interesi, ki niso zgolj ekološke narave. Vse kaže, da gre za poceni nabiranje političnih točk in tudi za nekatere zasebne interese, saj v nasprotnem Hegler ne bi dvigoval tolikšnega prahu, tudi okrog vprašanja, kako to, da je AC-Intercar dobil dovoljenje v 3 mesecih, če morajo drugi (po Heglerju) čakati precej dlje. Briški tudi poudarja, da je bilo v novo tovarno doslej vloženo 2,5 milijona mark in da bo proizvodnja potekala po najvišjih ev-

ropskih in tudi ekoloških standardih. Naj spomnimo, da naj bi tovarna na Malem Hudem po treh

• Kar se tiče domnevnih groženj, Briški še dodaja, da bi se ob večerni uri, ko ga je po napornem delovnem dnevu na poti iz tovarne na Malem Hudem ustavil Hegler z neznancem, ki ni ves čas krajske pogovora črnih vrat, lahko kvečjemu počutil ogroženega, ne pa Hegler. Briški pravi, da je upal, da bo to krajši prijateljski klepet o pripravah na odprtje tovarne 1. aprila letos, iz tega pa se je žal izčimilo to, kar meče čudno luč na tistega, ki ga tako hudo obtožuje in blati v javnosti ter poslovним partnerjem v Sloveniji. Pravi, da Nemci česa takega ne bi razumeli, tokrat pa je reagiral predvsem zaradi vpletanja imen ljudi, ki nimajo s to zadevo nič skupnega.

letih in skupnem vložku 7,2 milijona mark zaposlovala vsaj 100 ljudi.

P. PERC

Od ravnateljice in deponije do koša

Trebanjski svetniki so veliko časa razpravljali o usodi prireditev Iz trebanjskega koša, po hitrem postopku pa so dali soglasje za imenovanje ravnateljice glasbene šole

TREBNJE - Predsednico trebanjskega turističnega društva Marijo Cugelj je potem, ko so slišali poročilo dopisnika Radia Slovenija s petkove seje trebanjskega občinskega sveta, češ da se je po mnenju nekaterih trebanjskih občinskih svetnikov prireditev "Iz trebanjskega koša", ki jo prireja TD Trebnje, izrodila v navadno pisanje, poklicalo več ogorčenih Trebanjev. Po besedah vedenja došlo je na neutralno zastonko delo pri Trebanjskem košu.

Cugljeva domneva, da so o pisanju razprave na nadaljnji usodi Trebanjskega koša sklenili, da se bosta skušala svetnika Jože Vencelj in Tone Zaletel z njim pogovoriti, ali bo Trebanjski koš samo še stvar TD ali tudi občine, je pretekel ponedeljek odkočno povedala, da turistično društvo prireditev ne bo izpustilo iz rok, dokler je ona na čelu društva ali pa je ne bo več! Torej čaka svetnika -

dve uri vroče razprave o nadaljnji usodi Trebanjskega koša sklenili, da se bosta skušala svetnika Jože Vencelj in Tone Zaletel z njim pogovoriti, ali bo Trebanjski koš samo še stvar TD ali tudi občine, je pretekel ponedeljek odkočno povedala, da turistično društvo prireditev ne bo izpustilo iz rok, dokler je ona na čelu društva ali pa je ne bo več! Torej čaka svetnika -

Povedati pa je treba, da se je petkova seja začela zapletati že okrog dodatnih točk dnevnega reda in zapisnika prejšnje seje sveta. Predsednik sveta dr. Marjan Pavlin je namreč predlagal, da naj bi na to sejo uvrstili med drugim tudi dodatno točko dnevnega reda, to je soglasje o imenovanju ravnateljice trebanjske glasbene šole, kot je zaprosila predsednica sveta glasbene šole. Župan Ciril Pungartnik, svetniki Jože Vencelj, Jože Smolič (SLS) in Franc Jevnikar so menili, da ne kaže prehiteti in da naj najprej o zadevi razpravlja komisija za mandatna vprašanja. Vprašali so, če bo potem takem svet vse reševal mimo svojih teles, saj je bil tudi ravnatelj trebanjske osnovne šole Štefan Kamin pet mesecov na tem položaju, ne da bi imel za to formalno soglasje.

Svetnik Franc Smolič (SKD) je protestiral zoper politične igrice glede imenovanja ravnatelja glasbene šole, ki so doble svoje odmeve tudi v medijih podobno kot pred časom, ko so krščanski demokrati hoteli za ravnateljico trebanjske osnovne šole Ivanko Višček. Predsednik Pavlin se je vprašal,

• Svetniki Jože Smolič, Anton Strah (SLS) in Janez Kovačič (DeSUS) so opozorili na vsebinsko netočnost zapisnika zadnje seje sveta glede deponije Globoko. Poudarili so, da so sklenili, naj proučijo vsa stališča, tudi glede morebitne regionalne deponije, in da drži tisto, kar so o tem že napisali novinarji, ne pa zapisnik.

čemu zavlačevanje, in dal predlog na glasovanje. Za uvrstitev na dnevn red je bilo 12 svetnikov, 8 proti, 3 pa so se vzdržali. In pojavimo takoj, da so ob koncu seje svetniki tesno, z 11 glasovi, dali soglasje za imenovanje prof. Tatjane Mihelčič za ravnateljico glasbene šole v Trebnjem.

P. PERC

• Od odsotnih ljudi ne moremo pričakovati neodvisnih mnenj (Graf)

• Še tako zagnan romantik z leti postane zagrenjen revmatik. (Juric)

SALAMARJI ŠE STROGI DO ŽENSK

SEVNICA - V Vrtoškovski gostilni pri sevnški župnijski cerkvi se bo v nedeljo, 10. marca, ob 11. uri začela že 35. salamiada. Najstarejša tovrstna pokušnja in ocenjevanje salam bo letos verjetno spet postregla z rekordno udeležbo, ki se zadnja leta suče okoli števila 80! Ker je salamiada na dan 40 mučencev, salamarji še posebej strogo spoštujajo tradicijo, da lahko ženske tega dne vstopijo v gostilno le, če plačajo štefan vina za vsako omizje gostov. Lahko si mislimo, kako redki so zatorej primerki nežnejšega spola na tej prireditvi! Vstopnila za moške je vsako leto v vrednosti litra vina. Za to imajo zastonj pokušnjo domačih salam in v krušni peči pečenega kruha. Predsednik društva salamarjev Bojan Kozmus vabi tekmovalce, naj salame prineso v gostilno do petka, 8. marca, do 21. ure. Rezultate ocenjevanja bodo razglasili in podeleli bogate nagrade v nedeljo po 15. uri.

OCENJEVANJE SUHOMESNATIH IZDELKOV

TREBNJE - Do 25. marca tukajšnja kmetijska svetovalna služba sprejemala prijave za ocenjevanje in razstavo suhomesnatih izdelkov, ki bo konec meseca spet na Repčah pri Brezovarju. V soboto, 30. marca, bo pokušnja in ocenjevanje izdelkov, v nedeljo, 31. marca, pa še predavanje in razglasitev rezultatov ocenjevanja.

OBČNI ZBOR DRUŠTVA

TREBNJE - Tukajšnje društvo upokojencev vabi svoje člane in tudi nečlane (upokojence) na redni občni zbor, ki bo v nedeljo, 10. marca, ob 8. uri v trebanjskem kulturnem domu.

MLADI IN KMETIJSTVO

TRŽIŠČE - Kmetijska svetovalna služba Sevnica in Društvo mladih kmetijcev Tržišče priredita v soboto, 16. marca, ob 18. uri v kulturnem domu v Tržišču občinsko tekmovanje Mladi in kmetijstvo. Na kvizu se bodo pomerile domače ekipne in ekipne mladih kmetijcev iz Zabukovja nad Sevnico. Po tekmovanju bo še družabni večer s plesom.

POKUŠNJA VZORCEV VIN

SEVNICA - Društvo vinogradnikov Sevnica - Boštanj vabi svoje člane, naj prineso vzorce svojih vin letnika 1995 na letošnjo pokušnjo in ocenjevanje. Vzorce je potrebno oddati v vinskih steklenicah, in sicer za vsak vzorec 2 litra, v četrtek, 14. marca, od 14. do 18. ure v prostorijah M-Kmečke zadruge Sevnica, Savska cesta 20/b. Za kritje stroškov degustacije bo vsak vinogradnik prispeval po 300 tolarjev za vsak vzorec.

32 VINOGRADNIKOV NA OBČNEM ZBORU - Sevnški hotel Ajdovec je bil že po tradiciji, kadar v njem zaseda Društvo vinogradnikov Sevnica - Boštanj, pretesen za številne vinogradnike. Predsednik društva Rado Umek je poudaril, da je pomembno spoznanje, da se mora izobraževanje kot rdeča nit prepletati skozi celotno delovanje društva. Rezultati dobrega dela so vidni tudi na ocenjevanju vin, saj je vse manj vin z napakami ali izločenih, na lanskem regijskem ocenjevanju pa je Darko Trbovc prejel celo veliko zlatou medaljo za belo mešano vino. Po zboru je inž. Cveita Varlec predaval o spomladanski zaščitni vinske trte. (Foto: P. P.)

"Dramilo" se je predramilo pozno za Klasjem

Svetniki niso dovolili

IVANČNA GORICA - Ivanški občinski svetniki so zvezne odločno nasprotovali, da bi ugordili želji urednika glasila SKD Dramilo, Leona Marca, če naj bi dovolili, da bi se to republiško strankarsko glasilo že od februarjevih številki imenovalo tako kot glasilo občine Ivančna Gorica, Klasje. Predsednik občinskega sveta Jurij Goršek (SKD) je uvdoma povedal, da so se glede tega sestati z njim in županom vodje svetniških skupin in da je bil le eden proti takšni "posoji" imena glasila, zato ne vidi razlogov za nepotrebljeno zaostrovjanje.

V d. urednika Klasja Andreja Agniča je dejal, da bi bil v uredniškem odboru, ki se glede tega niti ni utegnil sestati, proti, ker bi se pomešala imena. Po Agničevih besedah je napsled nesprejemljivo, da bi imelo strankarsko glasilo tako ime kot njihovo občinsko, ki skuša biti neodvisno, nadstrankarsko.

Vodja svetniške skupine socialdemokratov Igor Bončina je rekel: "Mi nismo krščanska občina, naj skušajo biti krščanski demokrati izvirni." Svetniki vseh strank razen SKD, seveda, na primer podpredsednika občinskega sveta Milena Vrhovec (SLS) je soglašala s kolegi, da je pač še dosti imen. "Kdor prvi pride, prvi melje," je v slogu svoje stranke zaključila Vrhovec. Svetnik Nikolaj Erjavec (SDSS), ki je ob koncu 6-urnega zasedanja občinskega sveta v poznih večernih urah, ko je koncentracija že močno upadla, nekajkrat zaplul v humorne vode, je rekel takoj na začetku, da ne bo glasoval za to, ker bi ga potem vse imeli za krščanskega demokrata, "kar pa nikoli ne bi hotel biti." Pavle Groznič (SKD) pa mu je smeje se zažugal: "To si bomo zapomnili!"

P. P.

LADO MOČIVNIK PREDSEDNIK SEVNIŠKE GODBE

SEVNICA - Na občnem zboru sevnških gasilcev je predstavnik delavskih pihalne godbe pri PGD Sevnica Ludvik Žuraj povedal, da se lahko pohvalijo z rastjo izvajalske ravni. Tudi zavolje želje po prehodu na zahtevnejše zvrsti so se odločili za posodobitev opreme in da bodo nabavili pavke. Godba je imela lani, ko so pripravili že 16. revijo slovenskih gasilskih pihalnih orkestrov, kar 89 vaj. Med 38 aktivnimi godbeniki prevladujejo mladi. V sevnški glasbeni šoli deluje tudi mladinski orkester, ki je že nekajkrat uspešno javno nastopil. Na zadnjem občnem zboru godbe se je poslovil dolgoletni predsednik DPG Franc Ogorevc. Godbeniki in v vodstvu PGD Sevnica so hvaležni Ogorčevu za njegov prispevek pri razvoju te ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini, hkrati pa upajo, da bo novi predsednik godbe, diplomirani psiholog Lado Močivnik iz sevnške Lisce, vsaj tako uspešen.

Kravljeve iskrice

EKSCELENCA IN RAJH - Krščenik Nikolaj Erjavec je na sejavi občinskega sveta nasprotoval temu, da bi začeli pripravljati gradnjo pokopališča v Ivančnem, branci Gorici, saj je stroka ugotovila, da je pokopališče v Stični staro že 150 let. Svetnik Franjo Rajh (LDS) predsednik sveta Ivančna Gorica je prav tedaj, ko je Erjavec odšel, s seje na "čik pavzo", želel odgovoriti "njegovem ekscelementu", ki je vztrajno ponavljalo Svetnik Pavel Groznič je le prepričal Erjavca, da je ugasnil cigaro, ki je vse do vrnli postušat Rajha, kjer je dejal: "Vem, da bi radi imeli Ivančane pokopane v Stični, toda skozi 2,5 milijoni tolarjev bom naredil tudi urbanistični načrt tako, da se bo razvijalo jaz žlahko pokopan tukaj, ker Erjavec je odvrnil, da pokopališči se v zdravstveni dom nikakor nognestira skupaj.

PRORACUN NA REŠETU - Gradivo na proračunu občine Ivančna Gorica za leto 1996 je lahko razvijalo "starejšim" občinam, tudisosednjim trebanjskim in še boljkrat sevnškim. To ni le skupke tabel, temveč tudi obširnejši opisni dejavnosti programov in proračunskih postavk, kjer se zvezne ve, kdor je dejal. Tudi zavolje takega odnosim do svetnikov in medijev bi si županov zasluzil višji honorar kot 200 Evesto tolarjev na uro, uprava, ki meni, da nalogajo vedno nove naloge, pa noben novi sodelavce, da bi bili kos za tehnihvalnega nalogam tudi v prihodnjem letu. Več o proračunu prihodnjih let je v proračunu za leta 1997.

Trebanjske ikeri

CIGO BAR PRISPEVAL - Novoustanovljenu Društvu podeželske mladine Trebnje je uspel pridobiti za sobotno tekmovanje Mladi in kmetijstvo v gostilni Kavšek na Račjem selu za nagrade tekmovalnim ekipam po leg generalnega pokrovitelja Avto-Slav. Trebnje še prispevke številnih podjetij, obrotnikov, občino in CIK Trebnje. Do lokalnih političnih strank pa sta prispevali SLS in ZLSD. Zanimivo je, da je tekmovalce pomagal obdariti tudi "znameniti" novomeški Cigo bar, kar bi sicer nekateri od organizatorjev raje kar zamolčali, kot da denar smrdi, ali pa bi to morda utegnilo vplivati na manjše zanimanje za včlanjevanje v Društvo podeželske mladine, ki ima kratico DPM, kot že desetletje znano Društvo prijateljev mladine.

SKD TREBNJE PREDLAGA NADŠKOFA ZA ČASTNEGA OBCANA - Ko se petkova seje trebanjskega občinskega sveta prevesila po približno 6 urah zasedanja v sklepni del, je svetnik Franc Smolič (SKD) pričel brati pobudo krščanskih demokratov, da bi slovenskega metropolita nadškofa dr. Alojzija Šuštarja, rojaka z Grmadi, Trebnjci imenovali za častnega občana. Svetnik Jože Vencelj (SDSS) je menil, da take pobude ne kaže obravnavati pod razno, ampak pod posebno točko dnevnega reda. Ce je tako, naj bo to prihodnjih 1. točkah dnevnega reda, je odvrial Smolič njegovi kolegi, pa so soglašali, da bi o morebitnem (novem) častnem občanu dejanjsko razpravljali v okviru posebne točke dnevnega reda.

Sevnški paberki

SODELOVANJE ODVISNO CELO OD LEPEGA VREMENA - V analizi javnega dela Delo z Romi, ki jo je predstavila občinska enota Republikega zavoda za zaposlovanje s sedežem v Sevnici, sta izvajalca s Centra za socialno delo Krško, ki sta se lani ukvarjala s 15 odraslimi ter 8 do 12 otroki iz sedmih družin v Kerenovem Grmu, z 12 do 1

Več kot pol zahtevkov nerešenih

Po zakonu o denacionalizaciji vloženih 290 zahtevkov, 120 rešenih, le 2 pod moratorijem - Nedokončani postopki: zemljo obdelujejo po novem, odločbe pa še niso pravnomočne

KRŠKO - Reševanje denacionalizacijskih zahtevkov je v krški občini do sedaj zaradi kadrovskih težav potekalo prepočasi, z zaposlitvijo dveh delavk z visoko izobrazbo pa bodo letos te zadeve reševali s pospešenim tempom. Po uveljavitvi zakona o denacionalizaciji je bilo na območju upravne enote Krško vloženih 290 zahtevkov za vračilo podržavljenih kmetijskih zemljišč, gozdov in gospodarskih objektov.

Zakon o moratoriju za izvajanje tega zakona se nanaša na dva zahtevka za vračilo nad 200 ha podržavljenega premoženja. V denacionalizacijskem postopku je bilo do sedaj izdanih 120 delnih in dokončnih upravnih odločb za vračilo podržavljenega premoženja, v 66 primerih je bilo zahtevku ugodeno, vrnjenih pa je bilo 126 gozdov. Za vračilo premoženja bivšim agrarnim skupnostim je vloženih 17 zahtevkov, rok pa je sedaj podaljšan še za eno leto. Po besedah Nine Hadžimilić, vodje oddelka za gospodarske dejavnosti in kmetijstvo, pri izvajjanju tega zakona prihaja do težav, saj sestavljanje dokumentacije, potrebitne za vpis v register agrarnih skupnosti, zahteva sodelovanje strokovnjakov in s tem povezana finančna sredstva, ki pa jih te skupnosti običajno nimajo. T. G.

Oddelek za gospodarske dejavnosti in kmetijstvo pri upravnem entitetu Krško se med drugim ubada tudi z nedokončanimi komasacijskimi postopki. Težava nastopi tam, kjer je komasacija izvedena tako daleč, da komasacijski udeleženci že obdelujejo zemljišča po novem stanju, komasacijska odločba pa zaradi nerešenih pritožb na višjo stopnjo še ni pravnomočna in

Četrtič in petič

Sredi februarja so v Krškem nekateri od posavskih izvoznikov na pobudo Območne zbornice Posavje razpravljali o položaju izvoznikov, o novi vlogi Slovenske izvozne družbe in o novi carinski zakonodaji. Predstavnik GZS je podjetja pozval, naj zahtevajo, da odpravijo znižane carinske dajatve za blago, ki se izdeluje tudi doma.

Seznam blaga, za katero veljajo te ali one carinske stopnje, seveda ne bodo popolni. Tako bodo podjetja moralna nujno na svojo proizvodnjo opozoriti Ministrstvo za ekonomiske odnose in razvoj. Doslej so se s takimi zadevami lahko obrnila na Gospodarsko zbornico, po novem ne več. Kar nekaj predstavnikov podjetij je ob tem opozarjalo na neracionalnost. Prepričani so namreč, da je precej take dokumentacije že zbrane v predelih GZS, zato pozivajo ministrstvo, naj jo uporabil, dopolni in nadgradi.

Vse bolj pa kaže, da se bo tudi pri tem kot običajno vse začelo znova. Tako bodo moralna podjetja spet pripravljati dokumentacijo. Tudi tisti posavski podjetnik, ki izdeluje opremo za letalnišča in je povedal, da je dokumentacija o svoji proizvodnji v ta namen oddal že najmanj štirikrat. Če bo hotel zavaroval svojo proizvodnjo pred tujo konkurenco, bo moral vse skupaj pripraviti še petič.

B. D. G.

Potreben enotnejši nastop

V turizmu bo potrebno uskaditi skupne interese med posavskimi občinami in opredeliti cilje

ČATEŽ OB SAVI - Turistična dejavnost je v posavskih občinah različno razvita. V preteklosti so občine že dokazale, da so sposobne uskladiti skupne interese. Kot so poudarili udeleženci seje komisije za promocijo in turizem pri območni zbornici Posavja, ki se je

pred kratkim sestala v Termah Čatež, bi bil potreben koordinativni sestanek z župani in vodji republiških upravnih entitet posavskih občin, kjer bi uskladili delo, se dogovorili o drugem ponatisu turističnega prospektja Posavja, ki je v nekaterih jezikovnih izdajah že pošel, o katalogu turistične ponudbe Posavja in drugim.

Prisotni so načeloma podprtli pobudo, da bi v Brežicah organizirali sejemske dejavnosti, vendar ni zgrajene ustrezne infrastrukture, sejemska dejavnost pa bi moralna izhajati iz poslovnih interesov gospodarstva občine, regije in širšega okolja. Podprtli so tudi izdelavo Monografije Posavja. Tako ta predlog kot druge možnosti za promocijo Posavja pa bi morali preveriti še s posebno anketo.

Projekt vinsko-turističnih cest mora zagotoviti zaledje in vsebinsko. Da se bodo aktivnosti odvijale dovolj hitro, se bodo morali bolj prizadetno vključiti tudi nosilci sami. Udeleženci seje komisije za promocijo in turizem so še sklenili, da bodo do naslednje seje opredelili strateške cilje delovanja.

T. G.

TRIO NOVINA V KRŠKI VASI IN NA SENOVEM

SENOVO, KRŠKA VAS - Humanitarno društvo M&V Novina organizira dobrodeleni koncert družinskega tria Novina v soboto, 9. marca, ob 19. uri v dvorani krajne skupnosti Krška vas in v nedeljo, 10. marca, ob 15. uri v kulturnem domu Senovo.

DEGUSTACIJA

KOSTANJEVICA - V soboto, 9. marca, ob 18. uri bo v gostišču Žolnji v Kostanjevici degustacija ocenjenih vin, ki so jih vinogradniki dali v oceno. Ob 19. uri bo podelitev priznanj, kulturni program in zabava ob zvokih harmonike.

RAZSTAVA

BREŽICE - Danes, v četrtek, 7. marca, bo ob 18. uri v galeriji Posavskega muzeja Brežice otvoritev slikarske razstave domaćinke, akad. slikarke Apolonije Simon. Predstavila se bo z deli, ki so nastajala zadnjih pet let.

SPET OBUJAO SVET POSAVSKIH OBČIN

BREŽICE - Če sodimo po pobodi brežiškega župana Jožeta Avšiča, se bodo predstavniki vseh treh posavskih občin kmalu sestali in se dogovarjali o oživitvi dela Svetu posavskih občin. Po predlogu naj bi delovna skupina pripravila vse za ustanovitev takega organa do konca leta julija. S sodelovanjem naj bi se Posavci spet lotili reševanja skupnih zadev, med drugim tudi oblikovanja pokrajine Posavje.

V skupni boj bi radi pritegnili tisoč članov

Posavsko Društvo za boj proti sladkorni bolezni

BREŽICE - Društvo za boj proti sladkorni bolezni Posavja je imelo v soboto redno letno skupščino. Poleg 140 članov društva so se judeležili tudi številni gostje, med drugimi dr. Vanda Kostevec Zorko iz brežiškega Diabetološkega dispanzerja, vodja upravne enote Brežice Darko Bukovinski, sevniški župan Jože Peterenal ter Štefan Temelin in Jože Snoj, tajnik in predsednik Zveze društva za boj proti sladkorni bolezni Slovenije.

Poročilo o delovanju v preteklem letu je dal predsednik društva Ivan Živič. Društvo se je med drugim aktivno posvetilo izobraževanju članov in vključevanju na novo odkritih diabetikov. Posebno pozornost bodo temu posvetili tudi v letosnjem letu, saj je njihov cilj pridobiti 1000 članov. Tako kot lani bo društvo tudi letos skrbelo za svoje člane invalide, organiziralo bo strokovno ekskurzijo in dan posavskih diabetikov, nadaljevalo pa tudi sodelovanje s posvetovalnicami v Sevnici in Krškem ter Diabetološkim dispanzerjem v Brežicah.

Predsednik državne zveze diabetičnih društev je v nagonu poudaril, da ima Posavje zgledno društvo in da bi si take pogoje delovanja želel tudi za zvezko. "Žal nam je država hladna in neljubeča mati, ki ne posveča dovolj pozornosti na stroki ne samim bolnikom," je zaključil Jože Snoj.

Skupščino je z odlomkom iz Levstikovega Martina Krpana ter s Kettejevo pesmijo Pijancu popestril dramski igralec Polde Bibič.

B. BJEGOVIĆ

Vino pripravlja velike naložbe

V razvoj 18 milijonov mark - Dve tretjini še letos za raziskovalni laboratorij, polnilnico za pločevinke, izdelavo plastenk, novo upravo in novejši informacijski sistem

BREŽICE - Čeprav je podjetje Vino Bizeljsko Brežice lansko leto v požaru izgubilo cele kupe dokumentacije, je zdaj le rekonstruiralo tudi načrte za nova vlaganja v Šentlenartu. Kot je povedal glavni direktor podjetja Karel Recer, nameravajo še letos tam postaviti novo proizvodno dvorano in upravno zgradbo. V novih prostorih bodo postavili raziskovalnorazvojni laboratorij, polnilnico za pločevinke, linijo za izdelavo plastenk, posodobili pa bodo tudi informacijski sistem. Načrtu imajo za 28 milijonov nemških mark naložb, kar dve tretjini od tega v letosnjem letu.

Vino Bizeljsko Brežice je bilo kot enota Slovinovega sistema največji prodajalec namiznih vin in po prometu tudi največja vinska klet v Sloveniji. Izločitev iz sistema Slovin in osamosvojitev Slovenije je podjetje prisililo k temeljnemu zasuku, k manjši proizvodnji pijač visoke kakovosti, k iskanju novih trgov in razvoju lastnih blagovnih znakov ter k uvajanju dodatnih programov. Že v preteklih petih letih so v 13 investicijskih programov vložili okrog 10 milijonov mark pretežno lastnih sredstev.

Tako so uspešno prebrodili izgubo tržišč in tudi težave z neplačanimi terjtvami (450 milijonov tolarjev). Poslovni rezultati podjetja so vse boljši, še posebno ugodni so bili lansko leto. Podjetje, ki ima nekaj čez 160 delovnih

mest, proda letno 15 milijonov litrov pijač in ustvari 18 milijonov mark prometa. Zadnje čase je precej povečalo izvoz, ki zdaj dosega že 10 odstotkov celotne realizacije. Predvsem povečuje izvoz na zahodnoevropska tržišča in v deželi Daljnega vzhoda.

Vino je že sklenilo prve pogodbe za nove velike naložbe in še v tem mesecu bo prejelo prve kose opreme. Pogorelo upravno stavbo podjetje obnovilo in jo ponudilo najboljšemu kupcu, samo pa bo zgradilo novo upravno zgradbo pri proizvodnih prostorih in kleti v Šentlenartu. Gradnja bo podrejena ustanovitvi raziskovalno-razvojnega laboratorijskega centra, ki je že registriran. Ustanovili so ga, da bi si povečali možnosti za razvoj novih izdelkov na področju brezalkoholnih pijač v vina. Pri tem

sodelujejo s tehnološkim centrom pri Kmetijskem inštitutu Slovenije, laboratorij pa zastavlja širše tudi zato, ker računajo, da bodo pridobili licenco za opravljanje analiz za potrebe bližnjega mejnega prehoda.

• Ena najpomembnejših letosnjih naložb je gradnja polnilnice za pločevinke, po katerih je vse večje povpraševanje, še posebaj pa kucejo načrte na polniljenje negaziranih (mirnih) pijač. V že omenjeni novozgrajeni halu bodo še pred poletjem postavili opremo za proizvodnjo polietilenovih plastenk, ki jih zdaj uvažajo. Še to letu bodo posodobili tudi informacijski sistem in uveliti procesno vodenje proizvodnje.

Tako bodo že letos v posodobitev in nove programe vložili skoraj 19 milijonov mark, v prihodnjem pa še v posodobitev obstoječe alkoholne in brezalkoholne dejavnosti ter drugih novih programov (še vedno je živa ideja o polniljenju pitne vode) še kakih 10 milijonov mark.

B. DUŠIČ GORNIK

NAJVEČ O VIDMU IN O AVTOCESTI - Ravno iz vrst krške SLS je prišla pobuda, naj krški občinski svet obravnava težave Vidma na izredni seji. Kot je dejal Franc Češnovar (drugi z desne), ki je predsedoval zboru, je občina upnica, poleg tega pa ima najemnik 6-mesečni odpovedni rok, tako da se nikoli ne ve, kaj bo z delavci. "Menim, da je sklep parlamenta iz leta 1993, da mora Videm ostati v slovenskih rokah, obvezuječ za vladu. Za nekatere domnevne kupci pa se skrivajo interesi tuje konkurence, ki si želi slovenski trg, to je 350.000 celuloze in papirja," je dejal. (Foto: B. D. G.)

SLS o sebi in svojem delu

KRŠKO - Predsednik krške podružnice SLS Branimir Vodopivec je na letni konferenci za velik uspeh stranke ocenil izvitev njenega člena inž. Franca Bogoviča za predsednika občinskega sveta, ker računa, da bo v svetu zdaj zavladal red in umirjeno delo. Sicer je stranka v občinskem merilu zasedla le štiri sedeže v občinskem svetu in kljub temu dobila predsednikovanje treh odborov.

Stranka bo poskušala v svoje vrste pridobiti tudi nekmete ter kar največ iztržiti od volitev v krajevnih skupnostih.

V svoj program so zapisali tudi oblikovanje posavske pokrajine s središčem v Krškem, ki bi segala od sotočja Savinje in Save do meje s Hrvaško. Posebne naloge so si zadali zvezzi z gradnjo savskih elektrarn, saj bi radi preprečili zaplavljanie obdelovalnih površin, dovolili zaježitev šele, ko bo Sava očiščena in v projekt zajetive vključili tudi namakanje obrečnih polj.

B. D. G.

ENOTA KRŠKO

LASTNIKI GOZDOV, KMETJE

DENAR NI LE V DREVESU, KI JE PONOS VAŠEGA GOZDA.

MI ODKUPUJEMO TUDI SLABŠI LES, SUŠICE IN LES POŠKODOVANIH DREVES OD ŽLEDA ALI SNEGOLOMA.

ODKUPUJEMO CELULOZNI LES SMREKE/JELKE, RDEČEGA BORA, TOPOLE DEBELINE OD 8 CM NA PREJ TER ŽAMANJE BREZ LUBJA.

VSE INFORMACIJE NA TEL.: 0608/21-110.

Poskus turističnega oživljanja

S pomočjo tujcev lažje do turističnega programa za Dolenjsko in Belo krajino? - Podpis sporazuma o projektu Po poteh dediščine, prvi ogledi in razgovori - Kdo kaj plača?

NOVO MESTO - Po podpisu sporazuma o projektu razvoja turizma na Dolenjskem in v Beli krajini, o katerem smo poročali že prejšnji teden, si je posebna ekipa tujih strokovnjakov v treh dneh ogledala kulturno in naravno dediščino regije. Po ogledu je območna gospodarska zbornica, ki je slovenski partner v projektu, pripravila še posvet z župani vseh občin v regiji.

Namen projekta je izdelati turistični program Po poteh dediščine, s katerim bi vzpodbudili Evropejce k obisku regije (vsaj za en teden), kar bi prineslo dodaten vir zasluga za njene prebivalce. Končni izdelek projekta, ki se bo iztekel maja 1997, bo turistična karta tega območja. Tega bodo

predstavili v Evropi, za začetek na londonskem in berlinskem sejmu turizma. Pomembne pa naj bi bile tudi vmesne stopnje, saj projekt predvideva sodelovanje lokalnih skupnosti ter vseh, ki se tu že uvarjajo s turizmom ali živijo od njega, pa tudi ministrstva za kmetijstvo, ki že razvija svoje programe za razvoj podeželja. V teku projekta naj bi oblikovali regionalno združenje, nato še agencijo za trženje s centralno turistično pisarno v Novem mestu in s po-

• Ceprav je sprva bilo rečeno, da obveznosti regije niso v denarju, pa se je že na prvi konkretni stvari izkazalo drugače. Priprava turistične karte je sicer plačana iz stroškov projekta (enih in drugih), tisk kakih 50.000 izvodov pa ni. Župani so se zato odločili, da je treba projekt pripraviti s predračunom in z njim kandidirati za sredstva Ministrstva za ekonomske odnose (za promocijo, demografiko ogrožene), vključili pa naj bi tudi Turistično zvezo Slovenije.

družnico v Beli krajini ter izdelali študio o trženju turizma v regiji. Projekt je izbran skupaj s podobnim projektom v Bolgariji za poskusni primer takega pospeševanja turističnega razvoja regij, zato ga sofinancira Evropska podjetij in 500 največjih zasebnih podjetij.

skupnost, pravzaprav njena komisija za razvoj podjetništva in turizma. Ta prispeva za oba projekta 240.000 ekujev, medtem ko naj bi še okrog 160.000 ekujev prispevali obe regiji, predvsem z delom ljudi, z zagotavljanjem prostorov za delo ekipe, z ugodnimi prenoticami, prevozi ipd. Kot vložek regije naj bi štelci tudi že dosegli opravljeno delo občin na tem področju. Dokončna finančna konstrukcija pa ob prvem delovnem sestanku še ni bila znana.

Po prvem posvetu so približno znane naloge in cilji projekta, ni pa toliko jasno, kdo bo kaj plačal. Angleški projektni tim, ki bo pokasiral zgoraj omenjene ekuje Evropske skupnosti, je bil namreč pri finančni konstrukciji projekta dokaj bos. Za trženje oblikovanega programa in distribucijo karte bo skrbela neposredno pisarna Evropske skupnosti, ne ve pa se, kako bo z vsem ostalim in kakšna bo usoda projekta po letu in pol.

B. D. G.

PREPOČASNI STEČAJI

KRŠKO - Posavski podjetniki so ogorčeni nad potekom in izvajanjem stečajnih postopkov v regiji, saj menijo, da zaradi postopkov, ki se vlečejo zelo dolgo, tripi posavsko gospodarstvo. Enakega mnenja je tudi Območna gospodarska zbornica, ki je v torek na to temo pripravila poseben posvet.

• **VODIJO ZDRAVILIŠČA**

Kakšna je struktura prenočitev v Sloveniji po vrstah turističnih krajev? V zdraviliških krajih je lani pampalo 32 odst. vseh gostov, v obmorskih 29 odst., v gorskih 24,4 odst., v Ljubljani 5,2 odst., v drugih turističnih krajih 9 odst. in v drugih krajih 0,8 odst.

Kako kaže borza?

Tecaji delnic še kar naraščajo, vendar je bil v zadnjih dneh nizek promet in trgovanje ni bilo živahnog, kar kaže na zmanjšano likvidnost vrednostnih papirjev. Po dolgem času se je povečalo povpraševanje po delnicah Dolejske banke, vendar njihova ponudba nikakor ne zadovljuje povpraševanja, kajti v pričakovanju kotacije te delnice na borzi (kar naj bi se zgodilo v marcu) in zaradi dobrega poslovanja banke v preteklem letu obstoječi delničarji ne želijo prodajati svojih delnic.

Delnica Kolinske je bila konec preteklega tedna v središču dogajanja zaradi padca tecaja. Po hitro rastocem tecaja te delnice v preteklih tednih se je po torku, ko je bil s 1.765 tolarji dosezen najvišji tecaj, trend obrnil navzdol, tako da je bil že ta dan dosezen tudi precej nižji tecaj (1.601 tolar). Po takih ceni se je trgovalo tudi nekaj naslednjih dni, zdi pa se, da je padec bolj kratkoročnega značaja.

Po dolgem času so padli tudi tecaji obveznic, kar deloma lahko pripisemo pričakovanjem glede gibanja srednjega tecaja Banke Slovenije za nemško marko. Zaradi istega vzroka se je tudi nadaljevalo živahnog trgovanja z nakupnimi boni blagajniških zapisov Banke Slovenije, močno nihanje tecaja tekom dneva pa vnaša do-

daten nemir v trgovanje s temi kratkoročnimi vrednostnimi papirji.

V zvezi z delnicami, ki ne kotajo na borzi, velja omeniti veliko povpraševanje po delnicah Dolejske banke, vendar njihova ponudba nikakor ne zadovljuje povpraševanja, kajti v pričakovanju kotacije te delnice na borzi (kar naj bi se zgodilo v marcu) in zaradi dobrega poslovanja banke v preteklem letu obstoječi delničarji ne želijo prodajati svojih delnic.

Nekaj več poslov se je sklenilo tudi z delnico Mercatorja, pri kateri so se nestrenski prodajalci zadovoljili celo s ceno okoli 2.000 tolarjev za delnico, kar predstavlja le eno petino nominalne vrednosti, na katero se glasi delnica, in ki je bila dosežena v javni prodaji. Za to delnico bi bil verjetno kdo pripravljen odsteti tudi nekaj več, zato je pretirano hitenje s prodajo odveč. Po ocenah borznih analitikov naj bi bila delnica Mercatorja druga privatizacijska delnica, s katero se bo trgovalo na Ljubljanski borzi, to pa pomeni, da bo delnica dovolj transparentna za vse delničarje.

MARJETKA ČIČ

DBD, d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5 Tel. 068/323-553, 323-554, Fax 086/323-552

ZA NASIPE NI ŠE NOBENIH IZGLEDOV

BREŽICE - Konec februarja so se predstavniki novomeškega Vodnogospodarskega podjetja pogovarjali z županom in njegovimi službami o odprtih vprašanjih s tega področja. Ugotovljali so, da država za urejanje voda namenja premalno denarja in da tudi ne načrty skoraj nobenih naložb. Tako Brežičane še naprej skrbi nedokončani visoki nasip ob reki Savi, neurejeni odnosi po izvedenih melioracijskih posegih in neplačana zemljišča ob regulaciji Gabernice.

PRODAJA NA DRAŽBI

RIBNICA - Konec marca naj bi bila prva javna dražba za nakup podjetja Inles Smreka v stečaju, ki je izdelovalo dele za omare. Stečajna upraviteljica Nevena Šorli je na prvem naroku sredi februarja upnikom priznala okrog 380 milijonov tolarjev terjatev. Največji upnik je nemško podjetje Lesco, nekdanji največji poslovni partner Inlesa Smreke, med večjimi upniki pa so so še delavci (79 milijonov tolarjev terjatev), Nova LB (45 milijonov zavarovanih s hipoteko) in podjetje SLH Ausenhandels (44 mio).

Po 20-ih letih prvi v Sloveniji

Od monterja do največjega roletarstva v državi - Poznajo jih največji proizvajalci Evrope - Kam bodo postavili milijon mark vredni stroj za proizvodnjo tržno obetavnih rolet?

NOVO MESTO - Roletarstvo Medle ima ob 20-letnici obratovanja 18 zaposlenih, poleg tega sta še vedno v delo močno vpletena sama obrtnika Marta in Lojze Medle, medtem ko njun starejši sin Gorazd sam vodi sestrsko podjetje Kovinoplastika Medle in zaposluje še dva delavca. Družinsko podjetje, ki je vodilni proizvajalec okenskih senčil po obsegu poslovanja in po številu zaposlenih v državi, smelo načrtuje razvoj. Zdaj si največ obeta od milijon mark vredne naložbe v nov stroj in novo vrsto rolet.

Vse do lani, ko so dobili prostore v Organčevju, so vsi zaposleni delali v stanovanjski hiši. Lojze Medle je začel kot monter rolet z enim delavcem. Ženina pomoč in otroško delo je bilo kmalu premalo, saj so se po letu 1980 sami lotili poleg razreza plastike še izdelave sestavnih kovinskih delov in nekaterih drugih izdelkov (lopate za sneg). Tako so delavcem zagotovili delo tudi pozimi. Dejavnost so močno razširili po

in razporejanje montaže.

Izdelajo lahko 200 kvadratnih metrov žaluzij in še dodatnih 100 v težji izvedbi v 8 urah. Slovenski trg je premajhen za tako velike zmogljivosti, zato Medletovi delajo tudi za tuge trge. Tako so v decembru v samo treh dneh izdelali 1500 kvadratnih metrov žaluzij za Rusijo. Izvajajo največ preko posrednikov, neposredno pa večinoma na zelo hvaležen in tudi zahitni hrvaški trg. Lani so sodelovali na Zagrebškem velesemlju in ugotovili veliko zanimanje za vsekovrstne novosti. Okrog 40 odstotkov vseh poslov opravljajo pogodbeno za Adrio Mobil, Jelovico,

Marles ter za razne inženiringe, gradbena podjetja in slovenske roletarje, medtem ko preostali del pokupijo enkratni kupci.

Trenutno niso tako zanimivi za slovenska gradbena podjetja, ki iščejo predvsem cenene materiale. Medletovi prekašajo konkurenco ravno s kakovostjo, tudi če je načrnu višje cene. Spremljajo vse najuglednejše specializirane sejme s svojega področja in sproti sledijo novostim. Redno se srečujejo tudi z največjimi proizvajalcji materialov v Evropi in na Bližnjem vzhodu, ki jih zdaj že poznajo in prihajajo s ponudbami v Novo mesto. Slovenski kupci sicer niso tako dojemljivi za novosti kakor sosednji Hrvati, zato bodo Medletovi že v tem letu več pozornosti posvetili reklami doma in predstavljatvam na slovenskih sejmih. Ravn v teh dneh se predstavljajo na sejmu Alpe-Adria (Dom).

B. DUŠIĆ GORNIK

DRUGE OBČINE JIH VABIJO - Medletovi vso proizvodnjo sproti prodajo, lani pa so morali kupce celo odklanjati, ker niso imeli dovolj prostora za delo. Zato znajo ceniti lanskoletno pridobitev prostorov v Organčevju, ki jih je odrešilo težav s pomanjkanjem skladniških prostorov za gotove izdelke. Tako velike dejavnosti pa ni več mogoče razvijati v stanovanjski hiši. Prepričani so, da jim ne bi bilo več treba odklanjati dela, če bi si lahko uredili prostore v trenutno sporni obrtni coni v Organčevju. Iz drugih občin (Šentjernej, Semič) že dobivajo ponudbe za proizvodne prostore, vendar bi jim delo na takoj oddaljenih lokacijah povzročilo dodatne stroške zaradi manj učinkovite organizacije dela. (Foto: B. D. G.)

Iz naših podjetij

TRIMO DOBOVA - Podružnica trebanjskega Trima, ki daje del 90 delavcem, je na koncu lanskega leta soočila z izgubo v višini 60 milijonov tolarjev. Izguba je posledica neenakomerno zasedenosti proizvodnje, prevelike porabe časa za izdelavo, slabih programov in opremljenosti ter slabe kakovosti izdelkov, na račun katerih naraščajo stroški reklamacij. Trebanjsko vodstvo se je odločilo zmanjšati proizvodnjo v programih, ki prinašajo izgubo, in dati prednost donosnješim.

VIDEM - Konec preteklega tedna je 20 poslancev državnega zborja podpisalo pismo ter ga poslalo ministru za gospodarske dejavnosti Metodu Dragonji in predsedniku vlade Janezu Drnovšku. V njem ju opozarjajo na dogajanje v Vidmu iz Krškega, za katerega še vedno ni končan stečajni postopek in se mu 13. marca obeta javna dražba za prodajo lastnine.

JEDRSKA - V središču slovenske in tudi mednarodne pozornosti je bila minuli teden spet naša edina jedrska elektrarna NEK. Zanj vsi počeč zahtevajo takojšnje zaprtje, na srečo pa lokalno prebivalstvo ve, da jima tako rešitev ne bi prinesla nič dobre.

Tečaji

Menjalnice na našem območju so v torem odkupovale nemško marko po 88.00 (Poštna banka Slovenije) do 90.00 tolarja (A banka, Pošavska, Nova LB) in jo prodajale po 90.90 (Banka Celje) do 91.70 tolarja (SKB banka). Povprečni nakupni tečaj za marko je bil 89.89 in povprečni prodajni 91.18 tolarja. Drugi povprečni tečaji: za avstrijski šiling: nakupni 12.65 in prodajni 12.99, za 100 italijanskih lir pa nakupni 8.33 in prodajni 8.72 tolarja.

Srednji tečaji Banke Slovenije v torem, 5. marca: 100 mark 9029.0244 tolarja, 100 šilingov 1283.9273 tolarja, 100 lir 8.5397, en dollar (ZDA) 132.9343 tolarja, 100 kun 2437.9720 tolarja in en eku (ECU) 167.0234 tolarja.

MALA ŠOLA PODJETNIŠTVA

Za bodoče kapitaliste

Naš trg je naravnost idealen za borzne špekulacije, kar nekateri že lep čas s pridom izkoristijo. Špekulativni kapital prevladuje nad kapitalom vlagateljev, ki želijo ostati lastniki podjetij, poleg tega pa je število udeležencev na trgu majhno, kar omogoča dobičkonosne dogovore in tudi vrtoglavne dobičke za špekulant. Špekulirati na trgu vrednostnih papirjev pomeni obrniti dogajanje na trgu sebi v prid.

Borzne špekulacije

Trije špekulantji prodajajo neko delnico po nizkih cenah in ji tako znižajo ceno, nakar jo začno počasi kupovati. Ko imajo dovolj, z nekaj dragimi nakupi ali kakšno "informacijo" izvijejo rast cene delnice. Ko je višina prava za lepe dobičke, začnejo delnice počasi prodajati na volumnim vlagateljem. Tako vedenje sicer ni prepovedano niti v tujini, vendar je tam za kaj takega potreben veliko več moči in spremnosti, saj veliki trgi niso tako pripravljeni za uspešno dogajanje.

Zlato pravilo borznih špekulantov je, da prodajaš takrat, ko drugi kupujejo, in kupuješ, ko drugi prodajajo. Ne gre pa kupovati za vsako ceno, npr. če vsi prodajajo, ker se bliža stečaj. Ne smemo tudi pozabiti, da še nismo nič zaslužili že samo s tem, da se je tečaj povišal, saj mora-

NA KOCKI VELIKA IN OBETAJOČA NALOŽBA

Roletarstvo Medle je ta hipotik pred novo naložbo, vredno milijon mark. Delno je podjetje že plačalo novi stroj za izdelavo aluminijastih rolet, ki so polnjene s poliuretanom in nudijo protivilomno, protihrupno in toplotno zaščito. Stroj bo prinesel veliko prednost na trgu, saj také proizvodnje nimajo ne samo v Sloveniji in na Hrvaškem, kjer vlada veliko zanimanje za novost, ampak tudi ne v Avstriji, na Češkem in Madžarskem. Računajo pa še na Bosno, Dansko in predvsem na Italijo, ki naj bi odkupilila polovico proizvodnje.

Gre za popolnoma avtomatizirano proizvodnjo, zaradi katere se bo obseg poslovanja Roletarstva Medle povečal kar za 40 odstotkov, dodatno delo pa do bo dobilo 10 ljudi neposredno, posredno pa še več zaradi nujne izdelave dodatnih delov. Stroj bodo dobili maja letos, čeprav še ne vedo, kam ga bodo postavili. Zataknilo se je namreč pri Organčevju, črni obrtni coni, na kateri so po obljuhah oblasti gradili svoj razvoj, vendar se je zdaj legalizacija cone ustavila, na jemnikom pa grozi celo izselitev. Medletovi pravijo, da si dragih prostorov in spet nove gradnje ne morejo privoščiti.

letu 1989 z izdelavo žaluzij, za katero so postopoma uveli računalniško voden teknologijo. Z deli za najbolj znana slovenska podjetja (Lesnina, SCT, Pionir, GP Grosuplje itd.) so se uveljavili po vsej Jugoslaviji. Danes Medletovi izdelujejo sami vse sestavne dele, uvažajo pa le osnovne surovine. V sestrski obrti, ki jo vodita starejši sin Gorazd in njegova žena

Kaj bo letos podpirala država

Denarne spodbude kmetijam, zagotovljene z letošnjim državnim proračunom

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Ukrepi za pospeševanje prireje mesa goveda in drobnice so podobni kot lani. Regres za krave dojlilje, ki ga lahko uveljavljajo kmetije, ki ne oddajajo mleka, osaja 20.000 tolarjev/žival za strme, gorskišinske in kraške kmetije, za kmetije na drugih območjih pa je nižji (18.000 oz. 15.000 tolarjev/žival). Za ovce in koze dojlilje je regres glede na pridelovalno območje 2.000, 1.500 ali 1.000 tolarjev/žival. Po novem pa je na voljo tudi regres za ohranjanje staleža hladnotravnih in haflinskih kobil, ki je 8.000 tolarjev/žival za strme, gorskišinske in kraške kmetije in 6.000 tolarjev/žival za grščevna-hribovsko kmetijo.

Nadalje se pitanje govedi stimulira s premijami za pitanje telet mlečnih pasem obeh spolov ali teličk kombiniranih pasem, ki niso primerne za nadaljnjo rezo. Teleta morajo biti pri zakolu težka naj-

manj 220 kg, premija pa znaša 10.000 tolarjev/žival. Premija za rezo klavni prvesnic kombiniranih pasem ali križank z mesno pasmo znaša 20.000 tolarjev. Predvidevajo se tudi premije v višini 120.000 tolarjev.

Na področju pospeševanja rastlinske pridelave je malo sprememb. Še naprej ostaja regresiranje semena pšenice in rži (12,5 tolarjev/kg) ter semena sladkorne pese. Regresira se tudi seme krompirja za semensko proizvodnjo.

Zadnjih let je letos več spodbud, saj so se povisili, za nekatere sadne vrste celo podvojili regresi za sadne sadike. Za jablano regres znaša na primer 85 tolarjev/sadika, za hruško in breskev 105 tolarjev/sadika, za oreh 450 tolarjev/sadika, za jagodo pa 7 tolarjev/sadika.

O sredstvih, ki so namenjena obnovi vinogradov, smo že poročali v eni izmed prejšnjih številk Dolenjskega lista.

Regresiranje obresti za kredite za tekočo proizvodnjo poznamo že iz prejšnjih let. Obdobje regresiranja obresti je od 1. februarja do 31. decembra. Regresira se realna obrestna mera (r), vendar največ v višini 10% (za prašiče pitance 6%), če so krediti najeti za naslednje vrste proizvodnje: pitanje govedi, pitanje prasičev, pridelava sladkorne pese, krompirja, kruze, pšenice in oljnic, po novem pa ukrep velja še za pridelavo ječmena in rži.

Tudi letos se sofinancira ustanavljanje in delovanje strojnih krožkov. Krožek prejme za ustanovitev 100.000 tolarjev, če ima najmanj 30 članov, oz. v višini 200.000 tolarjev/krožek, če ima več kot 50 članov. Podpira se tudi delovanje strojnih krožkov, tako da se jim krije 50% vseh stroškov, vendar je tu omejitev. Najvišja podpora, ki jo dobi strojni krožek za delovanje skozi vse leto, je lahko 500.000 tolarjev.

mag. TANJA STRNIŠA
Kmetijski zavod Ljubljana,
oddelek za kmetijsko svetovanje
Novo mesto

SAD ŠT. 2

KRŠKO - Februarska številka revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo je skoraj v celoti posvečena zaščiti sadnih rastlin v letošnjem letu. Posebej opozarjam na obsežna in temeljita pripomita, ki so jih napisali mariborski profesor dr. Stojan Vrabič in njegovi sodelavci.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Branjevek se ves februar pogrešale prodajalca domačih čajev Gracarjevega Toneta iz Zabrdja pri Mirni. Ta ponedeljek se je takoj otopnilo, da je le prišel za svojo stojnico. Vse tako kaže, da bo tudi 8. marec, dan žena, ostal praznik, saj so na nekaj stojnicah že v pondeljek ponujali lončnice in cvetje za to priložnost. Sicer pa so veljalo naslednje cene: šopek teloha 100 tolarjev, jajca 22 - 30, čebulček 300, šalotka 200, oluščeni lešniki 1.200, kosi prekajene svilnjine 1.200, jabolka 100, med 500, propolis 250, črna redkev 150, sirček 400, smetana 600, motovilec 1.200, žganje 700, ocvirki 500 in kozarec masti 200 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so bile banane: 147, hruške 160, jabolka 116, limone 190, pomaranče 110, endivija 462, kislo zelje in repa 100 tolarjev. Deladini je zaračunal jabolka 140, hruške 260, grozdje 650, pomaranče 150, limone 220, mandarine 200, jagode 300, krompir 60, zelje 90, paprika 500, kumare 450, čebulo 100, cvetačo 350 in banane 150 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 180 do tri mesece starih in 40 starejših prašičev. Mlajših so prodali 150 po 320 do 370 tolarjev, starejših pa 25 po 220 do 260 tolarjev kilogram žive teže.

Prireditev bo na krajši slovesnosti, ki bo 8. marca ob 10. uri, odprt minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Oster. Ob tej priložnosti bodo tudi pokušnje izdelkov nekaterih dolenjskih živilskih podjetij.

Na sejmu si bo mogoče ogledati razstavo malih pasemskej živali, ki jo bo priredilo Društvo go-

njenje ter blago široke potrošnje. Za nekatere article bodo vejljali sejemski popusti.

Prireditev bo na krajši slovesnosti, ki bo 8. marca ob 10. uri, odprt minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Oster. Ob tej priložnosti bodo tudi pokušnje izdelkov nekaterih dolenjskih živilskih podjetij.

Na sejmu si bo mogoče ogledati razstavo malih pasemskej živali, ki jo bo priredilo Društvo go-

AVGUST VRŠČAJ

NAJBOLJŠI ČURINOV RIZLING

PTUJ - Tretje ocenjevanje iz prodajne mreže odbranih vinskih vzorcev, ki ga je pripravil Veritasov vinski nakupovalni vodnik, je pokazalo, da je v marcu zmagal laški rizling, izbor 1994, iz znane Čurinove kleti. V najožji izbor se je uvrstila tudi metliška črnina letnika 1992.

PRIKAZ REZI TRTE IN DREVJA

STRAŽA - Inž. Jože Maljevič iz Kmetijskega zavoda bo pokazal strokovno pravilno rez vinske trte v pondeljek, 11. marca, ob 15.30 v vinogradu Zvoneta Derganca v Stari gori, v četrtek, 14. marca, ob isti uri pa v vinogradu Draga Roženbergerja na Ruperčvrhu. Inž. Janez Hrovat iz Kmetijskega zavoda bo za sadjarje in vrtičkarje pokazal rez sadnega drevja v torki, 12. marca, ob 15.30 v Stari gori pri g. Gašperšiču. Vabljeni!

Vse krave dobijo tako imenovani osnovni obrok, ki je sestavljen iz voluminozne krme in dopolnjen z manjkajočimi hranili. Če je naša voluminozna krma seno in koruzna silaša, moramo tak obrok izravnati z manjkajočimi beljakovinskimi hranili. Ob zeleni krmi, travni silaši ali senu primanjkuje hranil, ki imajo več energije. Vedno pa v obroku primanjkuje mineralov in pozimi tudi vitaminov. Zato je dodatek mineralno-vitaminske mešanice najlust.

Osnovni obrok naj bi kril potrebe po hranilnih snovih vseh prešušenih krav in krav, ki molzejo do 10 l mleka dnevno, pri kakovosti nejši krmi pa do 12 ali 14 l mleka dnevno.

EN
HRIČEK
BOM
KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanč

Zaščita cvička

(Nadaljevanje od 9. februarja)

Zaščititi cviček pomeni zavarovati to vino, njegovo dobro ime, ugled in kakovost, da bodo ljudeverjili v oznamko, ki bo nalepljena na steklenicah. Najnaveden splošno znano blagovno znamko avtomobilov Mercedes. Vsi verjamemo, da Mercedesova zvezda na pokrovu motorja jamči kakovost avtomobila. Prepričan sem, da bo čez 10 let v Sloveniji več zaščitenih vin, za katere bo vedel vsak natakar, vsak trgovec in večina porabnikov, kupcev vina, kaj pomenijo. Zato upam, da bodo vsi vinogradniki čimprej dojeli in tudi verjeli v to novo priložnost za uveljavitev posameznih vin.

Slovenski vinski trg je zelo hvaležen in za visoke cene se prodajajo stekleničena vina, ki so visoko kakovostna oz. ne nihajo v kakovosti. Zato lahko z večim optimizmom pripravljamo zaščito cvička in seveda čimprej tudi drugih vin, ki so v posavskem vinorodnem rajonu že poznana. Toda zaščititi vino pri takem razdrobljeni posesti vinogradov, kot je na Dolenjskem, je nemogoče z zakonom, z odločitvijo vlade, če za to niso vinogradniki sami.

Kako bi izgledala zaščita cvička, ki bi po kakovosti ustrezala točno določenim standardom? Ni nujno, da bi se to vino polnilo samo na enem mestu, samo v eni ali dveh zadružnih kleteh. Zaščiteni cviček bi lahko stekleničli tudi v zasebnih polnilnicah, ki bi zadostile postavljenim normam. Idealno bi bilo, da bi se odločili za zaščito vseh pridelovalci cvička, kar pa se gotovo ne bo zgodilo. Ocenu-

jemo, da se trži letno približno 1,5 milijona litrov cvička, prepričan pa sem, da bi se z 150.000 litri zaščitenega cvička na slovenskem trgu vzbudili pozornost. Gostinstvo bi iskal predvsem to vino, v trgovinah bi ga kupovali poznavalci vin. To vino bi bilo bistveno dražje od ostalih cvičkov, toda višja in zanesljiva kakovost bi prispevala k boljši prodaji.

Za zgled bom vzel pravila vinogradnikov iz avstrijske Štajerske, ki se zaščitili svoje rdečkasto vino schilcher (silher). Združenju interesentov tega vina je uspelo dvigniti kakovost in cene so potem narasle nad njihovimi pričakovanji. Navajam samo nekatere člene teh pravil:

3. člen:

- Združenje vodi evidenco o površinah vinogradov vsakega člena, vsako spremembu površin vinogradov za silher mora vinogradnik obvezno javiti Združenju.

- Za vsakega člena vodi Združenje statistiko o predvidenem pridelku grozja.

- Vinogradniki, ki sami prodajo vino, so dolžni javiti Združenju do 30. novembra mošt, ki so ga naprešali za silher, kakor tudi prodano količino tega vina. Enako so dolžni javiti količino grozja, ki so ga kupili, oziroma količino že gotovega vina za nadaljnjo prodajo.

- Člani Združenja se obvezajo, da bodo dovolili ob vsakem času pregled tako zalog vina kot dokumentov. Kontrolo opravljajo člani nadzornega odbora, ki jih izvoli skupščina Združenja.

(Nadaljevanje sledi)

dr. JULIJ NEUMANČ

Vitaminov in rudnin vedno manjka

Vitaminizacija je nujna tam, kjer je v obroku veliko silažne koruze, hlevov s tako prehrano pa je pri nas vse več - Še nekaj drugih strokovnih napotkov

Krave molznice moramo vedno krmiti v skladu z njihovimi potrebami. V hlevu imamo krave, ki so različno težke in zelo različno molzejo, torej imajo različne potrebe po krmi. Načeloma bi morali krmiti vsako kravo drugače, vendar si moramo krmljenje poenostaviti.

Vse krave dobijo tako imenovani osnovni obrok, ki je sestavljen iz voluminozne krme in dopolnjen z manjkajočimi hranili. Če je naša voluminozna krma seno in koruzna silaša, moramo tak obrok izravnati z manjkajočimi beljakovinskimi hranili. Ob zeleni krmi, travni silaši ali senu primanjkuje hranil, ki imajo več energije. Vedno pa v obroku primanjkuje mineralov in pozimi tudi vitaminov. Zato je dodatek mineralno-vitaminske mešanice najlust.

Načeloma bi morali krmiti vsako kravo drugače, vendar si moramo krmljenje poenostaviti. Vse krave dobijo tako imenovani osnovni obrok, ki je sestavljen iz voluminozne krme in dopolnjen z manjkajočimi hranili. Če je naša voluminozna krma seno in koruzna silaša, moramo tak obrok izravnati z manjkajočimi beljakovinskimi hranili. Ob zeleni krmi, travni silaši ali senu primanjkuje hranil, ki imajo več energije. Vedno pa v obroku primanjkuje mineralov in pozimi tudi vitaminov. Zato je dodatek mineralno-vitaminske mešanice najlust.

Osnovni obrok naj bi kril potrebe po hranilnih snovih vseh prešušenih krav in krav, ki molzejo do 10 l mleka dnevno, pri kakovosti nejši krmi pa do 12 ali 14 l mleka dnevno.

Na kmetijah pa imamo tudi krave, ki molzejo 30 ali 40 l mleka dnevno. Take krave morajo dobiti najboljše seno in silažo in seveda močno krmo. Krave, ki molzejo več, pojedijo tudi več voluminozne krme, zato naj jo imajo na voljo cel dan. Priporočljivo je, da imamo v hlevu označeno, koliko močne krme mora vsaka krava. Za vsak liter mleka nadoljivo na osnovnim obrokom.

V zimskih mesecih priporočamo, da krave vitaminizirajte, kljub temu da redno dajete mineralno-vitaminske mešanice. Vitaminizacija je nujna tam, kjer je v obroku veliko koruzne silaše.

Inž. STANE BEVC

Kmetijska svetovalna služba

kom naj dobi krava od 0,3 do 0,4 kg krmil. Močno krmo dajemo kravam v dveh ali več obrokih, tako da ne dobiti več kot 2,5 kg krnila naenkrat. Boljše molznice naj bi doble močno krmo vsaj trikrat na dan.

V zimskih mesecih priporočamo,

da krave vitaminizirajte, kljub temu da redno dajete mineralno-vitaminske mešanice. Vitaminizacija je nujna tam, kjer je v obroku veliko koruzne silaše.

Načeloma bi morali krmiti vsako kravo drugače, vendar si moramo krmljenje poenostaviti.

Osnovni obrok naj bi kril potrebe po hranilnih snovih vseh prešušenih krav in krav, ki molzejo do 10 l mleka dnevno, pri kakovosti nejši krmi pa do 12 ali 14 l mleka dnevno.

Načeloma bi morali krmiti vsako kravo drugače, vendar si moramo krmljenje poenostaviti.

Osnovni obrok naj bi kril potrebe po hranilnih snovih vseh prešušenih krav in krav, ki molzejo do 10 l mleka dnevno, pri kakovosti nejši krmi pa do 12 ali 14 l mleka dnevno.

Načeloma bi morali krmiti vsako kravo drugače, vendar si moramo krmljenje poenostaviti.

Osnovni obrok naj bi kril potrebe po hranilnih snovih vseh prešušenih krav in krav, ki molzejo do 10 l mleka dnevno, pri kakovosti nejši krmi pa do 12 ali 14 l mleka dnevno.

Načeloma bi morali krmiti vsako kravo drugače, vendar si moramo krmljenje poenostaviti.

Osnovni obrok naj bi kril potrebe po hranilnih snovih vseh prešušenih krav in krav, ki molzejo do 10 l mleka dnevno, pri kakovosti nejši krmi pa do 12 ali 14 l mleka dnevno.

Načeloma bi morali krmiti vsako kravo drugače, vendar si moramo krmljenje poenostaviti.

Osnovni obrok naj bi kril potrebe po hranilnih snovih vseh prešušenih krav in krav, ki molzejo do 10 l mleka dnevno, pri kakovosti nejši krmi pa do 12 ali 14 l mleka dnevno.

"PREHOD ČEZ RDEČE MORJE"

NOVO MESTO - To je naslov razstave dipl. ing. in slikarke Marte Jakopič - Kunaver, ki bo odprta v soboto, 9. marca, ob 18.40 v frančiškanski cerkvi v Novem mestu. Umetniko bo predstavil slikar Matej Metlikovič iz Ljubljane, v kulturnem programu pa bo nastopil oktet Adoramus.

ORAČ V VODNIKOV DOMAČIJI

LJUBLJANA - Danes, 7. marca, bodo ob 18. uri v Galeriji Vodnikova domačija odprli samostojno razstavo del slikarja Janka Orača iz Novega mesta. O avtorju in njegovem delu bo govoril višji kustos Dolenjskega muzeja Jožef Matijevič, za prijetno vzdusje pa bo poskrbel glasbenik Lado Jakša.

Prikazati tudi delček skritega

1. marec - Dan odprtih vrat Dolenjskega muzeja in otvoritev razstave s predmeti, ki jih sicer zaradi pomanjkanja prostora ni mogoče videti - Avtorica Ivana Tanko

NOVO MESTO - Od letos naprej bo 1. marec za Dolenjski muzej poseben dan. Ta dan bo namreč dan odprtih vrat, ko bodo delavci muzeja skušali ustanovo čim bolj približati ljudem, pripravili pa bodo tudi razstavo Iz depojev Dolenjskega muzeja, ko bo možen ogled predmetov, ki so sicer "skriti", toda ne zaradi svoje nepomembnosti, ampak zaradi pomanjkanja razstavnega prostora. Žal tako usodo doživlja kar 20000 kosov muzejskega gradiva, kajti v stalnih zbirkah jih je razstavljenih le okrog 3000. Torej več kot pohvalna akcija Dolenjskega muzeja, za katero želimo, da postane tradicionalna.

Letošnja otvoritev razstave Iz depojev Dolenjskega muzeja je bila v petek zvečer, ob zaključku prvega dneva odprtih vrat muzeja, z glasbo in plesom pa jo je popestrila otroška folklorna skupina Kres, ki jo vodi Majda Nemanjič. Obiskovalce je z delom Dolenjskega muzeja v preteklem letu najprej seznanil njegov direktor Zdenko Picelj, ki je zelo zadovoljen, saj so začrtani program uresničili. Poleg rednega muzejskega dela so pripravili kar pet lastnih avtorskih razstav s katalogi ter šest gostujocih in pet likovnih razstav v sodelovanju s Hrvaškim kulturnim združenjem. Pohvala in potrdilo prizadveni ekipi delavcev Dolenjskega muzeja je tudi letosnejše priznanje Mestne občine Novo mesto ob kulturnem prazniku. G. Picelj se je vsem sodelavcem in ostalim zahvalil za pomoč pri uresničitvi ciljev, obljudil pa je, da so tudi za letos pripravili zanimiv razstavni program z ostalimi dejavnostmi.

Tokrat se predstavljajo z zanimivo razstavo Iz depojev Dolenjskega muzeja, ki jo je sodelavci pripravila pedagoginja Ivana Tanko; ista je napisala tudi besedilo za prospect, ki je izšlo ob razstavi. Na otvorenih slovesnosti je najprej povedala, da so depoji muzeja sedaj že primerno opremljeni za shranjevanje zgodovinsko pomembnega gradiva, toda da bi jih potrebovali še več, saj se fond hitro veča. Tokrat so iz etnološkega de-

**GOSTOVANJE
GLEDALIŠČNIKOV IZ
VELIKIH LAŠČ**

LOŠKI POTOK - V soboto, 16. marca, bo ob 19. uri v šolski televadnicni na Hribu gostovala dramska skupina Rob iz Velikih Lašč z veseloigro Poročen sem s svojo ženo, v režiji Janeza Cimpermana. To bo prva dramska predstava po skoraj letu dni.

našim najpomembnejšim slikarjem npr.: Gabrijelu Stupici in

Ljubo Babić
Avtoportret, 1936
olje, platno, 44 x 38 cm
(zbirka Moderne galerije, Zagreb)

Zoranu Mušiču (obvestilo v Dolenjskem listu dne 22.2.1996 je bilo netočno in pomanjkljivo). Iz zagrebške likovne akademije je prisel tudi kot profesor na Akademijo za likovno umetnost v Ljubljano teholog Hudoklin.

Med tremi izstopa še posebej po mnogih aktivnostih Ljubo Babić, tudi umetnostni zgodovinar, pisec strokovnih besedil, prvi direktor Moderne galerije, direktor Strossmayerjeve galerije, rektor Akademije, organizator pomembnih tujih razstav v Zagrebu kot tudi hrvaške umetnosti v tujini.

Vsi trije so bili svetovljani, ki so zelo senzibilno v lastno ustvarjanje kot tudi v pedagoško delo prenašali svoja videnja, spoznaja in vrednosti El Greca, Velazquez, Goye, Czanna, Matissa, Van Gogha, Picasso... Povedane izkušnje so se kar najlepše preko Stupice in Mušiča pretakale v srednjem in mlajšem generaciju slovenske umetnosti. Prepričan sem, da bo otvoritvena beseda direktorja Moderne galerije gospoda Igorja Zidiča, zelo dobrega poznavca svetovne sodobne umetnosti, najbolje predstavila veličino razstavljenih del. Razstave se lahko zares veselimo, zato ne zamudite otvoritvenega večera.

Razstava je bila v naših mislih tudi kot uvod v prihajajoči 4. Biennale, ki bo 28.6.1996. Naj na koncu omenim, da bo izšel tudi spremljajoči katalog, za katerega se je vedno Dolenjskega muzeja potrudilo, da je pridobil pokrovitelja, ter da bo tako razstava kakovostno v vseh pogledih enaka predhodnim predstavljivam.

BRANKO SUHY
predsednik Biennala

skim pragom simbolno kar vabijo v svet preteklosti.

Dolenjski muzej ne skrbi samo za stalne zbirke, pač pa veliko skrb posveča tudi urejanju svojih depozitov, ki skrivajo marsikaj, kar bomo v prihodnjih letih na podobnih razstavah še lahko videli. Na ta način dolenjski muzealci ne samo hranijo in varujejo našo dediščino, pač pa jo publiku tudi približajo. Vedo, da je posebno zadovoljstvo še komu drugemu narediti veselje in užitek ob gledanju lepega.

L. MURN

**RAZPIS ZA
ROŽANČEVO NAGRADO**

LJUBLJANA - Založba Mihelec tudi letos organizira razpis za nagrado Marjana Rožanca za najboljšo ejeistično zbirko, ki je bila natisnjena od 1.5.1995 do 30.4.1996, rok za prijavo pa je 30.4.1996. O nagradi bo odločala tričlanska žirija (Milan Dekleva, Alenka Zor Simoniti in Vanesa Matajc), zato je treba žiriji poslati tri izvode knjige.

**V POČASTITVE DNEVA
ŽENA**

ČRNOSELJ - Mladinski kulturni klub Črnomelj vabi v počastitev dneva žena v soboto, 9. marca, na naslednje prireditve: ob 20. uri bo v Špeličevi hiši otvoritev slikarske razstave Maje Sever, ob 21. uri bo v prostorih kluba moderna revija "Reciklaža", ob 22. uri pa bo ravno tako v klubu koncert rock skupine Baby can dance.

**DVA ZANIMIVA
KONCERTA V
NOVEM MESTU**

NOVO MESTO - V organizaciji ZKO Novo mesto bo danes, v četrtek, 7. marca, ob 20. uri v avli KC Janeza Trdine nastopila vse popularnejša skupina Šukar iz Ljubljane, v petek, 8. marca, pa bo v istih prostorih in ravno tako ob 20. uri jubilejni koncert učiteljskega pevskega zboru Emil Adamič - dirigent je dr. Mirko Slosar. Program bo povezoval Jože Humer.

Srečanje dolenjskih bibliotekarjev

Društvo knjižničarjev Dolenjske (DKD) je pregledalo preteklo delo ter izdelalo načrte - Gosta: mag. Nada Češnovar predavala o matičnih knjižnicah, prof. Jaro Dolar o Spominih

NOVO MESTO - Frančiškanski samostan je v četrtek, 29. februarja, imel v gosteh v svojih prostorih bibliotekarje Dolenjske, saj je imelo njihovo društvo redni letni občni zbor. Svoje delo v preteklem letu so ocenili za dobro, zastavili pa so si že tudi nove naloge. Da je bilo srečanje prijetnejše, so povabili dva zanimiva gosta: prvi je bila mag. Nada Češnovar, ki je predavala o matičnih knjižnicah oz. pomenu matične službe v knjižnicah, drugi pa prof. Jaro Dolar, ki je predstavil svojo novo knjigo Spomini.

Nataša Petrov, predsednica DKD, je za uvod orisala lansko delo društva, ki deluje od leta 1977. Povedala je, da je sedaj včlanjenih nekaj več kot 80 knjižničarjev, ki so bili dejavní ne samo pri svojem rednem delu, pač pa tudi v okviru Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, z udeležbo na strokovnih posvetovanjih, s pripravo referatov (Andreja Pleničar), s spremanjem novosti v stroki, s samoizobraževanjem itd. Vse to bo njihova naloga tudi v letošnjem letu, ko bo njihovo področno društvo po desetih letih

spet organizator strokovnega posvetovanja slovenskih knjižničarjev, ki bo od 10. do 12. novembra v Termah Čatež. Letos spomladan bodo organizirali tečaj iz obdelave zvočnih in video kaset, šolske knjižničarke pa so izrazile željo po predavanju iz obdelave najnovejših medijev. Petrovova je v imenu DKD čestitala knjižnicama v Brežicah in Novem mestu, ki letos praznujeta 50 let delovanja, zahvalila pa se je tudi vsem knjižnicam, ki kakorkoli podpirajo delovanje društva.

Na srečanju so svoje delovne

DOBITNIKI ODLIČIJ ZKO NOVO MESTO - Za prizadveno in uspešno delo na kulturnem področju sta letos odličji prejela Janez Vernik, predsednik KUD Krka (prvi z leve) in Rudi Mraz, član moškega pevskega zboru Dušan Jereb (v sedini). Na sliki je še Jože Koporec, predsednik ZKO Novo mesto. (Foto: L. Murn)

Priznanja najzaslužnejšim

ZKO Novo mesto je za lansko leto štirim kulturnim delavcem podelila priznanja, dva pa sta si prislužila odličji

NOVO MESTO - V petek, 1. decembra, je bilo v avli KC Janeza Trdine slovesno. Predsednik ZKO Novo mesto Jože Koporec je namreč šestim najzaslužnejšim na področju ljubljanske kulture v letu 1995 podelil priznanja in odličja. O tem, kdo so nagrajenci, je predsedstvo ZKO odločilo 13. februarja. Podelitve se je udeležil tudi Vojko Stopar, glavni tajnik ZKO Slovenije. Da smo obiskovalci skupaj z nagrajencji preživeli prijeten večer, imajo za sluge tudi mladi iz otroške folklorne skupine Kres, ki se prispevali zanimiv glasbeno - pevski utriek, ter plesalci plesnega društva Terpsihora. Program je vodila Staša Vovk.

In sedaj k nagrajencem. Prvo odličje je za 50 let dela na področju ljubljanske kulture prejel Rudi Mraz, ki je bil tudi eden najbolj vztrajnih pevcev moškega pevskega zboru Dušan Jereb iz Novega mesta, ki je lani ob 50-letnici prenehal delovati. Zbor je letos ob kulturnem prazniku prejel tudi priznanje Mestne občine Novo mesto. Drugo odličje pa je šlo v roke Janezu Verniku, predsedniku KUD Krke, tovarne zdravil, Novo mesto. To društvo, ki letos praznuje 25 let delovanja, je namreč tudi lani bistveno prispevalo k bogatejšemu kulturnemu življenu v dolenjski prestolnici. Med dobitnike priznanj pa spada mešani pevski zbor Pomlad: priznanje je prejela njegova predsednica Polona Kumer. Zbor, ki zelo uspešno deluje od septembra 1992, je lani na reviji pevskih zborov Naša pesem v Mariboru dobil srebrno plaketo in bil od 26 zborov šesti. Z lepimi uspehi se lahko pohvali tudi pihalni orkester Krke Zdravljčič iz Straže, ki je lani na mednarodnem tekmovanju Italiji v 2. kategoriji dosegel prvo mesto od devetnajstih sodelujočih; Miro Saje, ki je dirigent orkestra že peto leto, pa je bil proglašen za najboljšega dirigenta v vseh kategorijah. Tudi zato mu je ZKO Novo mesto podelila eno izmed letosnjih priznanj. Dobitniki priznanj so še: zborovodja Anton Fink za dolgoletno vodenje pevskega zboru Šmihel in Zdenko Tekstor ter Anton Hren, pevca mešanega pevskega zboru Mali Slatnik, ki prepeval 15. leto. Oba sta tudi zasluzna organizatorja kulturnih prireditev. Iskrene čestitke vsem dobitnikom priznanj in odličij, ki jim gotovo pomenijo zasluženo počastno in obenem motivacijo za prihodnje delo na področju kulture!

L. MURN

SREČANJE MINILO DELOVNO IN PRIJETNO - Na sliki so (od desna proti levi): Nataša Petrov in člani predsedstva društva: Nataša Kumer, Drago Pirman in Antonija Amon. (Foto: L. Murn)

društvo DKD. Lani se je skorajda v vseh splošnoizobraževalnih knjižnicah povečal obisk in število članov, kar je zelo razveseljivo mnoge pa se ubadajo s prostorskstvo (npr. v Brežicah, Črnomlju in Novem mestu - tu že poteka obnova), na račun tega pa se pogosto zmanjša prirast novega građa. Veliko težav in nezadovoljstvo povzroča tudi program Cobiss Opac sistem. Poročale so tudi predstavnice šolskih knjižnic pri specijalnih pa iščejo vodjo, kajti Meta Dragman, ki je to delo zelo uspešno opravljala do lani, je zamenjala delovno mesto. Srečanje knjižničarjev Dolenjske se je zaključilo z željo po nadaljnem uspešnem delu in da bi bi letos našli čas tudi za strokovni izlet.

L. MURN

KOMEDIJA DOHODNINA V NOVEM MESTU

NOVO MESTO - V Kulturnem centru Janeza Trdine bo Mestno gledališče ljubljansko v ponedeljek in torek, 11. in 12. marca, ob 19.30 uprizorilo francosko komedio Dohodnina. Nekaj vstopnic zunaj abonmaja je še naprodaj.

NA OTVORITVI JE BILO VESELO - Otvoritev razstave Iz depojev Dolenjskega muzeja so na svojstven način popestili mladi plesalci in pevci otroške folklorne skupine Kres, na sliki pa sta še (z leve proti desni) Zdenko Picelj in Ivana Tanko. (Foto: L. Murn)

VLOMILI V TRGOVINO - V noči na 26. februar je bilo na Kolodvorski cesti v Črnomlju vlomljeno v trgovino Lovec, ki je last J. J. iz Boršta. Storitec je odnesel več nožev, dve lovski puški, več samokresov, dve plinski pištoli, daljnogled, več vrst streliva, več pirotehničnih izdelkov in nekaj denarja. Trgovino je oškodoval za skoraj 1,1 milijona tolarjev.

OB DENARNICO - 26. februarja nekaj pred 20. uro je neznanec prišel na parkirni prostor pred zdravstvenim domom v Žužemberku in iz odklenjenega avta ukradel žensko denarnico, v kateri je imela J. D. iz Soteske dokumente in bone za gorivo. Lastnico je oškodoval za 15 tisočakov.

EKSPLODIRALA PEČ - 28. februarja okoli 10.30 je prišlo v pekarni Zavoda za prestajanje zaporne kazni Dob pri Mirni do eksplozije peči za peko kruha. V času eksplozije na srečo ni bilo nikogar v bližini, tako da je nastala le materialna škoda v višini treh milijonov tolarjev. Vzrok nesreče še ni znani.

OB AVTORADIO - 28. februarja je neznan storilec iz osebnega avta, ki ga je imela B. Z. iz Brezovice parkiranega v Ločni pred upravno zgradbo tovarne zdravil Krka, ukrajal avtoradio in jo oškodoval za 50 tisočakov.

Šmihelčani gasili na Bregu

Kupili bi radi sodobnejše gasilsko vozilo - Njihov pevski zbor letos praznuje 20-letnico

ŠMIHEL - Člani prostovoljnega gasilskega društva Šmihel so minuto soboto na občnem zboru očenili svoje delo in si zastavili cilje za naslednje leto. V društvu je kar 12 višnjih člankov, 8 vižnjih, 2 zdravnic, 2 gasilska sodnika, 2 sanitetna delavca in operativna desetina mladincev, takšna sestava pa je porok, da bo v bodočnosti vloga društva v tem koncu Novega mesta še večja. Šmihelski gasilci so pridobili tudi stalna sredstva, saj so sklenili pogodbo z dolenskim poveljstvom slovenske vojske za prevoz vode k vojaški postojanki na Trdinovem vrhu. V letošnjem letu bodo napeli vse sile in v veliko zbiralno akcijo zbrali denar za nakup sodobnejšega gasilskega avtomobila. Šmihelski gasilci že več let sodelujejo s prostovoljnimi gasil-

J. PAVLIN

ŠMIHELSKI GASILCI MOČNO SKUPAJ - Prostovoljno gasilsko društvo Šmihel steje kar 145 članov in rezvesljivo je, da so v minulem letu včlanili 10 novih, v osnovni šoli pa imajo 40-člansko četo. Sobotni večer so v prijetno urejeni dvorani gasilskega društva v Šmihelu popestili učenci osnovne šole iz Šmihela in gasilski pevski zbor pod vodstvom Toneta Finka, ki bo letos praznoval 20-letnico obstoja. (Foto: J. Pavlin)

TREŠČIL V PODVOZ

KRŠKO - 3. marca ob 8. uri se je na lokalni cesti Drnov - Zasap izven naselja Drnov zgodila huda prometna nesreča, v kateri je umrl 61-letni Jože B. iz Mrtvic. To je že osma žrtev letos v Posavju. B. J. je vozil osebni avto po lokalni cesti od Drnovega proti Zasemu. Ko je pripeljal pod podvozo magistralske ceste, je zaradi vožnje po lev strani čelno trčil v podvoz in zaradi hudih poškodb na kraju nezgode umrl.

KRONIKA + NESREC

SICER MANJ PROMETNIH NESREC - Na območju UNZ Krško je bilo do 20. februarja za 4 odstotke manj prometnih nezgod. V brežiški občini je bilo za 16 odst. manj prometnih nesreč, v občini Sevnica za 42 odst., medtem ko je bilo za 42 odst. več prometnih nesreč v krški občini. V tem času so bili pešci udeleženi v štirih prometnih nesrečah (v enakem obdobju lani v devetih), v vseh štirih deblji spodrsnilo in je iz višine štirih metrov padel na tla ter si poškodoval kolk in roko.

Prostovoljcem pomembne naloge

Poveljnik odgovoren za izobraževanje članov društva - Namesto sirene kmalu tihi alarm - Lokalna skupnost mora skrbeti za organizacijo in financiranje društva

Za slovensko gasilstvo je sedanje obdobje pomembna prelomnica, ki prinaša številne novosti, saj je bila pred dvema letoma in pol na kongresu začrtana pomembna naloga - zagotoviti kvalitetno gasilstvo. Tako je 108.000 prostovoljnih gasilcev, od katerih je polovica operativer in 600 poklicnih, že priča spremembam pri opravljanju gasilske službe, pri čemer je dan poudarek kvalitetni tehniki in strokovni usposobljenosti vsakega gasilca.

Temelj gasilstva so prostovoljna gasilska društva, pri katerih bo znanje dobilo še večji pomen. Za izobraževanje članov bo odgovoren poveljnik, nadaljevalni tečaji pa se organizirajo v okviru občinskega gasilstva. Za izpit je dve leti časa, kdor ga ne bo imel, ne bo mogel biti član enote. Za organiziranje in financiranje je odgovorna lokalna skupnost. Po besedah poveljnika gasilske zveze Slovenije Antona Sentočnika, ki se je nedavno tega mudil v Šentjerneju, niti najbogatejša občina ne more pokriti finančnih potreb gasilstva, in čeprav se v Sloveniji tej dejavnosti namenja veliko sredstev, bi lahko s pravilnim prerazporejanjem dosegli veliko boljši učin.

DREVO PADLO NA NAPAČNO STRAN

KRONOVO - 29. februarja nekaj po 13. uri je prišlo v gozd pri Gorenjem Krovem do delovne nezgode, v kateri se je 43-letni Slavko G. iz Gorenjega Kronovega hudo poškodoval. Tega dne so namreč J. R. iz Otočca, A. V. iz Gorenjega Kronovega, B. G. iz Otočca in oškodovanec v gozdu podirali dreve za prenovo strehe na župnišču. Ko so podirali smrek, je padla na drugo stran, kot so pričakovali, zato je ena od vej udarila Slavka in ga hudo poškodovala.

nek. S pravili uvajajo osebno opremo gasilca, predpisani pa so tudi državni standardi za tehniko, tudi za vozila.

Za financiranje gasilstva iz

Zabodel ženo

Anton iz Ponikev osumljen poskusa umora svoje žene

PONIKVE - 48-letna Kristina H. s Ponikev in njen mož Anton sta se v soboto, 2. marca, v **dopolnem urah na Ponikvah pri Brežicah** sprila, pri tem pa je mož ženo porinil po tleh. Kristina se je popoldne odselila k hčerk. Okoli 19. ure je mož prišel v Čanje Št. 9 in odšel v kuhinjo, kjer so sedeli njegova žena, hčerka in dva otroka. Med prepriom je mož potegnil lovski nož s 25 centimetrov dolgim rezilom in ženo zabodel v prsi. Ko je še enkrat zamahnil proti njej, sta vmes skočila hči in njen mož ter mu nož vzela.

To je Anton tako razburilo, da je odšel v drvarnico po lovsko puško, jo napolnil in uperil proti hčerk, njenem možu in otroku. Ti so se umaknili, Anton pa je sedel v avto in se odpeljal domov na Ponikve. Čez eno uro se je sam prijavil policistom. Zoper njega bo vložena kazenska ovadba zaradi suma poskusa umora.

proračuna bodo občine do 20. marca dobile merila za financiranje, po zagotovilu Sentočnika pa sredstev ne bo manj. Preko požarne takse se je lani nabralo 600 milijonov tolarjev, letos naj bi bilo 100 milijonov več. Od tega bo šla polovica sredstev občinam, polovica pa za realizacijo državnega programa, predvsem za nabavo radijskih postaj za gasilske enote, s čimer bi zagotovili kvalitetne zvezne. Spremembo sistema zvez za celotno zaščito in reševanje, imenovanega ZARE, pripravlja ministerstvo za obrambo, ta korak pa je nujen že zato, ker so naše vstopne frekvence nepravilne.

Alarmski sistem naj bi bil regijski. Do konca marca bo zgrajenih 5 centrov, do konca leta pa še 8. Slovensko gasilstvo se resda lahko pohvali z veliko predanostjo članov, tudi s tehniko se lahko postavimo ob bok razvitejšim državam,

• Še letos naj bi za alarmiranje na področju zaščite in reševanja (tudi za gasilce) veljala nova evropska številka 112, tako tudi za klic gasilcev ne bo več številke 93.

po mnenju poveljnika gasilske zveze Antona Sentočnika pa na

T. GAZVODA

po dolenski deželi

• Kot pozimi iščijo ptiči kaj za v kljun, tako včasih iščijo tudi tatiči kaj za v želodec in se pri tem na veliko presečenje za druge vrednejše predmete sploh ne zanimajo. Tako je bilo prejšnji teden v Lipniku, ko je neznanec vlomil v kletne prostore hiše, očitno pa je imel zelo velike oči in prazen trebuh, saj se je odpravil domov kar z 20 kilogrami suhega mesa in klobas, iz skrinje pa je vzel še okoli 10 kilogramov zamrznjenega mesa. Vsaj za nekaj časa bo menda zaledlo.

• Da se s policiisti ne gre igrati, je 13. februarja ponoči spoznal 26-letni Š. J. iz Krškega. Najprej so ga hoteli policiisti okoli polnoči ustavili v Kostanevici, a jim to ni uspelo, mladenič v BMW-ju pa je lepo odpeljal naprej proti Krškemu. Kot nalašč pa je ponovno padel v policijske roke na Drnovem. Tudi tu se ni dal, močno je pohodil plin in izginil v noč. A ne za dolgo: v Krškem ga je izsledila patrulla. Tokrat je na znak policiista celo ustavil, vendar se je nedostojno vedel in za nameček hotel še pobegnil. Ker je bil agresiven, so policiisti preizkusili plinski razpršilec. Kršitelj se ni mogel upreti niti alkotestu. Ta je pokazal 1,7 grama na kilogram alkohola v izdihnjem zraku, a mladi upornik se z rezultatom ni strinjal. Tako se je njegova vožnja (tokrat v spremstvu mož v modrem) nadaljevala še do zdravstvenega doma in počitka na policijski postaji.

OBVISEL NA DREVESU

SEMIČ - 29. februarja okoli 15.30 je 40-letni Miroslav J. iz Novega mesta vzletel z urejenega vzletišča na Smuku nad Semičem. Med letenjem je zaradi vetra izgubil oblast nad padalom in ga je bočno zaneslo nad streho stanovanjske hiše v Semiču, nato pa je padel na zelenico in se lažje poškodoval. Pomoč so mu nudili v črnomalskem zdravstvenem domu, nato pa še v bolnišnici v Novem mestu. Iste dne okoli pol druge ure je zaradi vetra oblast nad letenjem izgubil tudi jadralec Milan G. iz Semiča, ki je strmoljal v gozd pod Smukom in obvisel na drevesu, na srečo pa jo je odnesel brez poškodb.

NOVO SPECIALNO VOZILO - Ena od dveh novih specifičnih vozil novomeške Komunale, namenjeno za čiščenje kanalizacije ter praznjenje in čiščenje greznic.

Komunala za čisto okolje

Novomeška Komunala kupila dve novi specialni vozili - Cenejše in kakovostnejše storitve

NOVO MESTO - Pred nedavnim je novomeška Komunala kupila dve novi specialni vozili:

menjeno, sta bila dva voznika Komunala teden dni na usposabljanju pri proizvajalcu. To vozilo bodo v Komunali uporabljali za lastne potrebe, hkrati pa je namenjeno tudi za opravljanje storitev tistim lastnikom hiš, ki niso priključene na kanalizacijo.

Obe vozili - veljali sta okoli 200.000 nemških mark - je Komunala kupila iz lastnih sredstev, delati pa sta začeli te dni. Za nakup so se v Komunali odločili zato, ker je bila njihova dosedanja mehanizacija na tem področju že zastarela, nabava novih vozil pa bo pripomogla k cenejšim in kakovostnejšim storitvam. Tudi notranja oprema obeh vozil je najsodobnejša, zlasti kar se tiče varovanja zdravja voznikov pa tudi glede drugih delovnih razmer.

Na Komunali so se odločili, da bodo zaradi poudarjene skrbi za okolje vozili bele barve in ne oranžne, ki je bila dobesedno barva tega javnega podjetja. A. B.

LETOS TUDI OBČINSKO GASILSKO TEKMOVANJE - Gasilska tekmovalna so za urjenje gasilcev velikega pomena, zato so bili udeleženci občnega zboru gasilskega društva Šentjernej obveščeni, da bodo letos v Šentjernejski občini organizirali tudi občinsko tekmovanje. Verjetno bo to v Vrhpolju, saj tamkajšnje gasilsko društvo praznuje 90-letnico obstoja.

Preventiva velikega pomena

V sektorju je lani desetkrat zagorelo - Težave z alarmiranjem - Telefonske številke na koledarju

ŠENTJERNEJ - Gasilsko društvo Šentjernej je s 135 člani in 30 podpornimi člani med večjimi v zvezi in največje v Šentjernejski občini, letos pa slavi 115-letnico obstoja. V društvu upajo, da jo bodo, kljub temu da naj bi praznavali le okrogle obletnice, primereno počastili. Gasilci že sedem let namensko zbirajo denar za novo terensko vozilo, ki naj bi ga nabavili letos, saj bi ga potrebovali za gašenje gozdnih požarov.

Na nedeljskem občnem zboru je beseda teklka tudi o podmladku, saj je delo z mladimi zaradi pomanjkanja mentorjev za nekaj časa zamrlo, sedaj pa pod mentorstvom Metoda Krvine mladi spet delajo v krožku. Upada tudi število tekmovalnih desetin, vendar želijo tako delo z mladimi kot rezultate na tekmovalnih še izboljšati. V sektorju je bilo lani kar 10 požarov, zato je velikega pomena pre-

T. G.

Tanin

TANIN SEVNICA razpisuje prosto delovno mesto:

• KEMIJSKI PROCESNIČAR - ELEKTRIKAR

Pogoji: - IV. stopnja strokovne izobrazbe (elektrikar-energetik) - najmanj 3 leta dela na elektroenergetskih napravah

S kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s 3-mesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: TANIN SEVNICA, p.o., Hermanova 1, 68290 SEVNICA najkasneje do 14.3.1996.

TEČAJ JADRANJA

NOVO MESTO - Jadralni klub Novo mesto vabi vse ljubitelje jadranja, da se vključijo v tečaj, ki ga bodo pripravili v marcu, aprili in maju. Poleg teoretičnega dela bo tečaj potekal tudi na morju, na klubski jadrnici Vitalis. Prijave in informacije zbirajo urar Zdravko Budna v delavnici na Glavnem trgu 16 v Novem mestu oziroma po telefonu 25 698.

V Krškem ni nihče zmagal

Neodločen izid posavskega prvoligaškega derbiha je še najbolj pravičen - Akripol čaka Preventa

KRŠKO - Posavski derbi med rokometaši Krškega in AFP Dobovo je bil za posavske ljubitelje rokometne igre dogodek leta, za poznavalce tega športa pa pravi posladek, saj tako izenačene, kakovostne in napete tekme med tema moštvo žele dolgo ni bilo. Neodločen izid, ki ga je z zadetkom 4 sekunde pred koncem srečanja dosegel Mašič, pa obema moštva še daje možnosti

Posavski rokometni derbi je bil napet od začetka do konca tako kot dvojboj med Dobovčanom Ocvirkom (levo spodaj) in Krškom Bogovičem (z žogo). (Foto: I. V.)

za dosego ciljev. Dobova je še točko celo povečala prednost pred Gorenjem, Krčani pa so se spet prebili na 7. mesto in imajo lepe možnosti, da se izognoge enemu izmed zadnjih 4 mest v skupini, ki se bo v končnici borila za obstanek. Ta cilj bodo Krčani lahko dosegli že v naslednjem krogu, ko se bodo v Ljubljani pomerili s precej razglasenim Kodeljevim, ki je še sredi sezone veliko obetalo, po težki krizi, ki jo doživlja zadnje čase pa je zdrsnilo na predzadnje mesto.

V podobnem položaju so tudi Trebanjci, ki so po načrtovanem porazu v Celju s Pivovarno Laško osmi z enakim številom točk kot jih ima Krško. O mnogočem bo odločala sobotna tekma na domaćem igrišču

Komac le za las ob trojni naslov

Kočevski namiznoteniški igralec je posamični finale izgubil šele na koncu 5. niza in tako le za las izgubil trojni naslov - Zlato osvojil med mešanimi in moškimi pari

LJUBLJANA - Gregor Komac in Biljana Todorovič, ki sta bila pred kratkim po izboru revije Bela žogica proglašena za najboljša slovenska namiznoteniška igralca, sta na letošnjem državnem prvenstvu v dvorani na Galjevici dokazala, da to tudi res sta, do popolnega primača pa je obema manjkalo zelo malo. Biljani se je zlato izmuznilo v igri ženskih parov, na koncu že precej utrujenemu Gregorju Komcu pa prav med posamezniki, kjer je že četrtek v tretji zapored osvojil naslov

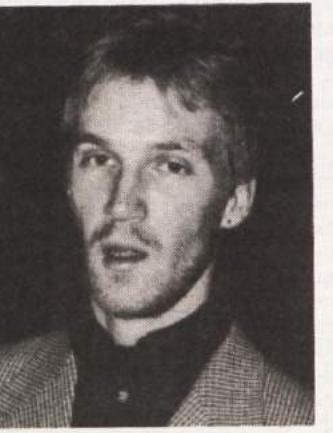
potem le odločila večja zbranost Robija Smrekarja, ki je imel precej

• KOČEVJE - V 14. krogu prve državne namiznoteniške lige so Novomeščani v dolenskem derbiju premagali kočevski Melamin. Zmagali bi obema moštoma veliko pomenila v boju za čim boljši izhodiščni položaj pred končnico, toda tokrat so bile tri zmage najboljšega igralca slovenske lige Gregorja Komca le premalo za uspeh domačinov. Benko, Hribar in Kralj so bili premočni nasproti za Špeliča in Murna, tako da je zmaga Krke povsem zaslужena. (M. G.)

lažjo pot do finala. Niz pa se je končal z 23:21 za Smrekarja.

Komac in Smrekar sta v finalu moških parov z 2:1 premagala reprezentanca kolega Štefana Kovača in Saša Ignatoviča ter tako dokazala, da sta se v finalu posameznikov znašla prava dva. V finalu mešanih parov sta Biljana Todorovič in Gre-

gor Komac le ponovila lanski naslov državnih prvakov.

Gregor Komac

gor Komac le ponovila lanski naslov državnih prvakov.

Tudi Novomeščani so na prvenstvu uspešno nastopili. Med posamezniki se je Marjan Hribar prebil do osmine finala, kjer je z 0:3 izgubil s kasnejšim polfinalistom in stalnim reprezentantom Sašom Ignatovičem, ki si namiznoteniški kruh služi v Bački Palanki, medtem ko je Borut Benko v osmini finala z 1:3 izgubil z Mariborčanom Plohlom. V paru sta se Benko in Hribar uvrstila v četrtnike, kjer sta ju premagala Radgončana Benkovič in Rihtarič.

I. V.

Tom kot tretji v končnico

Prva ekipa mirnskega Toma je v nedeljo premagala Lendavo - V prvo ligo gre tudi mlada ekipa Toma

MIRNA - V nedeljo so se na turnirju tretjega kroga prvenstva 1. slovenske badmintonke lige v trebanjski športni dvorani pomerile ekipe mirnskega Toma, ljubljanskega Bita in lendavske Mladosti, medtem ko druge ekipe Olimpije, ki bi tudi moralista nastopiti, zaradi nastopa na veteranskem turnirju v Trebnje ni bilo, pa tudi sicer se je ta ekipa očitno že poslovila od prve lige.

Mirnčani so tako namesto dveh odigrali le eno tekmo, na kateri so s 7:2 premagali Lendavčane, ter se tako kot tretjevrstni po rednem delu prvenstva uvrstili v končnico, v kateri se bodo konec aprila v Ljubljani najprej v polfinalu pomerili z Bitom in v primeru zmage v finalu s prvo ekipo Olimpije, ki bo v drugem polfinalnem obračunu skoraj zagotovo premagala četrtovrsteno ekipo po rednem delu prvenstva, Ježico. Prihodnje sezono bosta v prvi ligi nastopali dve mirnski ekipi, saj si je mlada ekipa Toma že zagotovila prvo место v svoji skupini druge lige.

Zimske šolske počitnice so v Tomu izkoristili za priprave na Rogli, kjer je eden pod vodstvom treh trenerjev vadilo 27 igralcev iz mlajših kategorij. Poleg badmintona so se mladi športniki poskusili tudi v alpskem smučanju, smučarskih tekih in v jahanju, tako da so bili aktivni po cel dan. Priprav so se skupaj z otroci udeležili tudi nekateri starši, z opromo znamke Fisher pa je Tomovim badmintonistom kot že večkrat do sedaj priskočil na pomoč Marko Grandovec, uradni zastopnik Fischerja za Slovenijo.

I. V.

PUCLJU FINALE ODPRTEGA PRVENSTVA

NOVO MESTO - Tadej Pucelj, član novomeškega teniškega kluba Krka, je v Trzinu zmagal na finalnem turnirju odprtga prvenstva Slovenije za igralce do 12. leta. Od ostalih Novomeščanov se je Nejc Žuvec uvrstil v četrtnike, Djordje Kesić pa je drugem krogu izpadel.

kategorij. Poleg badmintona so se mladi športniki poskusili tudi v alpskem smučanju, smučarskih tekih in v jahanju, tako da so bili aktivni po cel dan. Priprav so se skupaj z otroci udeležili tudi nekateri starši, z opromo znamke Fisher pa je Tomovim badmintonistom kot že večkrat do sedaj priskočil na pomoč Marko Grandovec, uradni zastopnik Fischerja za Slovenijo.

I. V.

PUCLJU FINALE ODPRTEGA PRVENSTVA

NOVO MESTO - Tadej Pucelj, član novomeškega teniškega kluba Krka, je v Trzinu zmagal na finalnem turnirju odprtga prvenstva Slovenije za igralce do 12. leta. Od ostalih Novomeščanov se je Nejc Žuvec uvrstil v četrtnike, Djordje Kesić pa je drugem krogu izpadel.

TRIBUNE RASTEJO - Gradnja velodroma v Češči vasi lepo napreduje in klub mrazu je na gradbišču vse bolj živahno. Delavci Gradiša so končali podvod in že delajo tribune, na katerih bo prostora za 1.500 ljudi.

SPET ITALIJANI - Šefi italijanske mlaðinske kolesarske reprezentance so si ponovno ogledali prizorišča mlaðinskih svetovnih prvenstev, tokrat pa je v Novo mesto prišel tudi selektor Fusi, ki je med pogovorom z novomeškimi kolesarskimi delavci izdal skrivnost uspeha njegovih temeljev. Povedel je, da nobeden izmed italijanskih reprezentantov ni nastopal na več kot eni etapi dirki. Najboljši novomeški mlaðinec jih je odpeljal kar pet.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOŠARKA

SKL, 4. krog 2. dela, skupina za prvaka: SATEX : INTERIER KRŠKO 86:101 (42:45); INTERIER KRŠKO: Nakič 46, Ademi 19, Krajev 15, McDonald 8, Krajev 7, Kralj 6; SATEX: Radan 24, Kotnik 21; LESTVICA: 1. Smelt Olimpija 30, 2. Interier Krško 29, 3. Idrija 29, 4. Satex 27 itd. Interier Krško je sinoči igral doma z Litostrojem, v soboto pa bo igral v gosteh z Rogaško; skupina od 9. do 16. mesta: KRKA : REPUBLIKA 86:88 (48:43); KRKA: Smodiš 27, Petrov 25, Bajc 13, Samar 7, Stipaničev 5, Vipavec 5, Novina 4; KRAŠKI ŽIDAR : ISKRA LITUS 70:69 (35:29); ISKRA LITUS: Kandžić 13, Bassin 2, Ivanovič 11, Vulič 21, Bošnjak 7, Šetina 3, Šiško 12. LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 7... 4. Iskra Litus 6... 7. Krka 4 itd. Sinoči je Krka igrala v Domžalah s Heliosom, v soboto pa se bo ob 19. uri doma pomerila s Triglavom.

SKL B-liga, moški, 4. krog 2. dela: SNEŽNIK KOČEVSKA REKA : EKIPA JANČE 80:93 (47:40); 1. Didakta Radovljica 22... 7. Snežnik Kočevska Reka 15 itd.

ROKOMET

1. SRL, moški, 19. krog: KRŠKO : AFP DOBOVA 26:26 (13:14); KRŠKO: D. Urbanč 8, Cvijič 5, Širč 4, Bogovič 3, Mašič 3, Kučavica 2, M. Urbanč 1; AFP DOBOVA: Begovič 7, Stojakovič 5, Glaser 5, Mijačnovič 3, Džapo 3, Medved 2, Voglar 1; PIVOVARNA LAŠKO : AKRIPOL TREBNJE 28:15 (15:3); AKRIPOL: Vešligrad 6, Špende 4, Počervina 3, Šavrič 2; PIVOVARNA LAŠKO: Vugrinec 5, Stefanovič 5, Puc 5...; FRUCTAL : INŽENIRING ŠARBEC 25:20 (8:9); INŽENIRING ŠARBEC: Gradisek 8, Verbajs 5, Dobravec 4, T. Kogovsek 1, B. Kogovsek 1, Sotenšek 1; FRUCTAL: Deržek 6, Vunjak 6... LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 35, 2. AFP Dobova 24... 7. Krško 16 8. Akripol 16... 12. Inženiring Šarbek 10 itd. V naslednjem kro-

gu bo v soboto Akripol igral doma s Preventom, Krško v gosteh s Kodeljevjem, AFP Dobova doma s Pivovarno Laško in Inženiring Šarbek doma z AM Cosmosom Slovenom.

2. SRL, moški, 17. krog, vzhod: KROG : LISCA SEVNICA 25:33 (14:15); LISCA SEVNICA: Blagojevič 9, Rantač 7, Čater 8 itd.; 3. Lupše 3, Sečki 3, Simončič 2; PIVOVARNA LAŠKO B : BREŽICE 40:23 (21:10); LESTVICA: 1. Radeče papir 28... 4. Licsa Sevnica 21... 11. Brežice 8 itd.; zahod: INLES RIBNICA : ČR-NOMELJ 34:17 (18:6); LESTVICA: 1. Delmar 29, 2. Inles 28... 9. Črnomelj 10 itd.

ODOBJOKA

RAZIGRAVANJE ZA 1A. DOL, moški, 1. krog: MINOLTA BLED : KRKA 3:2 (-13, 4, 5, -12, 12) LESTVICA: 1. Minolta Bled 8, 2. Fužinar 4, 3. Krka 4...; V soboto se bo Krka doma ob 21. uri pomerila s Kamnikom.

1A. DOL, ženske, 7. krog, za prvak: INFOND BRANIK : TPV NOVO MESTO 3:0 (11, 4, 5); LESTVICA: 1. Infond Branik 40, 2. Bank Austria Bled 28, 3. Cimos 28, 4. TPV Novo mesto 18. V soboto bo TPV Novo mesto ob 17. uri igral doma s Cimosom. Razigravanje za 1A. DOL : LIK TILIA : NOVA GORICA 3:1 (-12, 7, 6, 5); LESTVICA: 1. Celje 8, 2. Lik Tilia 4, 3. Zgornja Savinjska 4... V soboto se bo Lik Tilia v gosteh pomerila z ljutomersko Zavarovalnico Maribor.

NAMIZNI TENIS

1. SNTL, moški, 14. krog: MELAMIN KOČEVJE : KRKA NOVO MESTO 3:4 (Komac : Kralj 2:0; Murn : Benko 0:2, Špelč : Hribar 0:2, Komac : Špelč : Hribar 2:1, Komac : Benko 2:0, Špelč : Kralj 1:2, Murn : Hribar 0:2); LESTVICA: 1. Maximarket Olimpija 26, 2. ŽNTK Maribor 22, 3. Krka 18, 4. Melamin 18 itd. 13. marca bo Krka v Mariboru igrala z ŽNTK, Melamin pa v gosteh z Moravskimi Toplicami Mursko Soboto.

Košarkarska srhljivka pod Marofon

Sodnika sta Novomeščanom ukradla pomembno zmago - Interier je v Mariboru zlahka ugnal zelo močno moštvo Satexa - Ivo Nakič je popolnoma dotolkel domače branilce

NOVO MESTO, KRŠKO - Čeprav si novomeški košarkarji pred začetkom letošnjega prvenstva kot novinci v A-2 ligi niso zastavili za cilj uvrstitev v A-1 ligo, pa ponujene priložnosti ne bi kar tako izpustili 42 rok, vendar jim bo prav nesrečni poraz na torkovi vnaprej odigrani tekmi s postojansko Republiko na koncu preprečil uspeh. Interier je tudi v Mariboru proti Satexi dokazoval premoč in nadaljuje pot k boju za naslov prvaka.

Medtem ko so v prvem polčasu ves šas vodili Novomeščani, so si v drugem delu igre manjšo prednost nekajkrat priigrali tudi gostje, vendar je Krka 40 sekund pred koncem vodila s 86:84 in imela žogo v svojih rokah, ko je z njo še na svoji polovici povsem sam kot na neki zgodovinski finalni tekmi med Jugoslavijo in Sovjetsko-zvezzo takrat še mladi in neizkušeni Vlade Divac ostal Matjaž

Smodiš, ki so mu Postojčani žogo dobesedno izpluhili iz rok in z začetkom Čižmeva izenačili. A tekme še ne bi bilo konec, če ne bi tako dobitila sodnika, ki sta namesto prekrška nad Simonom Petrovom dosodila korake, kar so Postojčani izkoristili in Strle je zapečatil usodo krašev. Le prisebnosti varnostnikov in policistov ter nekaterih članov klubskih uprave gre zahvala, da sta sodnika iz novomeške dvorane odšla živa, zdrava in le precej prestrašena. Delilca pravice sta si tokrat privo-

ščila preveč in še enkrat dokazala, morajo slavnješča in bogatejša moštva - to je bila v tej zgodbi postojanska Republika - zmagati tudi takrat, kadar je nasprotnik močnejši. Zaradi tega - to vesta najbrž le sodnik Strnad in Poljanšek, medtem ko najmlajša in tokrat daleč najboljša članica novomeške prve petke Peterka mon Petrov in Matjaž Smodiš nju je početja ne bosta nikoli razume.

Potem ko je bilo srečanje v Mariboru med domaćim Sategom

krškim Interierjem skoraj do sredine drugega polčasa dokaj izenačeno, bili Krčani v odločilnih trenutkih za razred boljši od poigralski zmagli Sloveniji (Cvetičanin, Kotnik, Bediš, Radan), ki je prejšnji teden treningu za 20. točki premagalo vensko reprezentanco. Krški trener Mahorič, ki je teckmo videl, je bral pravo taktiko in Maribor je ukanil, čeprav je imel Mario Kralj že v prvem polčasu 4 osebne pakete in sta ga v nadaljevanju kašem povsem dobro zamenjali. Ademi in Kralj, medtem ko je Nakič odigral svojo najboljšo partijo v Interierjevem dresu ter s točkami popolnoma dotolkel domače branilce.

Ivo Nakič je v Mariboru dosegel točk. 40 LET SMUČARSKIH TEKMOVANJ - V soboto dopoldne so v penzionu Na robu pragozda v Črmošnjicah dolenski smučarski veterani slavnostno odprli kotiček, posvečen 40-letnici smučarskih tekmovanju gozdarjev in lesarjev, posvečenih pokojnemu pion

TENIŠKI CENTER OTOČEC

LOVKO IN STOKANOVIČ sta zmagovalca 3. turnirja parov, na katerem je prejšnji teden v teniskem centru Otočec nastopilo 24 igralcev. V finalu sta premagala Cveta Stibilia in Franca Pepečnika, tretje mesto pa sta zasedla Ciril in Boris Ribičič. Skupni vrstni red:

1. Franc Lavrič (58), 2. Cvet Stibilj (49), 3. Kralj (43) in 4. Marjan Stokanovič (41).

SPEK EKIPE - V soboto bo v teniskem centru Otočec spet turnir ekipe, za katerega se lahko po telefonu 322 607 prijavite še jutri. V soboto se bo turnir začel ob 18. uri.

Krka na Bledu blizu zmage

Tekmo so izgubili šele v 5. nizu - V soboto s Kamnikom - Novomeščanke lahko presenetijo Cimos

NOVO MESTO - Novomeški odbojkari so razigravljali za obstanek v A1 državnih odbojkarskih ligah začeli s porazom, čeprav bi se tekma na za novomeško odbojko (tudi žensko) letos zelo negotoljubnem Bledu lahko končala tudi drugače. Potem ko so Novomeščani prvi niz dobili, so v nadaljevanju precej popustili in domačinom, ki se podobno kot oni zadnje čase otepojajo s poškodbami, dovolili, da so izid v nizih obrnili na 2:1. Tretji niz je spet pripadel Krki, v skrajšani igri petega niza pa so imeli več sreče Blejci.

Že prvi krog razigravanja je pokazal, da sta obe moštvi, ki prihajata iz 1B lige, zelo močni, saj je Fužinar doma s 3:2 premagal Ljutomer, Šimonov Zaliv Izola pa v gosteh Kamnik kar s 3:0. Kot kaže, sta prav Kamnik in Ljutomer najresnejša kandidata za izpad iz 1A lige, od sobotne tekme med Krki in Kamnikom pa je odvisno, če se jima ne bodo pridružili Novomeščani, med katerimi rekon-

Šport iz Kočevja
in Ribnica

ROKOMET - Rokometna Kočevja so nesrečno izgubile prvenstveno tekmo proti Burji iz Škofije, saj so gostje zadnji zadetek dosegli že po izteku časa s strelom z devetih metrov. Gostje so bile ves čas boljše in so vodile s tremi ali štirimi zadetki. Še 5 minut pred koncem tekme je bil izid 20:16, toda Kočevje so napole vse sile in izenačile na 25:25. V ekipi Kočevja sta največ zadetkov dosegli Mira Dragičevič (6) in Lorena Mikulin (7).

ODBOJKA - Kočevske odbojkarice so se po dolgem času spet veselile zmage in to proti neposrednim konkurenčkam za izpad v drugo ligo. Prvi niz so dobole Novogoričanke, ki so izkoristile nekatere napake v igri Kočevk (slab blok in napake pri sprejemu žoge), v nadaljevanju pa so se varovanke trenerja Ivetiča razigrale in brez večjih težav doble tri nize. Za zmago ima največ zaslug Sandra Turk.

ROKOMET - Pred tekmo s Črnomljem so ribniški rokometaši ostali še brez drugega trenerja Stojana Gelzeta, saj je že pred tem odstopil prvi trener Janez Ilc. Tako sta moštvo proti nerazpoloženim Črnomeljem vodila igrač Ljuboš Hudak in trener mladiške vrste Toni Andoljšek. Ribničani vseeno niso imeli večjih težav, saj so bili gostje precej slabši in so se že po prvih 10 minutah povsem vdali. Največ zadetkov za Inles so dosegli: Damjan Škaper (8), Milan Jurič (6) in Janni Marolt (5), za Črnomelj pa Boho (6) ter Baris in Grabrijan po 4.

KEGLJANJE - Kegljači in kegljačice Kočevja, ki nastopajo v drugi državni ligi, so v 15. krogu zmagali. Članji so premagala Adio Koncert s 6:2, članice pa z istim izidom Proteusu. Moški so se že zdavnaj poslovili od napredovanja v višje lige, članice pa so sicer na drugem mestu, vendar so tudi one brez možnosti napredovanja.

M. GLAVONJIĆ

Start veleslaloma za delavske športne igre je bil pod največjo strmino smučišča na Gačah.

Štanglja diskvalificirali

Novomeščani se v Lonjerju niso uvrstili med najboljše - Štanglu nespretni redar preprečil zmago

NOVO MESTO - Odlični novomeški kolesar Gorazd Štangelj, ki letos tekmuje za italijansko moštvo Fior, je na letošnjo sezono ocitno dobro pripravljen, kar je dokazal tudi na tradicionalni dirki Zvezde slovenskih športnih društv v Italiji v itali-

janskem Lonjerju, kjer pa ni imel sreče, saj je po krivdi nespretnega redarja zgrešil pot.

Štangelj si je namreč skupaj z Italijanom Mateom Tosatom v strmolavem spustu proti Domju prikolesaril nekaj 100 m prednosti, potem pa ga je v dolini redar napočno usmeril, medtem ko je glavnina, ki ju je zalezovala, krenila po pravi poti.

S tem si je Gorazd podaljšal pot za dober kilometr in se iz ubežnika prelevil v zasledovalca ter glavnino vseeno ujel in na koncu osvojil 3. mesto; vendar so mu ga sodniki odzeli, saj so ga diskvalificirali klub temu, da je pot zgrešil po krivdi organizatorja in si je s tem proglo celo podaljšal. Boštjan Mervar tokrat ni mogel izkoristiti svojih šprinterskih sposobnosti in je pristal na 23. mestu, a je bil med Novomeščani vseeno najbolje uvrščen.

I. V.

MEDALJE KRKI

NOVO MESTO - Na državnem prvenstvu v krosu, ki je bilo v Mariboru, so atleti AK Krke osvojili tri medalje. Pri članicah je bila Mateja Udovč na 4000 m druga, potem ko je na slabo označeni progi dvakrat zgrešila smer. Alep Tomič se za DP v krosu ni posebej pripravil, a je na 6000 m kljub temu osvojil bronasto medaljo. Enako uvrstitev je v tekmu mlajših seniorjev na 8000 m dosegel tudi Mitja Kren, ki se je zadnje čase bolj posvečal študiju in se za prvenstvo ni posebej pripravil. Njegov vrstnik Franci Menič je bil enajsti, triatlonec Goran Pešetič pa dvanajsti. V konkurenči starejših mladincev je bil Metjaž Ravbar peti. Mateja Tomič, ki je začela zadržano in je na 3000 m dolgi progi ves čas do cilja prehitel tekmice, je bila med mladinkami četrta. Pri starejših mladinkah je bila Auerspergerjeva osma. Proga v Mariboru je bila zelo težka, ves čas blatna, ponekod pa tudi ledena. (J. P.)

I. V.

Novomeški planinci vneti izletniki

Planinsko društvo Novo mesto šteje več kot 1.400 članov - Lani 56 izletov, povzeli so se tudi na Mont Blanc - Več po Trdinovi poti - Letos odprava v Ande

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto je med največjimi planinskim društvom v Sloveniji, pa tudi med najbolj dejavnimi, zlasti ko gre za izletništvo. Društvo šteje čez 1.400 članov, kar je sicer nekaj manj kot leta 1994, vendar je treba vedeti, da so v Šentjerneju, ki je postal središče nove občine, lani ustavili svoje planinsko društvo. Prejšnji teden je imelo PD Novo mesto občni zbor.

Kot je povedal predsednik Jože Perše, so v okviru društva lani organizirali 56 izletov, ki se jih je udeležilo kar 2241 izletnikov. Za višek lanskega izletništva štejejo vzpon na najvišji evropski vrh Mont Blanc. "Poleg vzpona na Mont Blanc so bili izredno lepi vsaj še zimska vzpona na Stol in Kalški greben, izleta na Olševo in Kepo, tabor planinske skupine Krke, največje zimanje pa je vla-

dalo za izlete planinske skupine Intel servisa, ki je pripravila tudi zahteven vzpon na 3087 m visoki Zaulek v Avstriji." Najbolj obiskan vzpon na najvišji evropski vrh Mont Blanc.

Tradicionalni trdnevni izlet mladinskega odseka so pripravili prav ob proslavljanju 100. obletnice postavitve Aljaževega stolpa na Triglavu. Prav tako tradicionalno srečanje dolenjskih in belokranjskih planincev pa je bilo prvo septembarsko nedeljo na Gorjancih; ob tej priložnosti so se spomnili tudi 90-letnice smrti gorjanskega barda Janeza Trdine. Odsek za varstvo narave je glavno skrb posvetil zavarovanju studenca Gospodična, kjer so ozelenili brežine in ob planinskem domu postavili ograjo.

Novomeški alpinisti - alpinistični odsek pri PD Novo mesto deluje že 20 let - so lani opravili 420 vzponov in preplezali 18 prvenstvenih smeri. Tisti člani, ki pri društvu skrbijo za markacije, so v zadnjih štirih letih obnovili markacije na celotni Trdinovi poti in namestili manjkajoče žige. "Lani je šlo po Trdinovi poti manj pohodnikov kot prejšnja leta, zato je ena od nalog društva, da planince bolj

nadvdušuje za pohode po tej lepi in zanimivi poti, po kateri so izleti tudi najcenejši," pravi predsednik.

Mladinski odsek pri PD Novo mesto bo letos praznoval 25-letnico; ob njegovi ustanovitvi je društvo štelo manj kot 400 članov, po zaslugi številnih predanih mentorjev in planinskih vodnikov se je med mladimi zanimali za planinstvo iz leta v leto povečevalo in mladi novomeški planinci so na zadnjem državnem tekmovanju Mladina in gore pokazali izvrstno znanje.

A. B.

ZMAGI MODELARJEV

NOVO MESTO - Modelarji novomeškega Aerokluba so uspešno nastopili tudi na zimskem državnem prvenstvu v Novi Gorici. Med člani je bil v kategoriji A-2 Danijel Terlep prvi, med pionirji pa je v kategoriji A-1 Jure Žulič zmagal. Goran Pavlin je bil četrti, Marko Kafeler sedmi in Simon Dolinšek osmi.

V ŠEMPETER

ŽUŽEMBERK - Žužemberški odbojkarji bodo v soboto v Šempeteru igrali odločilno tekmovo za napredovanje v 1B ligo. Kot je že v navadi, tudi tokrat računajo na izdatno podporo žužemberških navijačev, ki naj se zbverejo na trgu v Žužemberku v soboto ob 16. uri, ko bo s trga v Šempeter odpeljal posebni avtobus.

TUDI V SVETOVNEM MERILU - 10 slovenskih strelcev s pištoljemi velikega kalibra so se pričeli pomerili v American handgunner pokalu v standardnem razredu, v katerem se je pomerilo 3.420 tekmovalcev iz 37 držav. Štirje Slovenci so se uvrstili med 100 najboljših: Ljubljanač Andrej Feguš je zasedel 17. mesto, Ludwig Dvojnoč (Kobra team Šentjernej) je bil 22., Damjan Peseč iz Ljubljane je bil 61., Samo Jakše (Kobra team Šentjernej) pa je osvojil 83. mesto. Tekmovanje organizira največji strelski časopis na svetu American handgunner, ki vsem članicam svetovne strelske zveze v praktičnem streljanju pošlje razpis z natančnim opisom prog, tekma pa poteka v vsaki državi posebej pod nadzorom mednarodnih sodnikov. Tekmovalci so se pomerili tudi rezultati pa so bili objavljeni pred kratkim v prvi številki omenjenega časopisa. Kot meni selektor slovenske reprezentance Ludwig Dvojnoč (na sliki), so rezultati dobrodošla spodbuda za letošnje svetovno prvenstvo v Argentini. (Foto: T. G.)

I. V.

7TKA trgovina in servis
Stari trg 27
8210 Trebnje
Tel. 068/44-940
Fax: 068/44-987

ZAKAJ NAKUP RAVNO V TIKI?

ZATO KER NUDIJO:

- svetovanje ob nakupu bele tehnike
- dvoletno garancijo za aparate Gorenje
- prevoz na dom
- brezplačno montažo

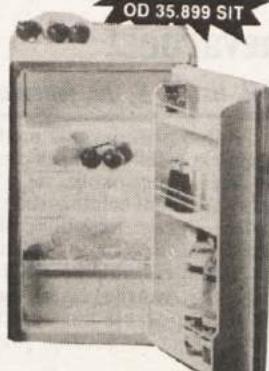
Ugodnosti v mesecu marcu!

POSODA AMC KVALITETE —
12-DELNA S TERMOSTATI!!!
21.390 SIT

64.000 SIT
ŠTEDILNIK
ROSTFREI
BC - 90

do 25. 3. 96 10% popust

HLDILNIK
GORENJE
OD 35.899 SIT

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 9. marca, bodo odprte naslednje pravilne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Nakupovalni center Drska, Samopostežba Šmihel, PC Ločna, PC Kandija, Prodajalna Gotna vas
- od 7.30 do 21. ure: Trgovina Anita pri gostišču Kos od 7. do 13. ure: Vila, Trgovina Darja, Ljubljanska od 8. do 13. ure: market Saša, K Roko 33
- od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma 23 od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Mirana Jarca 20 od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanj, Prečna
- od 8. do 12. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipa, Smolenja vas
- od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: market Pero, Stopiče
- od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče
- od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpetar
- od 8. do 18. ure: Urska, Urska selca
- od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Glavni trg
- od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Šentjernej: od 8. do 11. ure: Market
- Žužemberk: od 8. do 11.30: Market
- Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostežba Blagovica
- Mima: od 7.30 do 11. ure: Grč
- Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostežba
- Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipa, Market Črnomelj
- Semič: od 7.30 do 10.30: Market
- Metlika: od 7. do 21. ure: Prima

VEĐEVANJE ASTROLOGIJA NUMEROLOGIJA

Magic line
090 4 123

TUDI PIŠNO p.p. 34 Lubljanica Črnivec 156 SIT/min

PRENOVA OKEN

Nova okna v stare okvire po novem sistemu brez poškodbe fasade in ometa in druga mizarska dela izvaja MONTLES BOŽIČNIK, Sevnica, tel./fax. 0608/82-945. Mobitel: 0609/621-285.

PEVEC, s.p.
proizvodnja pletiva

Nudimo vam:

- * žično pletivo
- * pocinkano žičo
- * plastificirano žičo

Pletivo je izdelano iz pocinkane in cinkane plastificirane žice, primerno za vrtove, sadovnjake, obore, športne objekte, varovane objekte ipd.

Informacije: (068) 81-476

trgovina talnih oblog
PCP PUREBER
NOVO MESTO

Ljubljanska 27, Novo mesto, tel./fax: 068/322-302

**Povečana
zaloga sintetičnih
in volnenih preprog
vseh dimenzij.**

MOŽNOST UGODNEGA
NAKUPA
kredit, ček

Del.čas: 7.00 - 19.00, sobota: 8.00 do 13.00 ure

</div

Odgovori in popravki po § 9...

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom začevanja, ali če so nesozazerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

JE Krško: akutna potresna nevarnost

Dol. list št. 8, 22. februarja

Cenimo prizadevanje mednarodnih ekoloških gibanj za ohranitev človekovega okolja, saj je tako naravnana tudi celotna usmeritev in delo Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost. Nikakor pa ne delimo zaskrbljenosti Greenpeacea iz Avstrije, čigar "ugotovitve" so povzela naša sredstva množičnega obveščanja prejšnji teden.

Ob tej priložnosti lahko komentiramo medijska poročila:

1. Če bi bile informacije v avstrijskih študijah, ki niso bile navedene, pomembne za jedrsko varnost, smo prepričani, da bi avtorji ravnali odgovorno in tem nemudoma seznanili tudi pristojno upravo v Sloveniji.

2. Res je, da leži JE Krško na potresno ogroženem območju Slovenije. Bolj ogroženo področje je lahko samo v Ljubljani in Idriji. Vsi objekti elektrarne in reaktorska zgradba posebej so bili temu primerno projektirani, kar za večino zgradb v Ljubljani, grajenih pred letom 1964, v splošnem ne velja. Ob lanskem katastrofalnem potresu v Kobeju na Japonskem so vse japonske elektrarne delovale varno. Pa vendar je Japonska potresno veliko bolj ogrožena kot Slovenija.

3. Izvirne geološke karte v Sloveniji že ves čas hrani Geološki zavod Ljubljana. Teza, da so v času projekтировanja JE Krško brisali podatke o potresni ogroženosti, je že znana, saj jo je uporabila že Tomšetova komisija v prejšnjem sklicu parlamenta. Takrat je Uprava RS za jedrsko varnost dokazala nasprotno, da so bili ob projektiranju in gradnji JE Krško upoštevani vsi tedaj znani geološki podatki.

4. Res je, da URŠV v svojih poročilih opozarja na marsikaj, od financ do uprjalnikov, in tudi, da seismične razmere na območju krške elektrarne niso dokončno razjasnjene. Veda seismologije, seismike, geologije in geofizike je od začetka sedemdesetih let močno napredovala. Vsa nova spoznaja spreminja Uprava RS za jedrsko varnost, ki je JE Krško naložila izdelavo velikega števila študij in raziskav, ki v času projekтировanja niso bile v navadi na Zahodu in iz katerih izhajajo posodobitev elektrarne. Poleg tega pa je, neodvisno od elektrarne zadnji dve leti teko intenzivno interdisciplinarno raziskovanje Krško-Breške kotline (na Geološkem zavodu Ljubljana) v okviru raziskovalnega projekta, ki ga je financiralo ministrstvo za znanost in tehnologijo s podporo ministrstva za gospodarske dejavnosti in URŠV. Ravn pretekli teden je skupina mednarodne agencije za atomsko energijo preglejala rezultate študij. V skupini so bili strokovnjaki iz Kalifornije, Italije in Turčije. Nihče od domaćih ali tujih strokovnjakov ni opozoril pristojnega slovenskega upravnega organa, da je neodvisno imeti delujočo jedrsko elektrarno. Tega ni storila niti mednarodna komisija ICISA, v kateri so bili poleg slovenskih članov še člani iz Avstrije in Italije in ki je leta in pol pregledovala projekt JE Krško.

5. Gledate morebitnih posledic najteže nesreče ob potresu v JE Krško iz Neodvisnega avstrijskega instituta za ekologijo pa na kratko tole:

Trditev, da bi bilo treba evakuirati v nekaj urah prebivalstvo Ljubljane, nima nobene realne podlage. JE Krško je elektrarna zahodnega tipa, projektirana je

tako, da ob morebitni nesreči vse radioaktivne snovi ostanejo v elektrarni. Elektrarna ima več varnostnih pregrad, med katerimi je tudi zadruževalni hram, jeklena tlaka posoda, obdana z debelo betonsko zgradbo, ki jo elektrarna v Černobilu ni imela. JE Krško ima varovalni sistem projektiran tako, da preprečuje obratovanje reaktorja zunaj dovoljenega varnega območja in ga samodejno ustavi. V primerjavi s Černobilom ima JE Krško varnostne sisteme, ki omejujejo in blažijo posledice okvar, nezgod in nesreč. Černobilska elektrarna je bila opremljena s povsem drugim tipom reaktorja, ki ga nekdanja Sovjetska zveza ni prodala v nobeno drugo državo in ga sploh ni mogče primerjati s tlačnovodnim reaktorjem, kot je v Kršku. Glede na vse omenjeno, katastrofa takšnih razsežnosti, kot je bila v Černobilu, v Sloveniji ni mogoča.

6. Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost redno poroča vladu, državnemu zboru in državljanom Republike Slovenije o jedrski varnosti. Vse raziskave in študije, ki jih financira URŠV so javne in na razpolago na upravi, poročila mednarodnih misij pa so dostopne v Narodni in univerzitetni knjižnici, Centralni tehnični knjižnici v Ljubljani ter Univerzitetni knjižnici Maribor.

MAG. MIROSLAV GREGORIČ
direktor Uprave
RS za jedrsko varnost

Krški Romi spet burijo duhove

Dol. list št. 9, 29. februarja

V Dolenjskem listu ste objavili članek avtorice B. Bjegovič z naslovom "Krški Romi spet burijo duhove", v katerem je kar nekaj navedb, ki res burijo duhove in v zavajajočem stilu "osvetljujejo" delo strokovnih služb. Že sam podnaslov "Romi z vnaprej izplačanimi otroškimi dodatki kupujejo gradbeni material za hiše" je tendenciozna in netočna navedba.

Po stoppek za priznanje pravice do otroškega dodatka vodi pristojni Center za socialno delo, ki je javni socialnovarstveni zavod. Otoški dodatek je pravica, ki jo določa Zakon o družinskih prejemkih (Ur. I. RS št. 65/93, 71/94 in 73/95).

Za pridobitev pravice do otroškega dodatka morajo vlagatelji predložiti vlogo z ustreznimi dokazili.

Izplačila izvaja Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ne posredno, do vsakega 15. v mesecu za pretekli mesec, na HK ali TR upravičenca. Izplačila vnaprej ali celo za daljše časovno razdoblje niso mogoča.

OLGA GORENC
direktorica
Centra za socialno delo Krško

Krški Romi spet burijo duhove

Dol. list št. 9, 29. februarja

Prispevki pod naslovom: "Krški Romi z vnaprej izplačanimi otroškimi dodatki kupujejo gradbeni material za hiše..." ali: "Očitno je nekomu v občini v interesu, da Romov ne preseli, saj jim je prav Občina dajala garancije na banki, da so nekaterim izplačali otroške dodatke dve ali tri leta vnaprej", so netočne in nepreverjene.

Naš sistem, kolikor mi je znano, ne pozna izplačevanja otroških dodatkov vnaprej za nobeno kategorijo državljanov, za Rome pa velja ista zakonodaja kot za ostale državljane. Pa še to: Pravica do otroškega dodatka je določena z Zakonom o družinskih prejemkih (Ur. I. RS št. 65/93, 71/94 in 73/95) in upravičenci jo uveljavljajo pri pristojnem Centru za socialno delo, ki vodi celoten postopek. Center za socialno delo je v pristojnosti Ministrstva za delo družino in socialne zadeve in ne občine, kot bi se dalo sklepati iz omenjene prispevki.

Občina ni dala in ni mogla dati nobenih garancij bankam za izplačilo otroških dodatkov. Občina Krško si v zadnjem času resno prizadeva za rešitev romske proble-

matike in vsekakor ji ni v interesu, da ostane to vprašanje nerešeno. Urad župana:

DANIL SITERJA

Krščanski demokrati hočejo biti prvi

Dol. list št. 9, 29. februarja

Če so Krščanski demokrati zares demokrati in hočejo biti prvi, bi tudi njihov predsednik Peterle moral dopustiti upokojencem, da razstavijo svoja krzna pred parlamentom, saj jih spominjajo na boljše čase in je očitno, da si jih niso mogli nabaviti s pokojninami časov njegove vladavine niti za koalicjske vlade SKD, LDS, ZLSD.

Demonstracije upokojencev pred parlamentom pa ni pripravila demagogija ZLSD, marveč beda, v katero nas upokojence in delave pehata "uspešni" koalicjski stranki SKD in LDS.

Gospodje Peterle in drugi! Zares ste bili uspešni pri zniževanju naših pokojnin. Ampak tudi vi boste nekoč upokojenci. Mi, ki smo vam "postlali", da se lahko šoprite, vam želimo, da bi generacija, ki bo odločala o vaših pokojninah, bila bolj objektivna in dobroščerna, kot ste do nas vi.

MIROSLAV VUTE
Novo mesto

Delujejo že 102 leti

Predgraški gasilci lani delali uspešno

PREDGRAD - Prostovoljni gasilci so minulo soboto na občnem zboru uspešno ocenili svoje delo za lansko leto. Skrb so posvetili sodelovanju s krajanimi z načinom, da bi s skupnimi naporji zavarovali ljudi in premoženje pred požari in elementarnimi nesrečami, zlasti pa so bili prizadveni na področju preventivne dejavnosti. Rezultat njihovega uspešnega dela je, da se je zmanjšalo število požarov.

V Predgradu gasilci delujejo že od leta 1894, ko so domačini na pobudo gostilničarja, mesarja in posestnika Petra Majerla, "Jerjevega", ustanovili enotno požarno obrambo. Sedanje gasilsko društvo deluje torej že 102 leti. Iz skromnih zapisov je mogoče ugotoviti, da so gasilci tega kraja uspešno gasili požare v številnih vseh Poljanski dolini ob Kolpi, nekajkrat so odšli na gašenje požarov celo v sosednje vasi sedanje Hrvaške, s katero je vzpostavljena državna meja od oktobra 1991.

V. DRAGOŠ

DOLENJSKI LIST

DAN ODPRTIH VRAT Z LONČARJI IZ VSE SLOVENIJE - Takole živahno je bilo 1. marca na novomeškem muzejskem vrtu, ko je bil Dan odprtih vrat Dolenjskega muzeja. Vrata muzeja je resnično prestopilo veliko obiskovalcev - preko 500, ki so imeli kaj videti. Na vrta je namreč potekal lončarski sejem, ki se ga je udeležilo 15 lončarjev iz vse Slovenije: iz Ljutomerja, Ptujja, Dolene vasi, Bogojine, Marjetincev, Mačkovcev in seveda tudi z Dolenjske. Za pravo sejemsko vdružje pa je skrbela tudi glasbena zasedba s harmoniko folklornega društva Kres. Obiskovalci so si lahko brezplačno od 8. do 18. ure ogledali vse stalne razstave (arheološka, etnološka, likovnopedagoška zbirka, zbirka najnovejše zgodovine, kulturnozgodovinski, umetnostnozgodovinski in pedagoški oddelki, Jakšev dom), razstavo Od antičnega vrta do majolke, ki je zaključena, od 8. do 12. ure pa so bila na stežaj odprta tudi vrata arheološkega depoja in restauratorske delavnice. Da je nova akcija Dolenjskega muzeja bila tako uspešna, ima poleg vseh sodelancev veliko zaslug še posebej kustodinja Ivica Križ. (Foto: L. Murn.)

Mimo nas odločate o zadevah, ki so tudi naše

Še en protest proti podiranju spomenikov v Ljubljani

Borce in udeleženci NOB mesta Črnomelj, zbrani na letni konferenci dne 27. februarja 1996, in Občinski odbor ZB in udeležencev NOB na redni seji dne 28. februarja 1996 so izrazili globoko razčaranje in ogorčenje zaradi nekaterih pobud v Mestnem svetu občine Ljubljana za odstranitev spomenikov Borisu Kidriču in Edvardu Kardelu v Ljubljani.

Prisotni smatraci, da je Ljubljana kot glavno mesto Republike Slovenije glavno mesto vseh nas. Spomenika Borisu Kidriču in Edwardu Kardelu, ki sta pomembni osebnosti v zgodovini našega doma, pa spomeniki Borisu Kidriču in Edwardu Kardelu v Ljubljani.

Argument bralcu slovenske substancije pred škodljivimi vplivi iz tujine je bil, da kaj sploh hodijo Hrvati igrat v Slovenijo in odizajo kruh domačim tezgarjem in demokratom in da mora vsak član sedemglavne skupine imeti 350 DEM v žepu, če hoče stopiti v državo.

IVO PODERŽAJ

Dicky pred prazno dvorano

Zelo slabo obiskan koncert v Piceriji

NOVO MESTO - Po dolgi seriji uspešnih in dobro obiskanih koncertov je v petek, 1. marca, prišla grosupelska skupina Dicky Hardy tudi v Novo mesto. Prireditve je organiziral DNS v Piceriji na Glavnem trgu. Skupina je nastop začela z svojimi bolj znanimi skladbami. Njen nastop je bil zelo dinamičen in komunikativ, težava pa je bila v tem, da je bilo izredno malo poslušalcev. Kaže, da so zimske počitnice povsem ohromile novomeško mladež, ki se sicer na petkove koncerte vedno dobro odziva.

Dicky Hardy je skupina, ki za

je sicer na petkove koncerte vedno dobro odziva. Bend je nekaj časa preveval kakim desetim vztrajnejšem, ki so lepo sedeli ob robu prostora in niso dali od sebe nikakršnih znakov glasbenih ekstaz. Po nekaj drvečih komadih so glasbeniki naredili poln premor. Po njem so odigrali še kakih deset skladb, potem pa so, potričaradi sramote, zapustili oder.

Dicky Hardy je skupina, ki za svoje nastope nujno potrebuje sodelovanje ljudi. Škoda da se na prireditve ni odzvala sicer zvesta novomeška publik, ker bi to lahko bila dobra noč zares drvečega rock'n'rolla, kot ga doživimo le redko.

J. GORENC

Zdaj je čas, da se izkaže muzejsko društvo

"Črnomelj, moje mesto"

Zveza kulturnih organizacij Črnomelj je 23.2.1996 organizirala jajno razpravo o tem, kaj bi Črnomeljci radi imeli v gradu, če bi bili pristopni prostori prosti in na razpolago. Enoglasno stališče vseh prisotnih je bilo, da se podproga za prizadevanje za ureditev muzejske zbirke, o kateri je bilo že veliko govora in raznih pogodb, za realizacijo pa nikoli pravne volje. Nismo v skrbih, kaj postaviti v muzej, saj premore Črnomelj ogromno raznega gradiva, ki sedaj leži v depoh, marsikaj pa bi se dalo dobiti še od ljudi. Črnomelj ni nastal včeraj. Za seboj ima pestro in bogato zgodovino, na katero smo lahko ponosni. Nobenega razloga ni, da gledamo na Črnomelj kot na zapuščeno provincijo, nas same pa je sram povedati, iz katerega mesta smo. Nismo v skrbih, kdo bo delal v muzeju, saj se šola v Ljubljani več domačinov, le delo jim bo treba dati. Morda so sedaj zares dozorele razmere, da tudi Črnomelj stori nekaj zanimivega.

Na sestanku je bilo dogovorjeno, da se ta stališča posredujejo občinskemu svetu z namenom, da bi določil ustrezne prostore (po možnosti ves atrijski del prvega nadstropja), izbral odgovorno osebo, ki bi bedela nad tem projektom, in seveda zagotovil v proračunu ustrezna sredstva. Obenem so prisotni menili, da je zdaj tudi pravi čas za večjo aktivnost muzejskoga društva, ki lahko na tem področju mnogo postori, saj je ljubiteljstvo učinkovita vez med poklicnimi ustanovami in občani.

To srečanje je bilo prvo v nizu srečanj, ki jih namerava organizirati ZKO skupaj s črnomaljskimi društvami pod naslovom "Črnomelj, moje mesto". Na njih želi pridobiti mnenje in predloga za živahnje in pestrejši kulturni utrip mesta kakor tudi vzpodobiti Črnomeljce, da sami kaj storijo za podobo svojega kraja.

Naše ceste so spet bolj krvave

FOTO: T. GAZVODA

Pred kratkim smo z zadovoljstvom prikimavali lanskim ugodnim varnostnim razmeram na naših cestah, ki so bile najboljše v zadnjih tridesetih letih. A kljub temu spada Slovenija med prometno najmanj varne evropske države. In če je letos stanje na območju UNZ Novo mesto vsaj za zdaj zadovoljivo, saj so ceste zahtevale "le" dve žrtvi, je prav nasprotno v Posavju, kjer je samo v prvih dveh mesecih umrlo 8 ljudi, od tega kar 6 na samo nekaj kilometrih magistralne ceste M1, imenovane Dolenjka, ki je pred osamosvojitvijo veljala za najbolj krvavo slovensko cesto.

Lani so naše ceste zahtevala 415 žrtev, kar pomeni 207 na milijon prebivalcev. V primerjavi z nekaterimi sosednjimi državami je to še vedno veliko in v evropskem merilu še vedno izstopamo. Tako je v Sloveniji lani v nesrečah umrlo približno toliko ljudi, kot jih je na Madžarskem leta 1992, v Franciji leta 1983 in v ZDA leta 1970! Na naših cestah v primerjavi s skandinavskimi (na milijon prebivalcev) umre kar trikrat toliko ljudi.

Dolenjska bolje kot Posavje

Lani se je na cestah, ki spadajo pod UNZ Novo mesto, zgodilo preko 1.500 prometnih nesreč, v katerih je življenje izgubilo 20 oseb, hudo pa se je poškodovalo 285 udeležencev. Glede na posledice je bilo lani ugodnejše leto kot predlani, ko so ceste zahtevale 26 žrtev. Lanska bilanca je manj razveseljiva v Posavju, saj so tam ceste zahtevale 8 žrtev več kot leto prej, torej 24, policisti pa so obravnavali nekaj več kot tisoč nesreč. Leta 1994 je bilo v Posavju sicer res zelo ugodno in je lanski rezultat na nivoju povprečja petih let, a kljub temu ni v skladu s prizadevanji po zmanjševanju posledic.

Pri poročanju o nesrečah ne gre preteti podatkov o poškodovanih: na Dolenjskem in v Posavju se je lani v nesrečah težje poškodovalo skoraj 300 ljudi, lažje pa skoraj 400. Za oznako "težje poškodovani" in običajno pustimi policijskimi poročili o nezgodah se zelo pogosto skrivajo ljudje, ki v teh nesrečah postanejo celo trajni invalidi! In morda le zaradi trenutka nepazljivosti.

Za ne preveč dober rezultat varnosti na cestah ne moremo kriviti policijstov, ki precej strogo nadzorujejo kritične odseke, na kar kaže tudi veliko število izrečenih ukrepov (a o tem kasneje). Razlog moramo iskati predvsem pri voznikih, svoje pa pri vsem tem naredijo še slabe ceste. Rešitev ni le gradnja novih avtocest, pač pa je za varnost še kako pomembno tudi vzdrževanje starih. Ko se vozniki jezni izogibajo cestnim luknjam in manevrirajo celo po nasprotnem pasu, so (nehote) bolj pozorni na katastrofalno stanje cest kot

na promet - posledice so lahko predvidljive. Danes lahko avtomobili dosegajo zelo velike hitrosti, kar ljudje v nehnem pomanjkanju časa (in živev) zelo radi izkoristijo, naše ceste pa večinoma ne omogočajo varne vožnje nad omejeno hitrostjo.

Strah pred ponovnim krvavim davkom

Dolenjska magistrala že nekaj let po dograditvi pred skoraj štirimi desetletji ni več ustrezala prometnim obremenitvam, ki jih je bila deležna. Promet se je samo povečeval, v cesto pa se ni kaj veliko vlagalo in le redki so odseki, ki omogočajo varno prehitevanje. Še je živ spomin izpred vojne za Slovenijo, ko je bila magistralka od Biča do Bregane podobna dolgi po polje premikajoči se koloni, ki ji je uspelo v najhujših končah "prebavit" celo do 30 tisoč vozil, med njimi kar lep delež tovornjakov.

Nič presenetljivega ni, da je ta cesta zahtevala že okoli tisoč žrtev in je pred vojno za Slovenijo veljala za najbolj tragično cesto. Sedaj ji je ta nehvaležni naziv prevzela "slovenika". Glede na odlaganje gradnje nove ceste na Dolenjskem in v Posavju obstaja upravičen strah pred ponovnim velikim krvavim davkom. Analize prometa namreč kažejo, da bi mreža avtomobilskih cest bistveno prispevala k boljši prometni varnosti, število mrtvih in ranjenih bi se lahko znižalo celo za polovico.

Promet se na dolenjki po končani vojni na Balkanu spet povečuje. Lani je sicer državno mejo (kjer opravljajo štetje prometa, zato so lahko podatki primerljivi) prestopilo za 12 odst. manj potnikov kot leto prej, a presenetljivo je, da se je kljub zmanjšanju prehodov osebnih vozil za 13 odst. povečalo število tovornega prometa (in tovornih vlagov), kar kaže, da se tranzitne poti tovornjakov spet vračajo in z njim tudi povečan osebni promet.

Več radarjev na delu

In morda ni tako presenetljiv kritik podatek, da je na samo nekaj kilometrih omenjene magistralke na območju UNZ Krško v dveh letošnjih mesecih UNZ Krško z 19,9 odst. ugotovljenih alkoho-

liziranih povzročiteljev nesreč, na tretem mestu pa je Novo mesto z 18,7 odst. Lani so v Sloveniji odkrili tudi 100 narkomanov.

Skoraj dve tretjini nesreč se zgodi v naselju, nesreče s smrtnim izidom ali hujšimi telesnimi posledicami pa so pogoste izven naselja, kjer so tudi hitrosti večje. Glede na dan in tednu je prometna varnost najslabša konec tedna, ko se priperi največ nesreč, najbolj varna dneva sta torek in sreda, najbolj kritične ure pa so popoldanske, med 14. in 20., ko se zgodi največ hudih prometnih nesreč.

Ogroženi pešci

Med žrtvami prometnih nesreč je kar petina pešev, predvsem najmlajši in najstarejši. Lani jih je na naših cestah umrlo 83, na Dolenjskem med 20 žrtvami kar 7. Ti podatki so za Posavje bolj razveseljujoči, saj sta bila lani med 24 žrtvami cest "samo" dva pešca. Na Dolenjskem ni izgubil življenja noben otrok ali mladoletnik, v Posavju pa sta izgubila življenje dva mlada udeleženca, predlani kar 7. Na cestah so najmanj zaščiteni prav otroci, pri katerih se da sicer s pravočasno vzgojo res marsikaj doseči, a kljub temu ostajajo otroci in previdnost ostaja na starejših. Zato je hvale vredna tudi preventivna akcija Stopimo iz teme, s katero naj bi pešci spoznali, kako pomembno je, če so ponoči opazni. Žal se tudi tu ustavi pri denarju in je pešcem zastonj namenjeno le omejeno število kresnič.

Več ukrepov

Ugodnejše varnostne razmere lanskega leta so v državi gotovo posledica strategije prometne varnosti za zmanjšanje števila žrtev na slovenskih cestah, s katero policisti ukrepajo pri prekrških, ki so najpogostejši vzroki ali posledice nesreč, to je alkohol, hitrost in uporaba varnostnega pasu. Tako se je število ukrepov zaradi formalnih prekrškov, ki bistveno ne vplivajo na prometno varnost, zmanjšalo, zato pa se je za četrtno povečalo število ukrepov zaradi prekoračitve hitrosti, za tretjino zaradi vožnje pod vplivom alkohola, v državi pa je bilo izrečenih za 250 odst. več denarnih kazni zaradi neprvezanosti z varnostnim pasom.

Policisti so na območju UNZ Krško izrekli več kot 20.000 madatnih kazni, kar je skoraj dvakrat več kot leto prej. Tudi na območju UNZ Novo mesto je bilo izrečenih več kot 20.000 madatnih kazni, kar je za tretjino več kot leto prej. Kršitelja namreč še najbolj izuči, ko je udarjen po lastni denarnici (čeprav so kazni, roko na srce, prenizke), vendar pa je tudi pri tem vpliv "pravne" države močan in mnogi, predvsem nezaposleni, se zavedajo, kako je z izterjavo kazni ali še z eno slovensko rano: počasnostjo sodnikov, saj prijava sodniku za prekrške pogosto zastarajo ali pa se neskončno vlečejo.

Tudi ko bo sprejet težko pričakovani in dolgo porajajoči se novi zakon o varnosti cestnega prometa, ki naj bi kršitelje strožje kaznoval, bodo po naših cestah še vedno vozili mnogi, ki se na cestah obnašajo tako kot v življenju: malomarno, tvegano in agresivno. Le upate lahko, da ne naletite nanje - pogosto so namreč žrtve nič krivi udeleženci v prometu, krivec pa bo (ali pa tudi ne), kaznovan s kakšno kazensko točko, naprej trosil smrt po naših cestah.

TANJA GAZVODA

Se 8. marec poslavljaj?

Listanje po koledarju, kadar seveda ni povezano s prozaičnim iskanjem datuma ali zapisovanja dnevov sestankov, zmenkov, sej in ostalega, kar nam prej ali slej zapredalčka življenje, torej povsem neobvezno, recimo poetično zamišljeno listanje po koledarju, je lahko kaj zanimivo početje. Človeka zabiha v različne misli in počutja, od rahlo otožnega počutja begotnosti dnevov do filozofske zamišljenočnosti v neizbežnost vseminevanja. Lahko se pritakne tudi kakšna manj vzvišena, a zanimiva pomisel, kot je denimo tale, da imajo vse stvari, ki so kakor koli problematične, svoj poseben dan v letu. Tako je denimo 11. februarja svetovni dan bolnikov, 15. marca mednarodni dan potrošnikov, 21. istega meseca mednarodni dan invalidov, dan za njim svetovni dan voda, 8. aprila svetovni dan Romov, 15. maja dan družine,

čudje, takšno

21. maja dan novinarjev, 5. junija dan izseljencev, 30. septembra mednarodni dan gluhih, 3. oktobra mednarodni dan otroka, dan za njim imajo svoj dan živali, 1. decembra je na vrsti aids itd. itd. Celo Zemlja, naš rodni planet, ki na svoji obli nosi nehvaležno človeštvo, ima svoj dan. In še kako ga zaslubi, ta od ljudi tako močno utrujena in izmučena potnica skozi globine časov in prostora! Mednarodni in svetovni dnevi naj bi bili vsaj nekoliko bolj opazne postaje našega popotovanja skozi leto, trenutki, ko naj bi se vsaj za hipec zaustavili v vsakdanjem drženju in se zamislili.

Jutri, 8. marca, bo tudi eden takih dnevov, ki so jih dvignili iz sive povprečnosti dnevov, da bi z njim opozorili na nekaj, kar je treba razmisli ali čemur je treba posvetiti vsaj nekaj več pozornosti. Seveda, jutri je dan žena. Ta praznični dan smo še pred nekaj leti praznovali kot kakšne jubileje ali silvestrovje: obilje jedača in pijače se je nadrobilo in prečiščilo po mizah v gostilnah, delovnih organizacijah in domovih, tone in tone rož so podjetni cvetličarji takrat prodali močnejšemu spolu, ki je na ta dan čutil za svojo sveto dolžnost darovati nekaj cvetlične zelenjave predstavnicam lepše polovice človeštva. Najbrž so ga prav te prekomernosti, posiljeni formalizem in podobne neumnosti tako razvrednotili, da ga skoraj ne praznujemo več. Ali pa je razlog drugje? Denimo v tem, da ženske niso več problematične na tak način, da bi morali s posebnim dnevom opozarjati na to. Če bi bilo to res, potem se lahko izginjanja nekega praznika lahko le razveselimo. Nasvezadnje enakopravnost žensk pri nas zares ni vprašljiva. Je pa po seveda še kako res, da enakopravnost ne pomeni enakosti, česar se k sreči zaveda tudi bojevitejši del žensstva in svojih prizadevanjih ne sili v to smer.

Za dnevom žena, kakršnega smo dolga leta poznali in ki se počasi poslavljajo, bodo žalovali le cvetličarji in tisti, ki potrebujejo problematičnost, naj bo za kar koli že, četudi za nabiranje političnih točk.

MILAN MARKELJ

Boj za Drgančevje

Pravijo, da gre v novomeškem urbanizmu vse narobe, odkar ga usmerjajo ljudje od drugod. Ali Novo mesto res nima domačih strokovnjakov in ni sposobno imeti lastne ustanove, ki bi načrtovala izrabo prostora? Mnogi so prepričani, da je tudi zaradi neurejenosti na področju prostorskih dokumentov Novo mesto začelo zaostajati v razvoju. Zadnji veljavni urbanistični načrt mesta je še iz leta 1973. Medtem ko drugod vabijo vlagatelje v svoj prostor, Novo mesto še domače odganja. Zgovorjen primer za to je Drgančevje.

Težnja, da bi spravili v red širjenje Novega mesta, uživa splošno podporo, toda več stvari kaže na to, da je v primeru Drgančevja zgolj preteza za neke povsem druge interese, medtem ko jasne strategije pozidave prostora še vedno ni. V Drgančevju na vzhodu Novega mesta se nahaja na 16 ha z gozdom poraščenih površin 14 nekdanjih vojaških skladišč. Urbanisti so na tem prostoru, odvisno od občinske politike, načrtovali že marsikaj: športno dvorano, olimpijski bazen, gostinsko in poslovno območje, igrišče za rugby, bencinski servis, terčarno dejavnost, sem pa so hoteli umestiti tudi tiskarno, policijsko postajo in nazadnje velodrom.

Zgodilo pa se je, da je občinska oblast iz prejšnjega mandata ponudila objekte v Drgančevju v najem obrtnikom, nekatere je na ta način celo zadržala na območju Novega mesta, ker druge primernih lokacij za širitev dejavnosti ni bilo. S tem ko je obrtnike vpraševala, če so pripravljeni sanirati objekte, sofinancirati komunalno ureditev območja in pozneje objekte tudi odkupiti, je sedem najemnikov (Marija in Igor Novak, Robert Novak, Alojz Medle, Tone Vesel, Marjan in Tatjana Bevec, Salko Delič in Jože Luzar) resno zagrabilo in vložilo v objekte okrog milijon mark. S tem so zagotovili okrog 90 delovnih mest, v naslednjih petih letih pa naj bi zaposlili še okrog 70 oseb, kar ni mačji kašelj! 7 objektov v Drgančevju ima v najem družba Krka, ki je tudi sama v prostore precej vložila.

Ceprav sta se na nekem decembrskem sestanku sprti strani dogovorili, da bo zadevo Drgančevje na prvi januarski seji obravnavati tudi občinski svet, doslej do take obravnavne še ni prišlo. Osmim obrtnikom in podjetnikom, ki imajo v najemu nekdanja skladišča, pa se zelo mudi. Krka želi obdržati prostore, ravn tako odločni so tudi obrtniki. Skupaj z nekaterimi urbanističnimi strokovnjaki utemeljujejo, da je Drgančevje primerno za obrtno dejavnost, saj navsezadne leži ob osi Žabja vas-Cikava-Mali Slatnik, kjer so dejavnosti doma. Menijo tudi, da to območje ni primerno za stanovanjsko pozidavo, ker je slabo osončeno in polno udružen. Za bodoči univerzitetni center pa pravijo, da je dovolj prostora v sedanjem šolskem centru pri Šmihelu, pri čemer jih je podprt tudi Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine. Ta je še predlagal, da bi univerza lahko dobila prostor sredi mesta v novomeškem Narodnem domu. Obrotno cono v Drgančevju podpira tudi krajevna skupnost Žabja vas, ker meni, da bo Novo mesto le tako lahko dočakalo razvoj, seveda pa bodo krajanji vztrajali na nekaterih omejitvah zaradi varovanja okolja.

Zupan si je vzel pravico odločati

Toda kljub taki podpori je občinska oblast odločno proti novi obrtni coni (območje ni novo, le uradno požeganlo bi bilo na novo). Tako župan Franci Koncičnik vztraja, da je obrt na Drgančevju nemogoča. S tem si je po mnenju nekaterih kar sam vzel pristojnost dokončne razsodbe, ceprav prostorske zaslove še niso sprejete in občinski svet o zadevi še ni razpravljala.

Zupan najemnikom tudi očita, da se ne menjijo za lastnika (občino), da k njemu ni prišel še nihče na pogovor, da se ne držijo pogodb ter da obnove in dozidave presegajo pogodb in da so najemniki posekali že kakih 100 kubikov lesa brez dovoljenja lastnika. Po drugi strani obrtniki niso imeli izbire. Sli so v tvegan najem v pričakovanju, da se bodo zadeve kmalu uredile. Toda od leta 1988 ali 1992 do danes je preteklo že precej dni, obrtniki pa s svojim razvojem niso mogli čakati. Ker prostorskih dokumentov za to območje ni, so bili vsa dela prisiljeni opraviti na črno in jih zato kar naprej visijo za vratom inšpekcije. V stavbah namreč ni bilo vode, električne, do njih pa so vodile le slabe makadamske poti. Občina jih je na eni strani obvezala za obnovo, sovlganja in razne prispevke, po drugi pa jih ovira, ko ji nikakor ne uspe doreči namembnost tega prostora.

Konec lanskega leta, ko so zvedeli, da jih hoče občina vreči na cesto, so s svojo usodo seznanili javnost in izsilili dogovaranje. Občini so posredovali svoje razvojne načrte, ta pa je pripravila oceno stroškov za pripravo prostorskih dokumentov in komunalno ureditev prostora. Številka je šokira-

la najemnike, ki bi morali za to prispevati skupno 410 milijonov tolarjev ali vsak po 50 milijonov! To naj bi bila cena za preveč razkošen prostor, morda tudi cena, ki naj bi jih dokončno prepričala, da je najbolje, da se izselijo.

Gre za osebne interese?

Zakaj je tako nemogoče pustiti na območju Drgančevje tako dejavnost, ni znano, predvsem pa nihče natančno noče odgovoriti na osnovno vprašanje: "Če gredo najemniki od tam ven, kdo pa potem pride noter?" Ali ima župan toliko poguma, da obrtnike res izseli? Ali si bo občina privoščila podiranje obstoječih, zdaj kar dobro obnovljenih stavb in kdo bo obrtnikom izplačala vložene stroške?

Občinski oblasti se zdi območje Drgančevja preveč dragoceno za nekaj obrtnikov, ceprav gre za družine z dolgoletno obrt-

Drgančevje: Ene ven, druge notri?

ZAMISLI

Bo gramoznica rekreatijsko središče?

Zlatko in Simon Gomilšek si nista v sorodu, sta pa odlična športnika, predvsem v smučanju na vodi, ter poslovna partnerja, ki že več let načrtuje gradnjo turističnega centra, namenjenega vodnemu smučanju. Po dolgem iskanju sta odkrila bajar, primeren za njune načrte. Gre za gramoznico Boršt v Krški vasi, katero upravlja krški KOP. Po pogovorih z njim, s krajevno skupnostjo Cerkle ter brežiško občino in po vložitvi dokumentacije za pridobitev vseh potrebnih dovoljenj se je zamisel začela uresničevati.

Zlatko in Simon sta začela smučati na žičnici na vodi pred petimi leti in v teh letih postala prava mojstra v tem športu. Veliko vodnih smukačev od Poreča do Zagreba je njunih učencev. Ko sta ugotovila, da so po reško laguno rešili prav s postavitvijo žičnice na vodi, pri smučanju se namreč utira kisik v vodo, kar vodo bogati in čisti, sta bila še bolj odločena, da se lotita Boršta in ga rešita pred uničevanjem. Na Krškem KOP-u so ju lepo sprejeli in tako sta dobila še večje veselje za sanacijo bajarja. Izdelati sta dala štiri žičnice, ki so njun samostojni projekt, nared je tudi vse orodje, od vseh sestavin, potrebnih za delovanje žičnice, pa je uvožena le jeklena vrv.

Turistični center Boršt bo sprva namenjen le smučanju na vodi, odprt pa bo za vse ljubitelje tega športa. Vstopnina bo minimalna. Opremo si bodo smučarji lahko sposodili. Pod strokovnim vodstvom se da smučanja na vodi naučiti v dveh urah tudi brez predhodnega znanja smučanja na snegu. Starost ni vprašljiva, saj je šport primeren tako za otroke kot starejše. Vodno smučanje je več kot 50 odstotkov cenejše od smučanja na snegu, užitki pa niso nič manjši. Svetovna legenda tega športa je osemdesetletni Američan Banana Joe, ki je zaradi rehabilitacije hrbitenice začel smučati na vodi pri 54 letih in zdaj pri visoki starosti po vodi smuča kar po podlatih.

Gomilška bi iz zapuščene gramoznice rada naredila pravi rekreatijski center z vsemi možnimi športi, vprašanje pa je, kaj jima bodo dovolili. "Najina tiha želja je odkrivanje talentov in kronanje državnega prvaka.

niško tradicijo in z uspešno razvijajočimi se podjetji. Obrtniki predlagajo delno razširitev svoje dejavnosti, nekateri pa vidijo tu tudi prostor za delavnice, ki bi jih lahko poceni ponudili obrtnikom začetnikom za kako mirno in ekološko neoporečno dejavnost. Območje obrtnice bi lahko strogo omejili in pustili prostor še za druge dejavnosti.

Izdelava urbanističnih zasnov Novega mesta traja že 10 let, po napovedi pristojnega občinskega sekretarja Miloša Dularja pa naj bi bile dokončane še letos. Prav tako so v izdelavi prostorsko-izvedbeni akti za stanovanjska in obrtna območja. Kaj načrtovali naj bi bilo v Drgančevju, javnosti ni znano. Obrtniki bi se razumeli, če bi šlo za kako zadevo, ki je za občino življenskega pomena. Ker pa vedo, da občinska oblast nekaterim drugim obrtnikom kar ponuja parcele in da je še konec minulega leta dala v najem stavbo obrtniku Stanetu Vidicu, ki zdaj ravno tako sekajo dreve in gradi, sumijo, da gre predvsem za zasebne interese.

Tudi zaradi takih sumov se ne mislijo kar tako vdati. Tudi ne sprejemajo županove ponudbe, da jim, če so se pripravljeni preseliti na Cikavo, takoj uredi dovolj velike parcele ter jim zagotovi tudi plačilo po ugodnih pogojih, krediti in odpalačilo s petletnim moratorijem. Obrtniki namreč niso popotniki, ki bi vse skupaj zložili v kovček in se odselili. Preveč dela in denarja so že vložili v Drgančevje, zato se namavljajo oklepati pogodb in izkoristiti tudi vsa pravna sredstva, da tam ostanejo. Poleg tega bi jim občina v primeru predčasne odselitve moral izplačati vložena sredstva.

Morda ni slabša ideja, ki jo je na zadnjem okroglu mizi na tem izrekla svetinja in podjetnica Darinka Smrke, češ da bi bilo bolje, ko bi se občina raje vprašala, kaj lahko iztrži z Drgančevjem in dejavnosti v njem. Lani so najemniki državi odsteli okrog milijon mark prispevkov. Če bi občina dala dihati gospodarstvu, bi prav gotovo tudi njeni načrti o stanovanjski gradnji in o univerzi postal veliko bolj stvarni.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Iskra upanja predolgo le tli

Mednarodna deklaracija in naša ustava zagotavljata duševno prizadetim ljudem človečanske pravice in posebno družbeno varstvo. Zakonodaja je doslej sicer zadovoljivo obravnavala vsa pomembnejša življenska vprašanja duševno prizadetih in njihovih svojcev, žal pa se dogovori marsikdaj uresničujejo prepočasi ali so celo zanemarjene njihove temeljne pravice.

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

Pa vendar je v Sloveniji registriranih kar 35 tisoč duševno prizadetih, od tega okrog 10 tisoč z zmerno, težjo ali težko prizadetostjo. Gre torej za tako veliko populacijo, da je nikakor ni moč potisniti na rob družbe. Tudi v Beli krajini si že dolgo prizadevajo, da bi zmerno, težje in težko duševno prizadetim omogočili čim bolj kvalitetno življeno, skratka, da bi bili deležni vsega, kar imajo zdravi ljudje. Predvsem za prizadete otroke do njihove polnoletnosti je dobro poskrbljeno, saj je v njihovo vzgojo, izobraževanje in usposabljanje vloženo nemačko družbene in strokovne skrbi, a tudi pomoci njihovih družin. A ko zaključijo šolan-

je v šoli s prilagojenim programom Milke Šobar-Nataše v Črnomlju, bodisi v oddelkih vzgoje in izobraževanja ali v rednih oddelkih, in po zakonu o družbenem varstvu pridobijo status invalida, nimajo kam.

V Črnomlju so pred desetimi leti za odrasle duševno prizadete sicer odprli delavnice za delo pod posebnimi pogoji, ki so jih pozneje preimenovali v varstveno-delovni center. V teh delavnicih je bila že v začetku precešnjega prostorske stiska. V A-testu je bilo namreč zapisano, da bi morali delavnice v dveh letih razširiti, a četudi je od takrat preteklo že veliko let, merijo delavnice v prizadetih črnomljskega dijaškega doma še vedno boril 100 m². Pozneje se je dejavnost razširila še v prostor v drugem nadstropju dijaškega doma, ki pa ni bil nikoli funkcionalno povezan z matičnimi prostori.

Namesto da bi varstveno-delovni center razširili, so vanj vključevali le eden novoletje, s tem pa prostorsko stisko le še povečevali. Tako je danes v centru že osemnajst odraslih duševno prizadetih, še deset pa jih čaka na sprejem v center v šoli s prilagojenim programom, kjer pa ne bodo mogli biti v nedogled. Po prepričanju Eme Šujice, ravnateljice osnovne šole s prilagojenim programom Milke Šobar-Nataše, v okviru katere deluje varstveno-delovni center, imajo starši teh desetih vso pravico, da se pritožijo ali napišejo peticijo na ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter zahtevajo, da njihove otroke, ki so dopolnili osemnajst let in zaključili oddelek vzgoje in izobraževanja, vključijo v varstveno-delovni center. Pravico torej imajo, toda v Črnomlju vsaj za sedaj ni možnosti, da bi ti ljudje delali in se počutili koristne. Poleg tega bodo tudi v prihodnji vsako leto zaključili šolanje ali usposabljanje ljudje, ki jih ne bo nikoli moč zaposliti pod normalnimi pogoji. In če prištejemo še vse tiste odrasle duševno prizadete, za katere doma skrbijo ostareli in bolni starši ali celo samo eden od njih in bi se radi vključili v varstveno-delovni center, potem bi v Beli krajini potrebovali center za okrog 60 ljudi. Torej bi moral merititi vsaj 420 m². Le tako bi lahko poleg rednega programa razvijali različne dejavnosti, s pomočjo katerih sicer skrbijo za polnovredno in kvalitetno življeno teh ljudi, pa naj gre za šport, glasbene revije, likovne kolonije in natečaje, šolo v naravi, izlete.

Kjer je varstveno-delovni center sedaj, ne vidijo nikakršnih možnosti nadaljnje razvoja, saj ne morejo uresničiti niti program, ki je bil pripravljen že pred časom. Varovanci nimajo možnost niti za počitek in rekreacijo, druženje, sprejem staršev in strank, za urejeno prehrano. Celo skladisnih prostorov ni. Edina dobra lastnost centra je, da je sredi mesta in blizu javnim prevoznim sredstvom. A kljub temu vse le ni tako črno in na obzorju se kaže iskrica upanja, kti li že dolgo, po mnjenju nekaterih predolgo. V Črnomlju namreč načrtojejo, da bi se varstveno-delovni center preselil v stavbo nekdanje vojašnice v sedanji poslovni coni Majer. Stavba je v lasti ministrstva za obrambo, a jo je pripravljeno odstopiti ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve. V Črnomlju dobro vedo, da je slednje ministrstvo pripravljeno investirati v novi center, ko bo urejeno lastništvo, zato se jim zdi toliko bolj nerazumljivo, da dogovori, ki potekajo z ministrstvom za obrambo od lanskega maja, še niso obrodili pravih sadov. V stavbi na Majerju, ki meri 600 m², ob njej pa je še veliko zemljišče, bi lahko dolgoročno rešili problem varstva in zaposljanja odraslih prizadetih oseb iz vseh treh belokranjskih občin. A ne le to! Bilo bi dovolj prostora tudi za delavnice, v katerih bi lahko delali mladi, ko zaključijo šolo s prilagojenim programom, a se zaradi prevelike zahtevnosti ne morejo vključiti v redno proizvodnjo, prav tako pa ne v center, kjer je proizvodni proces zanje premalo zahteven. V takšni delovni organizaciji po vzoru ljubljanske "Želje" bi se lahko hkrati pravljali na redno zaposlitev v drugih podjetjih. In ko v Črnomlju načrtoujejo vse to, se dobro zavedajo, da bodo lahko kaj več, kot le tarnali, šele takrat, ko jim bo uspelo prepričati tiste ljudi, ki nimajo prizadetih, kaj pomeni imeti prizadete otroke. Do takrat pa bo ves njihov trud izvenel predvsem kot prepričevanje prepričanih.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Današnja podoba gramoznice Boršt.

Dolenjec s harvardskim doktoratom

FOTO: M. MARKELJ

Prejšnji mesec je Davorin Gazvoda uspešno zagovarjal doktorsko nalogo na sloviti harvardski univerzi v Združenih državah Amerike in si tako kot eden redkih Slovencev pridobil pravico do doktorskega naziva te častitljive in v svetu izredno ugledne univerzitetne ustanove. Novi dr. načrtovanja (doctor of design) je po rodu iz Novega mesta. Pred kratkim se je iz Amerike vrnil v Slovenijo in se med obiskom sorodnikov v Novem mestu ljubeznivo odzval vabilu na pogovor.

V Gazvodovem rodu vezi z Ameriko niso nič novega in Davorin ni prvi, ki so ga živiljenjska poto popeljala v deželo na drugi strani Atlantika. Njegov stari oče Jože Gazvoda se je celo rodil na ameriških tleh, v državi Michigan, kamor je njegove starše pregnala domača revščina in želja po boljšem kusu kruha. Skoraj vsi bratje iz Gazvodove družine, doma iz Konca pri Podgradu, so se s skope podgorske zemlje odpovedali preko Velike luže. A tudi tam se nista cedila med in mleko, zato se je Davorin praded z družino, ki se je namnožila v Ameriki, vrnil v domači kraj. Rod se je potem ustalil v Gotni vasi pri Novem mestu, dokler ni Davorina kot predstavnika tretjega rodu vedožljnost odpeljala preko Velike luže. A potomec v Ameriki rojenega Jožeta ni šel v oblubljeno deželo le s parom pridnih rok in upanjem na boljše živiljenje, ampak je odšel kot strokovnjak, da si nabere novega znanja.

Od novomeškega maturanta do harvardskega doktora

Pot do harvardskega doktorata se je za Davorina v bistvu začela že v novomeški gimnaziji. V letih, ko je gulil častitljive gimnazijске klopi, sta ga zanimala tako gozdarstvo kot arhitektura. A če se morajo mladi v takih večmernih željah odločati ali za eno ali za drugo, je imel Davorin to srečo, da je lahko oboje zanimanje združil v en študij. Prav tisto leta, ko je maturiral, je bilo mogoče na biotehniški fakulteti vpisati študijsko smer krajinska arhitektura (takrat je bil vpis za ta študij le vsake štiri leta), ki vsebuje tako elemente gozdarstva kot arhitekture.

Po opravljeni diplomi leta 1989 je kot dober študent in obetaven mlad strokovnjak ostal na biotehniški fakulteti in kot asistent končal magistrski študij, leta 1993 pa je odpotoval na doktorski študij na Harvard University Graduate School of Design.

In kako je Davorinu uspelo priti na to elitno šolo, kjer sprejemajo kandidate samo za poddiplomske študije? Imel je to srečo, da je bil njegov mentor prof. Dušan Ogrin. Ta mednarodno priznani strokovnjak, ki je lani prejel najvišjo nemško nagrado za krajinsko arhitekturo Skelov prstan, širša slovenska javnost pa ga pozna predvsem kot avtorja imenitne knjige Svetovna vrtna umetnost, je bil več let zapored gostuječi predavatelj na harvardski univerzi. To je bila ena od vezi, ki je prepeljala do tega, da je Davorin lahko kandidiral za doktorski poddiplomski študij.

"Za sprejem sem moral predložiti predlog doktorske naloge, predstavljeno mapo projektov in tri priporočilna pisma," pripoveduje Davorin. "Vse to sem pripravil, a ko zdaj razmišljam, kako mi je uspelo, da sem bil izbran v peterico sprejetih izmed 60 kandidatov iz vsega sveta, se mi zdi, da je najbrž tehtnico

seveda tudi sama harvardska univerza. Ne slovi kar tako za eno najboljših univerz na svetu. Raziskovalec ima tam na voljo vse, kar potrebuje. A to si univerza lahko privošči, saj kljub temu da je zasebna ustanova, obrača ogromno denarja. Samo harvardska medicinska univerza s svojimi inštituti, klinikami, raziskovalnimi projekti in ostalim ima tolikšen proračun kot slovenska država. Vsaka fakulteta ima svojega mecenja, bogataša, ki ji daruje vsake leto take denarje, da kar verjeti ne moreš. Samo za naš oddelek je nek mecenjani dal dva milijona dolarjev!"

Kot drobno, a zgovorno zanimivost, ki potrjuje njegove besede o dostopnosti različnega gradiva, je Davorin omenil, da je v harvardski knjižnici našel tudi slovenske knjige, in to strokovne zase in leposlovne za otroke. Med drugim je tam našel tudi knjigo češko-nemškega strokovnjaka Tomasa Valene, v kateri avtor piše o odnosu med mestom in reliefno členjenostjo lokacije, na kateri se mesto razvije. Kot primere navaja nekaj deset evropskih mest, med slovenskimi pa Ljubljano, Koper in Novo mesto.

Med neprijetnimi vtisi in doživetji Davorin omenja temne plati ameriškega živiljenja. Predvsem ga je zelo presenetila množica brezdomcev in revežev. Šokantno mu je bilo videti po 20 do 30 ljudi, ležečih kar na cesti. Druga neprijetna stvar je kriminal. V univerzitetnem okrožju ga je sicer v primerjavi z razvitim velemestnim četrtrmi zelo malo, a za clo-

veka, vajenega slovenskih razmer, vseeno preveč. Med drugim je bil Davorin posredno priča bančnemu ropu, ko so v času opoldanske malec trije roparji napadli blindirano vozilo z denarjem sredi Harvardskega trga. Na tem prostoru, ki je središče univerzitetnega mesta in mu samovšečno pravijo "popk sveta", se ob tej uri zbira ogromno ljudi. In kljub temu, da je bilo ogroženih nekaj sto nedolžnih ljudi, je prišlo do streljanja na živiljenje in smrt med roparji in policistom. Policist je z natančnimi streli sicer preprečil rop, ubil enega napadalca, drugega pa ranil, medtem ko je tretjemu uspelo pobegniti. Vendar pa se še dolgo niso polegla razprave, ali je bil policaj heroj ali pa fananik, ker je s svojim početjem ogrozil živiljenja več sto ljudi.

Novomeško pokopališče edino v Sloveniji

Zdaj Davorin Gazvoda ponovno opravlja svoje vsakdanje na fakulteti in na inštitutu za krajinsko arhitekturo. Letos ga ob rednem delu čaka še nekaj mednarodnih konferenc pa tudi sodelovanje z novomeškim podjetjem za krajinsko arhitekturo Acer, d.o.o., katerega sestavnik je. Veliko dela pa se mu obeta, ko bo steklo uresničevanje projekta novomeškega pokopališča. To bo pravi primer krajinske arhitekture in edini primer gozdne pokopališča v Sloveniji.

"Krajinska arhitektura se deli na krajinsko oblikovanje in krajinsko planiran-

je," pojasnjuje Davorin to manj poznano dejavnost. "Krajinsko oblikovanje se ukvarja z oblikovanjem parkov, vrtov, pokopališč, z objekti tako imenovanega zelenega odprtrega prostora, medtem ko se krajinsko planiranje ukvarja z regionalnim planiranjem in je torej ena od več prostorskog planiranja. Krajinsko planiranje pri nas bolje uspeva kot krajinsko oblikovanje, saj običajno za oblikovalske projekte ni denarja, medtem ko so prostorski plani zakonsko predpisani akti in morajo skupnosti sredstva zanje pač zbrati. Lep primer krajinskega oblikovanja v večjem merilu bo novo pokopališče v Novem mestu, za katero smo projekt pripravili prof. Dušan Ogrin, prof. Aleš Vodopivec in jaz ter z njim zmagali na javnem natečaju. Njegova posebnost je v tem, da bo to gozdnino pokopališče, kakršnega dolej v Sloveniji še ni bilo. Žarni grobovi grobovi bodo postavljeni pod drejem in zato ne bo treba delati gozdnih posekov, medtem ko bodo klasični grobovi na gozdnih jasah. Ohranili bomo rastlinje, ki je avtohton na odbranem ozemlju, in razen drevoreda ne bo novih nasadov. Osnovna zamisel novomeškega pokopališča je, naj bi učinkovalo kar najbolj naravno, hkrati pa naj bi bile kar najbolj izkoriscene naravne danosti te zelo lepe lokacije. Gre za lep gozdnin sestav s potokom in prijetno razgibano konfiguracijo terena. Vse to je nam, načrtovalcem, omogočilo pravi krajinski pristop."

MILAN MARKELJ

OBRTI

Lončarstvo na Šentjernejskem polju

Clovek je začel oblikovati glico v uporabne predmete že v mlajši kamni dobi. Odtlej ga spremlja v vsakdanjem živiljenju do današnjih dni. Nekdaj so keramične izdelke polagali tudi v grob kot popotnico v onostranstvo. Nahajališča primerne gline so pogojevala nastanek obrti, kot so lončarstvo, pečarstvo in opekarskstvo. Tako je bilo tudi na Šentjernejskem polju.

Prve sledi o izdelovanju keramičnih predmetov na Šentjernejskem polju segajo po dosedanjih raziskavah v obdobje bronaste dobe. Nato se tu srečujemo s keramiko starejšo in mlajše železne dobe, s keramiko iz rimskega obdobja in srednjega veka.

V prvi polovici 19. stoletja sta delovali dve lončarski delavnici, obe v Dolenji Stari vasi pri Šentjerneju. Ena je bila Piletičeva, ki je živel v več rodbin in iz katere so nekateri potomci zanesli to obrt še drugam, na primer v Gradac v Beli krajini. Ta delavnica je delovala do petdesetih let tega stoletja. Druga delavnica je bila Partlova. Ta rod se je priselil sem iz Ribnice, vendar se tam še niso ukvarjali z lončarstvom. Delavnica je delovala samo dva rođova. V drugi polovici in proti koncu 19. stoletja pa se je s to obrtjo ukvarjalo že več družin: Lekše v Dolenji Stari vasi, Krašovec v Grobljah, Škoda v Gornji Prekopi, Luštek in Lesnjak v Ledeni vasi, Pungerčar na Gruči. Piletičevi sinovi so prenesli obrt še v Gradišče, Gornjo Prekopu in v Gradac. Velik razmah te obrti opazimo v drugi polovici 19. stoletja. Na Šentjernejskem polju je bila obrt tradi-

cionalna, prehajala je iz roda v rod, bilo pa je tudi nekaj posameznikov, ki so opravljali obrt le eno generacijo.

Prva svetovna vojna, še zlasti pa druga sta vzeli kar precej mladih lončarjev, ki bi obrt lahko nadaljevali. Tako se je po drugi svetovni vojni število delavnic zmanjšalo, obenem pa so spremenjene živiljenjske razmere privedle do uporabe posod iz drugačnih materialov. Tudi neustrezna zakonodaja je zavirala obrt, tako da se je nekaj lončarjev preusmerilo v druge poklice.

Danes delujeta še dve delavnici: Pungerčerjeva na Gruči in Škodova na Gornji Prekopi. Po malem se ukvarja z lončarstvom še Zupančič v Dolenjem Mahrovcu. V Šentjerneju pa Škoda pozimi izdeluje glinaste kipce. Na Krškem polju delujeta tudi Kržanovi delavnici v Zalahkah in Velikem Podlogu.

Delo v lončarskih delavnicih je bilo nekdaj, ko je bila vsa predelava gline ročna, zelo težavno. Gline so lončarji sami kopali z lopato in jo v vozom pripeljali domov. Nato so jo v delavnici, ki je bila do petdesetih let tega stoletja kar v hiši, večkrat preteptali z nogami. S srpi so jo re-

Polič, ki ga je izdelal lončar Anton Pišetič leta 1875 v Dolenji Stari vasi, je zdaj last Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani.

zali na drobne rezine in sproti odstranevali večje kamenčke in smeti. V petdesetih letih tega stoletja so se pojavili prvi stroji za predelavo gline. Danes to povsod opravljajo strojno.

Izdelke so žgali v zidanih pečeh, ki so jih stavili z drvmi. Že nekaj let imajo lončarji plinske ali električne peči za žganje posode. Lončene predmete, ki so bili loščeni, so žgali dvakrat.

Svojo robo so prodajali na dva načina. Po prvi in po drugi žetvi so se z vozovi, na loženimi z lončevino, odpravili po vasach, kjer so posodo zamenjavali za žito. Sicer pa so prodajali izdelke po sejmih in žeganjih po Dolenjskem: v Mokronogu, Trebnjem, Žužemberku, Šentjerneju, Škocjanu... Vozili so jih tudi vsak ponedeljek na tržnico v Novo mesto. Danes naročajo gostilne in podjetja pri lončarjih večje serije izdelkov. Še vedno pa se prodaja tudi po sejmih in žeganjih in na novomeški tržnici.

Nekdaj je bilo več povpraševanja po lončih za kuhanje v krušni peči, sedaj pa se daleč najbolje prodajajo vinski vrči, polici, nato sklede, modeli za potico in vase za na pokopališče. Število lončarjev se je resa zmanjšalo, vednar pa mislim, da bo lončarska obrt na Dolenjskem živela tudi v prihodnjem.

IVICA KRIŽ

Na sejmu na Veseli Gori.

Na srečnih otokih

FOTO: J. ŠTERK

Po desetih dneh na oceanu med Gibraltarjem in Kanarskimi otoki sem 16. novembra ob 12.45 zagledal na obzorju kanarski otok Gran Canaria, svoj cilj. V pristanišče sem priplul že v trdi temi, v nevihti in naluvi nisem videl skoraj nič. K sreči sem tu že domač in brez težav sem našel pot k Texacovemu pomolu.

Zjutraj, tako kot se po jadranju na odprttem morju spodobi, spim do enajstih. Potem, ko se še malo pretegnem, začnem delovati: vržem vodo izpod podnic, zlagam vrv, pospravljam po barki.

Čez nekaj časa se že sprehajam po pristanišču. V Las Palmasu sem bil zadnji pred sedmimi leti in takrat so še vse gradili. Sedaj pa je ob črpalki velika trgovina, na začetku pomola je cela vrsta restavracij. Na obali so uredili sprehajališče, marina je dokončana, na drugi strani pristanišča so pontoni Yacht Cluba. Upam, da sanitarije in prhe delujejo bolje kot pred leti. Žal pa je za moj okus vse preveč betona, čeprav je nasajenih kar precej palm. Veliko je tudi potepuških psov. Sicer pa so to njihovi otoki: psi so edini avtohtoni "prebivalci", saj so otoki po njih dobili ime. Po latinsko se namreč psi reče canis.

Z zvijačo premagani domačini

V starem veku Kanarski otoki še niso imeli tega imena, pravili so jim Srečni otoki. Ni jasno, kdaj so se naselili prvotni prebivalci Guanci. Vsekakor so morali na otoke pripluti. Pozneje so pomorske spremnosti pozabili, saj so na rodovitnih otokih in v zdravi klimi lahko mirno živeli, pluti po morju pa jima ni bilo treba več. Na dajavo so se sporazumevali s posebnim jezikom žvižgov.

Domnevajo, da so otoče v starem veku obiskovali Kartazani, pozneje so ga osvajali Genovežani, Francozi, Španci in Normani. V 15. stoletju so postali dokončno last Španije in s tem je bilo mirnega življenja Guančev konec. Čeprav so bili oboroženi s tudi za tiste čase primitivnim orožjem, jim na otoku Gran Canaria Španci dolgo niso mogli do živega. Potem so opravili z njimi na svoj preizkušeni način - z izdajstvom, zvijačo in prevaro. Guančem, ki so se pet let trdrovratno branili, so sporočili, da bodo poganja in na jaz zato kar brez skrbi pridejo iz svojih lukev na plan. Ko so res prišli iz skrivališč, so jih preprosto pobili, njihov kralj pa je "umrl" med prevozem v Španijo. Špance je vodil neki Juan Rejon, pisan pa se je leto Gospodovo 1478.

Nekaj let pozneje se je z Gran Canarie odpravil odkrivat Ameriko Krištof Kolumb. Tam so Španci s podobnimi podvigi nadaljevali in uspešno iztrebili cele narode.

Na Kanarskem otoku Tenerife je izgubil nejbrž svojo edino bitko tudi slavni admiral Nelson. Britanci so se izkrali kar na glavnem pomolu v mestu Santa Cruz, Španci pa so jih dobili v navzkržni ogenj svojih topov. Admiral Nelson je bil ranjen in je izgubil roko. V mestu Santa Cruz de Tenerife so topovi, ki so obdelali slavnega admirala, razstavljeni in vsem na ogled.

Otoče sestavlja sedem velikih in nekaj manjših otokov. Rivalstvo med Las Palmasom in Santa Cruzom je bilo le prehudo in otoče je sedaj razdeljeno na dve pokrajini. Vzhodna otoka, Lanzarote in Fuerteventura, sta suha in potegneta bolj

po saharsko, drugi pa so porasli in rodovitni, posebno otok Tenerife.

Regata, a samo za bogate

Naslednjega dne sem vzpostavljal stike z domačini, gre pa težko. Na črpalki Texaco, kjer je edini telefon v bližnji in daljni okolici, niso posebno gostoljubni. Tudi senior Pedro, ki je šef oziroma cabalero de muele deportivo, kot si pravi sam, se ne izkaže. Najbrž sem poleg vseh teh velikih jadrnic zanj le premajhna riba. Moral sem se odvezati od njihovega pomola. Imel pa sem srečo in našel sredi luke k boji privezano ribiško barkačo, ki sem se ji lahko privezel ob bok. Tako mi ni bilo treba metati sidra. Sidro se namreč v pristanišču na dnu ob različni navlaki rado zataknem, potem pa se je ponavadi treba potopiti v umazano in mrzlo morje in ga sprostitti. Tega ne privoščim nikomur, najmanj sebi. Upam, da bom tu imel mir.

6. decembra sem še vedno v Las Palmasu, moja Neodvisna Slovenija je na bregu, v njenih vrveh pa tuli in živižga viharni južni veter. Prekleto vreme! Za plovbo proti jugozahodu, kamor sem namenjen, je popolnoma neprimerno.

Sicer pa mi po 19. novembetu sprostilo ni bilo dolgčas. Videl sem odpluti slavnih morskih rally, regata bi temu težko rekli, saj je dovoljeno celo omejeno motoriranje. Dozdeva se mi, da je bil ta bogataški miting pod jadri ustanovljen predvsem zato, da tisti, ki se na oceanu ne počutijo gotove, plujejo v tropu in je v primeru kakih težav pomoč s sosednjimi barki pri roki. Pa tudi zabavno je pred štartom, saj se vsak dan kaj dogaja. Svoje dobijo tudi domačni iz Las Palmasa. Kakih 150, večinoma velikih jadrnic, ki bi se drugače potikale drugod po Kanarskih otokih, je več tednov privezanih v tukajšnji marini, posadke pa polnijo lokale vseh vrst in veselo zapravljajo.

Ker so udeleženci čezoceanskih regat ponavadi deležni raznih ugodnosti, povprašam pri regatnem odboru tudi sam. Odpadem pa najmanj iz dveh razlogov: jadrnice morajo biti dolge več kot 7,2 metra in posadke morajo biti najmanj dvočlanske. Pa še en pogoj je: plačati je treba 400 dollarjev štartnine, in to za najmanjši razred, za večje jadrnice pa je zadava še veliko bolj popoprana. In to le za tri brezplačne dni na privezu. Oderuh! Na regati Transat 6,50, ki jo organizira Francozi, je bil privez zastonj v vseh marinah, kjer se je regata ustavlja, in to za ves čas, ko so bile jadrnice tam. Za načinek je takoj po odhodu tega rallyja v prah in straniščih na začetku pomola zmanjkal vode, ko so novinarji odšli, so vodo preprosto zaprli. Čisto po špansko...

Voda dražja kot bencin

Med domačini, ki pa vsi le ne delujejo v stilu španskega turizma, moram vsekakor omeniti gospoda Antonia de Armas Medina pa radioamaterje Tonyja, ki je profesor na tukajšnji gimnaziji. Po radiu sem imel z morja z njim redne stike,

tu pa sva bila skupaj tudi "v živo". Povedal mi je, da imajo na otoku Gran Canaria velike težave s pitno vodo. Črpajo jo iz globine 1.000 metrov, pa še po žveplu smrdi. Dogovarjali so se že, da bi vodo s tankerji vozili z bližnje portugalske Madeire, kjer je ne manjka, in so jim zamisel onemogočili s sosednjega otoka Tenerife. Vodo bi, kot so rekli, lahko dobili tudi pri njih. Kljub dogovoru pa vode s Tenerife ni in ni. Očitno jim sosedje zaradi tekmovalnosti nagajajo in skušajo turistične tokove usmerjati tudi tako. Najbrž je tudi zato tu voda dražja kot bencin.

V nedeljo, 8. decembra, ugotavljam, da se je vihar unesel. Žal se depresija, ki ga je povzročil, polni počasi in spet izgubljam čas. Viharni južni veter je nekaj dni vlekel s hitrostjo več kot 100 km/h in v luknjah na jugu otokov povzročil pravo opustošenje. Moja Neodvisna Slovenija je neurje preživel na bregu. Medtem ko je dež lil v potokih in sem vedril v kabini, sem odkril nekaj luknjic na palubi in prebral nekaj knjig.

Ob moji jadrnici se pojavlja tudi pomorske štoparke in štoparji. Razvedelo se je, da plujem sam, in postal sem kar pogosta tarča. Sicer pa je Las Palmas glavna odhodna točka za Karibe in tukajšnja znamenita oglasna deska je polna tovrstnih ponudb. Izbera je pestra, od istospolih ponudb pa do standardnih: "Simpatica, spretna itd. bi plula kamorkoli, le da se premakne iz Las Palmasa. Obvladam vse, od kuhanje do ljubezni..."

Zadnji med Kanarskimi otoki

Potem je prišel tudi moj čas. Barko smo spustili v morje in končno sem odplul iz Las Palmasa. 28. decembra sem v La Restingi, zadnjem pristanišču na "najbolj zadnjem" kanarskem otoku Hierroju. Na njem sem pristal zato, ker je bil otok viden s kobji privezano ribiško barkačo, ki sem se ji lahko privezel ob bok. Tako mi ni bilo treba metati sidra. Sidro se namreč v pristanišču na dnu ob različni navlaki rado zataknem, potem pa se je ponavadi treba potopiti v umazano in mrzlo morje in ga sprostitti. Tega ne privoščim nikomur, najmanj sebi. Upam, da bom tu imel mir.

Ko se tako v mirni in tihu La Restingi sprehajam po pomolu, mi prihaja na misel bivanje v Las Palmasu. Kaj sem si najbolj zapomnil? Značilnost tega mesta so prav gotovo, kot se imenuje spodobi, palme. Povod jih zasajajo in klub pomanjkanju vode pridno zalivajo. Na otoku Gran Canaria raste posebna vrsta palm, zelo lepa in košata, po njej je mesto dobilo ime. Močno je bilo čutiti tudi gnečo. Otok ni ravno velik, takole za kako Belo krajino ga je, na njem pa je poleg drugih naselij tudi polmilijonski Las Palmas. Gran Canaria je prav gotovo prenaseljena.

Zaščitni znak za vse Kanarske otroke je Pico de Teide, ognjenik na otoku Tenerife. S 3.712 metri je najvišji vrh Španije, vendar ga celinski Španci ne "priznavajo" vedno. Ta vulkan, za katerega ni jasno, ali se je že dokončno pomiril ali ne, resnično kraljuje nad otoki. Tony mi je povedal, da je v letu nekaj dni, ko je z njegovega vrha videti vseh sedem Kanarskih otokov. Včeraj sem bil prav očaran. Plul sem kaki dve milji od otoka, nad menoj pa se je naravnost iz morja vzpenjal v nebo očak-lepotec. Pogled nanj je bil prav fantastičen. Vrh je zasnežen, z daljnogledom pa sem lahko opazoval celo delijočo vlečnico. Da bi videl še smučarje, je bilo pa le malo predaleč.

Še nečesa ne bom pozabil: kanarske glasbe, ki je nekaj prav posebnejša. Melodije so med španskimi in južnoameriškimi, pevci pa so pravi umetniki.

V La Restingi uživam v miru in tišini, kar ni ravno odlika svetovljanskega Las Palmasa. Neodvisno Slovejijo sem privedel ob bok velikemu katamaranu (jadrnici z dvema trupoma), ki so jo z zlomljennim jamborom privlekli od nekod iz Afrike. Kot se za Špance spodobi, se je kmalu pojavit ob moji barčici tudi inkasant. Ko sem mu povedal, da bom tu ostal le kako uro, me je pustil pri miru.

Kmalu se lotim zadnjega kosila na zadnjem otoku in ko si dokončno privedem dušo, počasi odvezem vri in odrihem. Jadra zaplapajojo, še zadnji manever okoli pomola in barka na svežem vetru potegne, kot bi dobila brco. Čez pol ure je otok Hierro že na obzorju.

Spet sva sama. Ocean in jaz...

JURE ŠTERK

Zgodbe o Zelenem gradu

Orzobojniškem Zelenem gradu ali Stari Soteski ob vznožju temnih kočevskih gozdov, ki je ogrožal sodne gradove in je bil porušen na povelje Hermana II. Celjskega leta 1436, je bilo pred drugo svetovno vojno živih še precej srhljivih pripovedi, ki so nam otrokom burali domišljijo. Take zgodbe so nam ob zimskih večerih pravili stari očanci. Niso bile povsem izmišljene. Pripovedi, ki so se prenašale iz roda v rod, se pogosto ujemajo z zgodovinskimi dejstvji.

Prav nič nismo bili zaspani in lačni, ko smo poslušali to povest. Mati Rutova pa nam je v peharju prinesla suhih krhljev. Ob svitu petrolejke se nam je zdel Rutov oče še bolj skriven, ko nam je z živo, nadve privlačno besedo pripovedoval o prvih Slovencih, ki so posedli naše kraje. S ponosom in posebnim žarom v očeh je mnogokrat poudaril, da je bila ta naša slovenska zemlja lepa tudi brez gradov, morda celo lepša kakor potem, ko so graščaki zasedli našo zemljo. Zeleni grad je bil sezidan z znojem in krvjo naših predovedov, ki so izgubili svobodo in postali podložno ljudstvo tlačanov. Izgubili so vse pravice na lastni zemlji. Minil je svoboden lov, uvedena je bila tlaka. Rodovnim skupnostim so vsljevali tujo govorico. Nič več ni bilo svobode pod soncem. Če bi bilo graščakom mogoče, bi vzeli podložnikom še sonce, vodo in zrak.

Turška nadloga

Nad slovenski rod je kasneje prišla še hujša nadloga, ko so začeli vpadati v naše dežele krvolčni Turki. Stari Rutek je povedal, da je še kot otrok slišal od svojega starega deda pregorico: Kamor udari turško kopito, trava ne raste več. Kamor udari turški meč, vasi slovenske ni več. "Naši najboljši sinovi so takrat morali oditi v Zeleni grad, da so branili gosposko. Takrat so Turki prijezdzili od Novega mesta. Pred njim je vse bežalo, za njim pa vse jokalo. Cesar niso mogli odnesti s sabo, so zažgali. Ko so prijezdzili do mogočnega Zelenega gradu, so se ustavili. Večkrat so ga napadli, vendar se jim ni nikoli posrečilo vzvzeti ga. Veliko jih je pustilo svoje kosti pod obzidjem. Turki so poskušali zajetiti celo reko Krko. Vse zaman, grad je ostal nezavzet. Za Zeleni grad so ga krstili Turki, ker je bil na eni strani skrit za zelenimi gozdovi, na drugi strani pa mu je bila obramba zelena Krka. Gosposka se je skrivala za debelimi zidovi gradu, preprosta podložna raja pa se je branila v kmečkih taborih. Obrambni tabor v Soteski je bil pri cerkvici sv. Erazma, ki je bila v davnini obdana z visokim obzidjem," je povedal Rutek.

V tem kratkem zapisu ni mogoče povediti vseh zanimivih pripovedi starega Ruteka, saj jih je za zajetno knjigo. Zapisi naj še zgodbo, kako so se gospodarji gradu lotili nečednegna posla. Začeli so namreč napadati trgovske karavane in postali roparski vitezi. Karavane so izropali temeljito, niso le pobrali vsega plena, ampak so pogosto tudi pobili vse živo, kar ni pobegnilo. Glas o roparskih podvigih je segel do cesarskega Dunaja. Komaj se je dejela rešila roparskih turških zastav s polmesecem, že so se pojavila roparska krdela odpadlih vitezov Zelenega gradu s praporom, na katerem si bile kače in prekrižane mrtvaške kosti.

Razpadajoči grad je dokončno dal podpreti Jurij Sigmund Gallenberg.

Zajokal je od sreče

Starosta Rutek ni nikoli zaupal graščakom. Še takrat ne, ko so kmetje z agrarno reformo dobili nekaj zaplat grajske zemlje. Ne samo enkrat, mnogokrat nam je dejal: "Graščaki naj gredo tja, od koder so prišli. To zemljo smo dobili v posest ob našem prihodu. Tudi strašilo ne bo več, ko bo zemlja slovenska dobila slovenskega lastnika, kakor je bilo to v pradavnini."

Ko smo šli leta 1937 otroci s samotnimi vozički po betonske mejnike v Podturn in jih pripeljali k Rutovemu očetu, se je mož zajokal od sreče, ko jih je postavljal na svojo zemljo. Nam otrokom je naredil lične lesene coklice, za pozimi pa še smučke, da smo se smučali kakor grajski.

Stari Rutek že desetletja počiva pri cerkvici sv. Erazma, žive pa so še besede, ki jih je preroško povedal: "Slobodni bomo, ko bo vsa slovenska zemlja naša, ko ne bo naš narod narod hlapcev in dekel."

TONE VIRANT

NAGRADI V SEMIČ IN METLIKU

Žreb je izmed reševalcev 4. nagradne križanke izbral Rezko Derganc iz Semiča in Zorko Stipanovič iz Metlike. Dergančeva bo prejela 6.000 tolarjev denarne nagrade, Stipanovičeva pa knjižno nagrado. Na grajenkama čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 15. marca na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 5. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 4. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 4. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: SKARABEJ, VODOVODAR, IRIG, BEDA, TIGER, MRK, PETERKA, AL, PORA, ERINA, PART, ROBLEK, OVIRA, OLJARNA, KAMARILA, LIAS, ERPT, KITA, CIT, RIŽA, STOK, ARA.

PRGIŠČE MISLI

Cudno je, da se izgubljamo tako drug mimo drugega in mimo dnevv in mimo življenja, vsak s svojo in vendarle isto bridkostjo, vsak s svojim trpkim veseljem.

I. CANKAR

Ko nastopi revolucija, intelektualci izgubijo korenine v glavi.

L. KOVAČIČ

Konec koncov je vsak sam odgovoren za tisto, kar je in kar ni.

V. KAVČIČ

Ni velikih mož brez velikih žrtev.

J. VOLARIČ

ZABAVNA GLASBA

Nevermind

Težkometalni Nevermind

Eden od pogojev za nastanek in delovanje glasbenih skupin je stalen prostor, kjer potekajo koncerti, saj se z njim odpirajo možnosti za predstavitve ustvarjanja skupin, hkrati ko se ob njem oblikuje občinstvo, ki se zanima za glasbenike in jih podpira. Novo mesto sicer slovi po tem, da (še vedno) nima ustreznih tovrstnih prostorov, vendar približno pa se je v tem pogledu uveljavila Picerija Tratnik na Glavnem trgu z vsakotedenškimi koncerti. Med drugim je prišlo do koncertov težkometalne skupine Nevermind.

Dolenjska prestolnica je od začetkov slovenskega rock'n'rolla dala veliko bendov, tudi nekaj slavnih, toda težkometalci se tod dolgo niso prijeli. Bilo je nekaj poskusov, ki pa so se končali kmalu po prvih vajah. Nekatere skupine sicer odličnih glasbenikov zaradi neresnosti in prevelikih razhajanj v okusih niso bile sposobne zložiti niti eno samo skladbo.

Skupina Nevermind je bila na začetku le beseda ali bolje rečeno želja dveh mladih glasbenikov, ki sta oba dobro obvladala brenkala, vendar svojega znanja nista mogla ustvarjalno združiti v glasbeni skupini. Začela sta iskati možne člane skupine, ki bi glasbeno temeljila na heavy metalu iz konca 80-ih in začetka 90-ih. Po nekaj spremembah v postavi se je skupina ustalila pri petih članih, in sicer pri kitaristih Eriku Ščuki in Boštjanu Rajerju, pevcu Zo-

ranu Bogovcu, basistu Dušanu Zupančiču in bobnarju Simunu Fencu.

V približno dveh letih obstoja je Nevermind nastopil na treh koncertih, zadnjie 2. februarja kot predskupina žalskim Interceptorjem. Izdali pa so že tudi demo kaseto s štirimi lastnimi skladbami. Glasba je izredno močna, nabita z energijo, polna ritemskih preobratov in preskokov. Melodičnost in vedrost zvoka se lahko v trenutku prelevita v svinino in manično depresijo. Svojevrsten pečat njihovi glasbi, ki jo pretežno znamuje težak zvok kitarskih rifov, pa daje hričav in hropoč glas pevca Zora na Bogovca.

Posnetki na kaseti so povprečne kakovosti, tako da nam le poslušanje kasete ne more dati celovite predstave o skupini. Povsem nekaj drugega so njihovi koncerti. Nastopi so zelo živi, kitaristi obvladujejo oder, pevec pa ves čas komunicira s publiko in jo vodi. Med skupino in občinstvom se hitro vzpostavi vez, ki naredi koncert zelo živ in nabit z energijo.

V zadnjem času je skupina dobila tudi menedžerja, ki ji organizira nastope, daje nasvete glede glasbe in tako ali drugače sodeluje pri delu. Zato mora lahko za konec izrazim upanje, da bo tovrstno vodstvo pripomoglo k kvalitetnejšemu razvoju benda, k njegovi izkušnosti in predvsem dolgemu obstoju.

JANEZ GORENC

NAGRADNA KRIŽANKA 5

SALOMONOV UGANKAR

LEV N. TOLSTOJ: VOJNA IN ? (ROMAN)	CEVASTE TESTENINE	LEVI PRITOK RHONE V FRANCII	ANGLEŠKI FILMSKI PRODUCENT (ARTHUR)
--	----------------------	-----------------------------------	--

ČLANICA KOMUNISTIČNE PARTIJE			
------------------------------------	--	--	--

BLAGAJNA			
----------	--	--	--

NIEMŠKI PRIRODNI FILOZOF (LORENZ)			
--	--	--	--

PISATELJ TWAIN			
-------------------	--	--	--

TIBETANSKO GOVEDO			
----------------------	--	--	--

--	--	--	--

			BERG LULU OPERA
--	--	--	-----------------------

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

praktični
praktični
praktični
praktični
KRIŽ

Vitamin C
v jabolkih

Zima se sicer zaključuje, toda tako kot pozimi potrebuje tudi spomladanske utrujenosti veliko vitamina C. Pomemben vir tega vitamina so jabolka. Vsebujejo ga sicer manj kot zelenjava, zlasti manj kot brocoli, zelje, ohrov ali paprika, so pa zato jabolka bolj praktična za uživanje. Predvsem je pomembno, da jih uživamo surova, kajti pri kuhanju se precej vitamina izgubi. Za vitamin C tako v sadju kot v zelenjavi velja, da mu škodi stik s kovino, zato morate paziti, da posoda za kuhanje na notranji strani ni oškrbljena. Seveda je količina vitamina C v jabolkih odvisna tudi od sorte. Od jabolk, ki so pri nas bolj znana, je več vitamina C v sortah ajdared, jonagold, bosko, cox orange. Kar nekajkrat manj tega vitamina pa imata sorti zlati delišes in gloster.

Krhki
srčki

Potreujemo: 200 g masla ali margarine, 100 g sladkorja, 1 jajce, 2 cl rum, 300 g moke, 1 rumenjak. Zmehčano maslo ali margarino zgnetemo s sladkorjem, jajcem in rumom. Dodamo presejano moko in na hitro zgnetemo testo. Oblikujemo v kepo, zavijemo v alu folijo in damo za 1 do 2 uri v hladilnik. Testo razvaljamo 3 do 4 mm na debelo. Izrezemo srčke in jih zložimo na pekač, obložen s peki papirjem. Premažemo jih z rumenjakom in pečemo v ogreti pečici pri 190° 10 minut.

Bi gojili
buče?

Zaradi mnogim tako priljubljenega bučnega olja prihaja spet "v modo" gojenje buč. Gre za buče golice, ki so poleg oljne ogrščice najpomembnejše oljnica v Sloveniji in ki so glede pridelovanja zahetne kot druge poljsčine. Torej ne gre za kako samorastlo kulturo, kar morda ne poučeni mislijo. Za pridelovanje buč je potrebna rodovitna, globoka zemlja, brez ostankov atrazinov, ki jo je treba preorati že jeseni in pognojiti s 30 do 40 t hlevskega gnoja, spomladis ob setvi pa še s 600 do 800 kg NPK na hektar. Za naše razmere je priporočljiva gleisdorska ali štajerska golica, ki jo sejemmo v prvi polovici maja na globino 3 do 4 cm. Medvrstna razdalja je odvisna od načina kultiviranja, vendar velja pravilo, da je najprimernejše imeti 1 do 1,5 rastline na kvadratni meter. Pridelava buč zahteva precej dela s plevili, ki se ga znebimo z okopavanjem ali herbicidi (prometrin, lasso Ec, dual 500, bravo). Med boleznimi sta najbolj nevarna pepelasta plesen in listni ožig. Pridelek znaša do 1000 kg bučnega semenja na hektar, iz česar je moč iztisniti do 520 kg olja.

Pravilni načini
kurjenja

Eden od načinov kurjenja je kurjenje z odgrevanjem, kjer žerjavico potisnemo na rob kurišča in dodamo novo gorivo na prazno rešetko ob žerjavico. Drugi način je kurjenje od zgoraj navzdol, ki daje najboljše učinke, saj gorljivi plini prehajajo skozi vročo plast žerjavice in popolno zgorijo. Pri tem načinu naložimo na rešetko naprej premog, nanj drva, papir in trske. Ta način je primeren za kurjenje v prehodnih obdobjih in pri predimenzioniranih kotlih, ko ne potrebujemo veliko topote za ogrevanje. Ko se naredi žerjavica, lahko kurjenje nadaljujemo z odgrevanjem s strani. Kurjenje z pregrevanjem je način, ko na žerjavico nasujemo premog in gorivo pregrevemo od spodaj navzgor. Pri tem gorljivi plini prehajajo skozi hladno gorivo in ne morejo popolnoma zgoreti, kar močno zmanjšuje učinek goriva in je zato ta način najmanj primeren. Več in obširnejše informacije ter brezplačne nasvete o racionalni rabi v vašem domu dobite v Energetskosvetovalni pisarni v Brežicah, tel. 0608/62-050, int. 202, v Črnomlju, tel. 068/52-040 in v Novem mestu, tel. 068/28-866.

FOTO: T. JAKŠE

Pavlakovičevi, mati Fanika, sin Slavko in oče Ive, v domači kuhinji

Ko je še tkala teta Mare

Zunaj je sneg, v topoti Pavlakovičeve kuhinje pa se utrinjajo spomini. Nič niso vezani na vremenske razmere in čas, pa sredi zime pričarajo podobno fantiča, ki v zgodnjem jutru stopa bosonog za čredo krav in ovac. Rosa se srebrno blešči v prvem svitu in hlad oblije stopala, ko noge stopijo s klovozo v steljnik za živino in drobnico, ki se razkropi med brezami in grmičevjem. Tam v daljavi se prebuja vas. Slišati je petelinje petje in prve dimne koprene se pričenjajo dvigati nad hišami. Gospodinje pripravljajo zajtrk. Megla tam spodaj pa se ne dviguje. Kakor pokrov lebdi nad reko in jo spremila zvesto kot družica nevesto. Tam doli je bilo poleti, ko je bila voda topla, priorišče neštetnih igric z vrstniki.

Pastirček Ivek se zasanja v tisti brezskrbni čas in že je v mislih daleč stran. V resničnosti ga spet pričike mučanje živine in vznemirjeno blejanje ovac, ki begajo po steljniku sem in tja. Na hitro jih presteje in vidi, da en mladič manjka. Zazre se v gozd nad steljnikom in zdi se mu, da je med drevje hušknila temna senca. To je volk z jagjetom. Nemočna jeza popade Iveka, a pomagati ni kaj. Tam nekje v globokem gozdu se volk masti, pastirček pa bo doma kregan, ker ni dovolj pazil na svojo čredo. Pa kaj naj bi storil! Naj bi se s šibo spravil nad divjo zver? Saj bi lahko v besu nagnal živino domov, a trezen razmislek mu veleva drugače. Živina je še lačna in treba jo je nasititi. Roka seže pod suknjič in v njej se znajde piščal. Blagi zvoki zaplavajo čez steljnice, do reke Kolpe v dolini in do vasi na pobočju. Živali se spet pomirjene lotijo paše. Še zveri v gozdu strijejo z uhlji. "Tu je človek!" vedo. "Z njim ni dobro imeti posla."

Tako gospodar Ive pripravlja o svojih mladih letih, ki jih je preživel v bližnjem zaselku Dejani. Oče Franc je bil gospodar na kmetiji, hrkrati pa cimermanski mojster, in skoraj vedno zdoma. Vsega se je lotil. Spomladi in jeseni je v bližini vasi pripravil kope za kuhanje apnenca, pozimi pa pletel koše in košare in se sploh lotil vsakršnega dela. Mati Barbara je bila gospodinja in je imela veliko ust na skribi, saj je bilo otrok pri hiši dovolj. Komaj je eden zamenjal srajčico za hlače, že je moral v steljnik in na polje, komaj so se dobro privadili domačemu okolju, že je bilo treba v svet. Veliko Ivetovih sorodnikov in priateljev je šlo to pot. Sedaj živijo v daljnem svetu in le redko, če kdaj, jih zanese pot spet v domači kraj. Ivetu je ta pokrajina ob Kolpi preveč priraslka k srcu. Bal se je prevelikega domotožja, pa se je odločil ostati. Zagledal se je v Žalčovo Faniko iz Zilja, vzela sta se in preselil se je k njej.

Zilje so starodavnava vas, razpotegnjena ob Kolpi. Rod, ki mu je pripada Fanika Žalec, je dolga leta bival na klancu nad Ziljami. Potem so ga izseljeni tokovi potegnili v širši svet. Onkraj velike luže so pognale nove

korenine. Otroci izseljencev, ki so odraščali tam, so med obema vojnoma in po njej še kdaj obiskali vas, da koder so prišli njihovi starši, a čas je vezi vse bolj stanjal. Ko se je Ive pred nekaj manj kot štirimi desetletji priženil k Faniki, so bile na domačiji še kako potrebne njegove delovne roke. Na hribu - na brdu pravijo domačini - je bila domačija nekoliko odmaknjena, a ne osamljena. Lesena hiša je imela slamnato streho, pod njo pa se je skrivalo bogastvo iz skoraj cele vasi. Tukaj na hribu so pihali namreč ugodni vetrovi za sušenje mesa, pa so ga sem nosili sosedje iz doline. Tako tudi pozimi obiskov ni manjkalo. Da ne govorimo o jeseni, ko so mimo vozili težko nalozeni vozovi drv v dolino, ter zgodaj spomladi, ko na polja nad vasjo vozili sani, natovorjene s hlevskim gnojem.

No, danes Fanika in Ive ne živita več na hribu. Da sta se skupaj s sinom Slavkom preselila v hišo ob cesti sredi vasi in postala Fanika in Ive "Izbrdova", je tudi kriva čisto posebna izseljenska zgodba. Sem se je nekoč primorila sorodnica, teta Mare Matkova so jo klicali. Z možem sta živel v zakonu le sedemnajst tednov, potem pa je odšel v Ameriko in nikoli več ga ni bilo nazaj. Kmetija je bila močno zadolžena in je prišla na boben. S tetot kot preuzitkarico vred jo je kupil Fanikin stric Ivan, ker pa ni imel naslednikov, jo je zapustil Pavlakovičevim. Izkazalo se je, da je bila teta Mare prava dragocenost. Njen spretnost v tkanju domačega platna je bila znana širok po Beli krajini in o njej je pohvalno pisal tudi dobri poznavalec Račič, učitelj v Adleščicah. Še danes je pri hiši nekaj vzorcev tkanine, ki je delo njenih pridnih rok.

Tudi Fanikini spomini so polni nostalgi za časi, ko je še živila v leseni s slamo kriti hiši "Na brdu". Tam sta bila tudi oče Jure in mati Bare pa vedno polna hiša sosed, saj so se tu zbirale na prej in drugih skupin opravilih. Veliko ljudi je potem odšlo za kruhom v tujino. Polni predali pism in zbledelih fotografij, ki jih hrani Fanika, pričajo o tem, da se vezi z njimi niso še povsem pretrgale.

"To sta sestrični Marija in Tina, rojeni že v Ameriki. Lepo znata slovensko, saj sta bili tukaj kar nekaj časa na obisku. Malo pred drugo svetovno vojno sta odpotovali nazaj. Tudi njuni otroci znajo slovensko," mi Fanika kaže fotografijo mladih Amerikank, zdaj verjetno že priletnih dam onkraj oceana.

V Ziljah pa je življenje teklo po svoje. Vaščani so se strnili v za današnji čas nenavadni vaški solidarnosti, ki daje življenju na deželi poseben smisel. "Že starši so me vedno učili, naj bom s sosedi vedno v dobrih odnosih. Pregovor pravi: Ko rod doteče, kri odteče," pripravlja Ive. Sosed je torej prvi. Zato je Zilje vas, kjer spominji niso sami sebi namen, ampak je v njih odsev bodočnosti. TONE JAKŠE

Kmečki gospodar naj bo tudi menedžer

Novomeška Srednja kmetijska šola Grm je ena od treh šol v Sloveniji, ki je za šolsko leto 1996/97 razpisala nov učni program nadaljevalnega izobraževanja - kmetijsko podjetniške dejavnosti. Gre za program po modelu 3+2, kar pomeni dodatno dveletno izobraževanje, ki je možno kot nadaljevanje po končanem triletnem poklicnem izobraževanju na srednjih kmetijskih šolah. Gre za povsem nov program, katerega zasnova omogoča, da se zanj lahko odločijo učenci, ki so končali triletno izobraževanje za poklic kmetovalce oziroma kmetovalko - gospodinjo.

Program je izdelala programska skupina v okviru republiškega Zavoda za šolstvo, vodja te skupine pa je bila dipl. inž. agr. Vera Vesely, pedagoška svetovalka na tem zavodu, po rodu Belokranjka iz Žužinčev. Delo je potekalo celo lansko leto, pri pripravi pa je sodelovalo več kot 30 strokovnjakov z različnih področij, od agronomije in gospodinjstva do etnologije, arhitekture in ekonomije. Do podrobnosti izdelani program je pred kratkim izšel tudi v knjižni obliki.

Slovenska kmetija je premajhna

"Pomembna novost tega programa je, da nadgrajuje triletno kmetijsko-gospodinjsko izobraževanje, ki doslej ni imelo ustreznega nadgradnje, ter vzpostavlja vertikalo v tem izobraževanju do ravni kmetijskega tehnika," pravi inž. Vesely. "Ko smo analizirali možnost za zaposlitev učencev, ki so končali kmetijsko in kmetijsko-gospodinjsko izobraževanje na srednji stopnji, smo ugotovili, da oboji v večini primerov potrebujejo ob osnovni poklicni dejavnosti, se pravi ob kmetovanju, še dodatno zaposlitev oziroma zasluge. Slovenska kmetija je namreč premajhna, da bi zagotovljala zaposlitev ali vsaj preživetje celi kmečki družini le s kmetijsko dejavnostjo. Prav zato slovenska kmečka družina nikoli ni imela socialne varnosti in to je bil eden glavnih vzrokov za zapuščanje kmetij. Nevzdržne socialne razmere so silile kmečko prebivalstvo v iskanje zaposlitve zunaj kmetije, v odsejanje in izseljevanje." Po podatkih popisa prebivalstva iz leta 1991 ima povprečna slovenska kmetija manj kot 6 ha zemlje, in to z gozdom vred, od tega 3,2 ha kmetijske oz. le 2,5 ha obdelovalne zemlje. Tako povprečna slovenska kmetija po velikosti izrazito zaostaja za kmetijo v razviti Evropi, ki ima v povprečju kar 4-krat več kmetijske zemlje.

Dopolnilne dejavnosti

"V današnjih spremenjenih gospodarskih razmerah smo priča obratnega procesa, ko se ljudje predvsem zaradi zmanjševanja števila delovnih mest v industrijskih dejavnostih vračajo na podeželje oziroma si tisti, ki so že tako in tako vtrajali tam, z dodatnimi dejavnostmi ustvarjajo nova delovna mesta, s tem pa tudi dohodek zase in za svoje družinske člane. Tako kmetijstvo danes že dopolnjuje kmetijstvu sorodne, tako imenovane dopolnilne dejavnosti: domača obrt, turistična dejavnost, storitve in predelava kmetijskih pridelkov, od predelave mesa, mleka in sadja do zelenjave, žit, medu ipd. Vse to pa poleg splošnega izboljšanja življenjskih razmer na podeželju znatno prispeva k poseljenosti in ohranitvi istovetnosti slovenskega podeželja," pravi Vera Vesely.

"Zato je v dveletno nadaljevalno izobraževanje v programu kmetijsko-podjetniške dejavnosti vključen tudi poklicni cilj: usposobliti učence za učinkovito kmetovanje in ob tem še za izbrane dopolnilne dejavnosti, ki naj bi poleg ustvarjanja dodatnega dohodka na kmetiji dajale možnost še za samozaposlitev oz. za opravljanje drugega, kmetijskemu vzporednega poklica, npr. pletarja, lončarja, čebeljarja, predelovalca mleka oz. sirarja, kot je to pogosta praksa v kmetijskem izobraževanju v nekaterih sosednjih državah, npr. v Avstriji in na Madžarskem. Da bodo učenci oz. bodoči kmetje znali umno gospodariti z viri kmetije in okolja, kar pomeni, da bodo znali svoje pridelke in izdelke tudi primerno opre-

miti, predstaviti in prodati, so v učnem programu tudi marketinška, organizacijska in ekomska znanja."

Tako so v dveletno nadaljevalno izobraževanje vključeni tile sklopi znanj: veliko splošnoizobraževalnih predmetov, ki nadgrajujejo poklicno izobraževanje in so obenem izhodišče za nadaljevanje izobraževanja na ustreznih višjih oz. visoki strokovni šoli; znanja, potrebna za samozaposlitev, tako za vodenje kmečkega turizma, lastnega podjetja, za prodajo kmetijskih pridelkov; strokovna in praktična znanja o naši dediščini oz. o domačih obrteh, zlasti o obdelavi in oblikovanju kovin in lesa, oblikovanju tekstilij in usnja, o pletarstvu, lončarstvu ipd.; o predelavi mleka, sadja, zelenjave, gozdnih sadov in zelišč, žit in medu; o vrtnarstvu, varovalni prehrani; znanja za razumevanje načela trajnosti in uravnovešenosti naravnih sistemov ter omejenosti razpoložljivih naravnih virov; osnovna znanja za razumevanje ruralne arhitekture in ohranjanje kulturne istovetnosti podeželja.

Možnost nadaljnega študija

Program je zasnovan kot dveletni nadaljevalni, učenec se izobražuje še dve leti in doseže 5. stopnjo zahtevnosti, se pravi izobrazbo tehnika. Program omogoča izobraževanje za dva poklica: kmetijsko-gospodinjski tehnik in kmetijsko-gospodarski tehnik.

"Izobraževanje po modelu 3+2 je zasnovano na tem, da si v osnovnem triletnem poklicnem izobraževanju učenci pridobijo ustrezeno poklicno usposobljenost, v nadaljnjem dveletnem izobraževanju pa predvsem nova znanja iz podjetništva, računovodstva kmetije, računalništva in

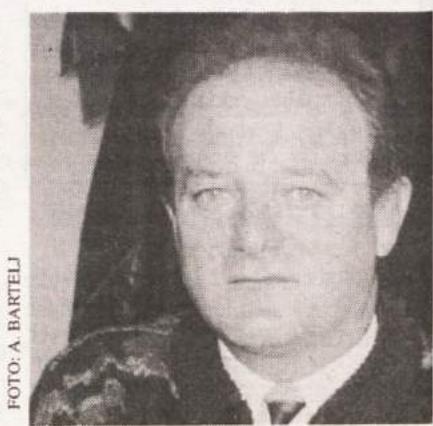

Foto: A. BARTELJ

daje ta novi program," pravi ravnatelj Srednje kmetijske šole Grm dipl. inž. agr. Tone Hrovat. "Nasploh je sistem 3+2 zelo primeren in potreben način izobraževanja, saj se je, ko smo ga uvedli, bistveno povečal vpis na našo šolo. Prav to pa nas približuje našemu cilju, ki je: vsak učenec naj bo kar se le da uspešen."

Danes je na grmski kmetijski šoli, ki letos slavi 110-letnico, 410 učencev, zaposlenih je 64 ljudi, med njimi je kar 40 učiteljev, od tega 20 agronomov. Območje, ki ga šola pokriva, obsegajo Dolenjsko, Belo krajino, Posavje, kočevsko-ribniški konec, vpisujejo pa se tudi dijaki iz ljubljanskega, notranjskega in celo primorskega ter goriškega konca. Vsekakor se število učencev iz leta v leto povečuje.

"Sodobni gospodar kmetije je direktor majhnega podjetja in kot tak mora poznavati tudi organizacijo, ekonomiko, komercialo, finančno poslovanje, saj vse to omogoča kompleksno vodenje kmetije," pravi inž. Hrovat. "Prav ta novi program kmetijsko-podjetniške dejavnosti je velik korak naprej k temu cilju." "Včasih, ko je bil kmet le pridelovalec in je bil od kup pridelkov zagotovljen, je bila pomembna le tehnična plat pridelave, takrat je bilo dovolj, da je bil kmet 'tehnični vodja' kmetije. Sedaj pa ne bo preživel le s pridelavo. Zelo pomemben je splošni del izobraževanja ter seveda dodatno znanje in izobrazba. Le s pomočjo takih znanj, kot so trženje, turizem, domače obrti pa tudi ali predvsem ohranjanje dediščine, bo kmet danes uspešen, čeprav je majhen; tržil bo lahko svojo pestrost in nove oblike svojega dela in dejavnosti, ki so na višji ravni kot osnovna pridelava."

Cilj grmske kmetijske šole je poleg čim pestrejših oblik srednjega izobraževanja tudi višja strokovna šola. "Nekaj naj bo jasno: kmetija ne bo propadla zaradi majhnosti, ampak zaradi pomanjkanja znanja!"

Na območju, ki ga pokriva grmska šola, je kakih 10.000 kmetij, raje več. Če naj bi bil na vsaki samo en človek, ki naj bi znal strokovno kmetovati, in če naj bi vsaka kmetija imela naslednika vsakih 30 let, bi morali na grmski kmetijski šoli vsako šolsko leto vpisati 300 do 400 dijakov, sedaj pa jih v najboljših letih 120. Samo 3 odst. teh kmetij ima strokovno šolanega gospodarja, komaj 0,3 odst. pa agronoma. To pomanjkanje strokovnega znanja najbolj teče naše kmetijstvo. "Zato smo takoj podprli ta program, saj je po našem prepričanju zelo dober in prinaša novo kvaliteto v razmišljjanje o kmetijstvu in njegovi vlogi. Gospodar kmetije je danes manager."

Pomočnica ravnatelja prof. Vida Hlebec meni, da je ta novi program za tiste, ki nameravajo postati gospodarji na kmetijah, primernejši kot program kmetijski tehnik. "V treh letih dobijo solidna strokovna kmetijska znanja, v nadaljnji dveh pa poleg splošnih še podjetniška. Tako ta program tudi na 4 ha zemlje z znanjem o dopolnilnih, poslovnih in ostalih dejavnostih daje lepe možnosti za dodatno zaposlitev in zaslužek na kmetiji," je prepričana Hlebec.

A. BARTELJ

Foto: A. BARTELJ

informatike, psihologije in dopolnilnih dejavnosti, kar jim bo omogočalo uspešno vedenje kmetije in samostojno opravljanje in vedenje izbrane poklicne oz. dopolnilne dejavnosti. Ne nazadnje ta program nudi učencu že na začetku šolanja možnost postopoma doseči tako izobrazbo, kakršno si želi oz. kakršno je sposoben doseči. To pomeni možnost izbire med tri letnimi izobraževanjem; hrkrati pa mu ta program po opravljenem zaključnem izpitom daje tudi možnost nadaljnega študija," je končala inž. Veselyeva.

Program je dobil zelo dobre strokovne ocene in priporočila tako Republiške uprave za pospeševanje kmetijstva kot Zadržujoča zveza Slovenije. In kaj o njem pravijo na grmski kmetijski šoli?

Kmetijo pokopljje neznanje

"Na naši šoli smo prepričani, da ima program dobro podlogo in osnovo v triletnem strokovnem delu; iz te poklicne šole pridejo dobri kmetovalci praktiki, za sodobnega gospodarja kmetije pa je potreben tudi širše obzorje, ki ga sedaj

Pregnani dobrotniki

Pogosto se je že izkazalo, da nihče ni prerok v svoji domovini, da rojaki obračunajo z rojakom, ki izstopa iz povprečja. To se dogaja vedno znova, predvsem tistim, ki so ljudem naredili veliko ali največ dobrega. Seveda tudi Dobrepolci pri tem niso izjema, kar se je izkazalo tudi na nedavnem strokovnem posvetovanju o Dobrepoljah in Dobrepoljcih. Na posvetu je bilo s strani znanstvenikov bolj ali manj določeno pogovarjano, da so nekateri domači dobrotniki navidez prostovoljno odšli iz Dobrepolja, dejansko pa so bili pregnani. Skupno vsem je bilo, da so zapustili Dobrepolje zaradi politike.

Fran Jaklič (6. december 1868 - 31. decembra 1937) sodi gotovo med najbolj znamenite dobrepolske rojake. Bil je učitelj, pisatelj, politik, gospodarstvenik in kulturni delavec. Med drugim je ustavil pred dobrimi sto leti bralno društvo, nato še posojilnico, kmetijsko društvo, zadružno mlekarno, izobraževalno društvo itd. Bil je politik, deželnin in državni poslanec itd. Za Dobrepolje in Dobrepoljce je naredil veliko dobrega, saj je pomagal tudi nadarjenim. Pa vendar se je Dobrepoljem zameril in je moral iz Dobrepolja.

Prvič je osvetlil vzrok Jakličevega odhoda iz Dobrepolja decembra lani na že omenjenem posvetu Milan Šuštar. Gre za leto 1919, ki so se ga v zvezi z Jakličem doslej vedno izogibali. Tokrat je bilo prvič in nedvoumno povedano, da je bil Fran Jaklič takrat prista Šušteršiču in zato tudi proti vključitvi Slovenije v Jugoslavijo. Prav zaradi tega so nekateri organizirali demonstracije pred Jakličevim hišo in vplivli, da "je treba tega hudiča," namreč Jakliča, "ubiti, ker nas je hotel prodati Avstriji". Danes bi takratno Jakličeve stališče zaslužilo skoraj pohvalo, takrat pa je nauhiskana množica vpila, da je treba Jakliča ubiti, čeprav je gotovo prav on naredil največ dobrega za Dobrepolje in Dobrepoljce. Taka je pač politika!

Jaklič je zato prodal hišo in posestvo v Dobrepoljah in se preselil v Šentjanž na Dolenjskem. Napravil pa je slabo kupcijo, se zadolžil in gospodarsko propadel. Leta 1925 se je preselil v Ljubljano, kjer se je tudi zaposlil. Razočaran nad rojaki je 31. decembra 1937 umrl. Pogreba 3. januarja 1938 so se udeležili številni Dobrepoljci. Časopis Slovenec je takrat zapisal: "Kako silno je bil blagopokojni priljubljen med tamkajšnjim ljudstvom (se pravi Dobrepolci, op. pis.), najbolj dokazuje velika udeležba Dobrepolcev na njegovem pogrebu." Tako kot se ob pogrebu spodobi, je dobrepolski župan Strnad ob zadnjem slovesu naštel vse Jakličeve zasluge za Dobrepolje in nate govor zaključil z "Živel si za nas, žrtvoval vse za nas!... Naša dežela pozna malo takih idealnih mož, kot si bil ti! Večno Ti bomo hvaležni... Veliki dobrepolski sin, spi v miru!"

Dolina črnih rut

Anton Mrkun je bil župnik v Dobrepolju. Podrobneje smo o njem poročali v eni prejšnjih številk Priloge, zato naj tokrat ponovim le, da je ustavnjal zadruge, nadaljeval Krekovo delo oz. uredničeval njegove zamisli, bil publicist, socialni delavec, etnolog in zgodovinar, med drugim je ustavnivil Zavod in lekarino v Ponikvah, dom za ostarele, dobrodelno društvo in kot borec proti alkoholizmu (zavzemal se je za zdrav slovenski rod) ustavnjal zadružne ambulante, lekarne itd., itd. Skratka: za Dobrepolje je naredil veliko dobrega. Zanj na strokovnem posvetovanju ni bilo rečeno, zakaj je leta 1945 zapustil Dobrepolje, ampak le, da je umrl v Clevelandu (ZDA) leta 1961. Očitno pa je, da je bilo tudi pri njem - kot pri Jakliču - nekaj v zvezi s politiko, čeprav danes domačini neuradno zatrjujejo, da ni imel nobene zvezje s politiko.

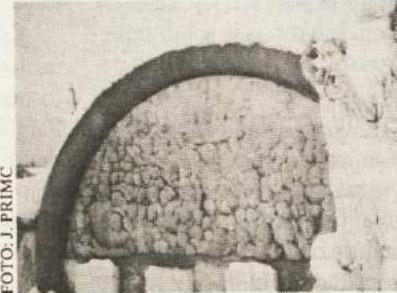
Edi Zgonc, ki je bil nekdaj ravnatelj osnovne šole v Dobrepoljah, danes pa je ravnatelj osnovne šole Primoža Trubarja v Velikih Laščah, je bil na posvetu tudi omenjen tako, da se je dalo razbrati, da je dobrotnik Dobrepolja, ki tudi ni čisto po svoji želji zapustil Dobrepolj.

Iz raznih virov je zanesljivo dognano, da je bilo med zadnjo svetovno vojno veliko Dobrepolcev na strani tistih, katerih življenjska pot se je zaključila po vojni v jamah v Kočevskem Rogu. Pri vsaki drugi hiši so zgubili vsaj po enega sorodnika. Zato so nekateri po vojni imenova-

povedana domača umetnika brata Kralja, ki so jima v rojstni vasi Zagorica postavili spomenik itd. Potem pa je prišla demokracija in tudi Edi Zgonc je zaradi politike odromal iz domačega kraja.

Cas bi že bil, da ljudje sodijo druge po tem, kaj so zanje in za njihove kraje naredili, in ne po tem, kakšne politične barve so oz. so bili. Tudi v razgovoru z današnjimi člani raznih političnih strank sem izvedel, da so se v stranko vključili le zato, da bodo lahko kaj dobrega naredili za svoje ljudi in svojo občino, in ne zato, ker bi bili zagrizeni pristaši te ali one stranke.

JOŽE PRIMC

Spomenik pri Drobničevi grobnici na pokopališču na Vidmu, delo znamenitega slovenskega umetnika Frančeta Kralja, po rodu Dobrepolca. Na njem je poleg ostalih likov (vojščaki, škofje itd.) upodobil bolj ali manj znamenite ljudi iz Dobrepolja.

li Dobrepolje kar "dolina črnih rut". In ker so bili med vojno Dobrepolci na "napačni" strani (čeprav so res veliko trpeli med italijansko okupacijo, ko so nekateri - celo otroci - izgubili življenja ali pa so jih brez sojenja odpeljali v internacijo), je bil to gotovo glavni vzrok, da Dobrepolje (s Strugami vred) po vojni niso bile deležne tako imenovane družbene pomoči. Tu se ni gradilo, asfaltiralo cest, odpiral obratov itd. Tako so bili kaznovani.

To mrtvilo pa je v sodelovanju z nekaterimi občani končno prebil prav Edi Zgonc, ki je imel dobre stike s "pravo stranjo". Tako mu je uspelo, da so v Dobrepoljah zgradili novo solo, odprli banko, zgradili igrišča, asfaltirali nekaj cest, urejali vasi, ustanovili so turistično društvo, čebelarsko društvo, oživili gledališko dejavnost, organizirali gostovanja gledališč iz Ljubljane, odprli novo samopostežno trgovino, pripravili veliko proslavo ob 25-letnici Iskre v Predstugh, oživili spomin na dobrepolskega pesnika Staneta Novaka in na skoraj pre-

ZABAVNOGLASBENA SCENA

Bo kaj mani smrdelo?

Vsaka stvar ima vedno več plati, toda samo če jih želimo videti. Tako je tudi slena glasbena scena na Slovenskem videti drugače kot tista z obleko - žal mnogo bolj nepravilno, kot si mislimo načadno Zemljani, ki glasbe ne ustvarjam, pač pa le radi poslušamo. Tako vsaj jo v svojem knjižnem prvencu Slečena scena, ki je izšla pri Založbi Slon, predstavlja novinar Dela Dejan Vodovnik. Z zgodbo o Maretu, ugasli zvezdi iz sveta zavane glasbe, ki postane manager neke rockovske skupine, avtor namreč prikazuje zakulisje tega sveta, v katerem vladajo nepoštenost, skorumpiranost, moralna spačenost, lahkoživost, lenoba in intelektualna revščina. Bralec je kar šokiran ob tem sporočilu knjige, saj si pod glasbo predstavlja nekaj lepega in prijetnega za uho in dušo, ne pa zgoraj našteti obtožb. Eno od možnih razmišljanj je tudi spraševanje, ali vse to res obstaja tudi pri nas, in če se te stvari dogajajo, zakaj se o njih potem tako malo govori.

To ni šlo v račun tudi Dejanu Vodovniku, ki je s knjigo Slečena scena želel razkriviti tančico našega glasbenega zakulisja ali, če hočete, ozadje show businessa. Zgodba je napisana zelo "berljivo" in jo zato človek prebere na dušek, toda to še ne pomeni, da je vsebine lahkonata. Prav sili k razmišljanju. V knjigi soše posebej zanimivi izrezki iz časopisov, ki s svojo dokumentarnostjo dajejo zgodbu večjo vrednost in celo razpoznavnost nekaterih oseb iz zgodbe. Prav to in razne ostale pikantne podrobnosti iz zakulisja zavane glasbe, ki pa niso napisane na senzacionalistični ravni, dajejo delu še posebno privlačnost. V knjigi spoznamo, kakšna je (običajna) pot mlade, zagnane glasbene skupine, ki ne bi rada vse življenje igrala skladbic le v domači garaži, pač pa tudi na slovenskih in tujih odrih. Žal je pot do uspeha pogosto nepoštena in vodi preko neštetih gostilniških šankov, kjer se "vse dogaja in zgodi", povezana pa je z denarjem.

Vemo, da je pri nas veliko glasbenikov in glasbenih skupin, vse pa so brez managerjev - vodij in organizatorjev, ki bi skrbeli za njihove nastope, koncerte, gostovanja in legalno pot do medijev - ne s podkupovanjem in lažmi. Ko pa se govori o managerjih, se govori o denarju. Tako naši glasbeniki več ali manj ostajajo sami za vse - poleg glasbenih sposobnosti morajo torej imeti še neštete druge, če hočejo uspeti, to pa ni ravno pogosta

kombinacija. Svoje glavne naloge, to je promocije, pa ne obvladajo niti naše glasbene založbe, ki mislimo, da je njihovo delo končano, ko izdele nova kaseta ali zgoščenka. Toda te izdelke je treba tudi prodati, kar pa ne gre brez rednega, pravovčasnega in ne nazadnje "okusnega" informiranja medijev, razpošiljanja fotografij in videospotov, čimprejšnje dostave izdelkov novinarjem, da ti lahko napišejo recenzijo ipd. Ne znajo torej izkoristiti t.i. zastonjske promocije in tudi to je razlog za vodor tuje glasbe na slovensko sceno.

Tako naši časopisi več ali manj pišejo o tujih glasbenih izvajalcih, kot da doma ne bi imeli poplave svojih. Podobno se dogaja na večini naših radijskih postaj. Namesto da bi podpirale svoje glasbenike, ne vem zakaj dajejo prednost in s tem tudi hvalo tujim glasbam - predvsem s predvajanjem pesmi z angleškimi in hrvaškimi besedami. Ljudem pa postane všeč tista melodija, ki jo slišijo večkrat, ki gre hitro v ušesa in ki si jo jutri že znajo poživljavati. Pa čeprav je morda čisto zanič. Žal je tako. Slovenski poslušalci so res fenomen - že vnaprej dajejo v nič vse, kar je slovensko, in hvalijo vse, kar je tuje. Tako se je na primer zgodilo, da je slovenska skupina posnela pesem v angleščini in je takoj postala popularna, ko pa se je to razvedelo, je navdušenje nad skupino uplahnilo. Ali pa: na koncertu naših glasbenikov se pogosto pojavi peščica ljudi, če pa v dvorani nastopi tuj glasbenik, predvsem iz sosednje države, se jih zbire mnожica. Zakaj se ne zgodi obratno? Bojim se, da smo tega krivi tudi sami. Seveda spet ne gre pospoljevati in reči, da so vsi naši glasbeniki dobrji. Žalostno je, da pogosto ravno kavalitetni ostajajo v ozadju, ker nimajo denarja in pravih zvez v vrhom. Na glasbeni sceni se tako pogosto pojavljajo "umetniki brez umetnosti", ki se bolj malo spoznajo na glasbo, ki na javnih nastopih pojde na playback, pa še takrat pravilno ne odpirajo ust, in ki so za ceno slave sposobni nadrediti vse. Dejan Vodovnik v svoji knjigi gotovo ne pravi kar tako, da na naši glasbeni sceni smrdelo.

Zato je resnično pohvalno, da se je lotil te problematike. Slečena scena je zanimivo branje za vse, še posebej pa za tiste, ki se z glasbo ukvarjajo. Morda bo prav zaradi tega pisanja na naši glasbeni sceni kmalu manj smrdelo.

LIDIJA MURN

KNIJIZNA POLICA

Rdeče in črno

Lani je minilo 50 let od konca druge svetovne vojne, zgodovinske prelomnice, ki je slovensko skupnost ob drugem tudi znotraj tako globoko zaznamovala, da je to čutiti še danes. Pol stoletja je odločno prevladovala revolucionarna razloga vojnih dogodkov z izrazito ideološko obremenjenostjo. Z demokratizacijo je prišel čas objektivnejših pogledov na preteklost, ki temeljijo predvsem na znanstvenem vedenju in ne toliko na političnem ter ideološkem vrednotenju. Podoča slovenskega partizanstva in domobranstva, torej obeh glavnih akterjev vojnega dogajanja pri nas, je danes bolj prečičena. Svoj obolos temu daje tudi knjiga RDEČE IN ČRNO, ki je nedolgo tega izšla pri Znanstvenem in publicističnem središču. Napisala sta jo strokovnjaka za mirovne študije Doroteja Lešnik in Gregor Tomc. Prva je obdelala partizanstvo (rdeče), drugi pa domobranstvo (črno oz. belo). Za knjigo v celoti so značilni novi metodološki pristopi pri raziskovanju obeh pojmov. Avtorja se ju lotevata širše družboslovno in kulturno in ju poskušata pogledati ter razumeti tudi z očmi neposredno udeleženih.

Kakov se pesmi dotikajo, kot rečeno, mnogoterih podrobnosti, tako pomembnih za življenje, pa tako slabo opaženih, tako se dotikajo tudi bralc... Se pravi, da ga nagovarjajo z izjemno sugestivnim jezikom, z metaforo, ki je sama po sebi prispevka za nekaj, iz česar je in kar je življenje samo. Po branju teh pesmi se zdi, da je življenje še bolj sprejemljivo, nam vsem lahko samo v veselje. Tudi če gredo čez njegovo nebo temni, strašljivi oblaki.

IVAN ZORAN

Doroteja Lešnik v slovenskem partizanstvu odkriva mnogo bolj kompleksen družbeni, politični in vojaški fenomen, kot pa so ga prikazovali skoraj pol stoletja. Njene osnovne ugotovitve so, da je bila partizanska vojska osvobodilna in prava slovenska vojska, ki pa je bila, ker jo je povsem nadzorovala Komunistična partija, hkrati tudi "oborožena pest" revolucije in iz istega razloga ne povsem avtonomna. Poleg pregleda družbeno-političnega konteksta nastanka in razvoja partizanske vojske ter političnih, pravnih in organizacijskih vidikov avtorica piše tudi o elementih simbolnega v partizanski vojski (prisega, pozdrava, zastava) ter o obleki in prehrani partizanov.

Gregor Tomc se je v svojem delu knjige lotil vzrokov, ki so priveli do pojava domobranstva in kolaboracije, največ pozornosti pa je posvetil raziskavi kulturne in duhovne klime, ki je omogočila domobranstvo. Iz analize pesmi, člankov in govorov je prišel do predstave o temeljni vrednostni orientaciji domobrancov, ki jo opredeljujejo tri glavne kategorije: antikomunizem, katolicizem in nacionalizem. Antikomunizem je bil skupen vsem domobrancem in je najbolj opredeljujoča in v tem pogledu nеприметна kategorija, kar pa ne velja za katolicizem in za nacionalizem. Domobranci so bili po svoji intimni vrednosti opredeljenosti rodomljeni, a ker so zaradi antikomunizma sodelovali s sovražnikom slovenstva, z nemškim okupatorjem, je to vodilo do temeljne ambivalentnosti domobranskega vrednostnega sveta. Delovati kot domobranc je v veliki meri pomenilo delovati v nasprotju s svojim lastnim intimnim prepričanjem. Domobranci so bili po avtorjem mnemu razpeti med intimnim rodoljubjem in pobožnostjo ter javnim delovanjem, ki je bilo v nasprotju s temi vrednostnimi orientacijami. Ta razpetost prihaja do izraza tudi v odnosih do drugih, ki se po avtorjevi obsežni analizi kaže v neprestanih notranjih političnih konfliktih, na svoji način pa tudi v današnjih javnih polemikah, ki jih avtor analizira na koncu knjige.

MILAN MARKELJ

Zvezde v pritličju

"Počasi jih/ znašam na kup/ eno po eno/ da osvetlijo moj/ in mogoče tudi tvoj dan// Pravijo/ da zvezde ugašajo/ pa nič hudega/ poiskala bom nove/ (sicer imam najrajši tist/ kjer stanuje mali princ.)"

Citirana pesem ima naslov Zvezde v pritličju, tak naslov pa imata tudi pesniški cikel in pesniška zbirka, ki je pred kratkim izšla pri grosupelski Mondeni in o kateri je beseda. Avtorica zbirke, v kateri beremo o zvezdah na kupu v pritličju in seveda še o mnogih drugih in drugačnih rečeh in zadavah, je Miša Shaker, bolj ali manj novo ime na slovenskem pesniškem nebu. Pesnica se sama takole predstavlja v eni svojih pesmi: "...gospa srednjih let/ (ki) se je spomnila/ da bo pisala pesmi". In še vedno čaka, "potrežljivo čaka/ božji klic", ker bi neznansko rada "nekaj spremnila".

MILAN MARKELJ

Za osmi marec

Dekletom, mamam, babicam,
prijetljicam, deklicam
za osmi marec cvet vam dam,
naj srečen bo vesel vaš dan.
Naj bo vesel prelepi dan,
radosti poln in spoštovan,
brez vas življenje je pusto,
zvestobe vam podam roko.
Če kdaj prezre ponižanje,
pravice vaše nepriznane,
prelivale ste z nami kri,
za mir svobodo vseh ljudi.
Rodile borce ste heroje,
nahranile vojne rodove,
bil kmečkih mam je krah in hram,
počitek borcev težkih ran.

Še zdaj nam, dobre matere,
nov rod svobodno vzgajajte,
naj bo pošten pravičen red
ob ramah mladih nam za vzgled.
Če kdo bi zbudil spet pohlep,
hotel svoboden dom prezvel,
dekletom, ženam, materam,
vaš borbe vzor ne bo zaman.

RUDI MIKULIČ - ADAM

APLAZV NI OBVEZEN Brez priznanj

Na osrednjem črnomaljskem pririditvi ob slovenskem kulturnem prazniku je župan Andrej Fabjan podelil pet Župančičevih priznanj zaslужnim kulturnim delavcem. Metliški župan Branko Matkovič pa je pred koncertom metliške mestne godbe prav tako ob slovenskem kulturnem prazniku povabil že eno uro metliške ustvarjalce in poustvarjalce s kulturnega področja v prostore Ljudske knjižnice, kjer se jim je (ob priziku) zahvalil za delo v preteklem letu.

Že pred časom so člani nekdanjega metliškega izvršnega sveta razpravljalni o občinskih priznanjih za kulturne delavce. Dlje od tega niso prišli, kar je škoda. Priznanja bi bila gotovo vzpodbudo kar lepemu številu posameznikov, ki v Metliki vlečajo voz, natovorjen s kulturo. Ne smemo pozabiti, da v Metliki ni nihče posebej zaposlen za organizacijo kulturnega življenja, celo v občinski administraciji ni nikogar, ki bi bil poverjen za družbeno dejavnost. Dobršen del kulturnega bremena nosijo na svojih ramenih zaposlene dame v Ljudski knjižnici, drugi del pa zagunci posamezniki ter k delu nagnjeni redki učitelji. Pa kljub temu dejstvu Metlika ni kulturno zaspano mesto na jugu Slovenije, prej obratno.

S pripreditvami, ki se skozi vse leto zvrstijo tu, bi se gotovo ponašala kakšna večja slovenska občina, v kateri namenijo za kulturo znatno več denarja in v kateri ne manjka profesionalcev, ki jim je organizacija kulturnega življenja edini posel v edina skrb. Prav zato je čudno, da Metličani ne podeljujejo priznanj zaslужnim kulturnikom. Zadrege za posmenjanje priznanj ne bi smelo biti, saj so bili v Metliki rojeni tako pomembni možje, kot so: Engelbert in Alojz Gangl, Ivan in Anton Navratil, Osip Šest in Še kdo.

TONI GAŠPERIČ

PRIZNANJA CIVILNE ZAŠČITE

KOČEVJE - Ob 1. marcu, svetovnem dnevu civilne zaščite, je republiški štab za civilno zaščito podelil najbolj zaslужnim in prizadavnim na področju zaščite in reševanja iz kočevske občine priznanja: plaketo civilne zaščite je prejel Jože Pirman iz Kočevja za 16-letno odgovorno opravljanje dela zaporničarja na reki Rini; zlati znak civilne zaščite je dobil Anton Knavšček Dolgi vasi za dolgoletno uspešno delo pri zagotavljanju pripravljenosti gasilskega društva Dolga vas; srebrni znak civilne zaščite pa je prejela Majda Kolenc iz Vasi za 15-letno uspešno delo pri krepitvi in razvoju civilne zaščite v krajevni skupnosti Kostel; bronasti znak civilne zaščite je za prizadeno delo pri organizaciji in razvoju zaščite in reševanja prejel Antun Volf s Sel v osilniški občini.

L. MURN

Povomili o poštenem namenu

Kočevska občina je pristopila k ustanovitvi invalidskega podjetja - Večja možnost kontrole

KOČEVJE - Na zadnji seji kočevskega občinskega sveta so največ besedi namenili predlogu sklepa o pristopu občine k pogodbi o ustanovitvi invalidskega podjetja in rehabilitacijskega centra v Kočevju. Kljub številnim dvomom o povsem poštenem namenu kočevskih podjetij, ki ustanavljajo invalidske delavnice, je na koncu prevlada odločitev, da bo imela občina kot družbenik večjo možnost kontrole.

Kočevski župan Janko Veber je povedal, da država podpira razvijanje enega podjetja, ki bi zaposlovalo invalide. Dejal je, da gre za kompleksen način reševanja problematike invalidov, pri katerem naj bi občina kot soustanoviteljica novoustanovljene družbe z omejeno odgovornostjo sodelovala z najmanjšim deležem, v višini vsega le 150.000 tolarjev. Prav skupna vrednost ustanovitvenega kapitala, ki naj bi znašala le 1,5 milijona tolarjev, pa je pri svetnikih vzbudila dvom, da podjetja, ki imajo invalide, ustanavljajo invalidsko podjetje le zato, ker se želijo invalidov rešiti.

Takšnim mnenjem je oporekal Janez Pezdirc, ki je kot direktor kočevskega Trikona zatrdiril, da je interes njihovega podjetja dolgoročno rešiti invalide, za katere se čutijo odgovorni. Na pripombo Vinka Pintarja, da ga moti izredno široka dejavnost invalidskih

PRŠU JE TA VJELKI KEJDН

DOBREPOLJE - Obsežen projekt "Pršu je ta vjelki kejdн" pripravlja šolarji pred veliko nočjo. V njem bodo prikazali ljudske navade in običaje v Dobrepolski dolini za veliko noč pa tudi pred veliko nočjo in po njej. Učenci so razdeljeni na skupine, ki bodo prikazovale izdelovanje butaric, barvanje pirov, izdelovanje voščilnic itd. Nekateri že obiskujejo starejše ljudi in zbirajo podatke o praznovanju nekoč, drugi zbirajo stare voščilnice, tretji pa zapisujejo recepte za dobrepolske velikonočne dobrote. Na predstavitev projekta bodo s pomočjo kuharic pripravili razna jedila in razstavili gradivo, ki ga bodo zbrali s pomočjo mentorjev in zunanjih sodelavcev.

M. STEKLASA

Janševa SDSS bi prerazdeljevala kot Robin Hood

Predvolilni balončki

Predsednica in glavna tajnica IO Kluba seniorjev seniorov pri SDSS sta se na nek časopisni prispevku odzvali s pismom, v katerem sta med drugim navedli tudi nekaj statističnih podatkov o pokojninah. S statistiko sta skušali dokazati, da ima veliko število upokojencev privilegirane pokojnine in da je takih, če jih seštejete, kar 65.316. To seveda ni res, saj sta k pokojninam, ki jih dobivajo nekateri upokojenci pod ugodejšimi pogoji, prišteli tudi vojaške pokojnine, dodatke k izredno nizkim pokojninam, ki jih dobivajo upokojeni slovenski državljanji iz drugih delov bivše države, in akontacije pokojnin upokojencem, ki so bili zaposleni prav tam, pa so ostali brez sredstev za preživljaj, saj jim novonastale države njihovih pokojnin ne izplačujejo.

Kar sta storili, je tipična manipulacija s statistiko, ker sta: prvič povečali število takih pokojnin, drugič pa sta z namigovanji prepričevali bralce, da si lahko iz številk, ki sta jih navedli, kar sami izračunamo, kakšna sredstva bi se sprostila, če bi "znotraj sedanje mase sredstev za pokojnine najnižje pokojnine zvišali, najvišje pa znižali". Gospod Janša in obe funkcionalni njegovega seniorskega kluba objavljata, da bo, ko bo prišla njihova stranka na oblast, pokojninski sistem pravčnejše urejen. Kot Robin Hood, ka-li Zaboga, kje pa živijo! Kar tako enim jemati in dajati drugim je nemoralno dejanje, pa čeprav bi bila taka želja tlakovana z dobrimi nameni.

HARDVIK PIRNOVAR
Demokratska stranka Slovenije

PRISPEVEK K OHRANJANJU ČISTEGA OKOLJA - Kanižarica je bila do nedavnega le navadna vas, po uradnih spremembah pa je postala predmestje Črnomelja. Morda je prav to spodbudilo mlade, da so v tednu počitnic opravili veliko očiščevalno akcijo: pobrali so papirje, ki jih je do sedaj pokrival sneg, pometli pesek, ki je postal po cestah, uredili igrišče, zraven postaje, ki so jo obnovili, pa posadili ciprese. Pri obnovi postaje je les za nove klopi prispeval Kurivotrans iz Kanižarice, tamkajšnja trgovina Krajcar pa je dala plošče in barvo in malico, ki se je po napornem delu 25 udarnikom še kako prilegla. Veliko mimoidočih je mlade pohvalilo in spodbudilo, da so delo do konca in uspešno opravili. Mladi Kanižarčani obljubljajo, da bodo še naprej skrbeti za red v svojem kraju, in upajo, da jim bodo pri tem pomagali tisti, ki jim ni vseeno, v kakšnem okolju živijo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

RAZPIS POSOJIL ZA RAZVOJ OBRTI

LOŠKI POTOK - Znesek posojil iz občinskega proračuna in sredstev nove Ljubljanske banke za letos znaša 10 milijonov tolarjev, sredstva pa so namenjena za nakup in pridobivanje poslovnih prostorov, odpiranje delovnih mest, nakup in urejanje zemljišč, pridobivanje potrebnih dokumentacij in za obratna sredstva. Krepite do 5 let z dokaj ugodnimi obrestmi lahko dobijo zasebnički in podjetja v zasebni ali družbeni lasti ter občani občine Loški Potok, seveda pa imajo večje možnosti tisti s perspektivnejšimi programi, ki se bodo odločali za deficitarne dejavnosti, ki so izvozno usmerjene. Posameznik lahko dobi posojilo, ki ne sme presegati 30 odstotkov vrednosti investicije ali projekta.

DOLENJSKI LIST

VINOGRADI BODO KMALU OŽIVELI - Lani ob tem času je bila v vinogradih postorjenih večina spomladanskih del. Letošnja dolga zima pa je to onemogočila, tako da so prvi vinogradniki lotili rezanja šele bo koncu prejšnjega tedna. 81-letni Tone Jarkovič z Broda v Podbočju, ki ima vinograd na Šutenskem vrhu in v Zavodah nad Kostanjevico, je v mrzlih dneh pripravljal beke za privez trt. S preprosto pripravico je debelejše beke razcepil v štiri za vezanje primerne vitre. (Foto: M. Vesel)

Hitro v kandijsko bolnišnico!

Pomoč za padce z drevja, odrov ali kozolcev, zlome, poškodbe s samokresi, pretepe in nesreče z mlatilnimi stroji ter ob delu na parni žagi na Rogu

Dokler bolnišnica usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu januarja 1894 ni odprla svojih vrat, je bilo za ponesrečence vseh vrst na Dolenjskem hudo. Bili so odvisni od pomoči redkih zdravnikov, še večkrat pa od padarjev in drugih vaških zdravilcev. Skoraj ni bilo številke Dolenjskih novic, ki ne bi poročala tudi o raznih telesnih poškodbah.

Junijski 1895 so Novice zapisale:

"Z drevesa padel je v Bitni vasi 11-letni deček France Zorc, obvisel je na neki veji ter si pri tem raztrgal

ce objavile: "Z česenje padel je v Malenski vasi 28. junija 15-letni Dragotin Srbenik in si pri tej priložnosti zlomil levi nadlakt. - Pri zidanju v Toplicah padel je zidar France Suhadolc iz 9 metrov visokega odra in si izpahnil desno nogu v koku."

Hujšata so skupila ranjenca na pretepu, ki se je 21. julija popoldne "odvil v Vavti vasi: dva sta bila v boju nevarno ranjena z nožmi; pripeljali so jih bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji, kjer je jeden že drugi dan umrl v groznih bolezinah. Vzrok temu zločinu je bil, kar se žalibog tolkokrat zgodil, pregrešno znanje..."

Poročevalcu se je zelo potrebovalo k temu dopisati še tole: "Pri pretepu so ranili 28-letnega Franceta Novak in 20-letnega Andreja Štih. Prvi dobil je v celem 13 ran, in sicer po glavi, prsih, hrbtu, rokah in trebuhi. Najbolj nevarni bili sta na trebuhi, kajti iz obeh so izstopila čревa, katera so bila na petih krajin ranjena. Umrl je tretji dan pozneje za vnetjem potrebušnice vsled omenjenih ran. Drugi dobil je le dve rani, eno nepomenljivo na levem nadlaktu, drugo v ledji, kjer je bila koža in mišičje precej na dolgo prerezano..."

Samokresi so bili pred sto leti kar pogostokrat vzrok raznih nesreč. Tako jo je v avgustu 1895 skupil 21-letni Janez Matzelle iz Komarne vasi pri Črmošnjicah: "Popravil je samokres, ne vedoč, da je nabasan; nevarno orožje se je sprožilo - krogla in nekaj šibre šlo je imenovanemu v prsi ter ga takoj nevarno ranilo. Umrl je takoj dan pozneje."

Nesrečo je imel tudi 15-letni Anton Ovenc: vol ga je sunil z rogom v lice in mu raztrgal gornjo ušnico, desno lice in nos. Novice so 1.9.1895 zapisale še tole:

"Na Dobravi pri Kostanjevici padel je tesar Jože Pešić iz odra, ter padajoč zadel ob stojec kol in si pri tej priliki raztrgal mišičje v levi pazduhi. - Rešetarju Antonu Maru se je blizu Ribnici zvrnil voz; imenovan padel je na tla in izvilen desno nogo. - V Mokronogu poškodoval se je 26-letni dñnar Anton Strupek pri mlatilnem stroju.

TONE GOŠNIK

PRVIH STO LET NOVOMEŠKE BOLNIŠNICE

1894
1994

DOLENJSKI LIST 23

RAZBURLJIVIH ZAPLETOV NI MANJKALO - Za to so poleg ostalih poskrbeli glavni igralci amaterskega gledališča Prečna, ki se na sliki zabavajo na vrtu (od leve proti desni): Roman Kapš, Franci Plut, Urša Novak in Darja Kapš. Dokaz njihove dobre igre je bil tudi aplavz gledalcev že med samo predstavo, kar ni ravno pogosto. (Foto: N. Tišu)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

CETRTEK, 7. III.

SLOVENIJA 1

04.5 - 0.20 TELETEKST
0.00 VIDEO STRANI
0.15 OTROŠKI PROGRAM
OBLAČEK POHAJAČEK, 1/4
10.30 BATMAN, amer. nanič., 21/32
0.55 TEDENSKI IZBOR
SHINGALANA, avstral. dok. nadalj., 4/4
11.25 PO DOMAČE
0.00 Poročila
0.05 KOLO SREČE, ponov.
15.10 TEDENSKI IZBOR
ZASEBNO ŽIVLJENJE RASTLIN, poljudnoznan. serija, 2/6
16.00 PRO ET CONTRA
17.00 TV DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.00 IZZIVALCI, franc. nanič., 16/52
18.30 KOLO SREČE, TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.45 NOREC V MNOŽICI, amer. nanič., 11/16
0.30 TEDNIK
0.20 GLASBA NEMČIJE IN FRANCIJE V DUHU ČASA, 2. del
13.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
2.55 POSLOVNA BORZA
13.10 VDOVE, angl. nadalj., 1/12

SLOVENIJA 2

Opomba: Lillehammer: Superveleslalom (ž) 9.25; Superveleslalom (m) 12.25
0.00 Euronews - 10.45 Tedenski izbor: Izobraževalni program - 11.15 V žarišču; 11.30 Krizarske vojne, ang. dok. serija, 3/4; 14.00 Zajtrkovni krožek, amer. film; 16.35 Števci v množici, amer. nanič., 10/16; 17.00 Poljetje 1945, nadalj. - 18.00 Po Slo-vjenji - 18.45 Iziv, poslovna oddaja - 19.15 Zlati petelin, 1/6 - 20.05 V žarišču - 23.05 Okus po zločinu, angl. nanič., 9/10 - 21.25 Univerze - 23.15 Umetniški večer - 23.35 Slovenski jazz iz jazz kluba Gajobj. - 0.05 Biatlon, posnetek s Pokljuke

KANAL A

05 Novice - 8.15 Splošna praksa (ponov. 1. dela) - 0.00 Družina Adams (ponov.) - 10.25 Sirene ponov. 26. dela) - 11.15 Povezanost Velike Britanije celino (ponov.) - 11.45 Unpat (ponov.) - 16.00 Dnevnik - 17.00 Dance sesion (ponov.) - 17.30 Risana serija - 18.00 Splošna praksa (2. del. avstral. načina) - 19.00 Pika na A - 19.30 Družina Adams (49. amer. risane serije) - 20.00 Pot flamingov (amer. nanič.) - 20.55 Pomembneči (amer. film) - 23.00 Novice - 23.05 Gost pike na A - 0.00 CNN poroča

HTV 1

10.00 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubzen (serija) - 12.45 Ljubzen v Orient expresu (brit. film) - 13.35 Program za otroke in mladino - 16.45 Hrvaska ženska - 17.45 Kristalno cesarstvo (serija, 73/120) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Moč denarja - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Portreti (dok. oddaja) - 21.10 Glasbena oddaja - 22.15 Dnevnik - 22.35 Sliko na sliko - 23.05 Theatron - 1.35 Poročila

HTV 2

14.15 Video strani - 14.30 TV koledar - 14.40 In težje življenje (serija za mladino) - 15.25 Lillehammer: superveleslalom (posnetek) - 16.25 Evropska nogometna liga - 17.25 Federacija in konfederacija - 17.55 Rokomet (2) - 19.10 Risana - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kitajska plaža (serija) - 21.00 Reševit 911 (dok. serija) - 21.55 Od 24 - 22.25 Glasnik ljubzeni (brit. film)

PETEK, 8. III.

SLOVENIJA 1

9.15 - 1.00 TEletekst
0.30 VIDEO STRANI
0.45 OTROŠKI PROGRAM
ČIV, ČIV, ŠE DOLGO BOM ŽIV, 1/2
10.00 OTROCI ŠIRNEGA SVETA, amer. nanič., 20/26

0.25 TEDENSKI IZBOR
GLASBA NEMČIJE IN FRANCIJE V DUHU ČASA
11.20 JOE VERSUS VULCANO, amer. film

POROČILA

0.05 KOLO SREČE, ponov.
0.25 SVET NARAVE, angl. poljudnoznanstv. serija, 9/10

0.15 ORGLE NA SLOVENSKEM, 1. oddaja
0.45 STILNA ODDAJA: KDO JE MORJE? KAM VODIJO NAŠE STEZICE, oddaja tv Koper

1.00 DNEVNIK 1
1.10 OTROŠKI PROGRAM
LAHKIH NOG NAOKE, 5. oddaja

KATE IN ALLIE, angl. nanič., 1/22
0.30 HUGO - TV IGRICA

0.10 RISANKA
0.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
0.05 SORODNE DUŠI, angl. nanič., 1/21

0.20 POGLEJ IN ZADENI
0.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
0.00 BENNYJEV VIDEO, avstrijski film

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.30 Grace na udaru, 26/26 - 16.55 Shingalana, 5. del - 17.25 Veliki dosežki slov.

0.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Iziv, poslovna oddaja, ponov.; 12.45 V žarišču; 13.15 Umetniški večer, ponov.; 14.35 Srečanje z Venero, angl.-italij. film; 16.

UVELJAVLJANJE PRAVICE DO OTROŠKEGA DODATKA

Zakon o spremembah Zakona o družinskih prejemkih je do 1. 5. 1999 odmaknil uvedbo univerzalnega otroškega dodatka, ko bodo do otroškega dodatka upravičeni vsi otroci s prebivališčem v Republiki Sloveniji. Do tedaj se bo otroški dodatek še naprej dodeljeval v odvisnosti od socialnega statusa družine, v kateri otrok živi. Pravico do otroškega dodatka ima eden od staršev za otroka s prebivališčem v Republiki Sloveniji, in sicer do dopolnjenega 15. leta starosti, za starejšega otroka pa, če se šola, dokler ima status učenca ali rednega študenta, vendar najdalj do dopolnjenega 26. leta starosti. Za otroka z motnjami v telesnem in duševnem razvoju se pravica do otroškega dodatka podaljša do dopolnjenega 18. leta starosti.

VSTOPNI CENZUSI IN VIŠINA OTROŠKEGA DODATKA V LETU 1996 GLEDE NA POVPREČNI BRUTO MESEČNI DOHODEK NA DRUŽINSKEGA ČLANA V LETU 1995

bruto mesečni dohodek na družinskega člana v letu 1995	višina otroškega dodatka		
od vključno	manj kot	* v SIT	v % zajamčene plače
28.111	28.111	7.108	22
33.711	33.711	6.137	19
44.910	44.910	5.188	16
50.510	50.510	4.199	13
61.710	61.710	3.230	10
	123.196	2.261	7

* Nominalna višina otroškega dodatka od 1. 5. 1996, izražena v SIT, je izračunana ob predpostavki, da bo zajamčena plača v maju 1996 enaka zajamčeni plači v februarju, to je 32.300,00 SIT.

Pravico do otroškega dodatka uveljavlja tisti od staršev, pri katerem otrok živi oz. eden izmed staršev na podlagi medsebojnega sporazuma.

Zahtevki za otroške dodatke se vlagajo na posebnih obrazcih »Vloga za uveljavitev otroškega dodatka, ki so na voljo v vseh knjižarnah DZS. Posebna novost pri vlaganju zahtevkov v letošnjem letu je, da podatkov, ki jih bo vlagatelj vpisoval, ne bo več potrebno potrjevati pri posameznih organih, saj bo kontrola podatkov izvedena neposredno med Centrom za socialno delo in upravljalci podatkov (matično službo, upravo za javne prihodke). Edini podatek, ki ga bo potrebno še naprej potrjevati, so podatki o plačah in drugih izplačilih iz dela, ki jih bo potrjeval delodajalec.

Nove vloge bodo morali predložiti vsi dosedanji prejemnik kot tudi tisti, ki otroškega dodatka še ne prejemajo, najkasneje do 31. 3. 1996.

Pravice po spremenjenem zakonu bodo priznane od 1. 5. 1996 dalje z obveznostjo vsakoletnega preračuna v mesecu aprilu.

Pravico do otroškega dodatka uveljavljajo vlagatelji pri Centru za socialno delo, ki je krajenvno pristojen glede na otrokovo stalno prebivališče.

CENTER ZA SOCIALNO DELO KRŠKO BO V MESECU MARCU SPREJEMAL VLOGE OB VSEH DELOVNIH DNEH:

- ponedeljek in petek od 8. do 15. ure
- torek, sreda in četrtek od 8. do 18. ure

Pravočasno vloženi zahtevki bodo pogoj za uveljavitev pravic v zakonsko določenem roku.

CENTER ZA SOCIALNO DELO KRŠKO

DO LADE BREZ DENARJA
Ne razmetavajte denarja
Vprašajte pri nas, kjer
dobite LADO na gotovo
najugodnejši kredit!
Nudimo tudi kredite in
leasing za rabljena vozila.

Tel. 068/24-612

Pionir MKI, d.d., Novo mesto, Podbevkova ul. 15

VABI K SODELOVANJU

DIPLOMIRANEGA INŽENIRJA ELEKTROTEHNIKE

smeri energetika, po možnosti z opravljenim strokovnim izpitom in najmanj 5 let delovnih izkušenj iz področja izvajanja investicijskih del. Kandidat naj bi imel organizacijske sposobnosti tudi za delo z ljudmi. Zaposlitev nudimo za nedoločen čas s pogojem 6-mesečnega poizkusnega dela.

ter 1. VARILCE

2. MONTERJE CEVNIH INSTALACIJ

3. MONTERJE PREZRAČEVALNIH NAPRAV

s IV. stopnjo strokovne izobrazbe ustrezne smeri in vsaj 3 leta delovnih izkušenj iz področja, za katero so strokovno usposobljeni, za določen čas 6 mesecev, kasneje možna zaposlitev za nedoločen čas.

Kandidati naj svoje pismene vloge z življenjepisom in dokazili pošljejo na kadrovsko splošno službo Pionir MKI, d.d., Novo mesto, Podbevkova ul. 15, v roku 8 dni po objavi.

KRIŽCI

300 barvnih motivov za vezenje in pletenje

100 STRANI, 50 BARVNIH FOTOGRAFIJ PREDLOG, 180 x 255 mm
KNJIGO DOBITE V KNJIGARAH, PRI ZASTOPNIKIH - ALI PA JO
NAROČITE: telefon: 061/ 318 769 ali 133 85 27.

samo
2.390 SIT

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite spodnjo naročilnico in jo pošljite na naslov:

Dolenjski list, 68000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.

Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

✉ Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pismeno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu:

1996.

Datum:

Podpis:

DROGA PORTOROŽ
Živilska industrija, d.d.
Obala 27
66320 PORTOROŽ
objavlja

JAVNO ZBIRANJE PONUDB

za prodajo nepremičnine, poslovne stavbe, stavbnega zemljišča, ki se nahaja na parc. št. 255, 256, 257, vl. št. 666 k.o. Novo mesto, površine 2432 m², in sicer

za ponujeno ceno, ki znaša 150.000 DEM v SIT protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.

Za ogled nepremičnine ter podrobnejše informacije o stanju objektov in prodajnih pogojih dobijo interesenti pri vodji Kadrovsko-spolne službe na tel. št. (066) 70-713.

PISNA PONUDBA MORA VSEBOVATI:

- ponujeno ceno,
- plačilne pogoje, s tem da rok plačila ne sme biti daljši kot 8 dni od dneva sklenitve kupne pogodbe,
- za pravno osebo overjeni izpis iz sodnega registra, ki ne sme biti starejši od enega meseca, oziroma za fizične osebe potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije,
- potrdilo o vplačilu varščine,
- jamstvo prvovrstne banke.

Rok za zbiranje pisnih ponudb je 15 dni po objavi v dnevniku DELO in DOLENJSKEM LISTU. Ponudbe pošljite s priporočeno pošiljko v zapečateni ovojnici na naslov: DROGA PORTOROŽ, Živilska industrija, d.d., Vodja kadrovsko splošne službe, z oznako "DROGA - ponudba za odkup, ne odpaj!"

Vsak ponudnik mora plačati varščino v višini 5% najnižje ponujene cene, ki je objavljena, na žiro račun prodajalca št. 51410-601-13976 pri APP Portorož. Uspešemu ponudniku bo varščina vraćena v kupnino, drugim udeležencem pa bo vrnjena brez obresti takoj po končanem zbiranju ponudb.

Prodaja bo potekala po načelu "videno - kupljeno".

Najugodnejšega ponudnika bomo izbrali v 15 dneh po končanem zbiranju ponudb. Prednost pri izboru bo imel tisti ponudnik, ki bo ponudil višjo ceno in boljše plačilne pogoje.

Uspešni ponudnik mora skleniti kupno pogodbo v roku 8 dni po končanem izboru, zagotoviti garancijo prvovrstne banke, plačati kupnino v roku 8 dni po sklenitvi pogodbe. Če uspešni ponudnik ne bo sklenil pogodbe ali plačal kupnine v navedenem roku, bo prodaja razveljavljena, varščino pa obdrži prodajalec.

Prometni davek in vse morebitne druge dajatve ter stroške plača kupec.

Ta objava ne zavezuje prodajalca, da z najboljšim ponudnikom sklene kupno pogodbo glede nepremičnine, ki je predmet te objave.

PRODAJA ● SERVIS ● REZERVNI DELI

AVTOSERVIS MURN

Resslova 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

• Najugodnejši krediti že od TOM + 6%

Leasing

POSEBNA PONUBA

SWIFT

že za 14.990 DEM

BALENO

že za 18.990 DEM

SAMURAI LX

22.990 DEM

VITARA LX

31.490 DEM

VITARA 5

36.700 DEM

24.390

34.700

39.700

39.700

Pooblaščen servis

in prodaja rezervnih delov

VEČER ELEGANTNIH OBLEK

V počastitev 250-letnice novomeške gimnazije bodo letošnji gimnazijski maturanti (ob sodelovanju Gimnazije Novo mesto in manekenske skupine Helena ter s sponzorsko pomočjo zavarovalnice Tilia) pripravili kulturni večer s prikazom elegantnih oblek za vse priložnosti.

Prireditve bo v četrtek, 7. marca, ob 19.30 v gimnazijskem atriju. Še posebej vabijo maturante in njihove starše, saj bo na ogled velika ponudba oblek za maturantski ples.

MLADINSKA KNJIGA TRGOVINA, d.d. Ljubljana, Slovenska cesta 29

objavlja delovno mesto

TERENSKEGA KOMERCIALISTA

Od kandidatov pričakujemo, da imajo:

- srednjo izobrazbo ekonomike ali druge ustreerne smeri
- eno leto delovnih izkušenj
- vozniški izpit B-kategorije

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s šestmesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi v kadrovski službi Mladinske knjige Trgovina, d.d., Ljubljana, Slovenska c. 29.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po sprejemu sklepa pristojnega organa.

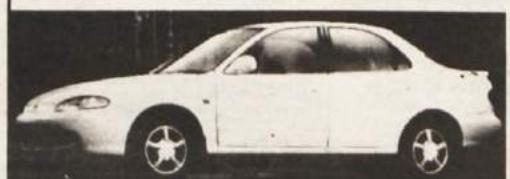
HYUNDAI

Komu mar moč brez značaja

Hyundai accent
že od 16.500 DEM s popustom

Neizmerno vaša

Hyundai lantra sedan
že od 24.700 DEM dalje,

Zato, ker se radi peljemo varno...

že od 14.350 DEM naprej

... smo se odločili za Škoda Felicia.

Najprej smo se odpeljali na preizkušnjo.

Mami je bila najbolj všeč bočna zaščita. Tako izpopolnjeno imajo samo najboljši.

Oče je bil navdušen nad varnostnim mehom in zavornim sistemom ABS (na voljo za doplačilo). Vsem skupaj pa je še posebej všeč, da je avto prijazen okolju.

Zakaj bi čakali?

Lahko vam ponudimo bogat izbor modelov Škoda Felicia.

In tudi cena je zelo ugodna. Že od 14.350 DEM naprej ali pa na kredit, ki ga ponuja Avtoimpex in pooblaščeni prodajalci.

Volkswagen Group

KUPON

100 YEARS

FUTURE BUILT ON TRADITION

Rad/a bi preizkusil/a Škoda Felicia pri najbližjem pooblaščenem prodajalcu.

Ime: _____
Primek: _____
Ulica: _____
Počna št.: _____ Kraj: _____
Podpis: _____

Kupon pošljite na naslov: AVTOIMPEX d.o.o., Celovška 150, 61000 Ljubljana, za preizkusno vožnjo; F5

Šestice ni več!

6

1000 Ljubljana 6210 Sežana
2000 Maribor 3331 Nazarje
4270 Jesenice 1380 Cerknica
5220 Tolmin 6216 Podgorje
9208 Fokovci 8250 Brežice

Od 1. marca 1996 so v Sloveniji nove poštne številke. Sprememba je enostavna. Nove poštne številke nimajo več dosedanje začetne šestice. Posebne poštne številke smo določili za največje uporabnike (podjetja), poenostavljeno pa je naslavljanje poštnih pošiljk za imetnike poštnih predalov in dostavo v mestih z več poštami. Vse te novosti smo za vas zbrali v posebnem priročniku **Poštne storitve in poštne številke v Republiki Sloveniji**. Priročnik vam bomo poslali na dom oziroma ga boste našli na vseh poštah.

6

Vaša pošta. POŠTA SLOVENIJE

Rent - a - limo

LINCOLN TOWNCAR, 9m DOLGA LIMUZINA
ZA SVEČANE PRILOŽNOSTI

PRIVOŠČITE SI
TRENUTEK
ZVEZDNIŠKEGA
ŽIVLJENJA

Informacije in naročila:
LANG COMERCE d.o.o.
WTC, Dunajska 156
61000 Ljubljana

Tel.&fax: 061/16-88-339

Rent - a - car
UGODNI NAJEMI OSEBNIH AVTOBILOV
IN KOMBINIRANIH VOZIL.
POPUSTI ZA DALŠE NAJEME.

EUROTEHNA TRGOVINA, d.o.o.
Ljubljana, Dunajska c. 21

objavlja prosto delovno mesto

TRGOVSKEGA POTNIKA
za področje Dolenjske in Bele krajine

Pogoji:

- V. stopnja strokovne izobrazbe komercialne smeri
- 2 leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Vloge z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh na naslov:

EUROTEHNA TRGOVINA, d.o.o., 61000 Ljubljana, Dunajska 21,
Kadrovska služba.

MINERALNA GNOJILA HYDRO

Strokovno gnojenje kmetijskih kultur je največja garancija za velik in kvalitetni pridelek. Upoštevajte navodila strokovnjakov, saj ima pravilno gnojenje največji vpliv na pridelek. HYDRO TMP tehnologija je zgrajena na dejstvu, da različna tla rabijo različna gnojila in da rastline dobijo hranila takrat, ko jih rabijo. Tako varujemo okolje in preprečujemo izpiranje nepotrebnega viška hranil in prihranimo na stroških.

- Če primanjkuje fosforja P vam priporočamo: NPK 6-30-18, NPK 6-31-13, NPK 4-35-12, NPK 2-40-6, NPK 3-37-10, NPK 7-32-7, NPK 5-35-5 itd.
- Če primanjkuje kalija K vam priporočamo: NPK 5-19-25, NPK 7-17-22, NPK 4-18-28, NPK 5-15-29, NPK 2-20-30, NPK 4-16-30, NPK 5-14-30 itd.
- Če enako primanjkuje fosforja P in kalija K, priporočamo: NPK 8-24-24, NPK 10-21-21, NPK 12-19-19, NPK 0-26-26 itd.
- Če potrebujejo več dušika N, priporočamo: NPK 24-4-4, NPK 22-6-6, NPK 20-9-9, KAN 27% N, UREA 46% N, Norveški soliter 15,5% N + 28% kalcija itd.
- Kaj pa če je v tleh dovolj dušika N, priporočamo: PK 0-23-30, PK 0-26-26, PK 0-30-21, PK 0-40-8, PK 0-9-48 itd.
- Kaj pa če je v tleh dovolj kalija K, priporočamo: NP 13-23-0, NP 4-39-0, NP 6-36-0, NP 12-26-0 itd.
- Zelo redko se zgodi, da primanjkuje enako dušika N, fosforja P in kalija K, samo takrat naj bo: NPK 15-15-15, NPK 13-13-13.
- Za posebne namene vam priporočamo specialna mineralna gnojila Hydro z mikroelementi: Kristalon, Magnitra, Tenso Fe, PG Mix itd.
- Izbirate lahko 5 vrst embalaže: razsuto (rinfuza), JUMBO vreče 500 kg, vreče 50 kg, vreče 50 kg na paletah in vrečke 3 kg.

Za mineralna gnojila HYDRO povprašajte vašega svetovalca ali zadrugo ali trgovca. Priporočamo, da naredite analizo vaše zemlje. Priporočamo vam, da ne kupujete poceni gnojil, ampak preračunajte, koliko je aktivnih hranil v gnojilu. Mineralna gnojila Hydro so visoko vodotopna nad 80% in večina jih vsebuje še magnezij Mg. Gnojila Hydro so izdelana po standardih Evropske unije, dobava je po 25 ton, cene so normalne in glede na kvaliteto konkurenčne.

HYDRO NORVEŠKA - vodilni in največji proizvajalec mineralnih gnojil na svetu. Stopite v korak z nam!

HYDRO TREBNJE SLOVENIJA
PIRAMIDA & HYDRO d.o.o. Trebnje
telefoni: 068 45 617,
0609 611 708,
0609 630 440

INTEL SERVIS - trgovina in storitve, d.o.o., Novo mesto, Župančičeve sprehajališče 1

razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE

Pogoji:

- V. ali VI. stopnja izobrazbe ekonomske smeri
- najmanj 5 let delovnih izkušenj v samostojnem delu
- poznavanje računovodskega del, povezanih z raznimi oblikami trgovine

Poskušno delo 3 mesece.

Plača po individualni pogodbi.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

PIONIR AVTOHIŠA
Servisno prodajni center Novo mesto d.d.

Pod Trško goro 83, Novo mesto

NAJUGODNEJŠI KREDITNI POGOJI
ZA R 5 NA DOLENJSKEM
OBRESTI OD R + 3 %

Bogata ponudba rabljenih vozil — ugodni kreditni pogoji do 4 let!

Informacije 068/324-533

**Mala Klinika
Cinizma**

**na
vašem
kanalu
v soboto
ob 18. uri
in po ciničnih željah
klinična ponovitev
v nedeljo ob 20. uri
in v sredo ob 21.30!**

kobra
Pooblaščen zastopnik za
svetovanje, montažo in
servis mobilnih
telefonskih naprav.
ŠMARJE 13, 68310 ŠENTJERNEJ
tel.: 068/81-118, fax: 068/81-119

P.E. Novo mesto
Ljubljanska 27 - BTC
tel.: 068/323-000

**CESTNO PODJETJE
NOVO MESTO
Ljubljanska 47
68000 Novo mesto**

VABIMO K SODELOVANJU

V našo delovno sredino vabimo nove sodelavce, ki so po poklicu **diplomirani inženirji geodezije, inženirji geodezije ali geometri**. Zaposlitev nudimo tudi pripravniku ustreznega poteka. V želji za bodoče sodelovanje pozivamo diplomante naštetih poklicev, da se oglasijo v našem podjetju. Če ste odločni, delavni, prijazni in iznajdljivi in vas veseli dinamično, natančno ter kreativno delo na področju geodetskih del, terenskih meritev in izdelave prometnih objektov, sprijemite izziv! Vloge z dokazili o izobrazbi in kratkim življenjepisom zbiramo na naslovu: Cestno podjetje Novo mesto, Ljubljanska 47, Splošno-kadrovska sektor, in to do 15. 3. 1996. Eventualne dodatne informacije dobite na telefon št. 068/321-732 ali 068/322-531. Ne pozabite na rok in se še danes oglasite!

tekstilna industrija, d.d.
Tovarniška 2
68330 Metlika

Upravni odbor Beti, d.d., Metlika, razpisuje prosto delovno mesto

GLAVNEGA DIREKTORJA

POGOJI:

- visoka šolska izobrazba
- aktivno znanje enega tujega jezika
- najmanj 5 let delovnih izkušenj pri vodilnih delih v gospodarstvu
- sposobnosti vodenja in organiziranja dela
- da uživa ugled dobrega gospodarstvenika, kar izkaže z ustrezimi referenci

Delovno mesto se razpisuje za 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh od datuma razpisa.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po sprejemu sklepa UO.

Prijave zbira kadrovska služba BETI, Metlika, Tovarniška 2.

INTARA BORZNOPOSREDNIŠKA HIŠA, D.D.

**MNOGI SO PREKO NAS
ŽE VNOVČILI svoj CERTIFIKAT. TO LAHKO STO-
RITE TUDI VI!**

- Odkup in prenos lastništva delnic Mercatorja
- Trgovanje z delnicami Kolinske
- Informacije o privatisacijskih delnicah
- Upravljanje premoženja strank

INTARA — PRAVA IZBIRA
Tel.: (061) 137-73-73, 137-
74-74,
137-75-75, 173-44-44
Fax: (061) 173-44-80

VIZIJA POSTALA DELNIČAR KRKE

Vizija je v javnih prodajah za gotovino kupila delnice Krke, tovarne zdravil iz Novega mesta, Leka in Petrola iz Ljubljane
V dosedanjem poteku privatizacije je na dveh javnih dražbah, kjer je sodelovala, kupila delež devetih podjetij, med katerimi so najpomembnejši nakupi paketov delnic podjetij **Intereurope iz Kopra, Lisce iz Sevnice, Konfekcije Komet iz Metlike in IGM Strešnik iz Dobruške vasi**. Poleg sodelovanja na javnih dražbah je DPB Vizija, pooblaščena investicijska družba, v okviru javnih prodaj za gotovino kupila tudi delnice uspešnih podjetij, kot so Krka, tovarna zdravil iz Novega mesta, Lek, tovarna farmacevtskih izdelkov, d.d., Ljubljana, in Slovenska naftna družba Petrol iz Ljubljane. Navedeni nakupi delnic predstavljajo majhen delež v strukturi naložb DPB Vizije, je pa iz tega razvidno, da Vizija uresničuje zastavljenou nalčbeno politiko — vlaganje v najuspešnejša podjetja.

Z VIZIJO POSTANITE DELNIČAR KRKE, LEKA, PETROLA, INTEREVOPE...

Kako vložiti certifikat v VIZIJO za delnice II. emisije

Spoštovani lastniki certifikatov!

Radi bi Vam olajšali vpis certifikatov za delnice II. emisije, zato smo za Vas pripravili pooblastilo, ki Vam omogoča, da zase in svoje otroke, znance in prijatelje tudi po pošti vpišete svoj certifikat v domačo družbo. Z vpisom v Vizijo ostane denar doma, na našem področju.

Postopek vpisa je preprost:

1. Izpolnite in podpišite pooblastilo.
2. Po pošti pošljite na naslov **VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novi trg 5, 68000 Novo mesto**:
  - izpolnjeno in podpisano pooblastilo,
  - certifikat (obvestilo SDK).
3. Vpis za Vas izvrši VIZIJA, ki Vam potrdilo o vpisu vrne po pošti.

Izjava:

Pooblaščam VIZIJO, družbo za upravljanje investicijskih skladov d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, za vpis in vplačilo delnic II. emisije v DPB Vizijo, pooblaščeno investicijsko družbo, d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, do vrednosti, ki jo navajam v ustreznih rubriki pooblastila. Istočasno pooblaščam Vizijo, družbo za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novo mesto, za uresničevanje glasovalne pravice iz vplačanih delnic II. emisije v mojem imenu in za svoj račun na skupščini DPB Vizije, pooblaščene investicijske družbe, d.o.o., Novo mesto.

Izpolnjevanje pooblastila za mladoletnike in ostale opravilno nesposobne osebe

Pri pooblastilu za vpis certifikata mladoletnika ali opravilno nesposobne osebe se za vpis imetnika certifikata uporabijo podatki mladoletne osebe oz. opravilno nesposobne, pooblastilo pa podpiše eden od staršev oz. skrbnikov. Nad podpis je potreben z velikimi tiskalnimi črkami napisati ime in priimek podpisnika.

POOBLASTILO

IMETNIK CERTIFIKATA
(priimek in ime s tiskanimi črkami)

NASLOV IMETNIKA

EMŠO

Na podlagi lastninskega certifikata vpisujem: SIT

DAN MESEC LETO

KRAJ

PODPIΣ IMETNIKA CERTIFIKATA ALI ENEGA OD STARŠEV ZA MLADOLETNEGA OTROKA

VIZIJA USPEŠNO ZAKLJUČILA POSLOVNO LETO

Poslovanje prvega sklada DPB VIZIJA, PID, d.d., in VIZIJE, družbe za upravljanje investicijskih skladov, je bilo v letu 1995 uspešno. Glede na to, da več kot polovica vloženih certifikatov prvega sklada še ni izkorisčenih (zamenjanih za delnice podjetij) in da so bili z ustanovitvijo sklada in družbe za upravljanje v preteklem letu predvsem stroški, je sklad, PID VIZIJA, d.d., posloval pozitivno predvsem zaradi minimalnih stroškov in obračunane le polovične provizije družbi za upravljanje. VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, ki upravlja z DPB VIZIJO PID, d.d., ima po zakonu in prospektu možnost obračunati 2-odst. upravljalško provizijo od porabljenih certifikatov, vendar pa se za to ni odločila, saj bo pokrila svoje (resda skrajno racionalne) stroške poslovanja v preteklem letu tudi s polovично upravljalško provizijo. Obračuna poslovanja sklada in družbe za upravljanje še nista revidirana, čaka pa ju še razprava in potrditev na organih upravljanja. Poleg poslovanja najbolj zanima delničarje VIZIJE, kdaj lahko pričakujejo prve dividende in kdaj bodo lahko trgovali s svojimi delnicami.

Zaradi časovne zakasnitve pri lastninjenju se odmika tudi odgovor na vprašanje o dividendah in trgovjanju z delnicami. Sredi aprila bo tako šele 5. javna dražba delnic v lasti Sklada RS za razvoj, v katere se lahko investirajo lastninski certifikati, vloženi v VIZIJO. Na prvih štirih dražbah je VIZIJA zamenjala 45 odst. zbranih lastninskih certifikatov prvega sklada. Dokler ne bo zamenjala vseh certifikatov, dividend ni mogoče pričakovati. Družba za upravljanje si bo prizadevala vložiti certifikate v delnice podjetij čimprej, vendar pa ne za vsako ceno, saj bi tako lahko skladu povzročila izgubo in namesto dividend ter ohranjanja vrednosti delničarji nihovo znižanje. Z delnicami VIZIJE bodo lahko delničarji trgovali, ko bodo njene delnice uvrščene v kotacijo na borzi. S postopkom za uvrstitev delnic VIZIJE v kotacijo na borzi bo mogoče začeti šele potem, ko bodo porabljeni vsi certifikati. VIZIJA si bo prizadevala, da bo to storila čimprej oz. takoj ko bo mogoče, vendar pa tega ni mogoče pričakovati v letosnjem letu.

Z VIZIJO lahko še vedno postanete delničar KRKE, PETROLA, TERM ČATEŽ, LISCE, KOMETE, INTEREVOPE, IGM STREŠNIKA, KOLINSKE, ISTRABENZA...

DOLENJSKI LIST

ZAHVALA

Po kratki in hudi bolezni nas je v 81. letu starosti zapustil naš

LUDVIK LAVRIČ

Sela 15 pri Dolenjskih Toplicah

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter nam izrazili sožalje. Posebna zahvala sosedama Anici Bučar in Tončki Pustovrh ter ostalim sovaščanom, ravnatelju OŠ Smarjeta g. Jožetu Pečniku in sodelavcem, g. župniku iz Dolenjskih Toplic. Zahvala tudi pogrebnu podjetju Sonje Novak.

Žaluoči: hčerka Majda, vnukinja Nadja in ostalo sorodstvo

Obboleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega Jožeta se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem za darovano cvetje, sveče ter izrečeno sožalje. Posebna zahvala delavcem CS, d.o.o., Cikava, Dinosa Novo mesto, AMZS Otočec, VVO Novo mesto, Sodavičarstvu More, OŠ Bršljin 6. in 8. razredu, pevskemu zboru Šmil, osebju Interne bolnišnice in gospodu župniku za besede slovesa. Iskrena hvala sovaščanom za nesobično pomoč ter vsem tistim, ki so ga pospremili na zadnji poti.

Žaluoči v imenu vsega sorodstva: žena Slavka, hči Maja in sin Jožko

ZAHVALA

Spomin je duh, ki vate dahne,
spomin je cvet, ki ne ugasne,
sonce vedno naj te greje,
pomlad ti vedno naj cvete
za listom list, za dnevom dan.

zakaj nihče ne ve,
zakaj življenje je končano.
Dom je tih in nem, ko
dragega Jožeta ni v njem.

V 38. letu starosti nas je zapustil naš dragi sin, mož, oči, brat, stric, bratranec in boter

JOŽE GERDENC

iz Gor. Karteljevega 14, Novo mesto

Obboleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega Jožeta se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem za darovano cvetje, sveče ter izrečeno sožalje. Posebna zahvala delavcem CS, d.o.o., Cikava, Dinosa Novo mesto, AMZS Otočec, VVO Novo mesto, Sodavičarstvu More, OŠ Bršljin 6. in 8. razredu, pevskemu zboru Šmil, osebju Interne bolnišnice in gospodu župniku za besede slovesa. Iskrena hvala sovaščanom za nesobično pomoč ter vsem tistim, ki so ga pospremili na zadnji poti.

Žaluzije, rolete ter lamelne zavese izdelujemo in montiramo po zelo ugodni ceni. Možnost plačila na ček. Tel. 068/44-662.

Tesnjenje oken in vrat. 30% prihranka pri kurjavi. 10 let granacie. Tel. 061/813-553 814-913

V SPOMIN

14. marca bo minilo 10 let, odkar nas je zapustila naša draga mama

NEŽA PLUT

Iskrena hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu, prižigate sveče in pokladate cvetje.

Hčerka Milka, sin Tone in ostalo sorodstvo

Idrija, Gor. Dobravice

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

FRANČIŠKA PAVLIČ
roj. Šusteršič
iz Grb 2, Šentjernej

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali, pokojni darovali cvetje, sveče in za sv. maše. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred in zdravniškemu osebju

Visceralnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

ANGELA ČRNIČ
roj. Dragoš
Semiška 2, Črnomelj

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala osebju Doma starejših občanov Črnomelj.

Žalujoči: hčerki Mira in Cvetka ter sin Drago z družinami, vnuki in pravnuki

ZAHVALA

V 66. letu starosti je za vedno zaspal moj dragi oče

TONE ŠUSTER
iz Črnomelja, Heroja Starice 15

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki so ga spoštivali in imeli radi, pokojnemu v življenju kaj dobrega storili, mi izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje, vence in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Posebna hvala sodelavcem iz Bela ter sindikatu Nedovisnost in gospodniku Antonu Planincu. Najlepša hvala prijateljem iz NIX motokluba, kolegom z Loke, krajanom z Rožič Vrh in dobremu sosedu Brajku. Lepa hvala pevskemu zboru, izvajalcu Tišine, g. Jožetu Maleriču za organizacijo pogreba in gospodu dekanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Sin Tone, sestra Majda in ostalo sorodstvo

Črnomelj, 28.2.1996

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, taho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

V 50. letu starosti nas je prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, dedi, brat, stric in svak

ANTON BREZNIČ

iz Metlike, Ul. 1. maja 5

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za nesobično pomoč v najtežjih trenutkih, vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrazili sožalje, počastili njegov spomin s cvetjem in svečami ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala osebju Internega od delka bolnišnice Novo mesto, Beti Methika, g. Piškuriču in g. Kočevarju za pomoč, Gasilskemu društvu Metlika, pevskemu zboru za lepo zapete žalostinke, g. Janžekoviču za zaigrano Tišino in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Pomlad v vinograd tvoj bo prišla in čakala, da prideš ti, sedla bo na rožna tla in zajokala, ker tebe ni.

V 68. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

FRANC ŽUGELJ

s Talčjega Vrha 8 pri Črnomelju

Zbolečino v srcu se zahvaljujemo sorodnikom in vsem, ki ste ga v času težke bolezni obiskovali in mu lajšali trpljenje. Zahvalo smo dolžni osebju ZD Črnomelj, posebno dr. Mananu in patronažni sestri Zvonki. Iskreno se zahvaljujemo družinama Suhorepec in Lazar, gasilskim društvom Talčji Vrh, Rožič Vrh, Rodine, Petrova vas, ZB Talčji Vrh, gospornikom Hitijevi, Vlahoviču, Žuglu, pevkam za ganljivo petje, g. kaplanu za lepo opravljen obred, g. Hitiju za organizacijo pogreba, gasilcem za pokop in vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat, stric, tast in svak

MARJAN DRAGMAN

iz Stranske vasi 40

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovan cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem Tiskarne Vesel, ZB, pevcem, gasilcem, gosporniku Francu Hrovatiču in g. kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

18. februarja 1996 se je poslovil od nas moj dragi mož

LOJZE PERPAR
iz Mrzle Luže 2, Trebnje

Zahvaljujemo se vsem, ki ste mi izrazili sožalje. Iskrena hvala zdravstvenim delavcem bolnice Novo mesto za lajšanje bolečin v vsem, ki ste pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti ali kakorkoli počastili njegov spomin.

Žalujoča žena Lojzka v imenu sorodstva

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, tast, brat, svak in stric

JOŽE SIMONIČ

Velika Lahinja 9

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali vence, cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala osebju Pljučnega oddelka bolnice Novo mesto. Zahvaljujemo se sodelavcem EKI Črnomelj, MKZ Črnomelj, Beti Črnomelj, Komunalni Črnomelj, GD Butoraj, gospornikoma za izrečene besede slovesa, pevcem za zapete žalostinke ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Po težki bolezni je v 76. letu prenehala biti plemenito srce naše drage mame, stare mame, prababice in tašče

MARIJE KMET
roj. Kastelic
iz Mihovca 1 pri Podgradu

Iskrena hvala vsem, ki ste našo mamo pospremili na zadnji poti in z nami delili žalost. Hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in sveče. Posebna zahvala velja sodelavcem Krke, Revoza, Cestnega podjetja ter kolektivu Dolenjkinega Marketa Drska. Zahvalo smo dolžni tudi sosedi Anici, osebju Nevrološkega oddelka novomeške bolnišnice, pevcem, gosporniku g. Murnu, g. župniku ter Novakovim grebenikom za lepo opravljen pogreb.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 66. letu starosti je za vedno zaspal moj dragi oče

TONE ŠUSTER
iz Črnomelja, Heroja Starice 15

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki so ga spoštivali in imeli radi, pokojnemu v življenju kaj dobrega storili, mi izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje, vence in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala sodelavcem iz Bela ter sindikatu Nedovisnost in gospodniku Antonu Planincu. Najlepša hvala prijateljem iz NIX motokluba, kolegom z Loke, krajanom z Rožič Vrh in dobremu sosedu Brajku. Lepa hvala pevskemu zboru, izvajalcu Tišine, g. Jožetu Maleriču za organizacijo pogreba in gospodu dekanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Sin Tone, sestra Majda in ostalo sorodstvo

Črnomelj, 28.2.1996

ZAHVALA

Kako zelo nam manjkašti, povsod te iščejšo oči, v domovih naših je praznina. Spomin na tebe že živi, čeprav te več med nami ni...

V 38. letu starosti nas je zapustil dragi mož in ati, sin, brat in stric

JOŽE KRALJ

iz Herinje vasi 18 a

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za podarjeno cvetje, sveče, denarno pomoč in za izrečeno sožalje. Hvala gosporniku Jožefu, g. župniku za lepo opravljen obred in vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Milena, sinova Marko in Mitja in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Oko suho me peče, saj solza več ne teče. V prsih nas boli, ker tebe, ata, več med nami ni...

V 88. letu nas je v bolečinah zapustil naš dragi oče, dedek, pradedek, stric, tast in svak

STANISLAV ŠTIMPFEL
z Velike Strmice 13
pri Trebelnem

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjene sveče in svete maše ter vsem tistim, ki ste molili ob našem očetu. Zahvaljujemo se sodelavcem Litostroja in gostilni Opara za podarjeno cvetje, pevskemu zboru Trebelno za zapete žalostinke in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Posebna zahvala sosedom Igličevim, ki so nam stali ob strani. Vsem, ki ste pospremili očeta na zadnji poti, najlepša hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 7. marca - Tomaž
Petek, 8. marca - dan žena, Janez
Sobota, 9. marca - Frančiška
Nedelja, 10. marca - Viktor,
40 mučenikov
Ponedeljek, 11. marca - Krištof
Torek, 12. marca - Gregor
Sreda, 13. marca - Kristina
LUNINE MENE
12. marca ob 18.15 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 7. in 8.3. (ob 18. uri) romantični film Don Juan Demarco. 7. in 8.3. (ob 20. uri) ter 9. in 10.3. (ob 18. in 20. uri) komedija Ameriški predsednik. Od 11. do 13.3. (ob 20. uri) kriminalni akcijski film Vročina.

ČRNOMELJ: 8.3. (ob 20. uri) in 9.3. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Hvala za vse. 10.3. (ob 18. in 20. uri) ameriška romantična ko-

medija Don Juan Demarco.
KOSTANJEVICA: 9.3. (ob 18. uri) romantični film Sprehod v oblakih. 10.3. (ob 18. uri) film Mreža. 13.3. (ob 18. uri) triler Sedem.

KRŠKO: 7.3. (ob 19. uri), 8.3. (ob 20. uri) in 10.3. (ob 18. uri) ameriška komedija Corina.

METLIKA: 9.3. (ob 18. in 20. uri) ameriška romantična komedija Don Juan Demarco. 10.3. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Hvala za vse.

NOVO MESTO: Od 7. do 10.3. (ob 16. uri) drama Nevarna srca. Od 7. do 10.3. (ob 18. uri in 20.5) kriminalni akcijski film Vročina.

SEMIČ: 10.3. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Dredd.

STRAŽA: 7.3. (ob 19. uri), 8.3. (ob 20. uri) ciklus filmov K. Kieslowskega: Tri barve - rdeča. 9.3. (ob 20. uri) in 10.3. (ob 18. uri) romantična komedija Ko si spal.

SENTJERNEJ: 8.3. (ob 18. uri) romantični film Sprehod v oblakih. 8.3. (ob 20. uri) film Mreža.

ca, je pa mrak in veliko teme, mori serijski morilec. Umore rešujeta nič kaj skladna detektiva. Ostareli Morgan Freeman je samski, umirjen, izobražen in moralen gospod, ki ga pred upokojitvijo in težko pričakanim pobegom na mimo podeželje loči le še nekaj dni. Zamenjal ga bo mladi Brad Pitt, aroganten, iščav, nekulitiviran smrek, ki ga razganja od potrebe po samopotrjevanju svojega nabreklega ega. Prvi je metodičen in sistematičen, drugega zanima samo čim hitrejši zakljukček na logi. Temnopoliti Freeman je pojem kredibilnosti, razumnik, ki je utrujen od svinjarje tega sveta. Klasična vloga. Pitt je enako zoprn kot njegov lik, ki se mu vsebinsko kar piše na kožo. Mali je pač "kmeto", zahojen prepotentni japi, lepi in idealni beli dečko. Umori so zapleteni, uganskarski, polni simbolov in namigov. Odgovori in sledi so v knjigah, pravzaprav v knjižnici, kamor hodi Freeman brskat po Danteju, Shakespeare in Stari zavezni. Ob spremljavi Bacha, prosim. Poklon modrosti in lepoti. Vsaka smrt je pripravljena in aranžirana tako dovršeno, perfekcionistično konceptualno, da jemlje sapo. Tlhožitja groze spomnijo na dekadentno estetiko razpadajočega pri Petru Greñawawayu, rumena in žarka svetloba pa na dela tandemu Jeunet in Caro. Jasno, saj je film posnel njun sne malec Darius Khondji. Plus fantastično živčna uvodna špicica. Plus na plus.

TOMAŽ BRATOŽ

Res je, kar so vam povedali vsi, ki so ga že videli. Sedem ni kar tako. Večina se nanj odziva z navdušenjem. Toda zlahka ga tudi zasovražite, ker vas je zamoril za cel teden, ali pa se predate melanholiji brezupa, v katerem gledalci zapadajo prav tako množično kot v prvo ali drugo. Skorajda pa se vam ne more zgoditi, da bi bili ob njem preprosto neprizadeti, ravnodušni. Sedem se nameči zapisuje v samo "špico" lanske holivudske A produkcije in je eden tistih filmov, ki jih ob koncu celoletne bire štejemo na prste ene roke in se pri tem zadovoljno muzamo.

Sedem smrtnih grehov je scena ristična, režišerska, scenografska in več ali manj tudi igralska velemojsstvena. Zgodbo je spisal Andrew Kevin Taylor, diplomirani filafil, ki predtem v tem poslu ni naredil bogje kaj, začel pa je kot prodajalec plošč. Prišel je daleč in napisal temačen, toda svež in atraktiv sinopsis, poln bibličnih elementov. V velemestu tesnobnega vzdusja, kjer vedno dežuje, ni son-

ca, je pa mrak in veliko teme, mori serijski morilec. Umore rešujeta nič kaj skladna detektiva. Ostareli Morgan Freeman je samski, umirjen, izobražen in moralen gospod, ki ga pred upokojitvijo in težko pričakanim pobegom na mimo podeželje loči le še nekaj dni. Zamenjal ga bo mladi Brad Pitt, aroganten, iščav, nekulitiviran smrek, ki ga razganja od potrebe po samopotrjevanju svojega nabreklega ega. Prvi je metodičen in sistematičen, drugega zanima samo čim hitrejši zakljukček na logi. Temnopoliti Freeman je pojem kredibilnosti, razumnik, ki je utrujen od svinjarje tega sveta. Klasična vloga. Pitt je enako zoprn kot njegov lik, ki se mu vsebinsko kar piše na kožo. Mali je pač "kmeto", zahojen prepotentni japi, lepi in idealni beli dečko. Umori so zapleteni, uganskarski, polni simbolov in namigov. Odgovori in sledi so v knjigah, pravzaprav v knjižnici, kamor hodi Freeman brskat po Danteju, Shakespeare in Stari zavezni. Ob spremljavi Bacha, prosim. Poklon modrosti in lepoti. Vsaka smrt je pripravljena in aranžirana tako dovršeno, perfekcionistično konceptualno, da jemlje sapo. Tlhožitja groze spomnijo na dekadentno estetiko razpadajočega pri Petru Greñawawayu, rumena in žarka svetloba pa na dela tandemu Jeunet in Caro. Jasno, saj je film posnel njun sne malec Darius Khondji. Plus fantastično živčna uvodna špicica. Plus na plus.

TOMAŽ BRATOŽ

Res je, kar so vam povedali vsi, ki so ga že videli. Sedem ni kar tako. Večina se nanj odziva z navdušenjem. Toda zlahka ga tudi zasovražite, ker vas je zamoril za cel teden, ali pa se predate melanholiji brezupa, v katerem gledalci zapadajo prav tako množično kot v prvo ali drugo. Skorajda pa se vam ne more zgoditi, da bi bili ob njem preprosto neprizadeti, ravnodušni. Sedem se nameči zapisuje v samo "špico" lanske holivudske A produkcije in je eden tistih filmov, ki jih ob koncu celoletne bire štejemo na prste ene roke in se pri tem zadovoljno muzamo.

Sedem smrtnih grehov je scena ristična, režišerska, scenografska in več ali manj tudi igralska velemojsstvena. Zgodbo je spisal Andrew Kevin Taylor, diplomirani filafil, ki predtem v tem poslu ni naredil bogje kaj, začel pa je kot prodajalec plošč. Prišel je daleč in napisal temačen, toda svež in atraktiv sinopsis, poln bibličnih elementov. V velemestu tesnobnega vzdusja, kjer vedno dežuje, ni son-

ca, je pa mrak in veliko teme, mori serijski morilec. Umore rešujeta nič kaj skladna detektiva. Ostareli Morgan Freeman je samski, umirjen, izobražen in moralen gospod, ki ga pred upokojitvijo in težko pričakanim pobegom na mimo podeželje loči le še nekaj dni. Zamenjal ga bo mladi Brad Pitt, aroganten, iščav, nekulitiviran smrek, ki ga razganja od potrebe po samopotrjevanju svojega nabreklega ega. Prvi je metodičen in sistematičen, drugega zanima samo čim hitrejši zakljukček na logi. Temnopoliti Freeman je pojem kredibilnosti, razumnik, ki je utrujen od svinjarje tega sveta. Klasična vloga. Pitt je enako zoprn kot njegov lik, ki se mu vsebinsko kar piše na kožo. Mali je pač "kmeto", zahojen prepotentni japi, lepi in idealni beli dečko. Umori so zapleteni, uganskarski, polni simbolov in namigov. Odgovori in sledi so v knjigah, pravzaprav v knjižnici, kamor hodi Freeman brskat po Danteju, Shakespeare in Stari zavezni. Ob spremljavi Bacha, prosim. Poklon modrosti in lepoti. Vsaka smrt je pripravljena in aranžirana tako dovršeno, perfekcionistično konceptualno, da jemlje sapo. Tlhožitja groze spomnijo na dekadentno estetiko razpadajočega pri Petru Greñawawayu, rumena in žarka svetloba pa na dela tandemu Jeunet in Caro. Jasno, saj je film posnel njun sne malec Darius Khondji. Plus fantastično živčna uvodna špicica. Plus na plus.

TOMAŽ BRATOŽ

Res je, kar so vam povedali vsi, ki so ga že videli. Sedem ni kar tako. Večina se nanj odziva z navdušenjem. Toda zlahka ga tudi zasovražite, ker vas je zamoril za cel teden, ali pa se predate melanholiji brezupa, v katerem gledalci zapadajo prav tako množično kot v prvo ali drugo. Skorajda pa se vam ne more zgoditi, da bi bili ob njem preprosto neprizadeti, ravnodušni. Sedem se nameči zapisuje v samo "špico" lanske holivudske A produkcije in je eden tistih filmov, ki jih ob koncu celoletne bire štejemo na prste ene roke in se pri tem zadovoljno muzamo.

Sedem smrtnih grehov je scena ristična, režišerska, scenografska in več ali manj tudi igralska velemojsstvena. Zgodbo je spisal Andrew Kevin Taylor, diplomirani filafil, ki predtem v tem poslu ni naredil bogje kaj, začel pa je kot prodajalec plošč. Prišel je daleč in napisal temačen, toda svež in atraktiv sinopsis, poln bibličnih elementov. V velemestu tesnobnega vzdusja, kjer vedno dežuje, ni son-

ca, je pa mrak in veliko teme, mori serijski morilec. Umore rešujeta nič kaj skladna detektiva. Ostareli Morgan Freeman je samski, umirjen, izobražen in moralen gospod, ki ga pred upokojitvijo in težko pričakanim pobegom na mimo podeželje loči le še nekaj dni. Zamenjal ga bo mladi Brad Pitt, aroganten, iščav, nekulitiviran smrek, ki ga razganja od potrebe po samopotrjevanju svojega nabreklega ega. Prvi je metodičen in sistematičen, drugega zanima samo čim hitrejši zakljukček na logi. Temnopoliti Freeman je pojem kredibilnosti, razumnik, ki je utrujen od svinjarje tega sveta. Klasična vloga. Pitt je enako zoprn kot njegov lik, ki se mu vsebinsko kar piše na kožo. Mali je pač "kmeto", zahojen prepotentni japi, lepi in idealni beli dečko. Umori so zapleteni, uganskarski, polni simbolov in namigov. Odgovori in sledi so v knjigah, pravzaprav v knjižnici, kamor hodi Freeman brskat po Danteju, Shakespeare in Stari zavezni. Ob spremljavi Bacha, prosim. Poklon modrosti in lepoti. Vsaka smrt je pripravljena in aranžirana tako dovršeno, perfekcionistično konceptualno, da jemlje sapo. Tlhožitja groze spomnijo na dekadentno estetiko razpadajočega pri Petru Greñawawayu, rumena in žarka svetloba pa na dela tandemu Jeunet in Caro. Jasno, saj je film posnel njun sne malec Darius Khondji. Plus fantastično živčna uvodna špicica. Plus na plus.

TOMAŽ BRATOŽ

Res je, kar so vam povedali vsi, ki so ga že videli. Sedem ni kar tako. Večina se nanj odziva z navdušenjem. Toda zlahka ga tudi zasovražite, ker vas je zamoril za cel teden, ali pa se predate melanholiji brezupa, v katerem gledalci zapadajo prav tako množično kot v prvo ali drugo. Skorajda pa se vam ne more zgoditi, da bi bili ob njem preprosto neprizadeti, ravnodušni. Sedem se nameči zapisuje v samo "špico" lanske holivudske A produkcije in je eden tistih filmov, ki jih ob koncu celoletne bire štejemo na prste ene roke in se pri tem zadovoljno muzamo.

Sedem smrtnih grehov je scena ristična, režišerska, scenografska in več ali manj tudi igralska velemojsstvena. Zgodbo je spisal Andrew Kevin Taylor, diplomirani filafil, ki predtem v tem poslu ni naredil bogje kaj, začel pa je kot prodajalec plošč. Prišel je daleč in napisal temačen, toda svež in atraktiv sinopsis, poln bibličnih elementov. V velemestu tesnobnega vzdusja, kjer vedno dežuje, ni son-

ca, je pa mrak in veliko teme, mori serijski morilec. Umore rešujeta nič kaj skladna detektiva. Ostareli Morgan Freeman je samski, umirjen, izobražen in moralen gospod, ki ga pred upokojitvijo in težko pričakanim pobegom na mimo podeželje loči le še nekaj dni. Zamenjal ga bo mladi Brad Pitt, aroganten, iščav, nekulitiviran smrek, ki ga razganja od potrebe po samopotrjevanju svojega nabreklega ega. Prvi je metodičen in sistematičen, drugega zanima samo čim hitrejši zakljukček na logi. Temnopoliti Freeman je pojem kredibilnosti, razumnik, ki je utrujen od svinjarje tega sveta. Klasična vloga. Pitt je enako zoprn kot njegov lik, ki se mu vsebinsko kar piše na kožo. Mali je pač "kmeto", zahojen prepotentni japi, lepi in idealni beli dečko. Umori so zapleteni, uganskarski, polni simbolov in namigov. Odgovori in sledi so v knjigah, pravzaprav v knjižnici, kamor hodi Freeman brskat po Danteju, Shakespeare in Stari zavezni. Ob spremljavi Bacha, prosim. Poklon modrosti in lepoti. Vsaka smrt je pripravljena in aranžirana tako dovršeno, perfekcionistično konceptualno, da jemlje sapo. Tlhožitja groze spomnijo na dekadentno estetiko razpadajočega pri Petru Greñawawayu, rumena in žarka svetloba pa na dela tandemu Jeunet in Caro. Jasno, saj je film posnel njun sne malec Darius Khondji. Plus fantastično živčna uvodna špicica. Plus na plus.

TOMAŽ BRATOŽ

Res je, kar so vam povedali vsi, ki so ga že videli. Sedem ni kar tako. Večina se nanj odziva z navdušenjem. Toda zlahka ga tudi zasovražite, ker vas je zamoril za cel teden, ali pa se predate melanholiji brezupa, v katerem gledalci zapadajo prav tako množično kot v prvo ali drugo. Skorajda pa se vam ne more zgoditi, da bi bili ob njem preprosto neprizadeti, ravnodušni. Sedem se nameči zapisuje v samo "špico" lanske holivudske A produkcije in je eden tistih filmov, ki jih ob koncu celoletne bire štejemo na prste ene roke in se pri tem zadovoljno muzamo.

Sedem smrtnih grehov je scena ristična, režišerska, scenografska in več ali manj tudi igralska velemojsstvena. Zgodbo je spisal Andrew Kevin Taylor, diplomirani filafil, ki predtem v tem poslu ni naredil bogje kaj, začel pa je kot prodajalec plošč. Prišel je daleč in napisal temačen, toda svež in atraktiv sinopsis, poln bibličnih elementov. V velemestu tesnobnega vzdusja, kjer vedno dežuje, ni son-

ca, je pa mrak in veliko teme, mori serijski morilec. Umore rešujeta nič kaj skladna detektiva. Ostareli Morgan Freeman je samski, umirjen, izobražen in moralen gospod, ki ga pred upokojitvijo in težko pričakanim pobegom na mimo podeželje loči le še nekaj dni. Zamenjal ga bo mladi Brad Pitt, aroganten, iščav, nekulitiviran smrek, ki ga razganja od potrebe po samopotrjevanju svojega nabreklega ega. Prvi je metodičen in sistematičen, drugega zanima samo čim hitrejši zakljukček na logi. Temnopoliti Freeman je pojem kredibilnosti, razumnik, ki je utrujen od svinjarje tega sveta. Klasična vloga. Pitt je enako zoprn kot njegov lik, ki se mu vsebinsko kar piše na kožo. Mali je pač "kmeto", zahojen prepotentni japi, lepi in idealni beli dečko. Umori so zapleteni, uganskarski, polni simbolov in namigov. Odgovori in sledi so v knjigah, pravzaprav v knjižnici, kamor hodi Freeman brskat po Danteju, Shakespeare in Stari zavezni. Ob spremljavi Bacha, prosim. Poklon modrosti in lepoti. Vsaka smrt je pripravljena in aranžirana tako dovršeno, perfekcionistično konceptualno, da jemlje sapo. Tlhožitja groze spomnijo na dekadentno estetiko razpadajočega pri Petru Greñawawayu, rumena in žarka svetloba pa na dela tandemu Jeunet in Caro. Jasno, saj je film posnel njun sne malec Darius Khondji. Plus fantastično živčna uvodna špicica. Plus na plus.

TOMAŽ BRATOŽ

Res je, kar so vam povedali vsi, ki so ga že videli. Sedem ni kar tako. Večina se nanj odziva z navdušenjem. Toda zlahka ga tudi zasovražite, ker vas je zamoril za cel teden, ali pa se predate melanholiji brezupa, v katerem gledalci zapadajo prav tako množično kot v prvo ali drugo. Skorajda pa se vam ne more zgoditi, da bi bili ob njem preprosto neprizadeti, ravnodušni. Sedem se nameči zapisuje v samo "špico" lanske holivudske A produkcije in je eden tistih filmov, ki jih ob koncu celoletne bire štejemo na prste ene roke in se pri tem zadovoljno muzamo.

Sedem smrtnih grehov je scena ristična, režišerska, scenografska in več ali manj tudi igralska velemojsstvena. Zgodbo je spisal Andrew Kevin Taylor, diplomirani filafil, ki predtem v tem poslu ni naredil bogje kaj, začel pa je kot prodajalec plošč. Prišel je daleč in napisal temačen, toda svež in atraktiv sinopsis, poln bibličnih elementov. V velemestu tesnobnega vzdusja, kjer vedno dežuje, ni son-

ca, je pa mrak in veliko teme, mori serijski morilec. Umore rešujeta nič kaj skladna detektiva. Ostareli Morgan Freeman je samski, umirjen, izobražen in moralen gospod, ki ga pred upokojitvijo in težko pričakanim pobegom na mimo podeželje loči le še nekaj dni. Zamenjal ga bo mladi Brad Pitt, aroganten, iščav, nekulitiviran smrek, ki ga razganja od potrebe po samopotrjevanju svojega nabreklega ega. Prvi je metodičen in sistematičen, drugega zanima samo čim hitrejši zakljukček na logi. Temnopoliti Freeman je pojem kredibilnosti

GOLF D, S paket, letnik 1985, temno moder, registriran do 5/96, prodam. (068)67-419. 2727

AX 1.4 RD, letnik 1990, prevoženih 49.500 km, temno sive kovinske barve, garažiran, prodam za 9500 DEM. (068)67-367, zvečer. 2729

JUGO KARO 55, letnik 1989, 52.000 km, lepo ohranjen, prodam. (068)82-226. 2733

ALFO 33 1.3 S, letnik 1987, registrirano do 21.2.1997, 97.000 km, odlično ohranjen, prodam. (068)47-713. 2735

JUGO 45 A, letnik 1987, za 1000 DEM, barvni televizor Tensai, ekran 51 cm, darsko, za 150 DEM prodam. (068)45-009. 2736

OPEL VECTRO 1.8 i, letnik 1990, prodam. (068)58-230. 2739

Z 128 1.1 GX, letnik 1987, registrirano do 30.9.1996, prodam. (068)47-298. 2740

FORD ESCORT CLX, letnik 1991, 57.000 km, registriran za celo leto, dočno opremjen, garažiran, prodam. (068)83-815. 2741

VW 1300, nemški, registriran do 22.12.1996, pred enim letom kompletno obnovljen, prodam. (068)87-290, po 22. ur. 2743

R CLIO 1.4 RT, letnik 7/94, 5V, servo volan, alarm, radio, 18.000 km, prodam za 17.500 DEM ali menjam. (068)41-191. 2744

TAM 130 T 10 B, letnik 1983, kesonar, prodam ali menjam za osebni avto. (068)875-851. 2745

R 18 TLJ, letnik 1986, krem barve, dobro ohranjen, prodam. Branko Urana, Krmelj. 2747

AUDI 80 1600, letnik 1990, registriran do 1/97, kovinske barve, garažiran, prodam. (068)23-985, po 15. uri. 2761

obvestila

6 IN 13 TEDNOV stare jave in grahaste jarkice se dobijo vsak dan v Šmarjeti 15, (068)73-058. 2461

ASFALTIRANJE - tlakovanje dvorišč parkirišč opravljamo. Asfaltbeton, d.o.o., (061)29-12-66, (061)29-12-58 ali (069)628-260. 2483

BELE težke kokoši, dobava 11.marec, 10 tednov na 19. marca. (068)68-664, Trgovina Jelka, Semič. 2498

KILOGRAMSKE PIŠČANCE ter 10 edenov grahaste jarkice prodajamo vsak dan. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, (068)42-524. 2546

4-TEDENSKIE jarkice, rjave in grahaste, in R 4, letnik 1990, prodam. Jablan 23, Mirna Peč. 2577

JARKICE, rjave in grahaste, stare 7 tednov, ter brojlerje, stare 5 tednov, cepene, ugodno prodam. (068)40-189. 2583

BELE, grahaste in rjave piščance, večje enodnevne, prodajamo. (068)324-96 ali 67-108, Perutninarstvo Humek. 2690

JARKICE nesnice, grahaste nesnice ter velji piščanci bodo v prodaji od 19. do 24. marca. Jože Jeršin, Rače selo 2, Trebnje, (068)44-389. 2701

ODRASLE PIŠČANCE, bele in rjave, smo prodajali 9. marca. Sprejemamo namotila. Strugar, Sibnik, (068)52-774 ali 32-919. 2716

preklici

ANTON URBANČIČ, Kriška Reber 11, pozarjam Pavleta Goloba, Janeza Gobla in Antona Ostanka, naj preklico ne resnične obdolžitve. Če preklica ne bodo upoštevali, jih bom sodno preganjal. 2717

posest

STAREJO HIŠO v Črnomlju prodam. (068)51-498. 2401

TRAVNIKE v Robu na Dolenjskem prodam. (061)345-327. 2404

MANJŠI VINOGRAD na ugodni lokaciji, cepljenje, stare 7 let, oddam v najem na daljši čas. Martina Kaplan, Volčkova vas 3, Šentjernej. 2410

10 A VINOGRADA in 7 a košenja v straški gori (nad silosom) prodam. (068)84-097. 2418

NJIVE na bližini Dolenjskih Toplic dam nujem. (061)1599-902. 2425

VINOGRAD, 10 a, na žici, dobro ohranjen, prodam. (068)45-566. 2427

STAREJO HIŠO v oklici Trebnjega, primerno za vikend, oddam v najem za daljšo dobo. (068)46-604, po 18. uri. 2425

PARCELO v Vitovcu pri Krški vasi, na zredni legi, urejen dovoz, voda, elektrika in telefon na parceli, možnost gradnje, prodam. (0609)621-685. 2463

VINOGRAD na Tolstem vrhu ugodno prodam. (068)81-165. 2488

STAREJO HIŠO z gospodarskim poslopjem, garaze in 50 m zemlje, na Strelencu pri Sevnici, prodam za 55.000 DEM. (068)875-161. 2525

27 A ZEMLJE z majhnim vikendom v Vinjem vrhu prodam. (068)42-375, Šmarješke Toplice. 2528

STAREJSO stanovanjsko hišo na Minci prodam. Vse ostale informacije na (068)27-466. 2533

NA TOLSTEM VRHU prodam vinograd z vikendom. (061)1235-333, od ponedeljnika do petka. 2543

V SEMIČU prodam zazidljivo parcelo, 500 m², primerno za vikend ali zidanico. (068)67-168. 2553

TRAVNIK, 75 a, v Rakovniku pri Šentjernej (proti Lurdru) prodam. (068)27-101. 2562

VINOGRAD z zidanico in smrekove pante, dolžine 3 do 3.60 m, večjo kolicino, prodam. (068)28-287. 2580

VINOGRAD v Grčevju prodam ali dam najem za več let. (068)25-044. 2581

KRMO prodam. (068)75-039, po poldan. 2582

VEČ PRIKOLIC hlevskega gnoja ugudno prodam. Podkrižnik, Ždinja vas 15. 2586

MLADO KRAVO, 2 komata za zaprljivico, žetveno napravo BCS in šivalni stroj Singer prodam. (068)49-459. 2586

DVE PARCELI v oklici Novega mesta prodam. (068)89-000. 2608

KRAVO, brejo 8 mesecev, in telico fri-

VINOGRAD, 10 a, na Gradniku odam v najem. (061)263-985. 2614

ZA KOŠNJO dam v najem 2 ha dobrega travnika za leto. (068)48-626. 2621

2 HA košnje sena in otave prodam. Tomič, Loke 10, Straža, (068)47-2670

VINOGRAD z zidanico v Bojniku, 20 a, prodam. Voda in elektrika na parceli. (068)73-180, zvečer. 2672

1 HA njive v Beli Cerkvi prodam za 8000 DEM ali menjam za traktor. (068)81-183. 2673

NJIVO in manjši vinograd v okolici Novega mesta prodam ali dam v najem. (068)26-581. 2696

POREDUJEMO pri prodaji nepreminčnih. Obvladamo cene in kupoprodajne pogodbe. (0609)630-883. 2710

VINOGRAD, 13 a, v Kladju nad Blanco prodam. (0608)43-294. 2721

VINOGRAD z zidanico na Debencu prodam. (068)47-389. 2737

NJIVE, 18 a in 38 a, ležijo skupaj med Brezjem in Cerovcem, prodam. (068)44-424. 2748

NEDOKONČANO HIŠO v Cerini pri Čateških toplicah, 280 m², delavnica 50 m² in 1250 m² zemljišča prodam. (068)44-442. 2751

PARCELO za vikende blizu Dolenjskih Toplic prodam. (068)84-423. 2755

ZIDANICO NA TRŠKI GORI, prodam. (061)557-259.

prodam

HLEVSKI GNOJ prodam po zelo ugodni ceni ali menjam za slamo. Jože Nučić, Osrečje 15, Škočjan. 2382

NOVO mizarško mizo (ponk) prodam. Jože Švigelj, Brvace 5, Grosuplje, (061)73-391. 2383

SADILEC KROMPIRJA, vinski sod, 160 l, in krave po izbiri prodam. (0608)33-611. 2385

SUHE smrekove plohe, debeline 8 cm, ter pujske, težke 25 do 30 kg, prodam. (068)23-674. 2386

SINTHESYZER YAMAHA PSR 18, s stojalom, prodam. (068)322-446. 2388

PRAŠIČA, 120 kg, krmiljenega z domačim krmom, prodam. (068)73-337. 2391

MOTORNO ŽAGO Partner prodam. (068)78-365. 2393

OTROŠKO POSTELJO, 140 x 80 cm, hrastovo, prodam. (068)26-514. 2395

NEŽVEPLANO žametno črmino, belo vino in hrusko žganje prodam. (068)47-645. 2396

NERJAVEČO PLOČEVINO za pomivalno mizo, dve koriti in odcejalnik prodam. (068)22-384. 2398

LESEN POD z napravljenim prodam. (068)78-185. 2399

JUŽNOAMERIŠKE ČINCILE z vso opremo ugodno prodam. (068)25-912, popoldan. 2403

MOTORNO ŽAGO Dolmar in njivske tridelne brane prodam. (068)73-194. 2404

KROMPIR sante, romana, fijana in jera za sajenje in jedilni krompir prodam. Lampret, Gatinha 23, Grosuplje, (061)771-413. 2406

PEKI, POZOR! Pekovsko peč, 9 m², kapacitete 120 kg/h, star 2 leti, prodam za 33.000 DEM, lahko na kredit. (069)65-510. 2408

KROMPIR za nadaljnje sajenje, jerla, sante, fijana, frizija, romana in primura, prodam. Karol Verbič, Radovščica vas 15, Šentvid pri Štični. 2416

RECEIVER GORENJE, 2 x 30 W, z zvočniki 2x 70 W, ugodno prodam za 20.000 SIT. (068)341-896. 2565

MOTORNO ŽAGO Stihl 045, dobro ohraneno, ugodno prodam. (068)52-849. 2567

TELICO SIMENTALKO, težko 160 kg, ter 8 zajevci (moške in ženske), prodam. (068)22-793. 2417

PRAŠIČA, domaća krma, prodam. (068)76-554. 2419

ODOJKI, težke 30 do 35 kg, prodam. (068)63-109. 2421

NOVO PEČ Feroterm, oroginal, 35.000 Kcal, prodam 20 = cene kot v trgovini. (068)78-458. 2422

HLEVSKI GNOJ in traktorski plug prodam. Jože Lukšič, Šentjur 3, Novo mesto. 2431

RECEIVER GORENJE, 2 x 30 W, z zvočniki 2x 70 W, ugodno prodam za 20.000 SIT. (068)341-896. 2565

MIZO, 80 x 110, za 8000 SIT v voziček Chicco za 8000 SIT prodam. (068)28-968. 2568

RABLJENO cementno strešno opcko, 2700 kom., prodam. (068)87-542. 2568

PRASICA za zakol in hlevski gnoj ugodno prodam. Fabjan, Sela pri Štravberku 1, Otočec. 2569

KROMPIR za začetnike, ugodno prodam. Petelinjak 22, Novo mesto. 2563

RECEIVER GORENJE, 2 x 30 W, z zvočniki 2x 70 W, ugodno prodam za 20.000 SIT. (068)341-896. 2565

MOTORN ZAGO Stihl 045, dobro ohraneno, ugodno prodam. (068)52-849. 2567

KROMPIR za nadaljnje sajenje, jerla, sante, fijana, frizija, romana in primura, prodam. Karol Verbič, Radovščica vas 15, Šentvid pri Štični. 2568

RECEIVER GORENJE, 2 x 30 W, z zvočniki 2x 70 W, ugodno prodam za 20.000 SIT. (068)341-896. 2565

MIZO, 80 x 110, za 8000 SIT v voziček Chicco za 8000 SIT prodam. (068)28-968. 2568

RABLJENO cementno strešno opcko, 2700 kom., prodam. (068)87-542. 2568

PRASICA za zakol in hlevski gnoj ugodno prodam. Fabjan, Sela pri Štravberku 1, Otočec. 2569</

PORTRET TEČA TEĐNA

Karel Recer

Med desetimi nagrajenji GZS za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke je bilo letos samo eno ime iz celega območja, s katerim piše Dolenjski list. Karel Recer, ki je glavni direktor Vina Bizeljsko Brežice od leta 1988, sprejema nagrado kot posebno priznanje in čast, hkrati pa tudi kot obvezo za bodoče delo. Poudarja, da gre priznane celotemu kolektivu in še posebej vodstveni ekipi, ki skupaj z njim sprejema vsako pomembnejšo odločitev, kot so se dogovorili že v času, ko je Recer prevzel direktorsko delo v podjetju.

To je bilo tik pred odločilnimi prelomnicami v razvoju podjetja, pri čemer današnja Vino, tudi z uspešnim lanskoletnim poslovanjem, dokazuje, da je njegov direktor razvoj usmerjal na pravo pot. Izkusnje si je pridobival v različnih službah, kjer je, kot pravi, vedno naletel na podjetne in inovativne direktorce. Začel je kot sodnik za preške, delal v Vinu sadje Brežice, na novomeški upravi pošte, v krškem Agrokombinatu in od leta 1970 v poslovni entiteti Ljubljanskega Slovina, sedanjem Vinu.

Prva večja preizkušnja ga je doletela z izločitvijo iz sistema Slovina, v katerem je podjetje prej dokaj lagodno živel. Potrebno je bilo najti nova tržišča, nove izdelke, oblikovati lasten razvoj, trženje in še kaj. Kot pravi Recer, so njemu in njegovi ekipi ravno izkušnje z osamosvojitvijo od Slovina in tedanjim bojem za preživetje pomagale v naslednjem valu težav. Z

osamosvojitvijo Slovenije je Vino izgubilo 90 odstotkov tržišča in se soočilo z neplačanimi terjatvami.

Nagrada GZS je bila direktorju Recerju podeljena za uspešno pripravljen in tudi izveden sanacijski program podjetja. Čeprav Vino sodi po številu zaposlenih in po prometu med večja in srednjima podjetja, je v največji krizi začelo znova, brez denarja in brez lastne razvojne službe, a z veliko volje, s stalnim dodatnim izobraževanjem in vzpodbujanjem inovativnosti. In rezultati? Prodor na nove domače in tuje trge, razvoj in trženje novih blagovnih znakov, preusmeritev od proizvodnje velikih količin k manjšim, a vedno bolj kakovostnim izdelkom, ter vrsta poslovnih odločitev, ki so izboljšale poslovovanje podjetja. Za ohranitev delovnih mest so razvijali vzpostavljen program brezalkoholnih piščak (koncesija za Schweppes, lastna blagovna znamka Fit) ter prevzeli še zastopstvi za prodajo čipsa in švicarske čokolade Icam.

Za vse to je nedvomno potrebna ustrezna ekipa, ki vtrajen in predan dirigent. Korenine vztrajnosti, morda celo tekmovalnosti, najdemo v Recerjevih mladih letih, ko se je na brežiškem terenu kalil v različnih športnih dejavnostih, še posebej v rokometu. Če bi njegovo tesno povezanost z Vinom merili v urah, bi se ustavili pri dnevnem povprečju 11 ur. To se mora poznati na podjetju pa tudi v direktorjevem domu, zato je del priznanja namenjen tudi gospo Recerjevi. Nagrajenec namreč ne pozabi povedati, da brez njene potrebljivosti in širokega razumevanja direktorske službe ne bi šlo.

Za zdaj se Karel Recer še ubada z bodočnostjo podjetja, ki bo v kratkem v razvoju vložilo 28 milijonov mark (dve tretini že letos), razvilo nove programe in nove proizvodne linije, predvsem pa stalen razvoj zagotovilo z izgradnjo raziskovalnorazvojnega laboratorija. V prihodnosti se gost v naši rubriki sicer vidi med upokojenci, morda na brežini kakšne reke z ribiško palico v roki, a trenutno je največ, kar utegne, plačilo članarini Ribiški družini.

BREDA DUŠIĆ GORNIK

Zlati oltar je bil v Parizu

Pokazali so ga tudi na razstavi v Sarajevu - Gre za oltar sv. Mihaela iz cerkve v Ponikvah

PONIKVE PRI DOBREPO-LJU - Na Ponikvah je veliko zanimivosti. Tokrat naj omenimo le cerkev sv. Florjana, ki je bila večkrat prezidana. Ena njenih posebnosti so trije "zlati oltarji" iz 17. stoletja neznanega avtorja. Vsi ti baročni oltarji so izrezljani iz lesa in so zelo bogati tudi s figurami, vse trije pa so črvivi in potrebeni temeljite obnovne.

Pred okoli 25 leti je bil delno obnovljen le stranski oltar sv. Mihaela, ki so ga leta 1971 pokazali na razstavi jugoslovenske umetnosti v Sarajevu in nato istega leta tudi v Parizu. Ostala dva zlata oltarja sta bila že takrat tako poškodovana, predvsem črviva, da ne bi zmogla poti. Gre za največji, glavni oltar, ki je posvečen zavetniku vasi Ponikve sv. Florjanu. Ob Florjanu sta še Miklavž in Urh ter nekateri drugi svetniški liki. Poleg že omenjenega stranskega oltarja sv. Mihaela, ki je potoval po svetu,

pa je še prav tako bogat oltar sv. Barbare z liki tudi drugih svetnikov. Tudi ta je poškodovan. Za vse tri pa je značilno, da so zelo bogati, bolj kot na primer oltarji v cerkvici v Ribjeku ob Kolpi, ki očitno sodijo v isto obdobje, se pravi v 17. stoletje, in so jih pred kratkim obnovili.

Posebnost cerkve na Ponikvah je še, da je z zunanje strani prizidan na cerkveni zid še tretji oltar, posvečen sv. Antonu. Pri njem so ob posebnih praznovanjih tudi

Umetnostni zgodovinarji, drugi strokovnjaki in domaćini ugotavljajo, da gre za primer cerkev, oltarjev in druge cerkvene opreme za biser slovenske nabožne umetnosti. Zato se bodo domaćini prizadevali, da bi oltarje in cerkev temeljito obnovili do leta 2000.

J. PRIMC

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

STOPIČE - Društvo podgorški zvonovi vabi v petek, 8. marca, ob 19. uri v Družbeni dom Stopiče, kjer bo potopisno predavanje z naslovom Utrip petega kontinenta - Avstralija. Predaval bo pater Ciril Božič.

MODNA REVIIA V TANGU

OTOČEC - V soboto, 9. marca, ob osmih zvečer bo v restavraciji Tango na Otočcu v izvedbi Reklam studia modna revija prodajnih artiklov novomeške trgovine Elit, še posebej bodo prikazali ženska elegantna oblačila in oblačila za poslovne priložnosti. Poleg trgovine Elit bosta na reviji sodelovali še Ada, hiša mode, z moško konfekcijo in trgovina Rossini z ekskluzivnimi modeli italijanskih čevljev.

MAGNIFICO V PICERIJI

NOVO MESTO - Magnifico se s svojo skupino že dolgo ni predstavil v živo, za svoj povratek pred občinstvo pa si je izbral novomeško picerijo Tratnik, kjer bo njegov koncert pripravilo Društvo novomeških študentov v petek, 8. marca, zvečer.

30. marca, se pravi zadnjo soboto v mesecu, gremo spet na izlet, in sicer v Prekmurje. Dobro družbo naših naročnikov pogrešamo tudi na Dolenjskem listu, zato smo se na izlet še posebej pripravili.

Pot nas bo tokrat vodila skozi Veržej do mlinu na Murici, kjer bomo lahko kupili pravo domačo moko, si v Murski Soboti ogledali nastanjanje časopisa Vestnik, se popeljali do Moravskih Toplic, si v Bogojini ogledali Plečnikovo cerkev in v Filovčih lončarsko obrt. Okoli 16. ure bomo že v Jeruzalemu, ob bogato obloženih mizah in ansamblu, ki nam je še vsakokrat pognal kri po žilah.

Po dolgi zimi se nam bo v veselih družbi potepanje po Prekmurju še kako priległo. Cena za naročnike je 3.700 in za druge 4.700 tolarjev, z možnostjo plačila na dva obrača. V ceno so všetki prevoz, zavarovanje, vodenje, aperitiv, večerja, za krofe in sendviče pa tako vemo, da jih bomo pojedli že ob prvem postanku.

Odhod bo ob 6. uri z novomeške avtobusne postaje.

Pa še nekaj. Ne pozabite, da bomo med udeležence spet razdelili nekaj bogatih nagrad. Prijave zbiramo do pondeljka, 25. marca, na tel. številkah:

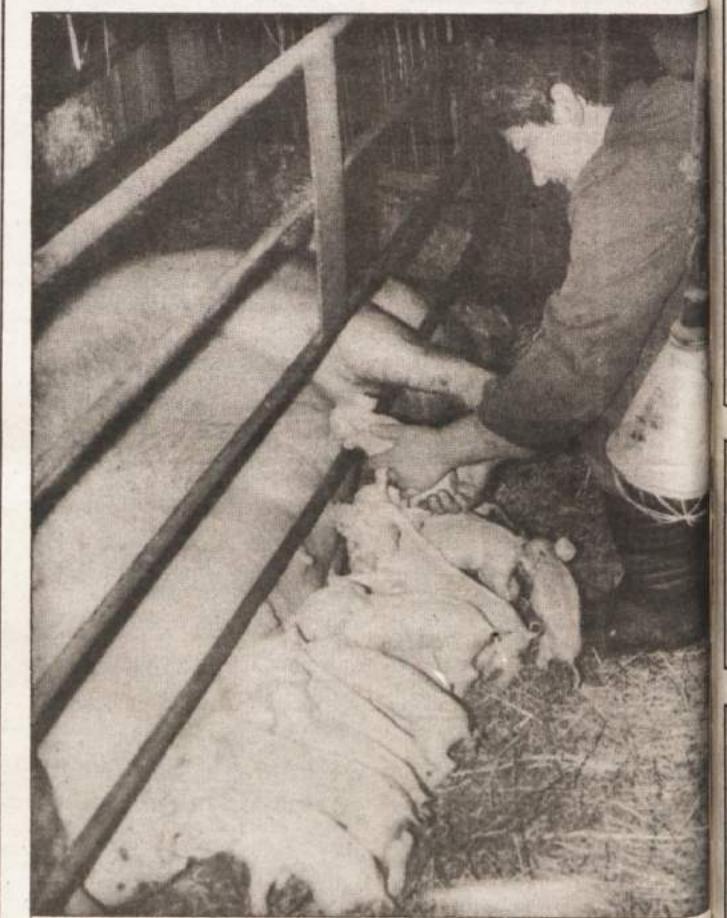
0609/623-116
in 068/342-136.

Na izlet vas torej vabita

MANA
turistična agencija
in
DOLENJSKI LIST

PET MLADIH KOZ - Ena od kož iz hleva Jovanovićevih iz Gabrja je imela pred dnevi pet mladih. V tem hlevu še niso imeli tako številne kozje družine a tudi drugače pet mladih kož v enem "gnezd" pomeni precej redek do godek. Mati koza, ki je povrgla tako obilno potomstvo, se je znašla v težavah ker ne more pravočasno nasiti vseh lačnih ust. Zato ji prisikočijo na pomladnjude s stekleničko. Zelo pogosto ima s tem opravka Nebojša, ki je na sliki O Jovanovićevi kozi povejmo še to, da se je izkazala tudi pri prejšnjih lastnikih, saj je tam že imela štiri mlade naenkrat. (Foto: M. Lizar)

300-KILOGRAMSKA SVINJA Z 22 PUJSKI - Krnčeva kmetija je bila včasih v Žabji vasi, danes je ob Kandijski cesti, tako rekoč sredi Novega mesta. Minuli teden nas je poklicala gospodinja Martina in pokazala četrce nekaj ur starih pujskov rodovniške svinje. V dobrih treh urah jih je na svet privabilo kar 22, širje od teh so bili premalo močni, da bi dočakali primerno starost, ostali bodo z veliko truda gospodinje skoraj zagotovo lepo zrasli. (Foto: J. Pavlin)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Boj za stolčke v trebanjski glasbeni šoli - Inšpektorji pokukajte v gostišče Pecelj - G. Djordjević je ena sama samohvala - Ne žensk ne moških, temveč dobre gospodarje

"Ker vas nisem mogel priklicati po telefonu, se oglašam kar s pisom za vašo rubriko Halo, tukaj je..., nam je pisal naš bralec Jože G. z Mirne in povedal, kaj ga želi v zvezi s "kuhino" v trebanjski glasbeni šoli, o kateri je bilo v Trebanjskih iverih v prejšnjih številkah Dolenjskega lista nekaj že napisanega. Sprašuje se, ali velja enaka merila za vse delavce glasbene šole. Zakaj Igor T. opravlja dve službi hkrati: kot učitelj glasbe in kot tajnik Zveze kulturnih organizacij, ob tem pa je še predsednik stranke LDS v občini. Še posebej ga zanima, zakaj nikogar ne moti, da omenjeni gospod stanuje kot samski v trosobnem kadrovskem stanovanju, ki naj bi ga bil dobil mimo razpisov in komisij."

Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

Halo, tukaj

DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pojavili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, poklicite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaš vprašanje. Čakamo vas vsak četrtek med 18. in 19. uro na telefonski številki (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

Miro Malarič iz Semiča je skoraj vsak teden gost naše rubrike. Prejšnji se je spotaknil ob obisku Lojzeta Peterleta in Andreja Šterja v Beli krajini, tokrat pa v domači kraj kliče inšpekcijo, naj si pogleda nekaj gostinskega obratov. Še posebej svetuje, naj ima odprtoko v gostišču Pecelj. Za teden dni bo dela samo tam. Čestita tudi črnomaljskemu županu, ki mu je z manevrom le uspelo rešiti se svojega podzupana. Naj pa ne pozabi, da ga je sam predlagal trikrat zapovrstjo, sedaj pa mu je "skočil v hrbel".

Dežurni je ta četrtek poslušal le kritike. Tako je po telefonu kritizirala pravka SKD Marjana Djordjevića naša bralka Anica M. z Grma v Novem mestu. Kar zgrozila se je, kot je dejala, ob branju poročila iz letnega zборa te stranke, kjer je bilo slišati same samohvale.

G. Kirn iz Novega mesta se je zapičil v mnenje, da je potrebno med bodoče politike in delegate zapisati več ženskih imen. Kirn meni, da ne potrebujemo ne ženske ne moških, pač pa dobre gospodarje. Sam bi predlagal Jožo Miklič in Marjeto Potrč, Miloša Kováčiča in prošta Jožeta Lapa. Po njegovem mnenju so ti že pokazali, kaj znajo in zmogojo. G. Kirna tudi zanima, koliko vsaka občina iz proračuna prispeva za volitve, koliko dobi vsaka stranka. Ni prav, da se tako deli denar davkoplačevalcev in upokojencev. Stranka naj si same zbera denar pri svojih simpatizerjih. Jože Lap je vse za novo in življenje Kapitlja pridobil sam, pa naj se zgledujejo po njem!

Kritičen je bil tudi A. M. iz

JUBILEJNA SALAMIADA

JUGORJE - V petek, 15. marca, bo v gostilni Petra Badovinca na Jugorju jubilejna 10. salamiada. Vsi, ki želijo dati salame v oceno, naj jih prineseo v gostilno do 15. marca, do 12. ure.

KRKA ZDRAVILIŠČA HOTELI OTOČEC
Plesno zabavljena restavracija
TANGO
za izbran okus in navade
V petek, 8. 3. od 20.00 ure dalje prijeten večer ob Dnevu žena bo s svojim žametnim glasom popestril gost
OTO PESTNER
z Ansambalom Objem.
V soboto, 9. 3. od 20.00 ure dalje ansambel Objem ter MODNA REVIIA
trgovin 'Elit', 'Rossini' in 'Ada'
Sobotna in nedeljska kosila 990 SIT,
otroški meni 600 SIT.
Vabljeni na zabavne Hit-ova večera
v restavracijo Tango in v Casino Otoče.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIGODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Pogovoril se bo s Tintoretton

Ko so spomladis ob petstoletnici novomeškega kapitlja v Dolenjski galeriji pripravljali veliko razstavo, se je tamkaj malo pred njenim odprtjem oglašil neki ljubljanski novinar.

Ceprav so bili domači muzeji prav takrat z zadnjimi pripravami čez glavo zaposleni, je višji kustos Jožef Matijevič privolil, naj se novinar oglasi čez dobro uro, ko bodo z razstavo v glavnem pri kraju. "Dobro, ne bom vas motil," je bil zdaj tudi novinar uvideven. "Vsekakor pa bi rad govoril z avtorjem razstave, menda z gospodom Tintoretton. Kje bi ga lahko našel?"

"V kapitlu, prav gotovo v kapitlu!" je vladivo pojasnil Matijevič in pri tem komaj zadrževal smeh.

Res, Tintorettov Sveti Miklavž, ta največja umetnina in dragocenost Novega mesta, že skoraj štiristo let domuje v kapiteljskem glavnem oltarju. Njegov avtor je slavni beneški slikar Jacopo Robusti Tintoretto (1518-1594), ki pa s kapiteljsko razstavo tokrat res ni imel nobenega opravka.

Učinkovito zdravilo

Novomeški upokojenki Marija in Elka sta ugotovljali, kako pozabljišči sta zadnje čase. Nazadnje pa se je pojavila prva: "Lahko ti rečem, da sem od zadnjega meseca veliko boljša. Kar dobra! Veš, jemljem tablete proti pozabljiščnosti. Antisklerin! Ti jih bom pokazala, samo ne vem, kam sem jih založila."

Res je čudno

Kostanjeviška gospa Jankovićeva je šla obiskat v Zagreb hčer, ki je tamkaj živila že vrsto let. Seveda sta si, kot ponavadi, ogledali tudi bogate izložbe na Illici. Sredi živahnega človeškega vreža.

Naenkrat pa se je gospa Jankovićeva zdrnila.

"Ti, Mici, je rekla, 'kako pa, da je danes toliko Hrvatov v Zagrebu? Saj sliši skoraj samo hrvaščino!'"

SMEH JE POL ZDRAVJA
Šale izbira